

เหตุจำเป็นในการพกพาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย

นายมนต์ชัย หงศุภรักษ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกกฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรม
สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

The necessity to carry firearms by law citizens

Mr. MONCHAI HONGSUPARUK

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Laws in Criminal Law and Criminal Justice
School of Law Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	เหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย
ชื่อและนามสกุล	นายมนต์ชัย หงศุภรัักษ์
แขนงวิชา / วิชาเอก	กฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรม
สาขาวิชา	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัคเดช มโนลีหกุล

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ เหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย

ผู้ศึกษา นายมนต์ชัย หงศ์กรักษ์ รหัสนักศึกษา 2584001941

ปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัคเดช มโนลีหกุล ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมอาวุธปืนและเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนติดตัว (2) ศึกษาถึงปัญหาทางกฎหมายกรณีเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืน ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ในมาตรา 8 ทวิ (3) ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดและหลักกฎหมายในการถือครองอาวุธปืนระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (4) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ในมาตรา 8 ทวิ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากเอกสารวิชาการทางนิติศาสตร์ ตำราหนังสือ รวมถึง วิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ กฎหมายรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 และกฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า (1) ตามหลักการควบคุมอาวุธปืนและเหตุจำเป็นในการถือครองอาวุธปืนติดตัวมีแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวเนื่องมาจากการควบคุมปัญหาอาชญากรรม และการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน การควบคุมอาวุธปืนของรัฐถือเป็นมาตรการในการควบคุมปัญหาอาชญากรรม ทั้งนี้การป้องกันตนเองของประชาชนเป็นหลักการตามธรรมชาติที่ต้องยอมรับ (2) หลักการบังคับใช้กฎหมายควบคุมอาวุธปืนต่อประชาชน ของเจ้าหน้าที่รัฐ อันประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ และศาล ใช้ดุลพินิจพิจารณาเรื่องเหตุจำเป็นและแรงจูงใจที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ผู้พกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันตัวดังกล่าว ได้รับการพิจารณาและตัดสินคดี มีความแตกต่างกัน ทั้งที่มีข้อเท็จจริงเหมือนกัน แต่บางกรณีการตัดสินเป็นความผิด บางกรณีไม่เป็นความผิด (3) แนวคิดหลักกฎหมายในการถือครองอาวุธปืนของประเทศไทย ประเทศญี่ปุ่น และประเทศจีน มีแนวคิดว่ารัฐเท่านั้น ที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมอาชญากรรม และคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน จึงต้องเข้มงวดกับการถือครองอาวุธปืน สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นหลักการเดียวกันคือรัฐมีหน้าที่ควบคุมและป้องกันอาชญากรรม แต่มีความผ่อนปรนสำหรับประชาชนในการถือครองอาวุธปืนเพื่อป้องกันตนเองมากกว่า (4) ควรนำแนวคำวินิจฉัยของศาล ตลอดจนหนังสือเวียนชักข้อความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และแนวคำสั่งไม่ฟ้องคดีของอัยการ ซึ่งเคยพิจารณาว่าผู้ที่ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนตามกฎหมาย ได้พกพาอาวุธปืนติดตัวไป ในลักษณะที่ยากแก่การนำมาใช้งาน เช่น การแยกเครื่องกระสุนปืนออกจากอาวุธปืน เก็บไว้ในห้องผู้โดยสารรถยนต์ หรือนำอาวุธปืนพร้อมเครื่องกระสุนปืนบรรจุไว้ในกล่องและปิดล็อกกุญแจเก็บไว้ที่เบาะด้านหลังรถยนต์ ไม่ถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมาย โดยถือว่าเป็นการพกพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยมีเหตุสมควร มากกว่าการพิจารณาในเรื่องของเหตุจำเป็นแรงจูงใจ มาปรับปรุงกฎหมาย พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ ให้มีความชัดเจน และเพื่อให้การพิจารณาและตัดสินคดีต่อประชาชนที่พกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันตัว เป็นไปด้วยความเหมาะสม และไม่แตกต่างกัน ในขณะเดียวกันต้องควบคุมและเข้มงวดกับผู้ครอบครองอาวุธปืนที่ผิดกฎหมาย ไม่ให้ไปกระทำความผิด รวมถึงการพิจารณาบทเพิ่มโทษกับบุคคลที่นำอาวุธปืนที่ผิดกฎหมาย ไปกระทำความผิด ให้เหมาะสมขึ้น เพื่อคงไว้ซึ่งการควบคุมการถือครองซึ่งอาวุธปืน และการคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อประชาชน สังคมและบ้านเมืองได้อย่างแท้จริงต่อไป

คำสำคัญ พกพาอาวุธปืน ควบคุมอาชญากรรม คุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน

Independent Study title: The necessity to carry firearms by law citizens

Author: Mr. MONCHAI HONGSUPARUK; ID: 2584001941;

Degree: Master of Laws

Independent Study Advisor: Dr. Akadet Manoleehagul, Assistant Professor; Academic year: 2023

Abstract

This independent study aims to (1) examine the concepts and theories of gun control and the necessity of carrying firearms; (2) analyze legal issues related to the necessity of carrying firearms under the Firearms, Ammunition, Explosives, Fireworks, and Imitation Firearms Act B.E. 2490, Section 8 bis; (3) compare the concepts and legal principles of gun ownership between Thailand, the United States of America, Japan, and the People's Republic of China; and (4) propose amendments to Section 8 bis of the Firearms, Ammunition, Explosives, Fireworks, and Imitation Firearms Act B.E. 2490.

This study employs qualitative research, drawing on academic legal documents, textbooks, theses, academic articles, printed media, constitutional law, the Firearms, Ammunition, Explosives, Fireworks, and Imitation Firearms Act B.E. 2490, and related foreign laws.

The findings reveal that (1) the principles of gun control and the necessity of carrying firearms stem from theories addressing crime prevention and the protection of individual rights and freedoms. Gun control by the state serves as a measure to address crime, while self-defense is a natural principle that must be recognized. (2) The enforcement of gun control laws by state officials—including police, prosecutors, and courts—relies on discretion to determine necessity and urgency, resulting in inconsistent rulings for similar cases. In some instances, carrying a firearm is deemed lawful, while in others, it is considered a crime. (3) The legal concepts of gun ownership in Thailand, Japan, and China emphasize that only the state has the authority to prevent crime and ensure public safety, necessitating strict regulation of gun ownership. In contrast, the United States adheres to the same principle but is more lenient in allowing individuals to own firearms for self-defense. (4) Court rulings, police circulars, and prosecutors' non-prosecution orders should be considered, particularly in cases where legally permitted gun owners carry firearms in a manner that makes them difficult to use, such as separating ammunition from the firearm or storing it securely in a locked box within a vehicle. Such cases should not be regarded as legal offenses. Instead, greater emphasis should be placed on evaluating the reasonableness of carrying a firearm rather than focusing solely on urgent necessity. Amending Section 8 bis of the Firearms, Ammunition, Explosives, Fireworks, and Imitation Firearms Act B.E. 2490 is essential to ensure clarity and consistency in adjudicating cases involving individuals carrying firearms for self-defense. Simultaneously, stricter control over illegal gun ownership and increased penalties for those using illegal firearms in crimes should be implemented. These measures aim to uphold effective gun control, protect public safety, and ensure genuine security for individuals, society, and the nation.

Keywords : Carry Firearms, Crime Control, Public Safety

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “เหตุจำเป็นในการพกพาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย” สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาของท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรเดช มโนลีหกุล ที่ได้ให้ความเมตตาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยท่านได้ช่วยชี้แนะแนวทางและหลักแนวคิดทางวิชาการ รวมทั้งแหล่งข้อมูลการศึกษาจนกระทั่งสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้เขียนขอขอบพระคุณท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรเดช มโนลีหกุล ที่รับเป็นประธานกรรมการสอบ และท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิตา วิมลคุณารักษ์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบ ครั้งนี้ และช่วยกรุณาชี้แนะแนวทางและท้วงติงให้ข้อมูลที่ถูกต้องในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้เขียนจึงขอแสดงความขอบพระคุณทั้งสองท่านมา ณ โอกาสนี้อีกครั้ง

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย สุวรรณพานิช ที่ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้เขียน และ เป็นผู้สอนและเริ่มต้นชี้แนะแนวทางการทำวิจัย จนมีงานวิจัยในฉบับนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราชทุกท่าน นายพิโชค นายณรงค์ ฮีเท็ง นายสนธยา วีระไทย และเพื่อนร่วมรุ่นชั้นปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่าน บิดามารดาและครอบครัว ที่ให้กำลังใจ ผู้เขียนหวังว่าเป็นอย่างยิ่งว่าวิชาการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาวิชากฎหมายพอสมควร และให้เป็นแนวทางที่จะมีการแก้ไขกฎหมายต่อไป

นายมนต์ชัย หงศุภรัักษ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. สมมุติฐานการศึกษาวิจัย.....	6
3. กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	6
4. วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	7
5. ขอบเขตการวิจัย.....	7
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 ทฤษฎีเหตุผล แนวความคิดถึงเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชน.....	9
1. ทฤษฎีและแนวความคิดในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน.....	10
1.1 เหตุผลอันสมควรซึ่งประชาชนย่อมมีอำนาจรักษาและคุ้มครองตนเองตามธรรมชาติ.....	10
1.2 การป้องกันตนเองโดยใช้หลักการธรรมชาติ ตามลำดับขั้นตอน.....	11
1.3 การเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองตามสัญญาชาติญาณของมนุษย์.....	13
กลไกป้องกันตัวเอง (Defense Mechanisms).....	13
การป้องกันโดยใช้อาวุธปืนป้องกัน.....	13
กฎหมายใช้กำลัง.....	15
1.4 เหตุผลอันสมควรในการป้องกันตนเองตามกฎหมาย....Error! Bookmark not defined.	
1.5 เหตุผลที่รัฐไม่อาจคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างทั่วถึง.....	18
2. ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับอาวุธปืน.....	21
2.1 ความหมายและประวัติของอาวุธปืน.....	21
2.2 แนวความคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับอาวุธปืน.....	22

2.3	การพัฒนาการของอาวุธปืน.....	23

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.4	วัตถุประสงค์ในการใช้อาวุธปืน	24
2.5	ประเภทของอาวุธปืนตามกฎหมายไทย	24
2.6	อาวุธปืนที่นายทะเบียนสามารถออกใบอนุญาตให้ได้	25
2.7	ความสัมพันธ์ของอาวุธปืนกับอาชญากรรม.....	27
3.	ทฤษฎีในการควบคุมอาชญากรรม.....	29
3.1	ความเป็นมาของการจำกัดและควบคุมอาวุธปืนในอดีตของประเทศไทย.....	29
3.2	ทฤษฎีของกลุ่มนักนิติศาสตร์ในกลุ่มสำนักกฎหมายบ้านเมืองไทย.....	30
3.3	แนวความคิดในการควบคุมอำนาจของรัฐ.....	31
3.4	แนวความคิดโดยควบคุมโดยกระบวนการทางอาญา.....	32
3.5	แนวความคิดที่จะนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการควบคุมอาชญากรรม.....	33
4.	ทฤษฎีการลงโทษ เพื่อควบคุมอาชญากรรม (Crime Control Model).....	36
4.1	ทฤษฎีการลงโทษเพื่อการแก้แค้น	38
4.2	ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง	39
4.3	ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู.....	42
บทที่ 3	ปัญหาในการพิจารณาเรื่องเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชน	
	ตามกฎหมายในประเทศไทย.....	46
1.	ปัญหาประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรมของรัฐ.....	49
2.	ปัญหาเรื่องความไม่ชัดเจนของข้อยกเว้นของการพาอาวุธปืน ตามบทบัญญัติของกฎหมาย.....	55
3.	ข้อยกเว้นตามบันทึกกรมตำรวจ ที่ 0503(ส)/277663 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ 2525.....	60
4.	ปัญหาบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตให้บุคคลมีอาวุธปืนติดตัว ของประเทศไทย.....	62
5.	โทษที่จะได้รับอันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การครอบครองอาวุธปืนและการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศ.....	69
1. ประเทศสหรัฐอเมริกา	70
1.1 กฎหมายอาวุธปืนของรัฐบาลกลาง	74
1.2 การพกพาอาวุธปืนแต่ละมลรัฐ	76
1.2.1 รัฐเท็กซัส.....	76
1.2.2 รัฐฟลอริดา.....	84
1.2.3 รัฐจอร์เจีย.....	87
1.3 ประเทศญี่ปุ่น	89
1.4 สาธารณรัฐประชาชนจีน.....	94
กฎหมายไทย และกฎหมายต่างประเทศ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การครอบครอง อาวุธปืน.....	95
บทที่ 5 บทสรุป และข้อเสนอแนะ	104
1. บทสรุป	104
2. ข้อเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก.....	128
ก เฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การพาอาวุธปืนติดตัว และขอมืออาวุธปืนติดตัว พระราชบัญญัติ อาวุธปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2549 มาตรา 4 , 7 , 8 , 8 ทวิ.....	129
มาตรา 9 , 13	131
มาตรา 22 , 72 , 72 ทวิ	132
ข ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 67, 68 , 371	134
ประวัติผู้วิจัย.....	136

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1 คดีอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำแนกตามประเภทคดี (ประเภทคดีอาญา และคดีสำคัญตาม พ.ร.บ.ที่มีโทษทางอาญา)	53
ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบกฎหมายไทย และกฎหมายต่างประเทศว่าด้วยหลักเกณฑ์การ ครอบครองอาวุธปืนผู้จัดการส่วนสัญญา ฝ่ายกฎหมาย บริษัท ช.การช่าง จำกัด	101

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 gunfacts.info28

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันพบว่า เหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมายตามกฎหมายพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 8 ทวิ¹ ยังคงเป็นปัญหาในทางบังคับใช้กฎหมาย อันเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องข้อห้ามและข้อยกเว้นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 8 ทวิ ตามความหมายของบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนตามกฎหมายยังคงไม่มีความชัดเจนเพียงพอ สำหรับประชาชนโดยสุจริตที่ได้มีอาวุธปืนติดตัวโดยอ้างเหตุจำเป็น ในการพกพาอาวุธปืนที่อาศัยเหตุจำเป็นตามกฎหมาย ซึ่งแนวปฏิบัติในการตรวจค้นของเจ้าพนักงานตำรวจในการตรวจค้นอาวุธปืน คำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการ รวมถึงแนวคำพิพากษาของศาลซึ่งได้วินิจฉัยถึงเหตุจำเป็นดังกล่าว มีความแตกต่างกัน เนื่องจากในความหมายของ บทบัญญัติ มาตรา 8 ทวิ ของพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มีเจตนารมณ์ของกฎหมายเป็นการกำหนดข้อห้ามและควบคุมมิให้ประชาชนโดยทั่วไปให้ทำการพกพาอาวุธปืน แต่มีข้อยกเว้นหากมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรและพฤติการณ์ ก็สามารถพกพาอาวุธปืนไปเพื่อการดังกล่าวได้ ซึ่งการพกพาอาวุธปืนดังกล่าวยังคงเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายแต่กฎหมายยกเว้นโทษให้ ซึ่งหมายความว่า หากไม่มีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรและพฤติการณ์แล้ว กฎหมายย่อมไม่อนุญาตประชาชนให้พกพาอาวุธปืนได้หากฝ่าฝืนย่อมมีความผิดและถูกลงโทษ จึงเป็นปัญหาว่าพฤติการณ์อย่างไร จะเป็นเหตุจำเป็นและเร่งด่วน ตามความหมายของกฎหมายดังกล่าว และสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยเรื่องเหตุจำเป็น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 67² ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ว่าด้วยการกระทำซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดแต่ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษเช่นกันด้วย

¹ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 8 ทวิ

² ประมวลกฎหมายอาญา ภาค1บทบัญญัติทั่วไป ลักษณะ 1 บทบัญญัติที่ใช้กับความผิดทั่วไป หมวด 4 มาตรา 67

เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีผู้ถูกจับกุมดำเนินคดี สำหรับความผิดในคดีการมีอาวุธปืนติดตัว เข้าสู่การพิจารณาของศาล อยู่เสมอ เนื่องจากการพกพาอาวุธปืน ตามกฎหมายผู้ที่จะมีอาวุธปืนติดตัวจะต้องได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวด้วย ตามมาตรา 8 ทวิ ของ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 หากยังไม่ได้รับใบอนุญาตจะมีความผิดสำหรับการพกพาอาวุธปืนติดตัว ไปในเมือง หมู่บ้านหรือ ทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371³ ซึ่งมีบทบัญญัติของกฎหมายให้รับอาวุธด้วย และคำว่าอาวุธ ย่อมหมายความรวมถึงอาวุธปืนด้วย แต่เนื่องจากความมุ่งหมายหรือเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 นอกจากจะเป็นการควบคุมการถือครองอาวุธปืนของประชาชนแล้ว ยังมีเจตนารมณ์ที่จะกำหนดให้ประชาชนสามารถขออนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนได้ เพื่อวัตถุประสงค์ ในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อการกีฬา และเพื่อการล่าสัตว์ ตามบทบัญญัติ ในมาตรา 9 วรรคหนึ่ง⁴ ของพระราชบัญญัตินี้ แล้วก็ตาม แต่วิธีปฏิบัติก็ทำได้เพียงเก็บรักษาไว้เพื่อใช้ป้องกันในสถานที่อยู่อาศัยของตนได้เท่านั้น การจะพกพาอาวุธปืนติดตัวไปเพื่อป้องกันชีวิตทรัพย์สินของตนเองดังกล่าวตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ได้ จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวได้ ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนวัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 แต่ในความเป็นจริงเป็นที่ได้รับทราบกันโดยทั่วไปว่า เป็นการยากที่บุคคลผู้มีอาวุธปืนโดยได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายแล้ว จะทำการขออนุญาตให้มีซึ่งอาวุธปืนติดตัวเพื่อใช้อาวุธปืนเพื่อการป้องกันดังกล่าวได้ โดยเฉพาะกับประชาชนโดยทั่วไป นอกจากนี้ยังรวมถึงบุคคลที่เป็นข้าราชการ ทหาร ตำรวจ หรือข้าราชการในสังกัดกรมกองอื่น ตลอดจนบุคคลกลุ่มอาชีพที่มีความน่าเชื่อถือ มีรายได้ที่มั่นคงถาวร ก็ยังเป็นการยากที่จะได้รับใบอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนได้ แม้แต่ข้าราชการตำรวจเองที่มีหน้าที่ตามกฎหมายโดยมีหน้าที่ปราบปรามอาชญากรรม และการป้องกันเหตุร้ายแรง จะสามารถพกพาอาวุธปืนได้ในขณะปฏิบัติหน้าที่ได้เท่านั้น ตาม พรบ.อาวุธปืนฯ มาตรา 8 ทวิ ที่ให้อำนาจไว้ แต่เมื่อมิได้ปฏิบัติหน้าที่ ก็ไม่สามารถที่จะพกพาอาวุธปืนอย่างถูกต้องตามกฎหมายได้ นอกจากนี้รัฐยังมีแนวความคิดที่จะจำกัดและควบคุมซึ่งอาวุธปืนของประชาชน โดยระงับการออกใบอนุญาตให้มีซึ่งอาวุธปืนติดตัว⁵ และยังไม่มีการออกข้อกำหนดผ่อนปรนในเรื่องดังกล่าว จึงถือได้ว่ายังไม่เปิดโอกาส สำหรับ ประชาชนโดยทั่วไป ในการอ้างเหตุจำเป็นเพื่อขอรับใบอนุญาตให้มีอาวุธ

³ ประมวลกฎหมายอาญา ภาค 3 ลหุโทษ มาตรา 371

⁴ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 9

⁵ คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 224/2549 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2549 เรื่อง จำกัดการออกใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวในเขตกรุงเทพมหานครและทั้งราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

ป็นติดตัวตามกฎหมาย ประชาชนซึ่งมีเจตนาบริสุทธิ์ที่มีเหตุจำเป็นจะต้องพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนตามกฎหมาย แต่ไม่ได้รับการอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว ต้องประสบปัญหาเมื่อถูกตรวจค้นจับกุมก็จะต้องถูกดำเนินคดีอาญาตามกฎหมาย เนื่องจากเหตุยกเว้นความรับผิดในทางอาญาโดยอ้างความจำเป็นตามกฎหมายเพื่อพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินนั้น ยังไม่ได้มีการบัญญัติไว้เป็นกฎหมายหรือชี้แจงชัดเจนว่าความจำเป็นตามกฎหมายและเร่งด่วนตามพฤติการณ์นั้นคือกรณีใด หรือในการพกพาอาวุธปืนไปในลักษณะใดที่จะเป็นการสื่อถึงความหมายอย่างแน่ชัดว่าเป็นเหตุความจำเป็นและเร่งด่วนในการ พกพาอาวุธปืนได้อย่างถูกต้องในความหมายของกฎหมายนั้นเป็นเช่นใด คงมีเพียงเอกสารชักซ้อมทำความเข้าใจของเจ้า พนักงานตำรวจ ให้ปฏิบัติงานโดยผ่อนปรนต่อผู้สุจริตที่พกพาอาวุธปืนสำหรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจค้นบุคคลพกพาอาวุธปืนไปในทางสาธารณะสถาน คำวินิจฉัยของพนักงานอัยการในการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี และแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาบางคดี ที่พอจะใช้อ้างอิงเพื่อเป็นเหตุยกเว้นความรับผิดได้เท่านั้น แต่ก็ยังมีไม่ใช่เป็นบทบัญญัติของกฎหมายเพื่อใช้คุ้มครองหรืออ้างเป็นเหตุยกเว้นความรับผิดทางอาญาได้ ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่ายังคงมีคดีที่ประชาชนผู้สุจริตที่มีอาวุธปืนติดตัวไว้เพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินนั้น ถูกดำเนินคดีอยู่โดยตลอด และโดยส่วนมาก ศาลมักได้ตัดสินว่ามีความผิด แม้จะได้อ้างเหตุความจำเป็นและเร่งด่วนตามวิสัยและพฤติการณ์ของตนแล้วก็ตาม แต่ยังไม่สามารถจะรับฟังเป็นเหตุผลให้ศาลจะตัดสินคดีให้พ้นผิดได้

อย่างไรก็ตาม อาวุธปืน แม้จะเป็นทั้งเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อป้องกันการก่อให้เกิดอาชญากรรมขึ้นในสังคมของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองและประชาชน ด้วยประสิทธิภาพของของอาวุธปืนเป็นอาวุธที่ร้ายแรงมีอำนาจที่สามารถทำอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ และอาวุธปืนสามารถสร้างความอบอุ่นใจให้แก่คนดีหรือประชาชนผู้บริสุทธิ์ที่สุจริต ในสังคมปัจจุบันที่มีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมาก สาเหตุจากฝ่ายบ้านเมืองหรือรัฐบาลยังไม่สามารถดำเนินการหรือหามาตรการปกป้องความปลอดภัยให้กับประชาชนได้ตลอดเวลาและทั่วถึงได้ เนื่องจากยังมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ และกำลังเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอสำหรับการดูแลประชาชนในสังคมที่มีขนาดใหญ่ ทำให้ไม่สามารถดูแลป้องกัน ทุกพื้นที่ในสังคมได้อย่างทั่วถึงได้

จึงเป็นเหตุผลที่ประชาชนต้องพกพาอาวุธปืนไว้เพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและสมาชิกในครอบครัว ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของผู้ร้ายจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น เนื่องจากการก่ออาชญากรรมสามารถเกิดขึ้นได้โดยตลอดเวลา โดยไม่เลือกสถานที่และเวลา การลงมือกระทำความผิดอันเป็นการละเมิดต่อกฎหมายสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกทาง หากการที่มีอาวุธปืนติดตัวโดยการพกพาไปเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินแล้ว ก็อาจจะสามารถหยุดยั้งหรือยับยั้งผู้ก่ออาชญากรรมได้มากขึ้น

ปัจจุบัน ปัญหาของสังคมไทย มีความสลับซับซ้อนมากกว่าในอดีตกาล การเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะรวดเร็ว และเปลี่ยนแปลงต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา การเพิ่ม

ของจำนวนประชากร ปัญหาการว่างงาน ปัญหาทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากสินค้ามีราคาแพงขึ้นเป็นต้น อันก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของประชาชน เป็นปัญหาต่อสังคมอย่างมาก สิ่งที่เป็นปัญหาและก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมอย่างเห็นได้ชัด คือ ปัญหาด้านอาชญากรรม ซึ่ง ปัญหาอาชญากรรมนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน อันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายและจิตใจรวมถึงทรัพย์สินของประชาชน โดยกำลังเจ้าหน้าที่บ้านเมืองมีไม่เพียงพอ หากให้เจ้าหน้าที่บ้านเมืองเป็นฝ่ายรับผิดชอบ และทำหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนแต่เพียงฝ่ายเดียว ย่อมไม่อาจป้องกันปัญหาการก่ออาชญากรรมที่เกิดกับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครั้นประชาชนจะใช้สิทธิในการป้องกันตนเองโดยใช้อาวุธปืนเป็นเครื่องมือ ก็มีข้อจำกัดในการใช้มากมาย ทำนองว่าจะก่อให้เกิดปัญหาอันเป็นผลร้ายกับประชาชนผู้ใช้เสียมากกว่า สาเหตุจากความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติของกฎหมาย ทำให้เจ้าพนักงานที่ใช้ดุลพินิจสำหรับการจับกุมตามกฎหมายก็ไม่มี ความชัดเจนติดตามมาด้วย

เนื่องจากพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ได้มีการตราเป็นกฎหมายออกมานานกว่า 75 ปีแล้ว ยังไม่เคยมีการแก้ไข และปรับปรุงให้มีความทันสมัยต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน และถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ จะได้ตราออกมานานหลายปีแล้ว แต่ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ที่จะใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการทำความเข้าใจยังคงมีไม่มากพอ แม้แต่แนวคำพิพากษาของศาล เกี่ยวกับเรื่องการตัดสินความผิดของการพกพาอาวุธปืน ที่มีอยู่ ก็ยากต่อการทำความเข้าใจของประชาชน ผู้ศึกษาเองได้ทำการศึกษางานวิจัยและวิทยานิพนธ์ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องดังกล่าวนี้ หลายฉบับ ประกอบกับ บทสรุปต่าง ๆ ของงานวิจัยและวิทยานิพนธ์อื่นนั้น ส่วนใหญ่มีแนวความคิดที่ไม่ได้สนับสนุนให้ประชาชนมีซึ่งอาวุธปืนติดตัว เป็นส่วนมาก จะเชื่อในแนวทางที่รัฐมีหน้าที่ในการให้การดูแลชีวิตและความปลอดภัยของประชาชนแต่เพียงฝ่ายเดียว และการเสนอแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ส่วนใหญ่เสนอให้ ยกเลิกการอนุญาตให้ครอบครองและมีอาวุธปืนและเสนอเพิ่มอัตราโทษต่อผู้ฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าว แต่ในขณะเดียวกันต้องพิจารณาว่าอาวุธปืนที่นำไปก่อเหตุโดยส่วนมากมาจากการครอบครองอาวุธปืนของประชาชนหรือไม่ รวมทั้งเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเองยอมรับว่ามีข้อจำกัดที่ไม่สามารถจัดเจ้าหน้าที่ดูแลประชาชนได้อย่างทั่วถึง ทั้งประสบปัญหาด้านอัตรากำลัง งบประมาณ เครื่องมือ และการบริหารจัดการป้องกันอาชญากรรม ดังตัวอย่าง เช่นพื้นที่อำเภอบางปะกง จังหวัด ฉะเชิงเทรา ซึ่งได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ได้ทำการวิจัยสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการ

ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่⁶ ซึ่งรายงานวิจัยพบกับปัญหาจำนวนมากอันเป็นอุปสรรคในการดูแลและป้องกันอาชญากรรม เช่นความไม่พร้อมของงบประมาณ จำนวนกำลังของเจ้าพนักงานตำรวจมีไม่เพียงพอ เป็นต้น จึงเป็นตัวอย่างหนึ่งที่เป็นปัญหาในการดูแลประชาชน ที่รัฐเพียงฝ่ายเดียวจะสามารถทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัยให้กับประชาชนได้ แต่แม้จะผ่อนปรนให้กับบุคคลที่มีเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนได้พกพาอาวุธปืนได้ตามกฎหมาย แต่ก็ต้องมีเงื่อนไขในการควบคุมเพื่อให้ประชาชนที่มีเหตุจำเป็นต้องพกพาอาวุธปืนตามกฎหมาย ไม่นำอาวุธปืนไปใช้หรือไปกระทำการอันผิดกฎหมายด้วย ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติสำหรับการพิจารณาอนุญาตในการขอมืออาวุธปืนติดตัว ตลอดจนการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานใน การยื่นขออนุญาต มีความไม่สอดคล้องกับภาวะในปัจจุบัน ข้อกำหนดเงื่อนไขหรือการจัดเตรียมเอกสารบางรายการในการประกอบการขออนุญาตพกพา หรือการขอมืออาวุธปืนติดตัว เช่นการแสดงเงินสดในบัญชีธนาคาร 1 ล้านบาทเพื่อกองไว้ในบัญชีไม่น้อยกว่าหนึ่งปีสำหรับการขอมืออาวุธปืนติดตัว แต่จำนวนเงินเพียง 1 ล้านบาทที่กำหนดไว้ ต้องนำมาแสดง เป็นจำนวนน้อยไปหรือไม่ สอดคล้องกับภาวะค่าเงินที่เปลี่ยนแปลงไป บุคคลบางกลุ่มที่ประกอบอาชีพผิดกฎหมายสามารถจัดหาจำนวนเงินได้มากกว่าเงื่อนงำดังกล่าว รวมทั้งการทดสอบคุณสมบัติของผู้ครอบครองอาวุธปืนโดยถูกกฎหมายว่า มีความพร้อมในการขออนุญาตในการพกพาอาวุธปืนหรือไม่ ซึ่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ในปัจจุบันยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ทันสมัย จึงเห็นว่สมควรศึกษาถึงพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ และการกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงกับบุคคลที่นำอาวุธปืนที่ไม่มีทะเบียนหรืออาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ มาทำการก่อเหตุ โดยศึกษาจากแนวคิด แนวคำวินิจฉัยต่าง ๆ ของศาล ตลอดจนหนังสือเวียนซักซ้อมทำความเข้าใจของเจ้าพนักงานตำรวจ และแนวคำสั่งไม่ฟ้องคดีของเจ้าพนักงานอัยการ และจากแหล่งข้อมูลด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์และนำมาปรับปรุงเพื่อนำเสนอให้มีการแก้ไขกฎหมายรวมถึงการออกเป็นบทบัญญัติของกฎหมายขึ้นมาใหม่ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ มาตรา 8 ทวิ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งและบทกำหนดโทษของผู้ฝ่าฝืน ให้มีความชัดเจนเหมาะสมขึ้น เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน การอยู่ร่วมกันของสังคม และบ้านเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

⁶ ร้อยตำรวจเอกจักรกฤษณ์ เศษณาเวช. สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรบางปะกงจังหวัดฉะเชิงเทราหน้า 86 – 93 วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ.2562

2. สมมติฐานของการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาในปัจจุบันพบว่า พระราชบัญญัติอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ ยังเป็นปัญหาในการบังคับใช้ในส่วนของแนวปฏิบัติของเจ้าพนักงานตำรวจอันเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจจับกุม การพิจารณาคำสั่งไม่ฟ้องคดีของเจ้าพนักงานอัยการ และแนวคำพิพากษาของศาล ยังไม่มีความชัดเจน ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ให้เกิดความชัดเจนของบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าว นอกจากสมควรต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ของการควบคุมอาวุธปืน ตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 และข้อยกเว้นของกฎหมายในการพกพาอาวุธปืน การนำแนวปฏิบัติของเจ้าพนักงานตำรวจอันเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจจับกุม การพิจารณาคำสั่งไม่ฟ้องคดีของเจ้าพนักงานอัยการ แล้ว ยังต้องคำนึงถึงการกำหนดระเบียบคุณสมบัติในการขออนุญาตพกพาอาวุธปืนที่มีอยู่เดิม แล้วนั้น สมควรนำหลักเกณฑ์ของต่างประเทศในการทดสอบสุขภาพจิต การอบรมทักษะการใช้อาวุธปืนและกำหนดเกณฑ์การทดสอบ เพิ่มเติมเพื่อคัดกรองผู้ที่จะขออนุญาตพกพาซึ่งอาวุธปืนให้มีคุณภาพและปลอดภัย เพื่อให้รูปแบบในการควบคุมการถือครองอาวุธปืนในประเทศไทยมีความปลอดภัยและเข้มงวดมากยิ่งขึ้น แต่มีความชัดเจนของการปฏิบัติตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมการถือครองอาวุธปืนของประเทศไทยยิ่งขึ้นต่อไปด้วย

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

- 3.1 ทฤษฎีและแนวความคิดในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- 3.2 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับอาวุธปืน
- 3.3 ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม
- 3.4 ทฤษฎีการลงโทษ

4. วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

4.1 เพื่อศึกษาถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมอาวุธปืนและเหตุจำเป็นในการถือครองอาวุธปืนติดตัว

4.2 เพื่อศึกษาถึงปัญหาทางกฎหมายกรณีเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืน ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ในมาตรา 8 ทวิ

4.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดและหลักกฎหมายในการถือครองอาวุธปืนระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐประชาชนจีน

4.4 เพื่อเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ในมาตรา 8 ทวิ

5. ขอบเขตการศึกษาวิจัย

ศึกษากฎหมาย พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ในส่วนของการถูกดำเนินคดีอาญาที่เกิดจากการที่ประชาชนได้พาอาวุธปืนติดตัวเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว ตามมาตรา 8 ทวิ, มาตรา 9 มาตรา 22 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 68, มาตรา 371 ศึกษาแนวทางข้อยกเว้นของกฎหมาย รวมถึงแนวคิดและกฎหมายในการอนุญาตให้พกพาอาวุธปืน ของประเทศ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐประชาชนจีน เปรียบเทียบแนวคิดและกฎหมายของประเทศไทย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เพื่อให้เข้าใจแนวคิดและทฤษฎีในการควบคุมอาวุธปืนและเหตุจำเป็นในการถือครองอาวุธปืนติดตัว

6.2 เพื่อให้เข้าใจถึงปัญหาทางกฎหมายกรณีเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืน ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ในมาตรา 8 ทวิ

6.3 เพื่อให้เข้าใจถึงแนวคิดและหลักกฎหมายในการถือครองอาวุธปืนระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐประชาชนจีน

6.4 เพื่อแก้ไขปัญหาคงคามไม่ชัดเจนของบทบัญญัติของกฎหมาย พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ในมาตรา 8 ทวิ

บทที่ 2

ทฤษฎีเหตุผล แนวความคิดถึงเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชน

สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับหลักการของสิทธิของประชาชนในการป้องกันตนเองโดยใช้อาวุธปืนอันจะนำไปสู่การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องสำหรับประชาชนในการที่จะสนับสนุนให้มีการบัญญัติเป็นกฎหมายอย่างความชัดเจนเพื่อรองรับการพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนได้ตามกฎหมาย โดยไม่มีความผิดหรือไม่ถูกดำเนินคดีตามกฎหมายแล้ว นั้น อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดแนวทางที่ถูกต้องมากที่สุด และเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไปแล้ว นอกจากจะศึกษาแนวความคิด และทฤษฎีเหตุผลต่างๆ ที่ได้กำหนดหลักการและเหตุผลในการสนับสนุนและยอมรับซึ่งสิทธิของประชาชนที่จะได้รับการปกป้องตามการเป็นพลเมืองของประเทศ และสิทธิที่จะป้องกันตนเองหลักการและหน้าที่ตามกฎหมายแล้วนั้น ยังจะต้องศึกษาแนวความคิด หรือทฤษฎีเกี่ยวกับการจำกัดหรือควบคุมการให้มีและใช้อาวุธปืน ตลอดจนปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากการใช้อาวุธปืนเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระทำ ความผิดด้วยควบคุมกันไป เนื่องจากแม้การจะใช้สิทธิในการป้องกันตนตามกฎหมายได้ก็ตาม แต่การใช้สิทธินั้นจะไปล่วงละเมิดบุคคลอื่นที่เป็นผู้บริสุทธิ์ในอันจะทำให้บุคคลอื่นนั้นได้รับความเสียหายหรือผลกระทบอันสืบเนื่องมาจากการกระทำอันเป็นการป้องกันนั้นมีได้ ดังนั้นในส่วนนั้นนอกจากจะศึกษา ทฤษฎีและแนวความคิดอันเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนเพื่อป้องกันตนเอง แล้วจึงต้องศึกษา แนวความคิดและทฤษฎีในการจำกัดและควบคุมการมีและใช้ซึ่งอาวุธปืนโดยรัฐ รวมถึงการสืบค้น ข้อมูลเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์แนวทาง ทฤษฎี และเหตุผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่จะได้ทำการศึกษาต่อไป โดยได้กำหนดแนวทาง ทฤษฎี และเหตุผล ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีและแนวความคิดในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- 2.2 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับอาวุธปืน
- 2.3 ทฤษฎีในการควบคุมอาชญากรรม
- 2.4 ทฤษฎีการลงโทษ

1. ทฤษฎีและแนวความคิดในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

เนื่องจากหลักการและเหตุผลในการใช้สิทธิป้องกันตนเองโดยชอบด้วยกฎหมายนั้น ประกอบด้วย

1.1 เหตุผลอันสมควรซึ่งประชาชนย่อมมีอำนาจรักษาและคุ้มครองตนเองตามธรรมชาติ

ธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตย่อมมีกลไกการป้องกันตนเองซึ่งติดตัวมาโดยแต่กำเนิดซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่าสัญชาตญาณในการป้องกันตนเองและการรักษาชีวิตรอด ซึ่งมีอยู่ในสัตว์ทุกประเภทโดยธรรมชาติและร่างกายของสิ่งมีชีวิตนั้นก็สร้างกลไกในการป้องกันตัวขึ้นมา ตัวอย่างสัตว์จำพวก แม่น ธรรมชาติได้สร้างขนที่เป็นหนามให้ไว้เพื่อใช้เป็นอาวุธในการตอบโต้ทำร้ายสิ่งมีชีวิตอื่น ที่เข้ามาคุกคามชีวิตหรือแหล่งหากิน แม่น เป็นสัตว์ที่มีรูปร่างเล็ก จึงมีความเสียเปรียบสัตว์นักล่าอื่นที่มีท่ามีคุกคามชีวิตและแหล่งอาหาร เช่น สัตว์นักล่าจำพวก เสือ สัตว์กินเนื้อที่เป็นนักล่าชั้นบนของห่วงโซ่อาหาร ที่มีรูปร่างใหญ่กว่า ซึ่งมนุษย์ก็เป็นเป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง ก็ย่อมต้องมีกลไกและสัญชาตญาณในการป้องกันภัยด้วยเช่นกัน เมื่อถูกคุกคามจากมนุษย์หรือสัตว์อื่น

การป้องกันตนเองโดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นหลักการเดียวกับหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามกฎหมาย โดยเป็นสิทธิที่อยู่ในหลักกฎหมายธรรมชาติ (Law of Natural Law Theory) ซึ่งมีความเป็นหลักการตามธรรมชาติที่บุคคลผู้ถูกประทุษร้ายมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะต้องป้องกันตัวและต่อสู้เพื่อความอยู่รอดและไม่มีใครปฏิเสธได้

ความคิดกฎหมายธรรมชาติ เป็นแนวความคิดที่มีกำเนิดและวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยกรีก มีความคิดเห็นว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ ซึ่งอาจเรียกว่า “กฎหมายธรรมชาติ” (Natural Law) และเกิดจากธรรมชาติโดยตรงเหมือนปรากฏการณ์อื่นๆ ของโลก บ้างก็เชื่อว่าธรรมชาตินั้นคือพระเจ้าเป็นเจ้าของ ทำให้หลักเกณฑ์ทางศาสนา เหตุผลและศีลธรรม จึงเป็นสิ่งที่นักกฎหมายเชื่อว่าเป็นที่มาของกฎหมาย เพราะกฎหรือระเบียบใดที่ขัดต่อเหตุผลและศีลธรรมย่อมไร้สภาพบังคับทางกฎหมายทั้งสิ้น

ซีเซโร (Cicero 106-43 B.C.) นักปราชญ์ นักนิติศาสตร์ และรัฐบุรุษของโรมัน ได้อธิบายถึงความคิดเกี่ยวกับกฎหมายธรรมชาติที่ได้รับการยกย่องเป็นแบบฉบับไว้ในข้อความสำคัญตอนหนึ่งว่า “กฎหมายที่แท้จริง คือ เหตุผลที่ถูกต้องสอดคล้องกับธรรมชาติ แม้ชานไปในทุกสิ่งทุกอย่าง สม่าเสมอเป็นนิรันดร...” (True law is the right reason, harmonious with, diffuses among all, constant eternal....)⁷

⁷ กิริติ บุญเจือ, ปรัชญาเบื้องต้นและตรรกวิทยาเบื้องต้น(น.153-154), 2512 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ผดุงวิทยาการพิมพ์.

แนวความคิดในเรื่องที่มาของกฎหมายธรรมชาตินี้ทำให้กฎหมายธรรมชาติดีลักษณะพิเศษ คือ ใช้ได้โดยไม่จำกัดเวลา ใช้ได้เสมอไม่มีวันยกเลิกหรือล่วงสมัย และใช้ได้โดยไม่จำกัดสถานที่ กฎหมายธรรมชาติด้อยอยู่เหนือกฎหมายของรัฐ กล่าวคือ กฎหมายธรรมชาติด้อยมีความยุติธรรมเป็นที่สุด กฎหมายของรัฐจะขัดแย้งกับกฎหมายธรรมชาติไม่ได้ การนิยามความหมายของแนวความคิดนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพราะมีที่มาจากความรู้สึกประทับใจของมนุษย์และมุ่งถึงความเสมอภาค เสรีภาพ คุณธรรมและจริยธรรมเป็นสำคัญ

จากหลักกฎหมายธรรมชาติ ซึ่งต่อมาได้พัฒนาเป็นปฎิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ.1948 ปฎิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชนได้คุ้มครองไว้ในข้อที่ 1. ว่า “มนุษย์ทั้งหลายเกิดมาอิสระเสรีและเท่าเทียมกันทั้งศักดิ์ศรีและสิทธิทุกคนได้รับการประสิทธิประสาทเหตุผลและมโนธรรมและควรปฏิบัติต่อกันอย่างฉันพี่น้อง” และ ข้อ 3. ว่า “บุคคลมีสิทธิในการดำรงชีวิต ในเสรีภาพและในความมั่นคงแห่งร่างกาย”⁸

สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ.1976

ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองได้คุ้มครองไว้ในภาค 3 ข้อ 6.1 “มนุษย์ทุกคนมีสิทธิโดยธรรมชาติในการดำรงชีวิต สิทธินี้ย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายไม่มีบุคคลใดสามารถล่วงชีวิตของใครได้”⁹

1.2 การป้องกันตนเองโดยใช้หลักการธรรมชาติ ตามลำดับขั้นตอน

สิทธิการป้องกันโดยหลักธรรมชาติ ได้พัฒนาแนวทางในการป้องกันตนเองและเอาชีวิตรอดจากการประทุษร้าย และมีการกำหนดวิธีการปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอนจากเบาไปหาหนัก

เช่นของแนวทางการเอาชีวิตรอดที่สามารถนำมาใช้ ตัวอย่างเช่นได้แก่แนวทางการป้องกันตนเองของประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อมีภัยต่อการประทุษร้ายมาถึงตัว ได้ใช้หลักการ Run-Hide-Fight¹⁰ และแนวทางของประเทศออสเตรเลีย ใช้หลักการ Run - Hide - Take action¹¹

⁸ สิทธิมนุษยชน แพลและเรียบเรียงโดยแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลไทยแลนด์. สืบค้นจาก.

<https://www.amnesty.or.th/our-work/hre/udhr/>

⁹ (แหล่งเดิม)สิทธิมนุษยชนแพลและเรียบเรียงโดยแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลไทยแลนด์. สืบค้นจาก

<https://www.amnesty.or.th/our-work/hre/udhr/>

¹⁰ WA Police. What to do in an Active Shooter or Armed Offender Incidents. [ออนไลน์]. 2018. [เข้าถึงเมื่อ 2564/12/11]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.police.wa.gov.au/>

Your%20Safety/Counter%20terrorism/What%20to%20do%20in%20an%20Active%20Armed%20Offender%20incident

¹¹ NPCC. Stay Safe Firearms and Weapons attack. [ออนไลน์]. 2020 [เข้าถึงเมื่อ 2564/12/11]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.npcc.police.uk /NPCCBusinessAreas/WeaponAttacksStaySafe.aspx>

หลักการ Run – Hide - Fight ของสหรัฐอเมริกา พัฒนาโดย City of Houston สหรัฐอเมริกาและได้รับการรับรองจากกระทรวงความมั่นคงแห่งมาตุภูมิและสำนักงานสอบสวนกลาง (FBI) เพื่อป้องกันและลดการสูญเสียซึ่งแนวทางของประเทศออสเตรเลียข้างต้นนั้นมีสาระสำคัญคล้ายกัน สรุปได้ดังนี้

Run คือ หนี ออกจากที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุดการหนีเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลตรวจพบความผิดปกติเช่น มีการพยายามใช้อาวุธโดยปราศจาก เสียงปืน หรือเริ่มมีเหตุการณ์คุกคามหรือการประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ให้วิ่งไปในทางตรงข้ามกับถูกคุกคาม

Hide คือ หลบซ่อน เมื่อหนีไม่ทันหรือกรณีในอาคารหากวิ่งหนีแล้วหาทางออกไม่เจอให้หาที่ซ่อนที่มีความปลอดภัยเช่น ตัวเราอาจซ่อนและมองไม่เห็นผู้ก่อเหตุเพราะหากเราเห็นผู้ก่อเหตุ ผู้ก่อเหตุอาจเห็นตัวเราเช่นกัน

Fight คือสู้สุดชีวิตกรณีเผชิญหน้ากับผู้ก่อเหตุชนิดที่หลบหนีไม่ได้ให้สู้สุดแรงและหาโอกาสหนีเช่น ใช้สิ่งของใกล้มือเป็นอาวุธ เช่น ใช้ดินสอปากกาแทงตาผู้ก่อเหตุอย่างสุดแรงถ้า อยู่หลายคนให้สู้พร้อมกัน

1.3 การเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองตามสัญชาตญาณของมนุษย์

กลไกป้องกันตัวเอง (Defense Mechanisms)¹²

เกิดจากการจิตใจของมนุษย์ เป็นกระบวนการทางจิตซึ่งเกิดขึ้นในบุคคลโดยอัตโนมัติ ส่วนใหญ่นำมาใช้โดยไม่รู้ตัว เพื่อจะทำให้ร่างกายได้เกิดการปรับตัวและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการรักษาความสมดุลหรือความปกติของจิตใจไว้ กลไกป้องกันตนเองเป็นวิธีการของจิตใจที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มักเกิดขึ้นหรือแสดงออกทันทีโดยบุคคลไม่จำเป็นต้องควบคุมเมื่อจิตใจได้รับรู้ถึงการคุกคามจากภัยหรือสิ่งเร้าภายนอกที่เป็นอันตราย ร่างกายจะแสดงออกถึงการต่อต้านการคุกคาม ทั้งนี้เนื่องจากเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ที่จะต้องป้องกันหรือต่อสู้และปรับตัวเองเพื่อให้ชีวิตอยู่รอดปลอดภัย มีความสุข นอกจากนี้กลไกการป้องกันตนเอง ยังเกิดจากจิตสำนึก (Conscious Mind)¹³ เป็นสภาวะที่บุคคลรับรู้ตามประสาทสัมผัสทั้งห้า เป็นจิตที่บุคคลรู้ตัวตลอดเวลาว่ากำลังทำอะไร และคิดอย่างไร เป็นการรับรู้โดยทั่วไปของมนุษย์ที่ควบคุมการกระทำส่วนใหญ่ในระดับที่รู้ตัว (Awareness) และเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาโดยมีเจตนาและมีจุดมุ่งหมาย จิตสำนึกมีส่วนที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อสอดคล้องกับหลักความเป็นจริงในการต้องรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ โดยอาศัยหลักเหตุและผลรวมทั้งศีลธรรม และความถูกต้องที่ตนเองเชื่อถือเพื่อเป็นแนวทางในการแสดงพฤติกรรมต่อต้านการคุกคาม ความปลอดภัย ต่อ ร่างกาย จิตใจ

¹² ชูทิพย์ ปานปรีชา. (2551). จิตวิทยาทั่วไป หนวยที่ 9. พิมพ์ ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

¹³ สุวรรณ พันธ์จันทร์. ทฤษฎีบุคลิกภาพของ Sigmund Freud. (ม.ป.ป.) สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2565. จาก <http://socialscience.igetweb.com/index.php?mo=3&art=11930>

การป้องกันตนเองตามสัญชาตญาณของมนุษย์ เป็นการปรับตัวต่อการเกิดภัยคุกคาม โดยการใช้กลไกป้องกันตนเอง ย่อมถือได้ว่าเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนสามารถนำไปใช้ได้ตามสถานการณ์ที่เกิด เพื่อให้เหตุการณ์เฉพาะหน้าผ่อนคลายจากปัญหาและความวิตกกังวล ทำให้บุคคลเกิดสติที่จะพิจารณาแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผลมากขึ้น

เหตุผลการสนับสนุนของการปรับตัวโดยการใช้กลไกป้องกันตนเอง¹⁴ ช่วยลดความวิตกกังวล คลายความทุกข์ ลดความเครียด ช่วยให้บุคคลสามารถยืนหยัด และเห็นคุณค่าในตนเอง ช่วยให้ตนเองเข้มแข็งมากขึ้นรู้จักปกป้องตนเองจากสิ่งคุกคามภายนอก

การป้องกันโดยใช้อาวุธปืนป้องกัน¹⁵

ผู้ใช้อาวุธเพื่อป้องกันนั้นหากมิได้เป็นผู้ก่อเหตุขึ้นเมื่อเจอกับภัยร้ายโดยไม่คาดคิดนั้นย่อมตกอยู่ในภาวะที่ตื่นกลัว ตื่นตระหนกกับภัยอันตรายที่เป็นอยู่ ความสามารถในการควบคุมสติและอารมณ์ การควบคุมร่างกาย อาจทำให้บางครั้งไม่สามารถทำได้โดยสมบูรณ์ รวมไปถึงทักษะการใช้อาวุธของละคนนั้นแตกต่างกันออกไป หรือแม้กระทั่งกลไกการปกป้องตนเองซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์อาจมีผลต่อการใช้อาวุธมากกว่าปัจจัยอื่นๆ ดังนั้น “ภาวะแห่งพฤติกรรมฉุกเฉิน” จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากต่อการใช้อาวุธปืน

มนุษย์มีวิธีเรียนรู้การป้องกันตนเองจากการคุกคามต่อความปลอดภัย และการข่มเหง ประทุษร้ายด้วยอาวุธที่ไม่ร้ายแรงและอาวุธประชิดสามารถใช้อาวุธหลากหลายประเภท ในการป้องกันตัวเองได้ เพื่อให้เกิดอำนาจต่อรองหรืออำนาจการหยุดยั้งจากอำนาจการคุกคามที่เหนือกว่า เนื่องจากร่างกายมนุษย์ของแต่ละคนมีความแข็งแรงที่ไม่เท่ากัน การป้องกันตนเองตามความเหมาะสมที่สุดขึ้นอยู่กับภัยคุกคามที่เกิดจากการประทุษร้าย แต่อย่างไรก็ตามการใช้กำลังในการหยุดยั้งการคุกคามจากการประทุษร้าย เพื่อป้องกันอาจมีขั้นตอนในการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการใช้กำลังโดยเหมาะสม หากไม่พิจารณาความเหมาะสมย่อมอาจเป็นการคุกคามหรือประทุษร้ายต่อผู้อื่น จนเกินกว่าการป้องกัน ทั้งนี้โดยผู้ป้องกันมีหน้าที่ศึกษาข้อกฎหมาย และฝึกฝนความชำนาญในการใช้อาวุธ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่นด้วย

กฎการใช้กำลัง (ROE) หรือ กฎการปะทะ¹⁶ กล่าวได้ว่า คือ หลักเกณฑ์หรือกรอบเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการใช้กำลังเจ้าหน้าที่รวมถึงอาวุธต่างๆ (Rules for the Use of Force) เพื่อเป็นแนวทางแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยทหารต่างๆ (รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่พลเรือนอื่นๆ)

¹⁴ วราภรณ์ ตระกูลสถิตย์และคณะ. (2543). จิตวิทยาการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

¹⁵ บุรพา บุญรู้ว “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืนยิงเพื่อป้องกัน” สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2565 จาก <http://law.master.kbu.ac.th/StudentTheses/2559/006.pdf>

¹⁶ กระบวนการฝึกการใช้กำลังตามกฎการใช้กำลัง หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน หน้า 7

ในการรับมือกับสถานการณ์หรือ ภัยในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการใช้กำลังเพื่อป้องกันตนเองและเพื่อ บรรลุภารกิจที่ได้รับมอบหมาย กฎการใช้กำลังมีลักษณะสำคัญที่ต้องทำการศึกษาอย่างรอบคอบ เนื่องจากกฎการใช้กำลังมีลักษณะเป็นหลักเกณฑ์ทางปฏิบัติ (Rule of Practice) ที่มีความยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนไปได้ตามสถานการณ์ มากกว่าที่จะเป็นหลักเกณฑ์ทางกฎหมาย (Rule of Law) ที่ ต้องมีความเป็นรูปแบบและเนื้อหาที่ค่อนข้างชัดเจนและแน่นอน

แนวทางปฏิบัติทั่วไปในการใช้กำลัง

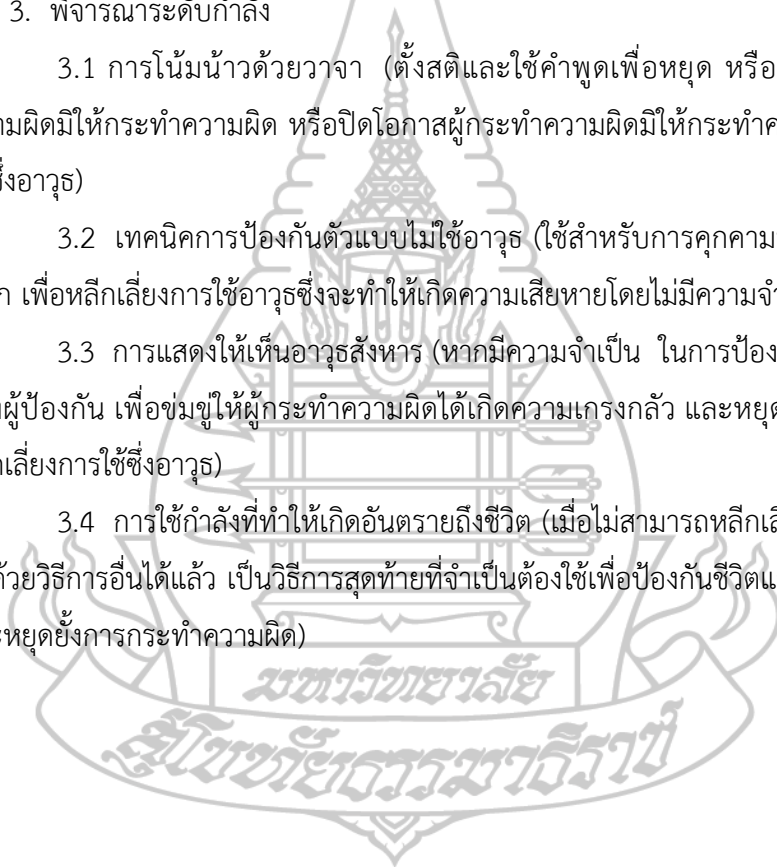
1. หากเป็นไปได้ ให้ป้องกันตนเองโดยปราศจากการใช้กำลัง
2. หากจำเป็นให้ใช้กำลังให้น้อยที่สุด
3. พิจารณาระดับกำลัง

3.1 การโน้มน้าวด้วยวาจา (ตั้งสติและใช้คำพูดเพื่อหยุด หรือประวิงเวลา ของ ผู้กระทำความผิดมิให้กระทำความผิด หรือปิดโอกาสผู้กระทำความผิดมิให้กระทำความผิด เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ซึ่งอาวุธ)

3.2 เทคนิคการป้องกันตัวแบบไม่ใช้อาวุธ (ใช้สำหรับการคุกคามที่มีกำลังด้อยกว่า เป็นทางเลือก เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้อาวุธซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายโดยไม่มี ความจำเป็น)

3.3 การแสดงให้เห็นอาวุธสังหาร (หากมีความจำเป็น ในการป้องกันเพียงแต่ แสดง ถึงอาวุธของผู้ป้องกัน เพื่อข่มขู่ให้ผู้กระทำความผิดได้เกิดความเกรงกลัว และหยุดการกระทำ และเป็น การหลีกเลี่ยงการใช้ซึ่งอาวุธ)

3.4 การใช้กำลังที่ทำให้เกิดอันตรายถึงชีวิต (เมื่อไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้อาวุธใน การป้องกันด้วยวิธีการอื่นได้แล้ว เป็นวิธีการสุดท้ายที่จำเป็นต้องใช้เพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของผู้ ป้องกัน และหยุดยั้งการกระทำความผิด)

แนวทางทั่วไปในการใช้กำลังที่อันตรายถึงชีวิต¹⁷

1. ยิ่งเพื่อให้ผู้ที่ถูกยิงหมดความสามารถ (ไม่ประสงค์ต่อชีวิต แต่หยุดหรือลดทอนผู้กระทำความผิดให้หมดสภาพต่อการคุกคามหรือต่อการประทุษร้าย)
2. ยิ่งโดยคำนึงถึงผู้ที่ไม่เป็นภัยที่อยู่ข้างเคียง (การใช้อาวุธปืนต้องมีความระมัดระวังมิให้บุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด ต้องได้รับผลกระทบหรือความเสียหายจากการใช้อาวุธ)

3. ใช้กำลังเฉพาะเมื่อจำเป็นอย่างยิ่งเท่านั้น กล่าวคือ

3.1 เมื่อใช้วิธีที่อันตรายน้อยกว่าแล้วไม่เป็นผล

3.2 ไม่เพิ่มความเสี่ยงแก่ผู้ที่ไม่เป็นภัย

3.3 มีความจำเป็นสมเหตุสมผลเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์

การใช้กำลังสังหารจะกระทำเฉพาะเพื่อถึงเวลาที่จำเป็นเท่านั้นเพื่อ

1. ป้องกันตัวจากอันตรายอันจะเกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้เสียชีวิตหรือบาดเจ็บอย่างรุนแรง
2. ป้องกันอาชญากรรมที่อันตรายถึงชีวิตหรือบาดเจ็บร้ายแรง
3. ป้องกันการขโมยหรือการก่อวินาศกรรมต่อทรัพย์สินอันมีค่าต่อความมั่นคงของชาติ
4. ป้องกันการขโมยหรือการก่อวินาศกรรมต่อทรัพยากรที่อาจก่อให้เกิดอันตรายอย่าง

ร้ายแรง

5. ป้องกันความเสียหายของสาธารณูปโภคที่สำคัญ

ทั้งนี้การพกพาอาวุธของประชาชนตามกฎหมายเพื่ออ้าเหตุป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้ป้องกันต้องมีความระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการใช้อาวุธโดยอ้าถึงเหตุผลอันมีที่มาจากสาเหตุอื่นที่ไม่มีความจำเป็น ต้องใช้อาวุธ หากพิจารณาภายใต้จิตใจหรือจิตสำนึกของผู้ป้องกันสาเหตุอื่นย่อมเกิดจากการใช้อารมณ์ หรือสาเหตุที่เกิดจากความแค้นและความโกรธเคืองเป็นการส่วนตัว ซึ่งผู้ป้องกันย่อมไม่อาจจะอ้าได้โดยชอบถึงการป้องกันตามกฎหมายได้ เนื่องจากการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย ต้องพิจารณาตามเหตุผลโดยชอบด้วยกฎหมายที่มีความจำเป็นที่ต้องป้องกัน และไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ด้วยวิธีการอื่นได้

การเรียนรู้วิธีการป้องกันตนเองตามกฎหมายการใช้กำลัง ผู้ป้องกันตนเองอาจใช้วิธีการตอบโต้ด้วยกำลังโดยตรงต่อผู้คุกคามหรือผู้ใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อวัตถุประสงค์ในการหยุดหรือทำลายการคุกคามจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย แต่บางครั้งภัยคุกคามนั้นอาจไม่มีความรุนแรงมากเกินกว่าการต้องใช้กำลังเพื่อป้องกัน และไม่มีมีความจำเป็นในการต้องใช้กำลังในการตอบโต้ จึงอาจทำให้เกิดคำถามตามมาถึงเหตุผล และระดับความเหมาะสมในการใช้กำลังเพื่อป้องกันว่าได้กระทำเกิน

¹⁷ กระบวนการฝึกการใช้กำลังตามกฎหมายการใช้กำลัง หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ หน้า 8

เลยกว่าความจำเป็นในการต้องกระทำเพื่อป้องกันแค่ไหนเพียงใดหรือไม่ เมื่อต่อมามนุษย์มีการเรียนรู้และมีความเจริญทางด้านปัญญา การพัฒนาการป้องกันตามสัญชาตญาณของมนุษย์จึงได้มีเหตุผลมากขึ้น และได้เกิดลำดับการป้องกันตนเองโดยสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่สมควรและมีเหตุมีผลที่เหมาะสมมากขึ้น ในการใช้กำลังและอาวุธต่อการป้องกันตนเอง เพื่อมิให้การกระทำเพื่อป้องกันต้องกลายเป็นการคุกคามหรือประทุษร้ายต่อบุคคลอื่นไปเสียเอง

1.4 เหตุผลอันสมควรในการป้องกันตนเองตามกฎหมาย

โดยต่อมาจากสิทธิตามธรรมชาติในการป้องกันตนเองแล้ว เมื่อมนุษย์เข้ามาอยู่รวมกันมาก หากไม่มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ย่อมเกิดความวุ่นวาย เกิดเหตุจลาจลทุกหย่อมหญ้า ผู้คนเข่นฆ่ากันอย่างเลือดเย็น เราอาจเชื่อใจใครไม่ได้อีกเลยเป็นไปได้ที่คนเราจะจินตนาการถึงภาพเหล่านี้ เมื่อเราเป็นมนุษย์ที่อยู่ภายใต้กฎหมายมาตั้งแต่ลืมตาดูโลกและเชื่อว่ากฎหมายนั้นเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้ชีวิตการเป็นมนุษย์สงบสุข เป็นไปได้ที่ภาพอันเลวร้ายอาจผุดขึ้นในหัวเมื่อคุณจินตนาการถึงวันที่โลกใบนี้ไม่มีกฎหมายอีกต่อไปย่อมเกิด จึงต้องมีการร่างข้อตกลง และเป็นกติกาสังคมต่อกันขึ้น เพื่อใช้บังคับระหว่างกัน โดยมอบให้คนกลาง หรือรัฐ เป็นผู้กำหนดข้อตกลงเป็นสัญญาประชาคม¹⁸ และให้มีอำนาจในการรักษาซึ่งกฎเกณฑ์นั้นไว้ ซึ่งการมอบหมายให้คนกลางหรือรัฐ เป็น ตัวแทนของประชาชนนั้น ประชาชนย่อมต้องถูกจำกัดสิทธิบางประการเพื่อให้สังคมได้รับความสงบเรียบร้อย

เมื่อในปัจจุบันได้มีการแบ่งแยกอำนาจการปกครองออกเป็นรัฐ หรือประเทศ ที่มีอำนาจอธิปไตยของตนเอง อำนาจอธิปไตยของรัฐใด ย่อมมีเหนืออาณาเขตของรัฐนั้น ฉะนั้นหากมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นในอาณาเขตของรัฐใด รัฐนั้นย่อมมีอำนาจลงโทษผู้กระทำความผิด เนื่องจากรัฐมีหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองประชาชนจากการถูกประทุษร้าย ไม่ว่าจะเป็นการประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย ชื่อเสียง เสรีภาพ หรือทรัพย์สินก็ตาม แต่ในทางปฏิบัตินั้น หลายครั้งที่ประชาชนไม่ได้รับความคุ้มครองจากรัฐได้อย่างทันที่ ทฎหมายจึงให้สิทธิแก่ประชาชนในการป้องกันสิทธิของบุคคลโดยไม่ต้องรอพึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เช่นกันเหตุผลที่กฎหมาย ยอมให้ประชาชนใช้สิทธิในการป้องกันได้โดยไม่ถือว่าเป็นความผิด เพราะกฎหมายยอมรับความจริงที่ว่า รัฐไม่สามารถให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนได้อย่างทันที่ในทุกกรณีจึงจำเป็นต้องให้อำนาจแก่ประชาชนผู้บริสุทธิ์ในการขจัดปัดเป่าภัยอันตรายซึ่งกำลังจะมาถึงด้วยการใช้สิทธิในการป้องกันหรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง การใช้สิทธิป้องกัน คือ “การใช้บังคับกฎหมายด้วยตนเองประการหนึ่ง”¹⁹ นั่นเองดังนั้น การป้องกันตนเองนี้ จึงเป็นการยกเว้นความผิดตามหลักในเรื่องการรักษาตน (selfpreservation) ซึ่งเป็นสิทธิที่จะไม่ให้

¹⁸ ศุภชัย ศุภผล. อธิปไตยทางพหุการเมืองของเมือง-ฉัก รุโซ สืบค้นจาก

<http://www.library.polsci.chula.ac.th/dl/f76eee07b866354a71779b52a991dbc3>

¹⁹ เกียรติจักร วัจนะสวัสดิ์. (2551). คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ใครมารุกล้ำล่วงเกิน²⁰ ถึงแม้ว่าสิทธิในการป้องกันจะทำให้ผู้กระทำไม่ต้องรับผิด แต่ในทางปฏิบัติโดยส่วนใหญ่แล้ว การที่ประชาชนคนหนึ่งได้ใช้สิทธินี้ ก็อาจทำตนเองต้องถูกดำเนินคดี ซึ่งในการพิจารณาคดีอาจใช้ระยะเวลาที่ยาวนาน อันส่งผลให้ผู้กระทำการป้องกันนั้นอาจได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร

จากหลักการศึกษากฎหมายอาญาของต่างประเทศ และของประเทศไทย เห็นว่ากฎหมายอาญาในรูปแบบของประเทศต่างๆ ที่มีการใช้ระบบกฎหมายไม่ว่าจะเป็นแบบการใช้แนวในทางการพิจารณาคำตัดสินเดิมเป็นแนวทาง (Common Law) และระบบกฎหมายโดยใช้ประมวลกฎหมาย (Civil Law) ล้วนมีกฎยกเว้นความผิดที่ได้กระทำการป้องกันตนเองโดยชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ในประเทศไทย ซึ่งใช้แนวทางกฎหมายในระบบประมวลกฎหมาย (Civil Law) บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68

มาตรา 68 “ผู้ใดจำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตน หรือของผู้อื่น ให้พ้นจากภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ การกระทำนั้นเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่มีความผิด”

จากหลักกฎหมายดังกล่าวของประเทศไทย การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายนี้ เป็นเรื่องที่รัฐให้สิทธิในการป้องกันตนเองแก่ประชาชนต่อภัยที่เกิดขึ้นโดยกระชั้นชิดและละเมิดต่อกฎหมาย โดยรัฐถือว่าการกระทำโดยป้องกันดังกล่าวแม้จะเกิดความเสียหายบ้าง หากเป็นความเสียหายที่สมควรแก่เหตุ ผู้กระทำก็ไม่มีผิด การที่รัฐให้สิทธิแก่ประชาชนเช่นนี้ เพราะภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อประชาชนพลเมืองนั้น เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งมักเกิดเหตุ เช่น ถนนหรือซอยเปลี่ยว สถานที่ไม่มีผู้คน ไม่เว้นแม้แต่บนสะพานลอยหรือกระถังใต้สะพานลอย ดังนั้น บางครั้งบางเวลาบางสถานที่ รัฐก็อาจจะให้ความคุ้มครองได้ไม่ทั่วถึง จึงให้ผู้ประสบอันตรายจากภัยนี้ ป้องกันตัวให้พ้นจากภัยนั้น ๆ ไปก่อนได้ ที่สำคัญคือการป้องกันตนเองนั้น ต้องเข้าองค์ประกอบและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย

องค์ประกอบและหลักเกณฑ์ของการ ป้องกันตัว โดยชอบ ด้วยกฎหมาย²¹

1. มีภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย นั่นคือ ภัยอันตรายที่เกิดขึ้นนั้นผู้กระทำไม่มีอำนาจตามกฎหมายจะทำได้ หากผู้ก่อภัยนั้นมีอำนาจทำได้โดยชอบ ก็ไม่มีสิทธิจะป้องกัน เช่น เมื่อ ผู้อ้างว่ากระทำการป้องกัน ได้ทำผิดกฎหมายและ

²⁰ ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2549). กฎหมายอาญา หลักและปัญหา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์นิติธรรม

²¹ อ.ประธาน จุฬาโรจนมนตรี, Microsoft PowerPoint เนติบัณฑิต,กฎหมายอาญามาตรา 68 สืบค้นจาก

เจ้าพนักงานบ้านเมืองจำต้องควบคุมตัว ผู้กระทำจะอ้างว่ามีภัยอันตรายเกิดขึ้น และการป้องกันด้วยการต่อสู้ขัดขวางต่อ เจ้าหน้าทีนั้นกระทำไม่ได้ หรือผู้กระทำอ้างว่าป้องกันนั้น ได้ไปหาเรื่องทำร้ายชกต่อยบุคคลอื่น แล้วบุคคลอื่นเกิดฮึดสู้ขึ้นมาเอาคืนบ้าง จะถือว่ามีภัยอันตรายเกิดขึ้นแล้ว นั้นคงไม่สามารถจะอ้างได้ เช่นเดียวกับการทำทนายหรือสมัครใจวิวาทด้วยกัน

2. ภัยอันตรายนั้น ใกล้จะถึง ซึ่งภัยนั้นเกิดจากการอันละเมิดต่อกฎหมายเกิดขึ้น

การใช้สิทธิป้องกันตัวได้ ต่อเมื่อภัยอันตรายนั้น เป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง คือ ภัยที่เกิดขึ้นกระชั้นชิดถึงขนาดที่ไม่มีหนทางอื่นที่จะขจัดปัดเป่าภัยนั้นได้ นอกจากการป้องกันตัวเอง เช่น ภัยจากการจี้ชิงทรัพย์บนสะพานลอยแสนเปลี่ยวไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่แถวนั้น ย่อมสามารถป้องกันตนเองได้ ย่อมเป็นภัยอันตรายที่ใกล้ จะถึงและเป็นการละเมิดต่อกฎหมายไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

3. มีเจตนาพิเศษ ที่ผู้กระทำจำต้องกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตน ให้พ้นจากภัยอันตรายนั้น ซึ่งหมายความว่าไม่สามารถหลีกเลี่ยง หลบหนี ด้วยวิธีการต่างๆ ได้แล้ว จำเป็นต้องใช้กำลังในการป้องกัน และการป้องกันสิทธิของตนให้พ้นจากภัยอันตราย หากภัยอันตรายอันเกิดจากการคุกคามประทุษร้ายนั้น ยังมาไม่ถึง หรือภัยจากการประทุษร้ายนั้น ได้ผ่านพ้นไปแล้ว ผู้กระทำเพื่อป้องกันอาจไม่สามารถอ้างการกระทำเพื่อป้องกันนั้นได้ตามกฎหมาย

4. สัตส่วนในการกระทำเพื่อป้องกันตนเอง ต้องมีความเหมาะสม และพอสมควรแก่เหตุ เช่น ภัยจากการทำร้ายร่างกายโดยผู้กระทำร้าย มิได้มีอาวุธปืน แต่การป้องกันกลับใช้อาวุธปืนยิงออกไปยังผู้กระทำหลายนัดจนเสียชีวิต ดังนี้ย่อมไม่ได้สัดส่วน ผู้กระทำไม่มีอำนาจกระทำได้ ทำให้การกระทำที่อ้างว่าป้องกันอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้กำลังและอาวุธปืนของประชาชนไว้อย่างชัดเจน นอกจากหลักการป้องกันตามมาตรา 68 และมาตรา 69 ตามประมวลกฎหมายอาญา การที่ไม่มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานการใช้อาวุธปืนเอาไว้โดยชัดเจนเช่นนี้ ทำให้การใช้อาวุธปืนเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ต้องขึ้นกับดุลพินิจของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง และกระบวนการยุติธรรม ซึ่งบ่อยครั้งการใช้ดุลพินิจไม่เป็นไปแนวทางเดียวกัน ย่อมทำให้สร้างความไม่มั่นคงปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของประชาชนด้วย

1.5 เหตุผลที่รัฐไม่อาจคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างทั่วถึง

เนื่องจากการป้องกันตนเองหรือผู้อื่นนั้น มีมานานแล้ว โดยนักปรัชญาชื่อ โคเรติอุส และวูลฟ์ และ คาราร่า เห็นว่าเมื่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองไม่อาจให้ความคุ้มครองได้อย่างทั่วถึงแล้ว ก็มักจะมมีเหตุผลที่สำคัญในการคุ้มครองป้องกันตนเองได้ รุสโซ เห็นว่าเมื่อเกิดการทำร้ายคุกคามโดยไม่เป็นธรรมแล้ว สัญญาประชาคม หรือบันทึกข้อตกลงต่าง ๆ ที่ได้จัดทำกันไว้ระหว่าง

ประชาชนด้วยกันเองนั้น ก็ต้องกลับคืนสู่สภาพธรรมชาติ และที่สำคัญคือ กีเยอ (Geyer) เห็นว่า จะต้องตอบโต้ด้วยภัยด้วยการป้องกัน หมายถึงการตอบโต้อันตรายต่าง ๆ อันเกิดจากการประทุษร้าย ซึ่งหมายความว่าก็เป็นการหักกลบลบหนี้ไป²²

เหตุผลที่รัฐไม่อาจคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชชนได้อย่างทั่วถึง เป็นที่ทราบกันดีว่า นอกจากปัญหาขนาดพื้นที่ของประเทศไทยกับจำนวนประชากรที่มีเป็นจำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนของจำนวนประชากรกับสัดส่วนของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองที่มีจำนวนน้อยไม่สอดคล้องกับการทำหน้าที่เพื่อให้การคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนแล้ว ยังมีการสำรวจพบว่ามีปัญหาความไม่น่าเชื่อถือและความเชื่อมั่นของประชาชน ในการขอรับความคุ้มครองหรือพึ่งพาต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งประชาชนไม่เชื่อถือว่าจะดำเนินการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ²³ โดยเฉพาะปัญหาการรับสินบน การไม่ได้รับความเป็นธรรมในการดำเนินคดี การถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจคุกคาม การไม่ใส่ใจในการติดตามจับกุมคนร้าย การหว่านล้อมหรือล่อลวงให้ไม่เอาความ ซึ่งเหตุปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้เกิดผลกระทบต่อความเชื่อมั่นต่อการพึ่งพาหรือมอบหมายหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัย ของรัฐ

ในขณะเดียวกันยังคงพบปัญหาซ้อนปัญหาซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองด้วยโดยได้มีการศึกษาจากโครงการวิจัยภาคสนามของสำนักวิจัยเอแบค-เคเอสซีอินเทอร์เน็ตโพลล์ หรือเอแบคโพลล์ในครั้งนี้เรื่อง "ปัญหา - อุปสรรคของข้าราชการตำรวจและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคนใหม่: กรณีศึกษากลุ่มข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่ระดับสถานีตำรวจทุกจังหวัดทั่วประเทศ" ดำเนินโครงการสำรวจระหว่างวันที่ 22 - 27 กรกฎาคม 254715 ประเภทของการสำรวจวิจัยครั้งนี้คือ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)²⁴ ยังได้มีการเปิดผลสำรวจถึงปัญหาดังกล่าวเพิ่มเติม โดยปัญหาดังกล่าวยังคงมีอยู่จนถึงปัจจุบัน ได้แก่

ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในการรับใช้ประชาชน ค่าร้อยละ

1. วัสดุอุปกรณ์/เครื่องมือในการดำเนินงานไม่เพียงพอ 83.8
2. งบประมาณมีไม่เพียงพอ 80.4
3. ความไม่ทันสมัยของเครื่องมือ 78.1

²² เสริม วิณิชยกุล.กฎหมายอาญาภาค 1 (พระนคร:โรงพิมพ์ไทยพาณิชย์การ.) 2482. หน้า 87.

²³ เอแบคโพลล์: "การสำรวจภาพลักษณ์ตำรวจไทยในสายตาประชาชน : กรณีศึกษาประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ นครราชสีมา ชลบุรี และสงขลา" ดำเนินโครงการสำรวจระหว่างวันที่ 1 - 9 ตุลาคม 2547 สืบค้นจาก <https://www.ryt9.com/s/abcp/154524>

²⁴ โครงการวิจัยภาคสนามของสำนักวิจัยเอแบค-เคเอสซีอินเทอร์เน็ตโพลล์ หรือเอแบคโพลล์ในครั้งนี้เรื่อง "ปัญหา - อุปสรรคของข้าราชการตำรวจและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคนใหม่: กรณีศึกษากลุ่มข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่ระดับสถานีตำรวจทุกจังหวัดทั่วประเทศ" ดำเนินโครงการสำรวจระหว่างวันที่ 22 - 27 กรกฎาคม 2547 สืบค้นจาก <https://www.ryt9.com/s/abcp/146193>

4. จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ 77.1
5. ประชาชนไม่เข้าใจความเหนื่อยยากลำบากของตำรวจ 69.1
6. ประชาชนมองภาพลักษณ์ของตำรวจในด้านลบเกินความเป็นจริง 54.1
7. ความไม่พร้อมด้านอาคารสถานที่ 41.2
8. มีปริมาณงานมากเกินไป 33.7
9. ข้อจำกัดด้านระเบียบราชการ 33.0
10. ตำรวจไม่มีจิตสำนึกในหน้าที่ของตนเอง 29.8
11. ความไม่ชัดเจนในงานที่ได้รับมอบหมาย 28.8
12. ผู้บังคับบัญชาที่ตีมีไม่มาก 28.4
13. มีการใช้เส้นสายและอิทธิพลวังเด่นคดี 28.0

ปัญหาในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

1. ความไม่ทันสมัยของเทคโนโลยีในการสืบสวน 67.6
2. จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ 67.3
3. งบประมาณไม่เพียงพอ 64.8
4. คู่กรณีต่างยืนยันความถูกต้องของตนไม่ยอมรับผิด 62.4
5. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากพยาน 56.5
6. ประชาชนไม่เชื่อมั่นในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ 52.9
7. ขั้นตอนการทำงานมีมากมายภายใต้ข้อจำกัดทางด้านกฎหมาย 46.7
8. ระบบเส้นสายและการวางอำนาจบาตรใหญ่ของประชาชน 46.4
9. มีข้อจำกัดเรื่องเวลาในการดำเนินงาน 39.2
10. ขาดการสื่อสารที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับคู่กรณี 35.3
11. การกดดันของผู้บังคับบัญชาให้เข้าข้างฝ่ายผิด 16.7

เมื่อพิจารณาจากรายงานข้อมูลการสำรวจวิจัยดังกล่าว จึงเห็นว่าประชาชนได้พบกับปัญหาอันเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ การพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันตนเองจึงยังคงเป็นเหตุผลทางเลือกสำคัญที่สนับสนุนถึงความจำเป็นในการป้องกันตนเองของประชาชนเมื่อถูกคุกคามหรือประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สินซึ่งไม่อาจรอการคุ้มครองจากเจ้าพนักงานตำรวจ ที่มีหน้าที่โดยตรงได้ ในความเป็นจริงที่ทราบกันดีว่าในเวลาเดินทางไปในพื้นที่ที่สุ่มเสี่ยง บางครั้งประชาชนย่อมมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกัน อันเป็นเหตุผลที่สนับสนุนการที่มีเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย

2. ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับอาวุธปืน

2.1 ความหมายและประวัติของอาวุธปืน

อาวุธปืน²⁵ ในความหมายที่เข้าใจโดยทั่วไปหมายถึง อาวุธที่ประกอบด้วยลำกล้องที่ทำด้วยโลหะที่ทนทานต่อความร้อนและแรงระเบิดของดินปืน มีเครื่องจุดชนวนดินระเบิดหรือที่เรียกว่าเครื่องลั่นไก สำหรับให้ดินปืนในลำกล้องระเบิดขึ้น และสุดท้ายกระสุนเหล็ก ตะกั่ว จะถูกขับออกจากลำกล้องของอาวุธปืนด้วยแรงระเบิดนั้น

สำหรับความหมายตาม พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ มาตรา 4(1) กำหนดว่า “อาวุธปืน” หมายถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลมหรือเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงาน และส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้นๆ ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง”

ประวัติและเนื้อหาโดยสังเขป คนไทยรู้จักปืนมาแต่บรรพบุรุษ ในสมัยอยุธยาที่เริ่มรู้จักปืนกันบ้างแล้ว เช่น พระแสงปืนต้นข้ามแม่น้ำสะโตงของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช มีลำกล้องยาวทำด้วยเหล็กทนความร้อนสูง บรรจุดินปืนทางปากกระบอกแถมด้วยลูกปรายทำด้วยตะกั่ว เม็ดกลมๆ หรือวัตถุอื่นก็ได้ที่มีความแข็งไม่น้อยกว่าลูกดินเหนียวที่ใช้ยิง ด้วยหนั่งสติ๊ก หลังจากยึดดินปืนกับกระสุนลูกปรายแล้ว จะต้องใช้ไม้ด้ามยาวๆ เท้ากับความยาวของกระบอกปืนแหยงลงไปทางปากกระบอก เพื่อยัดดินปืนและลูกกระสุนลูกปรายให้แน่นหนาเพื่อเป็นหลักประกันว่าเมื่อดินปืนโดนปะทะไฟเข้า จะทำการส่งแรงขับเคลื่อนหากลูกออกทางปากกระบอกปืนพร้อมด้วยการส่งลูกกระสุนพุ่งออกไปข้างหน้าตามแรงดันนั้น

ปืนกระบอกแรกของโลกเรียกว่า แชนด์ แคนนอน²⁶ มีลักษณะคล้ายเครื่องยิงจรวดหรือ อาร์พีจี. ในสมัยนี้ ซึ่งมีใช้กันใน ค.ศ.13 โดยจุดชนวนระเบิดด้วยเหล็กร้อนหรือถ่านหิน สำหรับปืนแก๊ปของไทยจะมีตะบันไฟสำหรับให้นกปืนสับแก๊ป เพื่อให้ประกายไฟลวดตะบันไฟเข้าไปจุดดินปืนข้างในกระบอก อันจะยังส่งผลให้เกิดประกายไฟระเบิดขึ้นในลำกล้องปืน แล้วส่งแรงขับเคลื่อนออกทางปากกระบอกปืน พร้อมด้วยลูกกระสุนลูกปรายพุ่งไปข้างหน้า

ต่อมา คริสต์ศตวรรษที่ 14 โลกเราจึงรู้จักปืนที่มีลำกล้องเป็นเกลียวอยู่ข้างใน เพื่อรีดลูกปืนให้หมุนตัวออกจากลำกล้องปืน วิธีนี้จะทำให้กระสุนปืนพุ่งออกไปด้วยความแม่นยำมากขึ้น ต่อมาในปี ค.ศ.1850 กระสุนแม็กนั่มต่างๆ ก็ถือกำเนิดขึ้น และมีขนาดต่างๆ ตามแต่ขนาดของกระบอกปืน เช่น ขนาด .38 หรือ 11 มม. เป็นต้น อาวุธปืนเป็นอาวุธที่ร้ายแรงและมีประสิทธิภาพใน

²⁵ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 4(1)

²⁶ สมพร-ศรีนิตา พรหมพิตราร. “เล่นปืนไม่ให้ถูกจับ(พิมพ์ครั้งที่ 13)” สำนักพิมพ์นิติธรรม. 2555

การประหารและมียานาจอทำลายล้างสูงกว่าอาวุธอื่น มีทั้งคุณและโทษ หมายความว่าสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางที่ดี เช่น เอกชนซึ่งเป็นพลเมืองดีใช้ปืนเป็นอาวุธในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเองหรือผู้อื่น เจ้าพนักงานตำรวจก็ใช้ปืนเป็นอาวุธในการเข้าจับกุมและปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมาย และเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม ทหารก็ใช้อาวุธปืนในการป้องกันประเทศ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่าการนำปืนใหญ่มาใช้ตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนต้น มีเอกสารที่อ้างอิงได้จากคือ พระราชพงศาวดารกรุงสยามแล้วว่า สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ (พ.ศ.2091 – 2111) โปรดเกล้าให้นำปืนใหญ่ลงเรือไปยังกองทัพของพระเจ้าหงสาวดี ปืนใหญ่กระบอกนั้น เรียกว่า “นารายณ์สังหาร”

“มองซิเออร์ เดอลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสผู้มีอำนาจเต็มของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ซึ่งเข้ามาทูลพระราชสาส์นเจริญสัมพันธไมตรี ณ สยามประเทศ ในสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พ.ศ.2230 ได้บันทึกไว้เรื่องราวที่พบเห็นในครั้งนั้นในหนังสือ “จดหมายเหตุ ลา ลูแบร์”²⁷ เกี่ยวกับการปืนใหญ่ของชาวสยามว่า ชาวสยามมีปืนใหญ่ไม่สู้มากนัก แต่มีชาวโปรตุเกสเกิดที่เมืองมาเก๊าคนหนึ่งได้หล่อปืนถวาย

เดิมมีการเรียกอาร์วุปืนว่าปืนไฟ ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 (พ.ศ.2034 – 2072) โดยเฉพาะในสมัยแผ่นดินสมเด็จพระไชยราชาธิราช (พ.ศ.2076 – 2089) มีการว่าจ้างกองพลปืนไฟ และทหารรับจ้างชาวโปรตุเกสเข้ามาเป็นทหารรับจ้างในราชสำนัก ปืนที่นำเข้ามาหลัก ๆ ก็คือ ปืนไฟแบบพกพาซึ่งเป็นปืนสั้น บรรจุกระสุนครั้งละนัด โดยมีระยะหวังผลไม่ไกลมาก ส่วนปืนที่สามารถยิงหวังผลได้ในระยะไกล เป็นปืนที่เรียกว่า ปืนคาบศิลา เป็นปืนยาว ปัจจุบันนี้ทั้งปืนสั้นและปืนยาว ได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น โดยทำให้มีประสิทธิภาพความแม่นยำและมีอานุภาพร้ายแรงยิ่งขึ้น

2.2 แนวความคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับอาวุธปืน

ปืน ถือว่าเป็นอาวุธอันร้ายแรง สามารถทำอันตรายต่อชีวิตและร่างกายแก่คนหรือสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ได้โดยง่ายทั้งในระยะใกล้และระยะประชิดตัว²⁸ แม้แต่เมื่อยิงปืนขึ้นสู่ท้องฟ้ากระสุนปืนยังสามารถร่วงลงมาตามแรงโน้มถ่วงของโลกก็สามารถทำอันตรายต่อมนุษย์หรือสัตว์ได้ จึงกล่าวได้ว่าอันตรายจากอาวุธปืนมีมากมายและร้ายแรง แม้กระสุนปืนเพียงหนึ่งนัดก็อาจทำให้คนหรือสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ถึงแก่ความตายได้ ดังนั้นหากอาวุธปืนตกอยู่ในมือของบุคคลใดก็นำไปใช้ในทางมิชอบหรือไม่ระมัดระวัง ย่อมทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างมากมาย แม้ในปัจจุบันจะมีกฎหมายควบคุมอาวุธปืน คือ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด

²⁷ มองซิเออร์ เดอ ลา ลูแบร์. “อนาจักรสยาม” สำนักพิมพ์ศรีปัญญา. 2561

²⁸ นริศสรค์ ศิลป์ประกอบ. การควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืน วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี พ.ศ.2554

ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีอาวุธปืนใช้ป้องกันตัว ป้องกันทรัพย์สิน การกีฬาหรือเพื่อยิงสัตว์ (ปัจจุบันไม่สามารถขออนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนเพื่อการยิงสัตว์ได้) แต่ในสังคมปัจจุบันจากสถานะสภาพการเกิดอาชญากรรมต่าง ๆ มีการใช้อาวุธปืนผิดจากวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยมีการนำอาวุธปืนไปใช้ในการทำลายชีวิตมนุษย์ด้วยกันเอง ไม่ว่าจะนำมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การป้องกันประเทศ ปัญหาการขัดผลประโยชน์ หรือมีความขัดแย้งต่อกัน ฯลฯ เป็นผลทำให้เกิดความสูญเสียทางด้านงบประมาณ ทรัพยากรมนุษย์ เป็นจำนวนมาก และสาระสำคัญของกฎหมาย พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 ที่มีอยู่ในปัจจุบันก็เพียงแต่การควบคุมการอนุญาตให้มีซึ่งอาวุธปืน การควบคุมการพกพาอาวุธปืนหรือควบคุมการให้มีอาวุธปืนติดตัว เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้การนำอาวุธปืนไปก่อเหตุหรือกระทำความผิดในเบื้องต้นได้เท่านั้น อย่างไรก็ตามนอกจากนี้ปัญหาอาชญากรรมที่มีความรุนแรงต่าง ๆ ส่วนมากคนร้ายหรือผู้กระทำความผิดจะใช้อาวุธปืนที่ไม่มีทะเบียนหรือที่เรียกกันว่า “ปืนเถื่อน”²⁹ เป็นปืนที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้มีและใช้ได้ตามกฎหมาย อาจเป็นอาวุธปืนที่ไม่ได้ทำเครื่องหมายทะเบียน หรือไม่ว่าจะประดิษฐ์ขึ้นมาเอง หรือนำเข้าจากต่างประเทศ โดยไม่ผ่านการได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนตามกฎหมาย มาเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชญากรรม เนื่องจากไม่มีข้อมูลในฐานข้อมูลให้ตรวจสอบจึงยากต่อการตรวจสอบประวัติการครอบครองของบุคคลที่เป็นเจ้าของอาวุธปืน และปืนเถื่อนมีราคาต่ำกว่าปืนที่ถูกต้องทำให้สามารถซื้อหาเพื่อให้ได้มาครอบครองได้ง่าย อาวุธปืนมีทั้งประโยชน์และโทษ ดังนั้นจึงต้องมีการจัดการควบคุมอาวุธปืนที่ไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน มิให้ประชาชนได้ทำการครอบครอง และบริหารจัดการอาวุธปืนที่ประชาชนได้รับอนุญาตให้มีและใช้จากนายทะเบียนแล้ว ให้ความรู้ในการใช้อาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง และรัฐบาลก็ต้องมีนโยบายและวิธีการแก้ไขปัญหาในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดต่อประชาชนผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพ

2.3 การพัฒนาการของอาวุธปืน

ในสมัยโบราณมนุษย์ไม่มีอาวุธปืนใช้ แต่ได้พัฒนาเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์ และทำร้ายศัตรู โดยการใช้หินหรือโลหะที่มีความแหลมคม มีประสิทธิภาพทำร้ายมากขึ้น มีการทำอาวุธให้สามารถทำร้ายศัตรูทั้งในระยะใกล้ประชิดตัว เช่น มีด หอก ดาบ และอาวุธที่ใช้ทำร้ายศัตรูในระยะไกล ๆ เช่น หน้าไม้ เกาทัณฑ์ ธนู ต่อมามีการค้นพบสารเคมี เช่น กำมะถัน ดินประสิว เมื่อนำมาผสมกันแล้วทำการบดอัดแน่น นำมาใช้ทำเป็นลูกกระสุน และได้มีการสร้างปืนใหญ่โดยการใช้ลูกกระสุนดินดำ

²⁹ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 8 (ปืนเถื่อน).สืบค้นจาก

ซึ่งต่อมาได้มีการพัฒนาอาวุธปืนขึ้นในปัจจุบันจนกระทั่งเป็นอาวุธที่มีประสิทธิภาพสามารถยิงกระสุนได้ไกล และสามารถทำอันตรายต่อชีวิตและร่างกายได้โดยง่าย

2.4 วัตถุประสงค์ในการใช้อาวุธปืน

การใช้อาวุธปืนในปัจจุบัน หลักการทั่วไปเพื่อเป็นเครื่องมือเพื่อทำร้ายต่อมนุษย์หรือสัตว์ ตามประสิทธิภาพของอาวุธปืนแล้ว อาวุธปืนยังเป็นที่ยำเกรงต่อผู้พบเห็น และเป็นเครื่องทุ่นแรง นอกจากอาวุธปืนยังถูกนำไปใช้ด้วยเหตุผลในการป้องกันตนเอง การคุกคาม หรือล่าสัตว์ อาวุธปืนยังสามารถนำไปใช้แสดงศักยภาพในด้านการทหารและการป้องกันประเทศได้ด้วย จึงจำแนกการใช้อาวุธปืนได้ 4 แนวทาง คือ

1. เพื่อเป็นเครื่องมือแสดงศักยภาพของรัฐที่มีไว้ในครอบครอง โดยกำลังทหาร หรือกำลังพลของรัฐบาล ด้วยเหตุผลด้านการเมืองและความมั่นคง ระหว่างประเทศ และการป้องกันประเทศ (เฉพาะหน่วยงานของรัฐบาล)
2. เพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และการกระทำความผิดต่อกฎหมาย การให้ความคุ้มครองความปลอดภัยต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ของประชาชน (เฉพาะหน่วยงานของรัฐบาล)
3. เพื่อเป็นเครื่องมือในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการกีฬา (ประชาชนทั่วไป)
4. เพื่อควบคุมและล่าสัตว์ (เฉพาะหน่วยงานของรัฐบาล)

2.5 ประเภทอาวุธปืนตามกฎหมายไทย

ประเภทที่ 1 อาวุธปืนสำหรับประชาชนโดยทั่วไปสามารถใช้และครอบครองได้
 ประเภทที่ 2 อาวุธปืนสงคราม³⁰ ไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ประชาชนได้ เรียกว่า “อาวุธปืนใช้เฉพาะแต่ในสงคราม” เป็นปืนที่นายทะเบียนไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ ต้องไม่เป็นปืนที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางลำกล้องเกิน 11.44 มม. ไม่สามารถบรรจุกระสุนเองให้ยิงซ้ำได้ (ปืนกล) อาวุธปืนที่กระสุนบรรจุสารเคมี เชื้อโรค เชื้อเพลิง หรือกัมมันตภาพรังสี และที่เก็บเสียง ถือว่าเป็นอาวุธสงครามโดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดว่า อาวุธปืนชนิดใดเป็นอาวุธปืนใช้เฉพาะแต่ในสงครามบ้าง

³⁰ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 8 (อาวุธสงคราม). สืบค้นจาก <http://school8.education.police.go.th/technical/technical04.html>

2.6 อาวุธปืนที่นายทะเบียนสามารถออกใบอนุญาตให้ได้

ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2522

ข้อ 2. อาวุธปืนที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ตามมาตรา 7 หรือมาตรา 24 ต้องเป็นอาวุธปืน ชนิดและขนาด ดังต่อไปนี้³¹

(1) อาวุธปืนชนิดลำกล้องมีเกลียวที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่เกิน 11.45 มม.

(2) อาวุธปืนชนิดลำกล้องไม่มีเกลียว ดังต่อไปนี้

(ก) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่ถึง 20 มม.

(ข) ปืนบรรจุปาก ปืนลูกซอง และปืนพลุสัญญาณ

(3) อาวุธปืนชนิดที่มีเครื่องกลไกสำหรับบรรจุกระสุนเองให้สามารถยิงซ้ำได้ ดังต่อไปนี้

(ก) ขนาดความยาวของลำกล้องไม่ถึง 160 มม.

(ข) ปืนลูกซอง

(ค) ปืนลูกกรดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้อง ไม่เกิน 5.6 มม.

(4) อาวุธปืนชนิดไม่มีเครื่องบังคับเสียงให้เบาผิดปกติ

(5) อาวุธปืนชนิดที่ไม่ใช้กระสุนเป็นที่บรรจุวัตถุเคมีที่ทำให้เกิดอันตรายหรือเป็นพิษหรือไม่ใช้เครื่องกระสุนปืนที่บรรจุเชื้อโรค เชื้อเพลิง หรือวัตถุแก๊มมันตาฟรังส์

ข้อ 3 เครื่องกระสุนปืนที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ตามมาตรา 7 หรือมาตรา 24 ต้องเป็นเครื่องกระสุนปืนที่ใช้กับอาวุธปืนตามข้อ 2 ที่ได้รับอนุญาต แต่ต้องไม่เป็นเครื่องกระสุนปืนชนิดเจาะเกราะหรือชนิดกระสุนเพลิง

ข้อ 4 วัตถุระเบิดที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ตามมาตรา 38 ต้องเป็นวัตถุระเบิดประเภท ชนิด และขนาดที่ใช้เฉพาะในกิจการก่อสร้างหรือกิจการอุตสาหกรรม และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว

เมื่ออาวุธปืนเป็นเครื่องมือที่ร้ายแรง เจ้าหน้าที่บ้านเมืองใช้เป็นอาวุธคู่กายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และการป้องกันประเทศ และรัฐอนุญาตให้ประชาชน

³¹ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2522 ข้อ 2.

สามารถมีและใช้อาวุธเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเองได้ และสามารถนำไปใช้เพื่อฝึกฝนให้เกิดความชำนาญและแข่งขันกันในเชิงกีฬาได้ด้วย แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าผู้ใดจะสามารถมีอาวุธปืนได้ทุกคน รัฐเองก็ได้มีการ ออกข้อกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติของประชาชน ในการที่จะขอมิและใช้ซึ่งอาวุธปืนเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน ไว้ดังนี้

ขั้นตอนการปฏิบัติงานทะเบียนอาวุธปืน³² การขอให้มิใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน

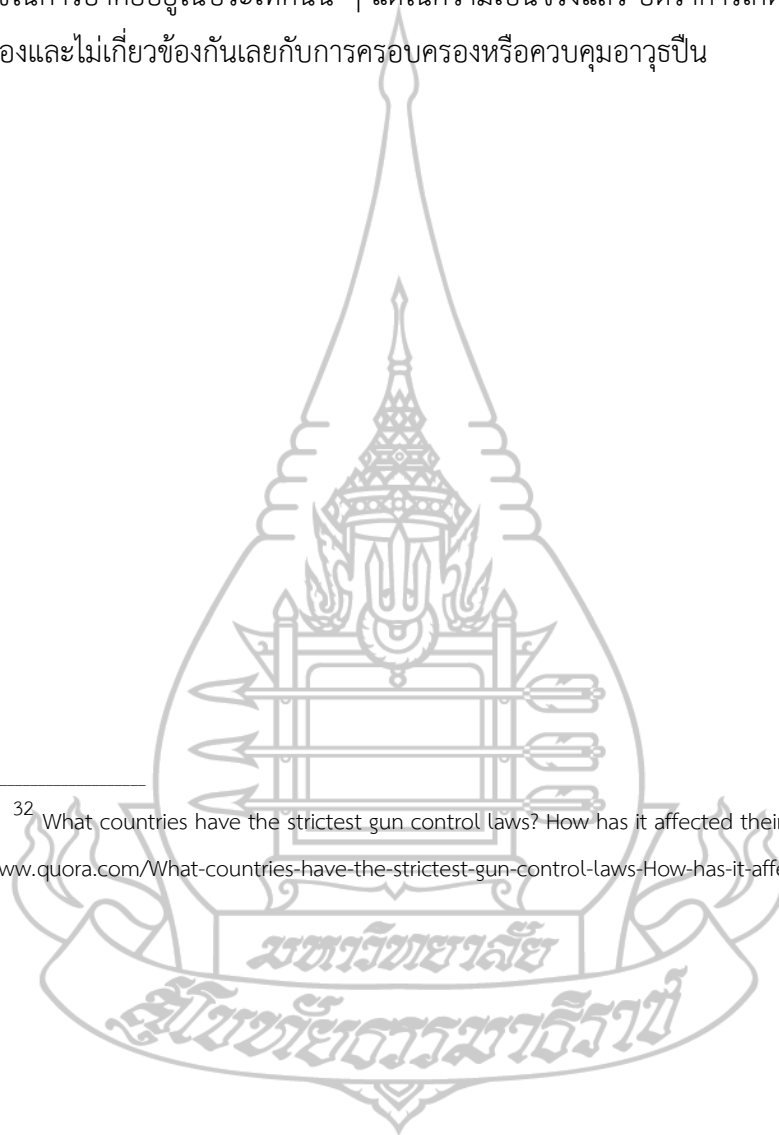
1. เป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะแล้ว
2. ไม่เป็นบุคคลซึ่งไม่สามารถใช้อาวุธได้โดยกายพิการหรือทุพพลภาพ
3. ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือวิกลจริต
4. ประกอบสัมมาอาชีพ มีถิ่นที่อยู่ประจำในท้องที่ที่ขออนุญาต และมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรไม่น้อยกว่า 6 เดือน
5. ไม่เป็นบุคคลที่มีความประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันอาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน
6. ไม่เคยต้องโทษจำคุกในฐานความผิดที่กฎหมายกำหนด ดังต่อไปนี้
 - 6.1 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญาดังต่อไปนี้ มาตรา 97 ถึงมาตรา 111 มาตรา 120 มาตรา 177 ถึงมาตรา 183 มาตรา 249 มาตรา 250 มาตรา 293 ถึงมาตรา 303
 - 6.2 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญาดังต่อไปนี้ มาตรา 97 ถึงมาตรา 111 มาตรา 120 มาตรา 177 ถึงมาตรา 183 มาตรา 249 มาตรา 250 มาตรา 293 ถึงมาตรา 303 มาตรา 254 ถึงมาตรา 257 และพ้นโทษยังไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นโทษถึงวันยื่นคำขอใบอนุญาต เว้นแต่ในกรณีความผิดที่กระทำโดยความจำเป็นหรือเพื่อป้องกันหรือโดยถูกขู่ขู่โทษ
 - 6.3 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ.2477 มาตรา 11 มาตรา 22 มาตรา 29 หรือมาตรา 33 หรือพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ.2490 มาตรา 7 มาตรา 24 มาตรา 33 มาตรา 38
 - 6.4 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป ในระหว่างห้าปีนับย้อนหลังขึ้นไปจากวันที่ยื่นคำขอ สำหรับความผิดอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ใน 6.1 และ 6.2 เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

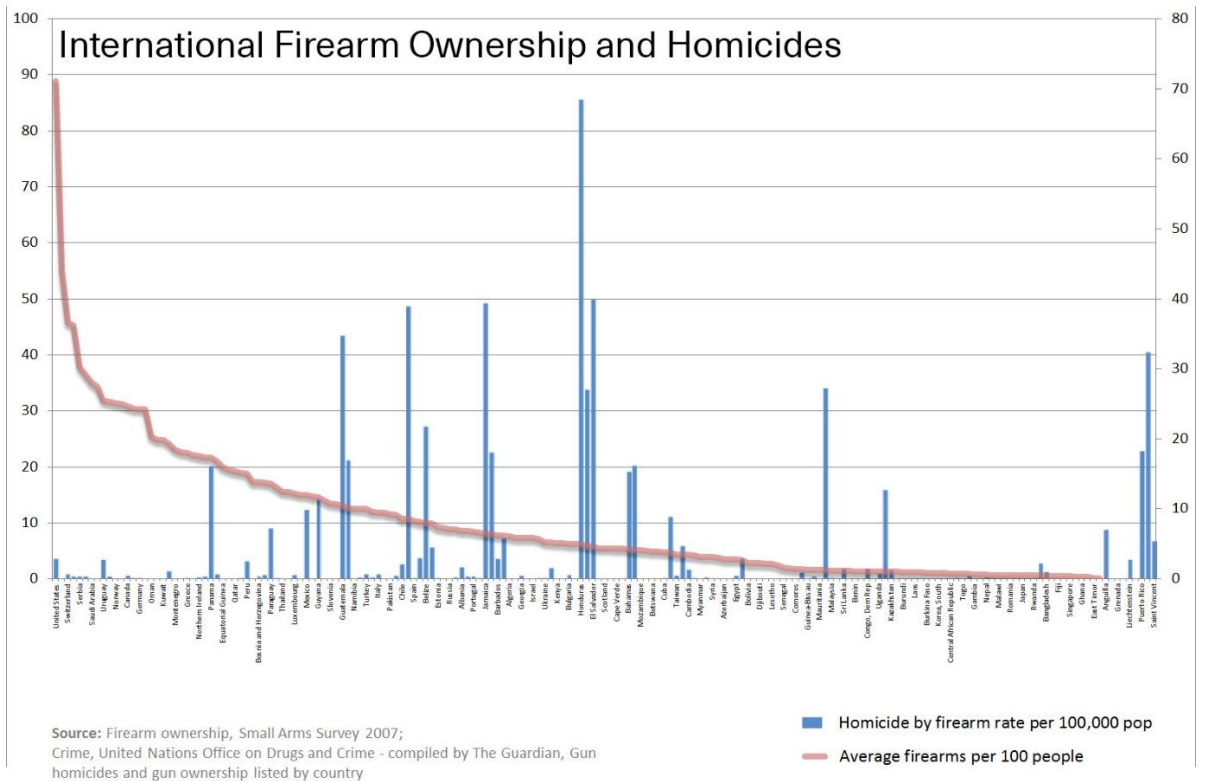
³² กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, คู่มือปฏิบัติงานอาวุธปืน พ.ศ.2555, เล่ม 1(ฉบับปรับปรุง), หน้า ที่ 219

2.7 ความสัมพันธ์ของอาวุธปืนกับอาชญากรรม³²

ตัวแปรสัมพันธ์กับการก่ออาชญากรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น ความน่าจะเป็นหากควบคุมอาวุธปืนที่มีความเข้มงวด จะสามารถลดปัญหาการเกิดอาชญากรรมได้อย่างมาก และพลเมืองจะมีความสุขในการอาศัยอยู่ในประเทศนั้น ๆ แต่ในความเป็นจริงแล้ว อัตราการเกิดอาชญากรรมอาจมีทั้งสอดคล้องและไม่เกี่ยวข้องกันเลยกับการครอบครองหรือควบคุมอาวุธปืน

³² What countries have the strictest gun control laws? How has it affected their crime rates? สืบค้นจาก <https://www.quora.com/What-countries-have-the-strictest-gun-control-laws-How-has-it-affected-their-crime-rates>

ภาพที่ 2.1 : gunfacts.info³³

จากรายงานแสดงด้วยภาพ ค่าเฉลี่ยจำนวนบุคคลที่พกพาอาวุธปืน ของแต่ละประเทศพบว่า ในบางประเทศ เช่น เม็กซิโก และ อังกฤษ ที่การครอบครองอาวุธปืนเป็นไปได้ยาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนการก่ออาชญากรรม แต่กลับมีอัตราการก่ออาชญากรรมสูง ซึ่งการจำกัดการครอบครองอาวุธไม่ได้ส่งผลเป็นรูปธรรมแก่การลดลงของการก่ออาชญากรรมแต่อย่างใด โดยลักษณะของกฎหมายในประเทศไทย คล้ายคลึงกับเม็กซิโกและอังกฤษอยู่บ้าง คือการควบคุมการพกพาอาวุธมีความเข้มงวด แต่จะพบว่า ยังคงมีการใช้อาวุธปืนก่ออาชญากรรม อยู่เสมอ การพยายามแก้ไขปัญหาอาชญากรรม อาจจะไม่ใช่เพียงการออกกฎหมายเกี่ยวกับการครอบครองอาวุธปืน แต่ต้องแก้ปัญหาโดยพิจารณาจากเงื่อนไขอย่างอื่นประกอบด้วย การอนุญาตพกพาอาวุธปืน แทนจะเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งที่ไม่ได้มีนัยยะต่อการก่ออาชญากรรมแต่อย่างใด หากแต่มาจากเงื่อนไขที่ซับซ้อนหลายประการ ทั้งทาง ทัศนคติทางเชื้อชาติ ความเหลื่อมล้ำทางสังคม การใช้กฎหมายอย่างเลือกปฏิบัติ อัตราการว่างงาน เหตุผลทางประวัติศาสตร์ ฯลฯ

³³ การควบคุมอาวุธปืนและการก่ออาชญากรรม สืบค้นจาก https://waymagazine.org/firearm_act/ , <https://www.gunfacts.info/>

ขณะที่เหตุผลของการเข้มงวดในการครอบครองอาวุธปืนของประเทศญี่ปุ่นแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ แม้ญี่ปุ่นจะมีความเข้มงวดและจำกัดผู้ครอบครองอาวุธปืนได้ยากมาก และผู้ที่มีอาวุธปืนมีเป็นจำนวนน้อยมาก แต่เจตนาจริงๆของรัฐบาลญี่ปุ่นมิได้มีเป้าประสงค์ที่จะลดจำนวนการก่ออาชญากรรมแต่อย่างใด หากแต่เป็นเหตุผลทางประวัติศาสตร์และการเมือง ที่เปื้อนภัยต่อสงครามและไม่ต้องการก่อสงครามเท่านั้น³⁴

ผู้เขียนจึงเห็นว่า การลดปัญหาการก่ออาชญากรรมนั้น เหตุผลหลักจึงไม่น่าจะใช้การควบคุมการครอบครองอาวุธปืนเพื่อควบคุมปัญหาการก่ออาชญากรรม แต่สมควรกำหนดแนวทางที่จะทำการปรับปรุงกฎหมายที่เห็นว่ามีผลล้าหลัง อย่างมีพลวัตอยู่เสมอ และช่วยยืนยันได้ว่า การปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น เป็นสิ่งที่ เป็นธรรมชาติ และเป็นธรรมดา ที่คนในสังคมจะได้รับการปกป้องและอยู่ร่วมกันได้อย่างได้รับการเคารพในสิทธิ และความปลอดภัย

3. ทฤษฎีในการควบคุมอาชญากรรม (Crime Control Model)³⁵

การควบคุมอาชญากรรมมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการควบคุมอาชญากรรม ของการใช้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของรัฐ โดยเน้นการควบคุมอาชญากรรมโดยส่วนรวม แต่ส่งผลทำให้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการป้องกันตนเองของประชาชนแนวความคิดเรื่องการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน (Due Process Model) ได้ถูกลดทอนลงไป

ทฤษฎีในการควบคุมอาชญากรรม กับแนวความคิดในการจำกัดและการบังคับควบคุมให้มีอาวุธปืนเพื่อควบคุมอาชญากรรม

3.1 ความเป็นมาของการจำกัดและควบคุมอาวุธปืนในอดีตของประเทศไทย

สำหรับประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนนั้น ในอดีตของประเทศไทยนั้น ในสมัยอยุธยา พ.ศ.2295 ได้มีการออก “กฎให้แก่ผู้รักษาเมืองผู้รั้งกรมการเมือง จ.ศ.144” กำหนดให้มีการทำตำหนิรูปพรรณปืนไว้ว่า “...ถ้าลูกบ้านนั้นมีปืนไว้สำหรับตัวเองใช้ ก็ให้เอาปืนนั้นมาช่วยบอกแก่ผู้ใหญ่บ้าน นายบ้าน และให้ผู้ใหญ่บ้านนั้นวัดชั่งยาวและ

³⁴ กฎหมายควบคุมการครอบครองอาวุธปืนและดาบ ค.ศ. 1958 (Firearm and Sword Possession Control Law 1958)/สืบค้นจาก ministry of foreign affairs of japan <https://www.mofa.go.jp/policy/un/disarmament/weapon/report0306.html>

³⁵ SHANELL SANCHEZ. The Crime Control and Due Process Models. SOU-CCJ230 INTRODUCTION TO THE AMERICAN CRIMINAL JUSTICE SYSTEM สืบค้นจาก <https://openoregon.pressbooks.pub/ccj230/chapter/1-8-due-process-and-crime-control-model/>

กฎหมายเอารูปพรรณปืนนั้นไว้ ถ้าแลหาจากฤทธิได้ก็ให้เอไปให้ผู้รักษาเมือง ผู้รั้งกรมการจากปืนนั้นลงไว้ในลากล้องปืนนั้นให้สำคัญตามกฎ แล้วให้มอบปืนนั้นไว้ให้แก่เจ้าของให้เอาไว้สำหรับตัว...”³⁶ และยังมี การออกข้อบังคับเกี่ยวกับอาวุธ ในปี พ.ศ.2401 (จ.ศ.122) ในการประกาศตั้ง “ประกาศตั้งผู้จับคนยิงปืนในแขวงกรุงเทพฯ โดยมีได้บอกเสีย” และในปีเดียวกันนั้นเอง ก็ได้มีการออกประกาศ “ประกาศเรื่องยิงปืนให้ขออนุญาตก่อน” มี “ประกาศห้ามไม่ให้พนักงานผู้ยิงปืนพิธิตรุษ ทำอย่างอายนาก อ้ายแยม ปีเถาะนพศก” ในประกาศฉบับนี้มีความบัญญัติว่า อ้ายนาก หลวงสุรินทรเดช และอ้ายแยมขุนจงใจยุทธ ทำความผิดให้ขัดเคืองใต้ฝ่าละอองฯ ให้ลงพระราชอาญาจำไว้ ณคุก ถ้าพนักงานยิงปืนในพระราชพิธิตรุษ ณ วัน 14 ค่ำ ปีเถาะนพศก ถ้าผู้ต้องการยิงปืนกระทำความผิดให้ขัดเคืองฝ่าละอองฯ เหมือนอย่างอ้ายนาก อ้ายแยม จะเอาตัวผู้นั้นทำโทษถึงประหารชีวิตพร้อมด้วยกันกับอ้ายนาก อ้ายแยมนั้น ต่อมา ร.ศ.131 ได้มีการออกกฎหมายพระราชบัญญัติอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนขึ้นโดยมีสาระสำคัญห้ามมิให้บุคคลใดทำ ซ่อมแซม ค้าขาย อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ในราชอาณาจักร หรือส่งเข้ามาซึ่งอาวุธปืน โดยมีได้รับอนุญาตจากรัฐบาล ต่อมาในปี พ.ศ.2458 ได้มีประกาศและกฎของเสนาบดี ตามบทบัญญัติของ กฎหมายอาวุธปืนในขณะนั้น โดยกำหนดความหมายของอาวุธปืนว่า “อาวุธปืนทุกชนิดรวมทั้งปืนที่ใช้ยิงได้โดยวิธีอัดลม หรือเครื่องกลอย่างใด ๆ และตลอดจนถึงส่วนใดของอาวุธปืนด้วย แต่ไม่เกินถึงปืนสำหรับเด็กเล่น

จนกระทั่งในปัจจุบันประเทศไทยได้ ตราพระราชบัญญัติอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 ได้ประกาศใช้ไปเมื่อ 9 กันยายน 2490 และยังคงใช้มาจนถึงปัจจุบัน แม้ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขไปบ้าง แต่ก็มิได้เปลี่ยนแปลงไปในแง่ที่ประเป็นประโยชน์ให้กับประชาชนมากนัก แต่เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่เป็นประโยชน์ให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับการออกคำสั่งและควบคุมนโยบาย ซึ่งต้องการจำกัดการมีและใช้อาวุธปืนของประชาชน เนื่องจากรัฐยังคง มีแนวคิดในการควบคุมอาวุธที่อยู่ในมือของประชาชน ไม่เคยเปลี่ยน

3.2 ทฤษฎีของกลุ่มนักนิติศาสตร์ในกลุ่มสำนักกฎหมายบ้านเมือง

คือทฤษฎีสัญญาประชาคม³⁷ โดย Thomas Hobbes และ John Locke นักปรัชญาชาวอังกฤษ ได้เสนอแนวคิดที่ว่า “กฎหมายนั้นเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างตามหลักที่มีการเหตุผล และเคารพเสรีภาพของมนุษย์ ” จากทฤษฎีสัญญาประชาคม สรุปได้ว่า กฎหมายเป็นกฎเกณฑ์กลางของสังคมที่เกิดจากการจำกัดเสรีภาพบางส่วนเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม โดยลักษณะของกฎหมายที่ดีนั้น ต้องเป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมเท่านั้น

³⁶ นรังสรรค์ ศิลป์ประกอบ. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืน, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2554, หน้า 15.

³⁷ ทศพล สมพงษ์.(หนังสือพัฒนาการและการพัฒนาประชาธิปไตย),ศูนย์การพิมพ์ขอนแก่น, 2556.

จึงเห็นว่าความหมายของการจำกัดเสรีภาพบางประการเท่าที่จำเป็นเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ตามทฤษฎีดังกล่าวนี้ เมื่อนำมาพิจารณาถึงข้อจำกัดตามกฎหมาย ในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมายในกรณีที่มีเหตุจำเป็นดังกล่าวในปัจจุบันนี้ ยังคงต้องมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษารายละเอียดกันมากพอสมควร เนื่องจากการจำกัดเสรีภาพบางประการของประชาชนเท่าที่จำเป็น กับเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย ประกอบกับแนวทางการบังคับควบคุมให้มีอาวุธปืนของไทย ยังคงมีความขัดแย้งถึงแนวทางและขาดคำอธิบายที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความชัดเจน

3.3 แนวความคิดในการควบคุมอำนาจของรัฐ

ลอน แอลฟูลเลอร์ (Lon L.Fuller)³⁸ ได้เสนอว่า การใช้กฎหมายจะต้องมีหลักเกณฑ์เฉพาะของระบบกฎหมาย โดยกฎหมายต้องมีหลักศีลธรรมภายใน (Inner Morality Of Law) เป็นหลักยึดของกฎหมายต่างๆ อีกชั้นหนึ่งซึ่งศีลธรรมภายในมีองค์ประกอบ 8 ประการ คือ (1) เป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปที่เหมาะสม (2) มีการประกาศให้ทราบโดยทั่วไป (3) การไม่ใช้บังคับย้อนหลังโดยผิดหลักการ (4) มีบทบัญญัติที่กระจ่างชัดเจน (5) ไม่มีการวางหลักที่ขัดแย้งกับกฎหมายอื่น (6) ไม่บังคับให้กระทำในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ (7) ไม่เปลี่ยนแปลงบ่อยเกินควร (8) มีความสอดคล้องระหว่างการกระทำของเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย กับบทบัญญัติของกฎหมาย ส่วนโจเซฟเรซ (Joseph Rec) ได้เสนอว่าหลักนิติธรรมหากเป็นเพียงการปกครองโดยกฎหมาย ก็ย่อมก็ไม่มี ความหมายแต่ต้องมีหลักทั่วไปเกี่ยวกับแนวความคิดพื้นฐานบางอย่างและเห็นว่าหลักนิติธรรมอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หลักการดังต่อไปนี้ (1) บทกฎหมายจะต้องไม่บังคับย้อนหลัง และต้องเปิดเผยชัดเจน (2) กฎหมายจะต้องมีความมั่นคงตามควร (3) บทกฎหมายจะต้องเป็นไปตามแนวทางของหลักทั่วไปที่เปิดเผยมั่นคงชัดเจน (4) ความอิสระขององค์กรตุลาการจะต้องมีการคุ้มครอง (5) มีกระบวนการพิจารณาที่เป็นธรรม (6) ศาลจะต้องมีอำนาจตรวจสอบทางกฎหมายถึงความชอบด้วยกฎหมายของบทกฎหมายที่รัฐสภาตราขึ้นหรือของการกระทำต่างๆ ของฝ่ายปกครอง (7) บุคคลต้องสามารถนำคดีเข้าสู่ศาลได้โดยง่าย โดยไม่ควรมีพิธีการยุ่งยากเกินควรตลอดจนค่าใช้จ่ายไม่มากเกินไป (8) องค์กรป้องกันอาชญากรรมไม่ควรมีดุลพินิจที่บิดเบือนกฎหมาย ดังนั้นรัฐมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อคุ้มครองทั้งประโยชน์และเอกชนและมหาชน ความชอบด้วยกฎหมายของบทกฎหมายที่รัฐสภาตราขึ้นหรือของการกระทำต่างๆ ของฝ่ายปกครอง และต้องคุ้มครองมิให้ประโยชน์ทั้งสองต้องขัดกัน

³⁸ ชาติชาย วิริยะเจริญกิจ -สุรัสวดี แสนสุข,มาตรการควบคุมอาวุธปืนในประเทศไทย,วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการ
จัดการ 91 ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2562

3.4 แนวคิดควบคุมโดยกระบวนการทางอาญา

3.4.1 รูปแบบที่มุ่งการควบคุมอาชญากรรมเป็นสำคัญ (The crime control model)³⁹ รูปแบบนี้อาจกล่าวในภาษาไทยได้ว่า “รูปแบบที่มุ่งการควบคุมอาชญากรรมเป็นสำคัญ” รูปแบบนี้ถือว่าการควบคุมปราบปรามอาชญากรรมเป็นหน้าที่อันสำคัญที่สุดของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การที่จะรักษาความสงบสุขเรียบร้อยของสังคมไว้ได้จะต้องมีการควบคุมอาชญากรรมอย่างแน่นหนา กระบวนการดำเนินการต้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว เฉียบพลัน จากแนวคิดรูปแบบแรกนี้ จะเห็นแนวคิดในการควบคุมกระบวนการทางอาญา จะให้ความสำคัญมุ่งไปที่การควบคุมและปราบปรามอาชญากรรมเพียงอย่างเดียว ส่วนเรื่องความสำคัญในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลนั้นถือว่าเป็นเรื่องรองลงไป รูปแบบนี้เป็นอุปสรรคในการที่ประชาชนจะยึดถือหรือต้องการจะใช้สิทธิในการป้องกันโดยใช้อาวุธด้วยตนเอง แม้รัฐจะอ้างว่าให้ความสำคัญในการป้องกันอาชญากรรมโดยส่วนรวมก็ตาม

3.4.2 รูปแบบที่ยึดถือกฎหมายเป็นสำคัญ (The due process model)⁴⁰ รูปแบบนี้มีผู้เรียกใน ภาษาไทยว่า “รูปแบบที่ยึดถือกฎหมายเป็นสำคัญ” บางครั้งก็เรียกว่า “รูปแบบที่ยึดถือการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน” หรือ “ทฤษฎีกระบวนการยุติธรรม” ซึ่งความหมายแห่งถ้อยคำต่างก็ใกล้เคียงกัน รูปแบบกระบวนการนิติธรรมนี้เป็นรูปแบบที่มุ่งคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลเป็นสำคัญ ดังนั้น อำนาจของเจ้าพนักงานและกระบวนการของรัฐจะต้องถูกควบคุมต่อต้านการใช้อำนาจโดยไม่ชอบโดยการจำกัดอำนาจของรัฐซึ่งกล่าวได้ว่ารูปแบบนี้มีค่านิยมในเรื่องความเป็นธรรมตามขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมที่ตรงกันข้ามกับรูปแบบแรกเมื่อพิจารณาแนวคิดของรูปแบบทั้งสองแล้วจะเห็นได้ว่า ต่างก็มีเป้าหมายหลักที่ตรงกันคือ มุ่งที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคมเป็นส่วนรวม แต่วิถีทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายหลักนั้นแตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างระหว่างความคิดของทฤษฎีกระบวนการนิติธรรมและการควบคุมอาชญากรรมอยู่ที่วิธีปฏิบัติหรือวิธีพิจารณาความ (Procedure) ในทางทฤษฎีความคิดทางการควบคุมอาชญากรรมอาจเป็นผลทำให้สังคมยอมรับการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วย กฎหมายของเจ้าหน้าที่ บางประการ เช่น การจับกุมโดยมิชอบ การค้นโดยมิชอบ การสอบสวนโดยใช้กำลังบังคับขู่เข็ญและล่อลวงหรืออื่น ๆ ส่วนกระบวนการนิติธรรมเน้นทางด้านข้อเท็จจริงที่ซึ่งความหมายแห่งถ้อยคำต่างก็ใกล้เคียงกัน รูปแบบกระบวนการนิติธรรมนี้เป็นรูปแบบที่มุ่งคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลเป็นสำคัญ ดังนั้น อำนาจของเจ้าพนักงานและกระบวนการของรัฐจะต้องถูกควบคุมต่อต้านการใช้อำนาจ

³⁹ Herbert Packer, *The Limit Of The Criminal Ssanction* (California : Stanford University Press), 1968 หน้า 495-496 สืบค้นจาก <https://www.repository.law.indiana.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2512&context=ilj>

⁴⁰ Herbert Packer, *The Limit Of The Criminal Ssanction* (California : Stanford University Press), 1968 หน้า 495-496 สืบค้นจาก <https://www.repository.law.indiana.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2512&context=ilj>

โดยไม่ชอบโดยการจำกัดอำนาจของรัฐซึ่งกล่าวได้ว่ารูปแบบนี้มีค่านิยมในเรื่องความเป็นธรรมตามขั้นตอนต่าง ๆ แม้ในกระบวนการยุติธรรมที่ตรงกันข้ามกับรูปแบบแรกเมื่อพิจารณาแนวคิดของรูปแบบทั้งสองแล้ว ก็จะเห็นว่าทั้งสองรูปแบบต่างก็มีเป้าหมายหลักที่ตรงกันคือ มุ่งที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคมเป็นส่วนรวม แต่วิถีทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายหลักนั้นแตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างระหว่างความคิดของทฤษฎีกระบวนการนิติธรรมและการควบคุมอาชญากรรมอยู่ที่วิธีปฏิบัติหรือวิธีพิจารณาความ (Procedure) ในทางทฤษฎีความคิดทางด้านการควบคุมอาชญากรรมอาจเป็นผลทำให้สังคมยอมรับการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่บางประการ เช่น การจับกุมโดยมิชอบ การค้นโดยมิชอบ การสอบสวนโดยใช้กำลังบังคับขู่เข็ญและล่อลวงหรืออื่น ๆ ส่วนกระบวนการนิติธรรมเน้นทางด้านข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ ในกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือละเมิดกฎหมาย ศาลจะใช้ดุลพินิจให้ปล่อยตัวจำเลยหรือให้พิจารณาคดีใหม่ได้ ในการแยกรูปแบบกระบวนการทางอาญาออกเป็น 2 รูปแบบดังกล่าวนี้ ผู้ศึกษามีความเห็นว่า มีระบบกฎหมายของหลายประเทศที่ยึดถือดำเนินการตามแนวความคิดของรูปแบบทั้งสองที่แตกต่างกัน โดยบางประเทศให้ความสำคัญกับการมุ่งควบคุมอาชญากรรมเป็นสำคัญ และบางประเทศก็ได้ให้ความสำคัญไปที่การมุ่งคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการป้องกันตนเอง โดยถือการให้ความสำคัญของประชาชนในการป้องกันตนเองดังกล่าวยังคงเป็นการควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน

3.5 แนวความคิดที่จะนำเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัยมาควบคุมอาชญากรรม

ในปัจจุบัน ด้วยการพัฒนาทางเทคโนโลยีด้านต่างๆ โดยเฉพาะการสื่อสาร ย่อมทำให้สามารถจัดหาและคิดค้นเครื่องมือที่ทันสมัยมาปรับใช้ในการควบคุมอาชญากรรม เนื่องจากในภาวะปัจจุบัน ด้วยความเร่งรีบของประชาชนในการเดินทาง และการทำกิจกรรมในด้านต่าง ในชีวิตประจำวัน สังคมต้องการเครื่องมือและเทคโนโลยี ที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมซึ่งยังคงเป็นปัญหาหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐเอง ที่ยังไม่สามารถเพิ่มเติมประสิทธิภาพในการทำงานได้

การเกิดเหตุอาชญากรรม มีองค์ประกอบโดยรวม คือ ผู้ก่อเหตุ (Offender) ที่ต้องการลงมือกระทำความผิด เหยื่อหรือเป้าหมาย (Victim) ได้แก่ บุคคล สถานที่ หรือทรัพย์สินวัตถุสิ่งของ และ โอกาส (Opportunity) หมายถึง ช่วงระยะเวลา สถานที่ ที่มีความเหมาะสมต่อผู้ก่อเหตุจะสามารถหรือเปิดโอกาสให้เกิดการกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรม หรือเรียกว่า ทฤษฎี

สามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)⁴¹ หากสามารถทำให้องค์ประกอบใด องค์ประกอบหนึ่ง หายไป อาชญากรรมย่อมไม่เกิดขึ้น

การนำเครื่องมือและเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยมาใช้ประโยชน์ เพื่อไม่ให้ ครอบงำองค์ประกอบในการเกิดอาชญากรรมดังกล่าว

1. การใช้กล้องในระบบวงจรปิด (CCTV) ติดตั้งในสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการป้องปรามผู้กระทำความผิดให้ยับยั้งการกระทำ หรือง่ายต่อการจับกุม เนื่องจากผู้กระทำความผิด จะต้องถูกบันทึกการกระทำความผิดไว้ในระบบกล้องวงจรปิด โดยจะต้องแก้ปัญหาจุดด้อยของการ ติดตั้งกล้อง (CCTV) ในปัจจุบัน เช่นข้อจำกัดในจำนวนจุดติดตั้งยังไม่ครอบคลุม ความยุ่งยากในการ ตรวจสอบข้อมูล และความชำรุดบกพร่องของอุปกรณ์

การป้องกันอาชญากรรมด้วยการติดตั้งกล้องวงจรปิด⁴² เนื่องด้วยปัจจุบัน ปัญหาอาชญากรรมที่เพิ่มสูงขึ้น กำลังเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการป้องกันปราบปราม อาชญากรรม การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จึงต้องพึ่งเทคโนโลยี และเครื่องมือที่มีอยู่ มาช่วยในการดำเนินการปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิด ทั้งยังเป็นการ ป้องกันการก่ออาชญากรรม และเป็นแนวทางหนึ่งในการช่วยให้การดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยต่อ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. การใช้แอปพลิเคชัน สำหรับโทรศัพท์ ในการแจ้งเหตุร้าย ซึ่งต้องง่ายใน การแจ้งเหตุ และเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเดินทางไปยังจุดเกิดเหตุได้รวดเร็ว การใช้แอปพลิเคชันในการ แจ้งเหตุ เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งสำหรับการใช้เทคโนโลยีในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยกำหนดค่าพิกัดตำแหน่งของผู้ใช้โทรศัพท์ จากสัญญาณดาวเทียมต่าง ๆ ที่โคจรอยู่รอบโลก เพื่อ ระบุตำแหน่งของผู้แจ้งเหตุผ่านทางโทรศัพท์ เมื่อผู้แจ้งเหตุส่งสัญญาณแจ้งเหตุหรือขอความช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่จะสามารถระบุพิกัดตำแหน่งของผู้แจ้งเหตุได้ และเจ้าหน้าที่สามารถเข้าถึงข้อมูลการเกิด อาชญากรรมได้ ทั้งกำลังเจ้าหน้าที่เอง หรือการตรวจจับโดยกล้องวงจรปิดในบริเวณที่เกิดเหตุ หรือ หรือเครื่องมืออื่นๆ ได้อย่างรวดเร็ว

2. การใช้แอปพลิเคชัน สำหรับโทรศัพท์ ในการแจ้งเหตุร้าย⁴³ ซึ่งต้องง่ายใน การแจ้งเหตุ และเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเดินทางไปยังจุดเกิดเหตุได้รวดเร็ว การใช้แอปพลิเคชันในการ

⁴¹ ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม,ออนไลน์,2560. อ้างโดย สุรพงษ์ ชัยจันทร์.การปฏิบัติงานเชิงรุกเพื่อการป้องกัน อาชญากรรม ตำรวจภูธรภาค 7.รายงานหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60 พ.ศ.2560-2561. บทคัดย่อ หน้า 2

⁴² กิตติธรรพ์ต เลอวงค์รัตน์, ปัทมน์ วสุวัช,, ก้องปีติ อ่อนมาก,และ อุนิษา เลิศโตมรสกุล .การพัฒนาประสิทธิภาพในการ นำเทคโนโลยีกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) มาใช้ในการสนับสนุนการบริหารงานของสถานีตำรวจของกองบัญชาการตำรวจนครบาล .การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งที่ 53 พ.ศ.2558

⁴³ ตำรวจท่องเที่ยวระยอง การใช้แอปพลิเคชันแจ้งเหตุร้ายสำหรับ Police i lert u แจ้งเหตุด่วน เหตุร้าย ผ่าน Smart Phone สืบค้นจาก <https://rayongtouristpolice.com/police-i-ler-t-u/>

แจ้งเตือน เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งสำหรับการใช้เทคโนโลยีในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยกำหนดค่าพิกัดตำแหน่งของผู้ใช้โทรศัพท์ จากสัญญาณดาวเทียมต่าง ๆ ที่โคจรรอบโลก เพื่อระบุตำแหน่งของผู้แจ้งเตือนผ่านทางโทรศัพท์ เมื่อผู้แจ้งเตือนส่งสัญญาณแจ้งเตือนหรือขอความช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่จะสามารถระบุพิกัดตำแหน่งของผู้แจ้งเตือนได้ และเจ้าหน้าที่สามารถเข้าถึงข้อมูลการเกิดอาชญากรรมได้ ทั้งกำลังเจ้าหน้าที่เอง หรือการตรวจจับโดยกล้องวงจรปิดในบริเวณที่เกิดเหตุ หรือเครื่องมืออื่นๆ ได้อย่างรวดเร็ว

3. การใช้หุ่นยนต์ “โดรน” (Drone) หรืออากาศยานไร้คนขับควบคุมจากระยะไกล ในการตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงในการเกิดอาชญากรรม และยังเป็นการช่วยแก้ไขปัญหของเจ้าหน้าที่ในกรณีที่ กำลังเจ้าหน้าที่สายตรวจมีไม่เพียงพอในการออกตรวจพื้นที่ต่าง ๆ การใช้ “โดรน” (Drone) หรืออากาศยานไร้คนขับ ในงานสายตรวจ การปิดล้อมตรวจค้นเมื่อได้รับแจ้งเตือน การตรวจหาผู้กระทำความผิด เพื่อพิสูจน์ทราบก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะไปถึง และสามารถติดตั้งกล้องถ่ายภาพและตาสาย เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดได้ เพื่อป้องกันการหลบหนีก่อนเจ้าหน้าที่ตำรวจจะสามารถเดินทาง ไปถึงโดยไม่ต้องรอการใช้กำลังเจ้าหน้าที่ การติดตามรถผู้กระทำความผิด เพื่อป้องกันการหลบหนี ซึ่งโดรนสามารถติดตั้งได้ทั้งกล้องวงจรปิด และอุปกรณ์หรืออาวุธในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด⁴⁴

โดยสรุป ผู้เขียนเห็นว่าหากนำเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้เพื่อ การตรวจจับผู้กระทำความผิด และการระบุตัวผู้กระทำได้ง่าย การปราบปรามอาชญากรรมย่อมกระทำได้อย่างรวดเร็ว ทั้งเป็นการป้องปรามผู้กระทำความผิดมิให้ลงมือกระทำความผิดได้โดยง่าย หากประชาชนมีความเชื่อมั่นในการนำเทคโนโลยีและเครื่องมือมาใช้ในการป้องกันอาชญากรรม และมีความรู้สึกปลอดภัย จะสามารถลดการครอบครองหรือการพกพาอาวุธปืนปืนเพื่อป้องกันตนเองได้ เนื่องจากทำให้เหตุผลในการมีไว้ครอบครองและการพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันตนเองจากปัญหาอาชญากรรม จะลดน้อยลงไป และค่อยๆลดความจำเป็นในการมีไว้ในครอบครองและการพกพา ซึ่งอาวุธปืนอีกต่อไป

⁴⁴ อิศราพันธ์ บุญเผย.การนำโดรนมาใช้ในงานสืบสวนของสถานีตำรวจ.วารสารอาชญากรรมและความปลอดภัย ปีที่2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2562)

4. ทฤษฎีเรื่องการลงโทษ เพื่อการควบคุมอาชญากรรม (Crime Control Model)⁴⁵

การลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิด ย่อมหมายถึงการกำหนดโทษทางอาญาที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดในทางอาญา วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับรู้ว่าเมื่อผู้กระทำความผิดได้ทำความผิดขึ้นเขาเหล่านั้นจะต้องถูกลงโทษจากการกระทำความผิดของเขาที่ได้กระทำขึ้น เพื่อป้องกันหรือแก้ไขมิให้ไปกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก และผู้ถูกระทำหรือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดนั้น ได้เห็นว่าผู้กระทำความผิดจะต้องถูกลงโทษจากการกระทำความผิดนั้น โดยผลร้ายที่ผู้เสียหายได้รับสมควรจะต้องได้รับการคุ้มครอง หรือได้รับการชดเชยเยียวยา ทั้งในด้านความรู้สึกทางจิตใจ ทรัพย์สินและร่างกาย และความยุติธรรม หากผู้กระทำความผิดไม่ได้รับการลงโทษ สังคมและบ้านเมืองจะเกิดความวุ่นวายไม่สงบสุข ความไม่ยุติธรรมไม่มีในสังคมย่อมเกิดการตอบโต้หรือแก้แค้นทดแทนจากการกระทำที่ถูกละเมิดที่ไม่เป็นธรรม การถูกรังแกโดยไม่ยุติธรรมและอาจก่อให้เกิดการเอาคืนซึ่งการกระทำความผิดนั้น ย่อมจะเกิดผลร้ายต่อสังคมและบ้านเมืองไม่มีที่สิ้นสุด

1. ความหมายของโทษอาญา โดยโทษทางอาญาจะต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ⁴⁶

1) โทษจะต้องก่อให้เกิดความทุกข์ หมายถึง ผู้ได้รับโทษจะต้องได้รับความทุกข์อย่างใดอย่างหนึ่ง อาจเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพทางร่างกาย การได้รับความเจ็บปวดทางกาย (pain) หรือการสูญเสียทรัพย์สิน หรืออื่นๆ

2) โทษจะต้องใช้ต่อผู้กระทำผิดกฎหมาย หมายถึง ผู้กระทำผิดกฎหมายเท่านั้นที่จะต้องถูกลงโทษ จะให้หรือนำบุคคลอื่นที่มีได้กระทำความผิดมารับโทษมิได้

3) โทษจะต้องมีขึ้นเมื่อมีการกระทำผิดกฎหมาย หมายถึง ต้องมีการกระทำผิดกฎหมายเสียก่อน จึงจะลงโทษได้ หากไม่มีการกระทำผิดกฎหมายก็ลงโทษไม่ได้

4) โทษจะต้องเป็นวิธีการซึ่งคนใดคนหนึ่งนอกจากตัวผู้กระทำผิด นำมาใช้กับผู้กระทำความผิดนั้น หากผลร้ายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลนั้นเอง ไม่นับเป็นโทษทางอาญาตามนับนี้

⁴⁵ ญรัฐวิวัฒน์ สุทธิโยธิน “ทฤษฎีอาชญาวิทยา” ใน แนวการศึกษาชุดวิชา กฎหมายอาญาและ อาชญาวิทยาชั้นสูง หน่วยที่ 6 สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2554

⁴⁶ H.L.A.Hart. Punishment and Responsibility. London: Oxford University Press, 1982 pp. 4-5 อ้างใน สหชนรัตน์ไพจิตร “ความประสงค์ของการลงโทษอาญา: ศึกษาเฉพาะประเทศไทยสมัยใช้กฎหมายลักษณะอาญาและประมวลกฎหมายอาญา” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2527

5) โทษจะต้องเกิดจากผู้มีอำนาจที่จะกระทำให้เกิดผลร้ายนั้นขึ้นมาได้ หมายถึงโทษนั้นต้องผ่านกระบวนการตามกฎหมาย และผู้มีอำนาจตามกฎหมายจึงจะเป็นผู้ให้ผลร้ายได้

โทษอาญา จะต้องประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ⁴⁷

1) โทษเป็นผลร้ายที่รัฐนำมาใช้กับผู้กระทำผิด ผลร้ายที่จะถือว่าเป็นโทษอาญาตามความหมายนี้จะต้องเป็นโทษที่รัฐซึ่งมีอำนาจนำมาใช้กับผู้กระทำผิด

2) โทษต้องมีขึ้นเมื่อมีการกระทำความผิดกฎหมาย หากไม่มีการกระทำความผิดกฎหมายแล้วได้รับผลร้าย ไม่ถือว่าเป็นโทษอาญาตามความหมายนี้

3) โทษเป็นผลร้ายซึ่งต้องการตอบแทนให้ผู้กระทำผิด รู้ว่าเป็นผลร้ายที่ได้รับจากรัฐโดยตรงจากการกระทำความผิด ไม่ใช่ผลร้ายที่เกิดขึ้นโดยอ้อม

2. ความหมายของโทษอาญาตามนัยแห่งกฎหมายอาญา

ความหมายของโทษอาญาตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายอาญาดังนี้

มาตรา 2 บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการ อันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต้องเป็นโทษที่ บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ตามนัยของมาตรา 2 มีการกล่าวถึง “โทษในทางอาญา” ว่า บุคคล บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อ

1) ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้และ

2) โทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

โทษ มีบัญญัติอยู่ใน มาตรา 18 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 18⁴⁸ โทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดมีดังนี้

- (1) ประหารชีวิต
- (2) จำคุก
- (3) กักขัง
- (4) ปรับ

⁴⁷ Johannes Andenaes The General Part of the Criminal Law of Norway. London: Sweet & Maxwell Limited 1965 pp8-11

⁴⁸ ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 18 เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 16) พ.ศ.2546

(5) ธิบทรัพย์สิน

โทษประหารชีวิตและโทษจำคุกตลอดชีวิต ให้นำมาใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิด ในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีในกรณีผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี ได้กระทำความผิดที่มีระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ให้ถือว่าระวางโทษดังกล่าวได้ เปลี่ยนเป็นระวางโทษจำคุกห้าสิบปี

4.1 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน

ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retributive Theory) เป็นผลสืบเนื่องมาจากระบบการเมืองการปกครอง ศาสนา และระบบสังคมในสมัยอดีตที่ผู้มีอำนาจปกครอง จะใช้วิธีการลงโทษเพื่อการตอบแทนผู้กระทำความผิดให้ได้รับโทษ ในลักษณะตาต่อตาฟันต่อฟัน มีการใช้วิธีการที่รุนแรง ทั้งการประหารชีวิต การลงทัณฑ์ทรมานด้วยรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สาสมกับความผิดที่ผู้นั้นได้กระทำความผิด และเพื่อให้ผู้กระทำความผิดสำนึกและเพื่อทำให้รู้สำนึกถึงความผิดในการกระทำของตนทฤษฎีนี้มีแนวคิดในการลงโทษว่าผู้กระทำความผิดมีเจตจำนงเสรี (Free Will) ในการที่จะตัดสินใจ และกระทำการด้วยตนเอง ประกอบกับมนุษย์มีความมีความสามารถในการช้เหตุผล เมื่อตัดสินใจทำสิ่งใดลงไปจึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนอย่างเต็มที่ เมื่อกระทำความผิดจึงต้องรับผิดชอบต่อความผิดและสมควรได้รับการลงโทษ โดยมีวัตถุประสงค์และหลักการลงโทษ โดย

1. วัตถุประสงค์ของการลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน การลงโทษเป็นการทดแทนการกระทำผิดของเขา ในเรื่องวัตถุประสงค์ของการลงโทษ นักปราชญ์ได้อธิบายไว้ดังต่อไปนี้แบรดเลย์ (Bradley)⁴⁹ แพทย์และนักปรัชญาชาวอังกฤษ กล่าวไว้ว่า

“...ในความคิดของคนทั่วไป จะมีความรู้สึกว่าการกระทำความผิดและการลงโทษ เป็นของคู่กัน การลงโทษ ก็คือการลงโทษด้วยเหตุที่ว่าเขาสมควรที่จะได้รับอันเนื่องจากการกระทำของเขา ถ้าหากว่าการลงโทษมีประโยชน์หรือผลอะไรก็ตามมาก็ตาม เหล่านั้นเป็นเพียงเปลือกนอก แต่เนื้อแท้แล้วคือ การที่เขาสมควรจะได้รับโทษเนื่องจากการกระทำ ความผิดของเขา...”

การลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน มองย้อนไปในอดีตถึงการกระทำของบุคคล ไม่ได้มองผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตว่า เมื่อเขาได้รับการลงโทษแล้วผลจะเป็นอย่างไร เขาจะกลับตัวเป็นคนดีได้หรือไม่ วัตถุประสงค์ของการลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน

- 1) เพื่อเป็นการตอบแทนการกระทำของผู้กระทำความผิด เพราะเขาสมควรที่จะได้รับโทษเนื่องจากการกระทำผิดของเขา
- 2) เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อการกระทำของเขาที่ได้กระทำความผิดไป

⁴⁹ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ สุทธิโยธิน.ทฤษฎีการลงโทษ อ้างจาก สหชน รัตนไพจิตร อ้างแล้ว น.33-34

- 3) เพื่ออ้างความยุติธรรมในสังคม
- 4) รักษากฎหมาย

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน คือ เพื่อเป็นการทดแทนการกระทำผิดซึ่งผู้กระทำผิดได้กระทำลงไป เพราะผู้กระทำผิดสมควรจะได้รับการลงโทษ อันเนื่องมาจากการกระทำผิดของเขานั่นเอง เมื่อมนุษย์ตัดสินใจที่จะทำอะไรอะไรลงไปย่อมต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตน เมื่อกระทำความผิดจึงต้องได้รับการรับโทษตอบแทนจากการกระทำผิดนั้นอย่างสาสมกับความผิดที่กระทำลงไป

2. หลักการลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนการลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนมีความมุ่งหมายสำคัญคือ เพื่อการทดแทนการกระทำผิด ดังนั้นในการลงโทษผู้กระทำผิดจึงต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์สำคัญ คือ⁵⁰

1. ผู้ที่กระทำความผิดเท่านั้นที่จะถูกลงโทษ การจะลงโทษบุคคลใด บุคคลนั้นจะต้องมีการกระทำผิดและมีความผิดเกิดขึ้นก่อน และนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ ดังนั้น การลงโทษจึงจะลงโทษได้เฉพาะตัวผู้กระทำผิดเท่านั้น ตรีบาติที่บุคคลยังมีได้กระทำผิดเราจะลงโทษเขาไม่ได้

2. ผู้กระทำผิดทุกคนต้องถูกลงโทษโดยไม่ข้อยกเว้น การลงโทษตามทฤษฎีนี้มุ่งรักษาไว้ซึ่งความยุติธรรม ผู้กระทำผิดเป็นผู้ละเมิดกฎหมายแห่งความยุติธรรม ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะเป็นใครก็ตาม หากเป็นผู้ละเมิดกฎหมายแห่งความยุติธรรมก็ต้องถูกลงโทษทุก ๆ คน แม้ว่าการลงโทษบุคคลนั้นจะไม่เกิดประโยชน์อะไรต่อสังคมก็ตาม

3. จำนวนโทษต้องพอเหมาะกับความผิด การลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อความสาสม มุ่งหมายที่จะลงโทษให้สาสมกับความผิดที่ได้กระทำ ลงไป ดังนั้น การลงโทษจึงต้อง “สาสม” กับความผิด โทษที่จะลงแก่ผู้กระทำ ความผิดจะต้องมีความสาสมคือมีความหนักเบาเท่า ๆ กับความผิดนั้น

4.2 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง

การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence) มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ (1) เพื่อยับยั้งตัวผู้กระทำผิดที่ถูกลงโทษไม่ให้กระทำผิดซ้ำอีก เพราะเกิดความกลัวเกรงในโทษที่ได้รับ อันเป็นผลให้ตัดโอกาสที่จะกระทำผิดซ้ำอีก (Incapacitation) (2) เพื่อยับยั้งบุคคลอื่นมิให้กระทำผิดเนื่องจากได้เห็นผลร้ายของการกระทำผิดและการได้รับโทษจนไม่อยากจะกระทำผิดเพราะเกรงกลัวในโทษ

การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้งนี้อาจกล่าวได้ในความหมายหนึ่งคือ เป็นการป้องกันมิให้เกิดการกระทำผิดซ้ำอีกหลักการลงโทษที่สามารถข่มขู่ยับยั้งผู้กระทำผิดได้นั้น ซีซาร์ เบ็คคาเรีย

⁵⁰ สหชน รัตนไพจิตร อ้างแล้ว น.38-42

อธิบายว่า ควรจะต้องมีลักษณะสำคัญ 3 ประการคือ (1) การลงโทษต้องทำด้วยความรวดเร็ว (2)ความแน่นอนในการลงโทษ และ (3) ความเคร่งครัดหรือความรุนแรงในการลงโทษเหตุผลของการลงโทษเพื่อป้องกัน (1) ความกลัวโทษ (2) พลังกดดันของสังคม และ(3) การสร้างนิสัย

ที่มาของทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้งซีซาร์ เบ็คคาเรีย (Caesar Beccaria)⁵¹ นักอาชญาวิทยาชาวอิตาลีคนสำคัญ ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นต้นกำเนิดของสำนักอาชญาวิทยาคลาสสิก ได้เขียนหนังสือชื่อ“อาชญากรรมและการลงโทษ” (Crime and Punishment) พูดถึงเรื่องความทารุณแห่งโทษ ป .ศ. 1764 สำนักอาชญาวิทยาคลาสสิก พัฒนาขึ้นมาจากปรัชญาพื้นฐาน 3 ปรัชญา ได้แก่ ปรัชญาสัญญาประชาคม (Social contract Philosophy) ปรัชญาลัทธิอรรถประโยชน์นิยม (Utilitarian Philosophy) และปรัชญาฮีโดนิซึม (Hedonitic Philosophy)⁵² เบ็คคาเรียให้ทัศนะว่า มนุษย์มีเจตจำนงอิสระ (Free Will) มีความเป็นอิสระ มีสิทธิที่จะเลือกกระทำการ หรือไม่กระทำการใดๆ

นอกจากนี้มนุษย์ยังเป็นสัตว์โลกที่ “มีพร้อมด้วยเหตุผล” (being rational) ดังนั้น เมื่อมนุษย์ตัดสินใจทำอะไรลงไป ถือว่ามนุษย์สามารถชั่งน้ำหนักระหว่างการกระทำและผลที่ได้รับ เมื่อมนุษย์ใช้เหตุผลดีแล้ว และตัดสินใจทำลงไป มนุษย์จึงย่อมต้องรับผิดชอบต่อการกระทำนั้น เบ็คคาเรียเห็นว่าการกระทำผิดจะต้องได้รับการลงโทษให้สมกับลักษณะความผิดที่ได้กระทำลงไปที่มาของทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้งทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง ตั้งอยู่บนความเชื่อพื้นฐานว่า การกระทำผิดที่เกิดขึ้นในสังคม เมื่อเกิดขึ้นแล้วไม่สามารถที่จะย้อนเวลากลับไปไม่ให้การกระทำนั้นเกิดขึ้นอีกได้ ดังนั้น เมื่อเกิดการกระทำผิดเกิดขึ้นเราจึงควรหาทางป้องกันมิให้การกระทำผิดลักษณะนั้นเกิดขึ้นมาอีกมากกว่าที่จะแก้แค้นทดแทนผู้กระทำผิดแนวคิดนี้จึงมองว่าสังคมควรจะใช้วิธีการลงโทษเพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการกระทำผิดลักษณะนั้นเกิดขึ้นอีก โดยการใช้การลงโทษเป็นการขู่ให้บุคคลอื่นในสังคมกลัวเกรงโทษที่จะได้รับและไม่กล้ากระทำผิดถือว่าเป็นการปลูกฝังศีลธรรมให้แก่บุคคลในสังคมไปด้วย

1. วัตถุประสงค์ของการลงโทษ – โดยการใช้แนวคิดเรื่องการข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence) ดังนั้น วัตถุประสงค์ของการลงโทษตามทฤษฎีข่มขู่ยับยั้งจึงแบ่งออกเป็น 2 ประการ

1.1 การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้งโดยเฉพาะหรือป้องกันโดยเฉพาะ (Specific Deterrence) เป็นการลงโทษผู้กระทำผิดรายบุคคล เพื่อยับยั้งมิให้เขากระทำผิดซ้ำอาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเป็นการป้องกันโดยเฉพาะ (Specific Prevention)

⁵¹ Cesare Beccaria, On Crimes and Punishments, with notes and introduction by David Young (Indianapolis, IN: Kackett, 1985). The selection here has been abridged from the original

⁵² ณัฐรุวัฒน์ สุทธิโยธิน “ทฤษฎีอาชญาวิทยา” ใน แนวการศึกษาชุดวิชา กฎหมายอาญาและอาชญาวิทยาชั้นสูง หน่วยที่ 5 สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2554

1.2 การลงโทษเพื่อข่มขู่ยังยั้งโดยทั่วไปหรือป้องกันโดยทั่วไป (General Deterrence) เป็นการลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อเป็นตัวอย่างให้สังคมทั่วไปเห็น เพื่อที่จะได้เกรงกลัวโทษจากการกระทำผิด และไม่คิดที่จะกระทำความผิดอีก (General Prevention)

2. หลักการของทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยังยั้ง

หลักการทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยังยั้ง ว่าการลงโทษที่สามารถข่มขู่ยังยั้งผู้กระทำผิดได้ ควรจะต้องมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ (Three Key Elements of Punishment)⁴³

2.1 การลงโทษต้องทำด้วยความรวดเร็ว (Swiftess of punishment) ผู้กระทำผิดบางรายกระบวนกรยุติธรรมใช้เวลาหลายปีกกว่าที่จะนำตัวมาพิพากษาลงโทษ บ่อยครั้งที่พบว่าเวลาที่ใช้ในการติดตามตัวยาวนานกว่าเวลาตามโทษที่จะกำหนดให้ลงโทษสำหรับความผิดนั้นเสียอีก แม้ว่าจะกำหนดโทษสูงสุดแล้วก็ตาม

2.2 ความแน่นอนในการลงโทษ (Certainty of punishment) ประเด็นเรื่องความแน่นอนในการลงโทษ เบ็คคาเรียเห็นว่าเป็นคุณภาพที่สำคัญที่สุดของการลงโทษ เบ็คคาเรียกล่าวว่า “...แม้กระทั่งความชั่วร้ายที่น้อยที่สุด..แต่เมื่อผู้กระทำผิดได้รับโทษที่แน่นอนย่อมจะมีผลในการสร้างความเกรงขามในจิตใจคนได้ดียิ่ง..”

2.3 ความเคร่งครัดหรือความรุนแรงในการลงโทษ (Severity of punishment) เบ็คคาเรีย เน้นว่าการลงโทษที่มีประสิทธิผล โทษที่เป็นไปได้นี้ จะต้องมากเกินกว่าประโยชน์ที่ผู้กระทำผิดจะได้รับจากการประกอบอาชญากรรม

แนวคิดของเบ็คคาเรียในเรื่องการข่มขู่ยังยั้ง ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยังยั้ง มีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยังยั้งสองลักษณะ เพื่อวัตถุประสงค์ในการลงโทษ (Purpose of Punishments) 2 ประการ⁵³

1) การข่มขู่ยังยั้งโดยเฉพาะ (Specific Deterrence) เป็นการลงโทษผู้กระทำผิดรายบุคคลเพื่อข่มขู่ยังยั้งมิให้เขากระทำผิดซ้ำ เมื่อได้รับโทษไปแล้วจะเกิดความหลาบจำ เกรงกลัวโทษที่จะได้รับ จนไม่กล้ากระทำความผิดอีก

2) การข่มขู่ยังยั้งโดยทั่วไป (General Deterrence) เป็นการลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อเป็นตัวอย่างให้สังคมทั่วไปเห็นว่าผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษอย่างไร เป็นการลงโทษโดยมีความมุ่งหมายที่จะให้บุคคลอื่นในสังคมได้เห็นผลร้ายของการกระทำผิด ว่าเมื่อกระทำผิดแล้ว

⁵³ Tibbetts, Stephen G. and Hemmens. Criminological Theory: A Text/Reader. Los Angeles: Sage Publishing 2010 pp. 58-60

จะต้องได้รับโทษอย่างไร อันเป็นการให้ข้อคิดเตือนสติบุคคลอื่น ๆ ที่อาจจะกระทำความผิดให้เห็นตัวอย่าง การลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อเหตุผลในการยับยั้งและป้องปรามบุคคลอื่นมิให้กระทำความผิด

4.3 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู

แนวคิด การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู(Rehabilitative Theory) มีแนวคิดว่าการลงโทษควรมีเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ให้กลับตัวเป็นคนดี เพื่อไม่ให้ผู้กระทำผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำ รวมทั้งพยายามที่จะช่วยให้ผู้กระทำผิดกลับคืนสู่สังคมได้ตามปกติ จึงต้องมีการให้การเรียนรู้อบรม การฝึกอาชีพ ให้เพียงพอที่เขาจะใช้ในการดำเนินชีวิตได้ รวมทั้งการพยายามช่วยให้ผู้กระทำผิดไม่รู้สึกรังเกียจจากการที่ได้รับการลงโทษไปแล้ว สำหรับหลักการลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู ประกอบด้วย

- (1) หลีกเลี่ยงไม่ให้ผู้กระทำผิดต้องประสบกับสิ่งที่ทำลายคุณลักษณะประจำตัวของเขาโดยให้ใช้วิธีการอื่นแทนการลงโทษจำคุกระยะสั้น
- (2) การลงโทษต้องเหมาะสมกับการกระทำผิดเป็นรายบุคคล
- (3) เมื่อผู้กระทำผิดแก้ไขตัวได้แล้วให้หยุดการลงโทษ และให้มีการปรับปรุงการลงโทษระหว่างที่มีการคุมขัง

ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู(Rehabilitative Theory) เกิดขึ้นมาในยุคที่มีการตื่นตัวทางวิทยาศาสตร์ มีการศึกษาค้นคว้าโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่เรียกว่า ปฏิกฐานนิยม (Positivist) ใช้วิธีการศึกษาเชิงประจักษ์ (Empirical method) ที่ได้จากการสังเกต การทดลอง นักอาชญาวิทยากลุ่มนี้ นำโดย ลอมโบรโซ (Lombroso) และ การ์โฟาโล (Garofalo) และเฟอร์รี (Ferri) นักอาชญาวิทยาชาวอิตาลี และในฐานะผู้นำของสำนักอิตาลี (Italian School) ที่เห็นว่าการศึกษารื่องอาชญากรรมและการกระทำผิดควรใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษาโดยมุ่งเน้นการศึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อค้นหาสาเหตุแห่งอาชญากรรม และนำผลที่ได้มาใช้ในการ

แก้ไขการกระทำผิด รวมทั้งควรปรับปรุงวิธีการลงโทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำผิด

1. ความเชื่อพื้นฐานของทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูตามทฤษฎีนี้เชื่อว่า การลงโทษควรมีเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับตัวเป็นคนดี เพื่อไม่ให้ผู้กระทำผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำรวมทั้งพยายามที่จะช่วยให้ผู้กระทำผิดกลับคืนสู่สังคมได้ตามปกติ จึงต้องมีการให้การเรียนรู้อบรมให้เพียงพอที่เขาจะใช้ในการดำเนินชีวิตได้เช่น การฝึกอาชีพ รวมทั้งการพยายามช่วยให้ผู้กระทำผิดไม่รู้สึกรังเกียจจากการที่ได้รับการลงโทษไปแล้ว

เคิทเวย์(George F. Kirchway) ให้ทัศนะว่า⁵⁴

⁵⁴ Giles Playfair and Derirck Singeton. Crime, Punishment and Cure. London: The Camelot Press Ltd. 1965 pp.95-96. อ้างใน สหธน รัตนไพจิตร น.59-60

“...การลงโทษไม่สามารถยับยั้ง ผู้ซึ่งหย่อนความรับผิดชอบได้เพราะว่าเขาไม่รู้ถึงผลร้ายที่จะได้รับจากการกระทำผิด ไม่สามารถที่จะยับยั้งบุคคลวิกลจริตได้เพราะว่าเขาพยายามขัดแย้งกับบรรทัดฐานของสังคมอยู่แล้ว ไม่สามารถยับยั้งผู้ที่กระทำผิดด้วยความฉลาดได้ เพราะว่าเขายอมไม่คิดว่าจะถูกจับได้ ไม่สามารถยับยั้งผู้ซึ่งกระทำความผิดโดยกระทันหันได้ เพราะว่ามีแรงกระตุ้นให้กระทำผิดมีเร็วกว่าที่จะคิดถึงเหตุผล ถ้าการลงโทษไม่สามารถยับยั้งบุคคลเหล่านี้ได้แล้ว แล้วใครกันที่การลงโทษจะยับยั้งได้ ก็คงจะมีแต่บุคคลซึ่งมีมาตรฐานความประพฤติที่ดีและไม่ละเมิดกฎหมายอยู่แล้ว ซึ่งไม่จำเป็นต้องอาศัยการลงโทษเพื่อเป็นการยับยั้งมาชุลเย...”

สรุปได้ว่า การลงโทษจึงควรมีไว้เพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับคืนสู่สังคม และใช้ชีวิตด้วยความเป็นปกติสุข มากกว่าการลงโทษเพื่อข่มขู่ให้หวาดกลัว

1. วัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู

ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูเป็นทฤษฎีที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับความเจริญก้าวหน้าของการศึกษาแบบวิทยาศาสตร์ ที่เน้นความเป็นเหตุเป็นผล เน้นการศึกษาเชิงประจักษ์ มีการนำความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์มาใช้ มีการนำวิธีการศึกษาแบบเชิงประจักษ์นิยม(Empirical Method) มาใช้ในวงการนิติศาสตร์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุแห่งการกระทำผิด โดยศึกษาวิเคราะห์และเก็บข้อมูลด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ไม่ได้ใช้เพียงการใช้เหตุผลทางตรรกวิทยา (rational) การลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู มีวัตถุประสงค์

- 1) มุ่งที่จะศึกษาทำความเข้าใจสาเหตุแห่งการกระทำผิด โดยเน้นตัวบุคคลผู้กระทำผิด และสภาพแวดล้อม
- 2) เพื่อที่จะหาทางแก้ไขผู้กระทำผิด มากกว่าที่จะลงโทษ
- 3) การทำให้ผู้กระทำผิดกลับไปสู่สังคมของตนเองได้ และมีชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมอย่างเป็นปกติสุข

ทฤษฎีนี้จึงเรียกว่า “ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู” (Rehabilitative Theory)

สรุปได้ว่า การลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู มีวัตถุประสงค์ที่แท้จริงคือเพื่อเป็นการฟื้นฟูแก้ไขตัวผู้กระทำผิด ให้กลับตัวเป็นคนดี และมีให้กระทำผิดซ้ำรวมทั้งการพยายามทำให้ผู้กระทำผิดสามารถกลับเข้าสู่สังคมของตนเอง สามารถใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นๆ ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข

2. หลักการลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู

ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูเป็นทฤษฎีที่ได้รับอิทธิพลมาจาก วิธีการศึกษาแบบวิทยาศาสตร์ (Positivist) ที่ใช้วิธีการศึกษาแบบเชิงประจักษ์ (Empirical method) มาศึกษาวิเคราะห์โดยมีการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์มาพิสูจน์ความเชื่อและสมมุติฐาน โดยศึกษาสาเหตุการกระทำผิดเป็นรายบุคคล ศึกษาหาวิธีการลงโทษที่เหมาะสมกับผู้กระทำผิด หาวิธีการที่จะดัดแปลงแก้ไขผู้กระทำผิด เพื่อไม่ให้

กระทำผิดซ้ำ ซึ่งแนวคิดของทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู แตกต่างจากทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนและทฤษฎีการลงโทษเพื่อป้องกันของสำนักคลาสสิกที่เน้นการใช้การวิเคราะห์เชิงเหตุผลเชิงตรรกะ (Rational) หลักคิดในการลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูมีหลักคิดว่า “...สิ่งใดก็ตามที่สามารถแก้ไขปรับปรุงผู้กระทำผิดให้กลับตัวเป็นคนดีได้สิ่งนั้นคือวิธีการที่ดีที่สุด และควรนำมาใช้เนื่องจากผู้กระทำผิดแต่ละคนมีปัญหาแตกต่างกันมีนิสัยใจคอแตกต่างกันเราจึงต้องใช้วิธีปฏิบัติที่แตกต่างกัน ว่าแบบใดจึงจะเหมาะสมกับผู้กระทำผิดมากที่สุด..”⁵⁵

ทั้งนี้ตามแนวคิดของ แพ็กเกอร์ (Herbert L.Packer) ที่สรุปว่าวิธีการใดที่สามารถแก้ไขตัดแปลงผู้กระทำผิดได้ก็ควรเลือกใช้วิธีนั้นหลักการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู

การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูมีหลักการสำคัญที่ควรปฏิบัติ 5 ประการ⁵⁶ ดังนี้

2.1 พยายามหลีกเลี่ยงไม่ให้ผู้กระทำผิดประสบกับสิ่งที่ทำลายคุณลักษณะประจำตัวของเขา

2.2 ให้ใช้วิธีการอื่นแทนการลงโทษจำคุกกระยะสั้นโดยหันมาใช้วิธีการอย่างอื่นแทนโทษจำคุก เพราะการลงโทษจำคุกกระยะสั้นไม่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการฟื้นฟูผู้กระทำผิด การลงโทษจำคุกกระยะสั้นยิ่งจะทำให้ผู้กระทำผิดที่ถูกลงโทษกลายเป็นผู้ร้ายถาวร เพราะผ่านการจำคุกมาแล้ว กลายเป็นคนขี้คุก และยังอาจได้เรียนรู้พฤติกรรมโจรจากในคุกมาด้วย วิธีการอย่างอื่นที่สามารถนำมาใช้แทนการลงโทษจำคุกกระยะสั้น เช่น

- (1) การกักขังแทนค่าปรับ
- (2) การรอกการลงโทษ หรือรอกการกำหนดโทษ
- (3) การคุมประพฤติ

2.3 การลงโทษต้องเหมาะสมกับการกระทำผิดเป็นรายบุคคล ตามแนวคิดของ แพ็กเกอร์ ที่ว่า ในการกำหนดโทษและการพิจารณาความหนักเบาของการลงโทษ ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่จำเป็นต้องใช้ในการแก้ไขตัดแปลงผู้กระทำผิด ไม่ใช่ความหนักเบาของการกระทำผิด ดังนั้นจึงต้องลงโทษให้เหมาะสมกับตัวบุคคลผู้กระทำผิดว่าเขาควรได้รับการแก้ไขอย่างไร

2.4 เมื่อผู้กระทำผิดแก้ไขดีตั้งเดิมแล้วให้หยุดการลงโทษ หากเห็นว่าผู้กระทำผิดสามารถแก้ไขตนเองได้ดีแล้ว ก็ไม่ควรไปลงโทษเขาต่อไปอีก ควรจะระงับการลงโทษเพราะถึงลงโทษต่อไปก็ไม่ได้ประโยชน์ วิธีการที่อาจนำมาใช้คือ การพักการลงโทษ (Parole)

2.5 ให้มีการปรับปรุงการลงโทษระหว่างที่มีการคุมขัง เนื่องจากทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูมีแนวคิดว่าจะคืนผู้กระทำผิดกลับไปสู่สังคม จึงต้องหาวิธีการช่วยเหลือให้

⁵⁵ Herbert L. Packer. The Limits of the Criminal Sanction. California: Stanford University Press 1979 p.54
อ้างในสหชน รัตนไพจิตร อ้างแล้ว น. 61-62

⁵⁶ อุทิศ แสนโกศิก กฎหมายอาญาภาค 1 พ ศ ล 2525 น.34

ผู้กระทำผิดสามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ มีอาชีพ มีงานทำมีรายได้ เลี้ยงตนเองได้ ไม่ตกเป็นภาระของผู้อื่นอันจะทำให้เกิดการรังเกียจและเป็นภาระต่อครอบครัวและสังคม ดังนั้น ในระหว่างที่มีการลงโทษ ควรมีการฝึกอาชีพ ให้ความรู้ในเรื่องที่จำเป็นต้องนำไปใช้ในสังคม เมื่อพ้นโทษไปแล้วจะสามารถเลี้ยงตัวเองได้ ทำให้ไม่กลับมากระทำผิดซ้ำอีก

ความผิดที่ควรลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู

ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า การลงโทษควรมีไว้เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ไม่ให้กลับมากระทำผิดซ้ำ ประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ เราควรจะใช้วิธีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในความผิดลักษณะใด

1. กรณีที่ผู้กระทำผิดไม่มีความรับผิดชอบทางอาญาเมื่อพิจารณาจากตัวผู้กระทำผิดหากผู้กระทำเป็นบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตหรือมีความบกพร่องทางการรับรู้ ไม่สามารถรับรู้ ไม่เข้าใจถึงการกระทำของตน การลงโทษย่อมไม่ได้ผล ควรใช้วิธีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษเพื่อข่มขู่หรือการการลงโทษเพื่อป้องกัน
2. กรณีที่การลงโทษไม่สามารถรักษาและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดได้แต่กลับทำให้แย่ลง ผู้กระทำผิดบางประเภท หรือบางคน ที่กระทำผิดในเรื่องเล็กน้อย เช่น ลักทรัพย์ เพื่อประทังชีวิตไม่ใช่มีสันดานโจร หากได้รับการลงโทษจำคุก อาจเป็นการกดดันสภาพจิตใจให้แย่ลง หรือเป็นการเรียนรู้สิ่งที่ไม่ดีจากในคุกควรนำแนวคิดและวิธีการการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูมาใช้จะเหมาะสมกว่าการลงโทษเพื่อยับยั้งข่มขู่หรือการลงโทษเพื่อป้องกัน

บทที่ 3

ปัญหาในการพิจารณาเรื่องเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชน ตามกฎหมายในประเทศไทย

อาวุธปืน ในประเทศไทยมีหลักฐานตั้งแต่ในสมัยอยุธยา ราว พ.ศ.2081⁵⁷ ในสมัยสมเด็จพระชัยราชาธิราช โดยถูกนำเข้ามาโดยพ่อค้า ทหารและนักแสวงโชคชาวโปรตุเกส และอีกหลายชาติ ตะวันตกที่เข้ามาค้าขาย แต่อาวุธปืนไฟตะวันตก เป็นยุทธปัจจัยสำคัญของกษัตริย์ในเชิงการทหารและการปกครองเท่านั้น และเป็นสินค้าต้องห้ามมิให้ประชาชนได้ครอบครอง มีหลายประการที่กองทัพของพระมหากษัตริย์ไทยจะได้มาซึ่งอาวุธปืนไฟในสมัยโบราณ เช่นการซื้อขายแลกเปลี่ยนกับต่างชาติ การจ้างทหารต่างชาติมาประจำการในกองทัพ การยึดอาวุธปืนได้จากฝ่ายศัตรูที่แพ้สงคราม และอาวุธปืนยังเป็นเครื่องบรรณาการที่พ่อค้าต่างชาติ และเจ้าหัวเมืองประเทศราช นำมาถวายแด่พระมหากษัตริย์ และขุนนางในราชสำนักเท่านั้น ประชาชนโดยทั่วไปไม่ได้รับอนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืน เนื่องจากปืนเป็นอาวุธที่อันตรายและมีความได้เปรียบมากกว่า หอกและดาบ อาวุธปืนไฟจึงใช้เฉพาะในกองทัพและราชสำนักเท่านั้น ภายหลังจากเข้าสู่ยุคกรุงรัตนโกสินทร์ อาวุธปืนไฟเริ่มพัฒนาและมีการแพร่หลายมากขึ้น แม้ประชาชนก็ยังคงแอบมีซึ่งอาวุธปืนดังกล่าว มีการออกข้อกำหนดควบคุมเรื่องมา

เป็นที่ทราบกันดีว่า ประเทศไทย มีกฎหมายอันเกี่ยวกับข้อกำหนดของการควบคุมอาวุธปืนของประชาชนมาอย่างยาวนานหลายปี อันได้แก่ พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งที่ผ่านมาแม้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวอยู่บ้าง แต่ก็เป็น การแก้ไขกฎหมายในส่วนของ การออกคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามตรา 4 , 5 ,และ มาตรา 6 ซึ่งมีทั้งแก้ไขกฎระเบียบ กฎกระทรวง หนังสือสั่งการ หรือ คำสั่งต่างๆ อันเกี่ยวกับการควบคุม ซึ่งอาวุธปืนของประชาชน เสียเป็นส่วนใหญ่แต่สาระสำคัญอันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย ซึ่ง บัญญัติอยู่ในมาตรา 8 ทวิ ไม่เคยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งแม้เคยมีการแก้ไขเพิ่มเติมเพิ่มโดยคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519 และแก้ไขเพิ่มเติม ข้อยกเว้นในการพกพาอาวุธปืนให้กับ เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่บ้านเมืองซึ่งอยู่ในขณะปฏิบัติหน้าที่ และผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

⁵⁷ วันเฉลิม ชุมเกื้อ.ปืนไฟ 25ปีพิพิธภัณฑสถานศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ จาก

ขณะอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา 8 ทวิวรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2522 แต่ก็ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดและเนื้อหาอันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนของประชาชนแต่ประการใด จึงทำให้เห็นว่า นับตั้งแต่ ประเทศไทยมีการออกกฎหมายอันเกี่ยวกับการควบคุมอาวุธปืน ตามพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ตราร่างกฎหมายอันเกี่ยวกับอาวุธปืนดังกล่าว จนกระทั่งผ่านมาจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2565 นับระยะเวลาได้ 75 ปีผ่านมาแล้ว ข้อกำหนดหรือกฎหมายอันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย ตามบทบัญญัติ มาตรา 8 ทวิ ไม่เคยได้รับการแก้ไข หรือพัฒนาเนื้อหาของกฎหมายอันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนแต่ประการใด จึงไม่สอดคล้องกับสภาพกาลในปัจจุบัน

เจตนารมณ์ ของการออกกฎหมายควบคุมอาวุธปืนของประเทศไทย

หากนับย้อนไป ประเทศไทยมีการออกกฎหมาย อันเกี่ยวกับการควบคุมการครอบครอง และการควบคุมการพกพาอาวุธปืนมาหลายฉบับ มิได้มีเพียง พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 เท่านั้น และการออกกฎหมายอันเกี่ยวกับการครอบครองอาวุธปืนของประเทศไทย มีมาแล้วหลาย ฉบับ แต่ละฉบับมีเจตนารมณ์มุ่งควบคุมการครอบครองอาวุธปืน การจำหน่ายอาวุธปืน ที่แตกต่างกันไป แต่เมื่อพิจารณาเหตุผลในการตรากฎหมายแต่ละฉบับ

พระราชบัญญัติอาวุธปืนแลเครื่องกระสุนปืน รัตนโกสินศก 131 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 131 ซึ่งให้มีผลบังคับใช้วันที่ 1 ตุลาคม รัตนโกสินศก 131 ได้กำหนดเจตนารมณ์ ในการตราพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ว่า “...อาวุธปืนเป็นสาตราวุธอันร้ายแรงสามารถที่จะทำอันตรายต่อชีวิตและร่างกายแก่บุคคลได้โดยง่าย แลเป็นของต้องห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้ามาในพระราชอาณาจักร เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาต แต่บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนได้บางคน มักจะซื้อขายแลกเปลี่ยนอาวุธปืนนั้นต่อๆ ไป และเมื่ออาวุธปืนนั้นตกไปยังบุคคลบางจำพวก ที่ไม่สมควรจะให้มีอาวุธปืนนั้นได้ ก็จะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่าง ๆ เช่น การประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายต่อกันเป็นต้น จึงเป็นงานสมควร จะวางระเบียบการอนุญาตให้ผู้ที่จะทำหรือซ่อมแซมหรือค้าขายอาวุธปืน แลเครื่องกระสุนปืน แลอนุญาตให้ผู้ที่จะซื้อ สั่ง หรือมีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนได้ในพระราชอาณาจักร ตามสมควร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้...”⁵⁸

พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง พ.ศ.

2477 ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ 19 สิงหาคม 2477 เล่ม 51 หน้า 279 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันลงประกาศเป็นต้นไป กฎหมายฉบับนี้ ยังคงมีเนื้อหาเจตนารมณ์ เป็นการควบคุมการครอบครองอาวุธปืน เช่นเดิม แต่เพิ่มเติมวัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง เข้ามาด้วย⁵⁹

พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียม

อาวุธปืน พ.ศ. 2490 ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ 9 กันยายน 2490 ตอน 42 เล่ม 64⁶⁰ มีผลบังคับใช้นับแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กฎหมายฉบับนี้ ได้เพิ่มเติมสิ่งที่เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนเข้ามาด้วย แต่มีข้อนำสังเกต ในมาตรา 86 ของบทเฉพาะกาล ได้กำหนดเจตนารมณ์ในการออกกฎหมายเพิ่มเติม ว่าด้วยการนิรโทษกรรม ว่า หากบุคคลใดมีอาวุธปืนและยังไม่ได้รับอนุญาต ให้มาดำเนินการแจ้งการขออนุญาตต่อนายทะเบียนท้องที่ ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

จะเห็นได้ว่า การตรากฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนของไทยในแต่ละฉบับ มีเจตนารมณ์เดียวกัน คือเพื่อที่จะป้องกัน การประทุษร้ายต่อกัน ทั้งชีวิตและร่างกาย รวมทั้งอันตรายอื่นๆ ซึ่งผู้ปกครองหรือรัฐบาลในสมัยที่ตรากฎหมาย มีแนวคิดว่าเป็น ศาสตร์อาวุธอันร้ายแรง สามารถทำอันตรายต่อชีวิตได้โดยง่าย เมื่อดำเนินการควบคุมการครอบครองอาวุธปืน โดยกำหนดอำนาจและเงื่อนไขในการการออกใบอนุญาตให้ประชาชนทำการครอบครองไว้แล้ว ก็น่าจะไม่เกิดเหตุอันตรายขึ้นเกี่ยวกับอาวุธปืนอีก แต่ในความเป็นจริงการบังคับใช้กฎหมายตามเจตนารมณ์ เพื่อป้องกัน การประทุษร้ายต่อกัน ทั้งชีวิตและร่างกาย รวมทั้งอันตรายอื่นๆ โดยการควบคุมจำนวนอาวุธปืนดังกล่าว มิได้มีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติเท่าที่ควร เนื่องจากยังคงมีการฝ่าฝืนในเรื่องการครอบครองอาวุธปืน อยู่มาก ด้วยประชาชนมีความต้องการครอบครองอาวุธปืน มีเป็นจำนวนมาก และสวนทางกับความน่าเชื่อถือในเรื่องการควบคุมและการป้องกันอาชญากรรมโดยรัฐบาล จึงเกิดการย่อนแ่้งของการจำกัดการครอบครองอาวุธปืน และความต้องการอาวุธปืนของประชาชนในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินด้วยตัวของตนเอง แต่รัฐบาลไม่ได้มีความชัดเจนหรือไม่ได้ส่งเสริมความมั่นใจให้กับประชาชน ด้วยการกำหนดวิธีการจัดการด้านความปลอดภัยให้กับประชาชนให้เป็นที่ประจักษ์และมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะส่งผลให้การจำกัดปริมาณการครอบครองอาวุธปืนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

⁵⁸ พระราชบัญญัติอาวุธปืนแลเครื่องกระสุนปืน รัตนโกสินศก 131,ราชกิจจานุเบกษา วันที่ 28 กรกฎาคม 131 เล่ม 29 หน้า 120

⁵⁹ พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ราชกิจจานุเบกษา 19 สิงหาคม 2477 เล่ม 51 หน้า 279

⁶⁰ พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ราชกิจจานุเบกษา 9 กันยายน 2490 ตอน 42 เล่ม 64

มีความสำคัญผลในทางปฏิบัติ แต่ผู้ปกครองหรือรัฐบาลไม่ได้พยายามดำเนินการหรือจัดการด้านความปลอดภัยให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น แม้เจตนาธรรมณ์จะยังคงควบคุมแม้คงควบคุมการครอบครองอาวุธปืนของประชาชนอยู่ก็ตาม จึงทำให้ในที่สุดต้องออกกฎหมายเพิ่มเติมว่าด้วยการนิรโทษกรรมให้มีการผ่อนปรนการครอบครองอาวุธปืนของประชาชน เพียงแค่ให้ประชาชนได้มาแจ้งการครอบครองก็ถือว่าถูกกฎหมายแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำบัญชีกำหนดปริมาณการครอบครองอาวุธปืนที่คิดว่ามีอยู่จริงเท่านั้น เมื่อการครอบครองอาวุธปืนกับการพกพาอาวุธปืน อาจมีได้ในความจำเป็นในบางกรณี แต่ผู้ปกครองและรัฐบาลมิได้มีเจตนาธรรมณ์หรือให้ความสำคัญในการพกพาอาวุธปืน แม้จะได้รับอนุญาตให้ครอบครองแล้วก็ตาม และแม้ตามกฎหมายในปัจจุบัน จะมีการกำหนดเหตุผลความจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนขึ้น แต่ความชัดเจนซึ่งเหตุผลดังกล่าวตามกฎหมาย ก็ยังคงทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเป็นอันมาก

ปัญหาการพิจารณาถึงเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืน ของประเทศไทย

1. ประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรมของรัฐ อันเกี่ยวกับการห้ามพาอาวุธปืน

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 “ผู้ใดพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อ นมัสการ การรื่นเริงหรือการอื่นใด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และให้ศาลมีอำนาจ สั่งให้รับอาวุธนั้น” และพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ “ห้ามมิให้ผู้ใดพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมืองหมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องมีอาวุธติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็น และเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์

ไม่ว่ากรณีใด ห้ามมิให้พาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อนมัสการ การรื่นเริง การมหรสพหรือการอื่นใด

ผู้ที่ได้รับการยกเว้นให้พกพาอาวุธปืนได้

1. เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหาร และตำรวจ ซึ่งอยู่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่
2. ข้าราชการหรือลูกจ้างของหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่มีและใช้ในการป้องกันและรักษาทรัพย์สินอันสำคัญของรัฐ
3. ประชาชนผู้ได้รับมอบให้มี และใช้อาวุธปืน ซึ่งอยู่ในระหว่างการช่วยเหลือราชการและมีเหตุจำเป็นต้องมีและใช้อาวุธปืนในการนั้น”

เมื่อมีความผิดตาม พรบ.อาวุธปืนฯ มาตรา 8 ทวิ แล้ว ก็จะมี ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 ด้วย เป็นการกระทำความผิดเดียวแต่ผิดกฎหมายหมายบท พนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการสามารถมีอำนาจสั่งฟ้องคดีและขอให้ศาลดำเนินการริบอาวุธนั้นได้ด้วย

จากบทบัญญัติของกฎหมาย เห็นได้ว่า รัฐบาลในขณะนั้นได้ออกกฎหมายโดยกำหนดมิให้ประชาชน หรือบุคคลใดรวมทั้งเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ห้ามพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ อันมีลักษณะเป็นการควบคุมมิให้มีการพกพาอาวุธปืนติดตัวขึ้น โดยการห้ามพกพาอาวุธปืนติดตัวซึ่งเป็นแนวคิดของรัฐ ในขณะนั้นอาจเป็นที่เข้าใจได้ว่า อาวุธปืนเป็นอาวุธที่มีอำนาจร้ายแรงและเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระทำความผิดต่อกฎหมายบ้านเมือง อันเกี่ยวกับ ชีวิต เสรีภาพ ทรัพย์สิน ของประชาชน เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้บุคคลที่ต้องพกพาอาวุธปืน ต้องไปกระทำความผิดต่อกฎหมาย และรัฐเองมีข้อจำกัดโดยยังไม่อาจได้ห้ามมาตรการหรือวิธีการในการคุ้มครองปกป้อง ชีวิต เสรีภาพ ทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพเพียงพอ การออกกฎหมายควบคุมและจำกัดการพกพาอาวุธของประชาชน จึงเป็นทางเลือกที่ง่ายและดีที่สุดของรัฐ ในการป้องกันการใช้อาวุธปืนไปในการกระทำความผิดดังกล่าว ซึ่งรัฐมีแนวคิดที่ว่า เมื่อจำกัดการพกพาอาวุธปืนของประชาชนได้แล้ว รัฐย่อมคาดหวังได้ว่าการออกกฎหมายควบคุมมิให้ประชาชนต้องพกพาอาวุธปืน จะทำให้การใช้อาวุธปืนไปก่อเหตุหรือกระทำความผิดย่อมต้องลดน้อยลง หรือไม่เกิดขึ้นเลย ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว นับตั้งแต่ ประเทศไทยได้ออกกฎหมายดังกล่าวนี้ ผ่านมาเป็นระยะเวลา 75 ปีแล้ว เป็นที่ทราบกันดีว่า จากแนวคิดการควบคุมและจำกัดการพกพาอาวุธปืนของรัฐ โดยการออกบทบัญญัติของกฎหมายมาตรา 8 ทวิ ดังกล่าว กลับมิได้ทำให้คดีอาชญากรรมอันเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืน ในการกระทำความผิดของผู้ร้ายเพื่อมุ่งประสงค์ต่อ ชีวิต เสรีภาพ และทรัพย์สินของประชาชนผู้บริสุทธิ์ มิได้ลดน้อยถอยลงแต่ประการใด ในทางตรงกันข้ามกฎหมายดังกล่าวที่มี ยังคงทำให้มีคดีอาชญากรรมที่เกิดกับประชาชนผู้บริสุทธิ์กลับเพิ่มสูงขึ้น โดยที่ประชาชนผู้บริสุทธิ์ไม่มีโอกาสได้ป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง ผู้ร้ายหรือผู้กระทำความผิดสามารถลงมือได้โดยง่ายเพราะรู้อยู่แล้วว่า ประชาชนผู้บริสุทธิ์ไม่มีอาวุธที่จะต่อสู้หรือไม่สามารถพกพาอาวุธปืนติดตัวเพื่อป้องกันได้

ข้อมูลสถิติคดีอาชญากรรมในประเทศไทย

จากการศึกษาข้อมูลสถิติคดีอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในรอบ 1 ปี โดยทำการสรุป ข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2563 - 31 สิงหาคม 2564 พบประชาชนหวาดกลัวภัยอันตราย ทำร้ายร่างกาย ฆ่า และข่มขืนกระทำชำเรามากที่สุด⁶¹

⁶¹ เนชั่นออนไลน์.อาชญากรรม.ตำรวจเปิดสถิติคดีอาชญากรรมในรอบ 1 ปี สืบค้นจาก

เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2564 ผู้สื่อข่าว “เนชั่น ทวี” ประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้สอบถามถึงการเก็บสถิติเหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในบ้านร้าง พบว่า ไม่ได้มีการลงลึกในรายละเอียดว่าเป็นเหตุที่เกิดขึ้นภายในตึกร้างหรือไม่อย่างไร มีแค่เพียงการแสดงตัวเลขของปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเท่านั้น

สำหรับสถิติตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง 31 สิงหาคม 2564 พบว่าทั่วประเทศมีการรับแจ้งความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ 14,024 ราย เป็นความผิด ข่าผู้อื่น(คดีอุกฉกรรจ์) 1,014 ราย, ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย 378 ราย, พยายามฆ่า 1,639 ราย, ทำร้ายร่างกาย 3,093 ราย, ข่มขืนกระทำชำเรา 1,465 ราย, อื่นๆ 6,435 ราย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ รับแจ้ง 45,033 ราย แบ่งเป็น ปล้นทรัพย์(คดีอุกฉกรรจ์) 35 ราย, ชิงทรัพย์ 388 ราย, ชิงทรัพย์ 561 ราย, ลักทรัพย์ 19,109 ราย, กรรโชกทรัพย์ 131 ราย, ฉ้อโกง 9,122 ราย, ยักยอกทรัพย์ 5,253 ราย, ทำให้เสียทรัพย์ 3,490 ราย, รับของโจร 1,167 ราย, ลักพาเรียกค่าไถ่ 5 ราย, วางเพลิง 417 ราย, อื่นๆ 5,355 ราย

ในปีที่ผ่านมาทางสำนักงานแห่งชาติได้มีการสำรวจ ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม และความเชื่อมั่นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการป้องกันอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (PEOPLE POLL) เพื่อปรับรูปแบบการทำงานของตำรวจ โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในรูปแบบโพลล์ ผ่านกูเกิ้ล ฟอรัม ซึ่งให้สถานีตำรวจทั่วประเทศทั้ง 1,484 แห่ง สำรวจความคิดเห็นของประชาชนอย่างน้อยสถานีละ 100 คน มีผลการสำรวจตั้งแต่วันที่ 1 – 20 สิงหาคม 2564 มีประชาชนตอบแบบสอบถาม จำนวน 197,860 คน เป็นหญิง ร้อยละ 51.70 ชาย ร้อยละ 48.30 ช่วงอายุที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ช่วงอายุ ตั้งแต่ 20 – 29 ปี ร้อยละ 28.90 ช่วงอายุ 30 – 39 ปี ร้อยละ 25.2 และช่วงอายุ 40 – 49 ปี ร้อยละ 20.30 ถึงความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมจะต้องไม่เกินร้อยละ 40 ในภาพรวมทั้งประเทศ

ผลพบว่าประชาชนมีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ร้อยละ 32.75 ถือว่าผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่กำหนด ซึ่งเมื่อเดือนกรกฎาคม 2564 ประชาชนมีความหวาดกลัว ภัยอาชญากรรม ร้อยละ 39 อย่างไรก็ตามในภาพรวมทั้งประเทศ ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อประสิทธิภาพการป้องกันอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ร้อยละ 77 (ไม่ผ่านเกณฑ์) แต่มีระดับความเชื่อมั่นมากกว่าผลการสำรวจ เมื่อเดือน มิ.ย.64 ซึ่งมีความเชื่อมั่นเพียง ร้อยละ 67.50 และเดือน ก.ค.64 ซึ่งมีความเชื่อมั่นเพียง ร้อยละ 73 ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่าในสภาพปัจจุบันประชาชนสมควรได้รับความเชื่อมั่นในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างน้อยร้อยละ 90 – 98

สำหรับประเภทความหวาดกลัวในชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน ที่ประชาชนหวาดกลัวมากที่สุด ระหว่าง 1-20 สิงหาคม 2564 ประชาชนมีความหวาดกลัวต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ มากที่สุดคือ

ทำร้ายร่างกาย 59.03%, ฆ่า 44.41%, ข่มขืนกระทำชำเรา 38.59%, ทะเลาะวิวาท 25.92%, การค้ายาเสพติด 24.28%, ไม่มีความหวาดกลัว 23.57%, ก่อความเดือดร้อนรำคาญ 19.06%, ข่มขู่ 18.83%, ล่วงละเมิดทางเพศ 13.59%, อนาคต 13.07%, แกรงอันตราย 11.54%, ลักพาตัว 5.02%, อื่นๆ 3.09% ส่วนความหวาดกลัวในทรัพย์สิน ดังนี้ ลักทรัพย์ 68.83%, ชิงทรัพย์ 53.39%, ชิงทรัพย์ 49.52%, ฉ้อโกง 27%, ทำให้เสียทรัพย์ 24.12%, โจรกรรม จยย. 20.59%, ยักยอก 16.37%, โจรกรรมรถยนต์ 14.36%, รับของโจร 8.79%, วางเพลิง 7.21%, ลักพาเรียกค่าไถ่ 5.38%, อื่นๆ 4.44%

ผู้ศึกษาเห็นว่าจากการสำรวจสถิติจะเห็นได้ ในปัจจุบันประชาชนได้ทำการประเมินผลสำรวจชี้ว่าประชาชนยังคงหวาดกลัว ในการประทุษร้ายอันเกี่ยวกับร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สิน มากเป็นอันดับแรก ๆ เนื่องจาก ยังคงไม่เชื่อมั่นการควบคุมอาชญากรรมของรัฐและเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ให้ความคุ้มครองความปลอดภัยอยู่มาก จำเป็นต้องมีการปรับปรุงรูปแบบการควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำหรับจำนวนการจับกุมคดีอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำแนกตามประเภทคดี (ประเภทคดีอาญา และคดีสำคัญตาม พ.ร.บ.ที่มีโทษทางอาญา)⁶²

⁶² ที่มา : ระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ,

http://164.115.22.198/nso/phpview.php?folder=uploads/Fairly/File/&partfile=Data_09010100_100

ตารางที่ 3.1 คดีอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำแนกตามประเภทคดี
(ประเภทคดีอาญา และคดีสำคัญตาม พ.ร.บ.ที่มีโทษทางอาญา)⁶³

หน่วยนับ : คน

ประเภทคดี	พ.ศ.					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
1. ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และเพศ	24,424	26,711	21,159	19,221	21,414	20,627
1.1 ฆ่าผู้อื่น (คดีอุกฉกรรจ์)	2,852	2,616	2,169	1,900	1,607	1,567
1.2 ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย	696	703	637	648	488	564
1.3 พยายามฆ่า	4,130	4,178	2,841	2,204	2,485	2,385
1.4 ทำร้ายร่างกาย	13,058	15,363	12,248	11,072	12,792	12,300
1.5 ช่มชู้นกระทำชำเรา	2,520	2,492	1,920	2,102	2,236	1,893
1.6 อื่นๆ	1,168	1,359	1,344	1,295	1,806	1,918
2. ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	50,834	53,375	44,727	45,374	50,077	47,190
2.1 ปล้นทรัพย์สิน (คดีอุกฉกรรจ์)	908	837	409	338	224	163
2.2 ชิงทรัพย์	945	1,075	790	604	562	506
2.3 ชิงทรัพย์	1,840	1,614	1,190	1,012	964	772
2.4 ลักทรัพย์	27,059	26,065	23,251	23,153	23,559	21,205
2.5 ครอบครองทรัพย์สิน	311	214	220	177	227	176
2.6 ฉ้อโกง	5,264	6,445	5,021	6,057	7,318	7,541
2.7 ยักยอกทรัพย์สิน	5,459	7,438	5,192	5,761	5,911	5,372
2.8 ทำให้เสียทรัพย์สิน	2,942	3,125	2,808	2,365	3,730	3,865
2.9 รับของโจร	224	297	361	279	1,536	1,400
2.10 ลักพาเรียกค่าไถ่	56	9	21	6	30	15
2.11 วางเพลิง	164	182	232	249	239	249
2.12 อื่นๆ	5,662	6,074	5,232	5,373	5,777	5,926

⁶³ ที่มา : ระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ,

http://164.115.22.198/nso/phpview.php?folder=uploads/Fairly/File/&partfile=Data_09010100_100

เมื่อพิจารณาจากสถิติคดีอาญา จากฐานความผิดอันเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ และทรัพย์สิน พบว่า นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 – 2562 การเกิดคดีอาชญากรรม ไม่ได้มีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างมีนัยสำคัญแต่ประการใด อัตราการเกิดคดีอาชญากรรม จะเห็นตัวเลขการเกิดคดีอาชญากรรมเพิ่มบ้างลดบ้างสลับกันไป และเมื่อพิจารณาในภาพรวมยังไม่เห็นข้อมูลบ่งชี้ในทิศทางที่ดีขึ้น และยังคงถือว่าคดีอาชญากรรมค่อนข้างสูงและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น แม้หากจะมองว่าขณะนี้ประเทศไทยจะมีกฎหมายควบคุมอาวุธปืนและมีให้ประชาชนพกพาอาวุธปืนได้โดยง่าย ก็มีสถิติคดีอาชญากรรมที่สูงขึ้นมาโดยตลอด แต่หากจะมีการผ่อนปรนให้ประชาชนสามารถพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันตนเองได้ และคาดหวังว่าอาจทำให้สถิติคดีอาชญากรรมลดลง ก็ยังคงไม่ใช่บทสรุปที่แน่นอน แต่แม้กฎหมายควบคุมอาวุธปืนเพื่อควบคุมอาชญากรรม ได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติและดำรงอยู่มาตั้งแต่เริ่มออกกฎหมายควบคุมอาวุธปืนเป็นระยะเวลา 75 ปี ผ่านมาแล้ว ก็ยังไม่ชัดเจนถึงประสิทธิภาพดังที่คาดหวังได้ สถิติคดีอาชญากรรมยังคงเพิ่มสูงขึ้นและประชาชนผู้บริสุทธิ์ยังคงหวาดกลัวภัยอันตรายจากการประทุษร้าย บทบัญญัติของกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ต้องห้ามมิให้ผู้ใดพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมืองหมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว ตามมาตรา 8 ทวิ ตาม พรบ.อาวุธปืนฯ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 ที่ห้าม ผู้ใดพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร จึงยังคงเป็นปัญหาที่สมควรจะต้องมีการพิจารณาว่าการห้ามการพาไปซึ่งอาวุธปืนตามกฎหมายเพียงอย่างเดียว จะทำให้เกิดการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่

เมื่อพิจารณาถึงความพร้อมและข้อจำกัดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ในการควบคุมอาชญากรรม จากการสำรวจการวิจัยภาคสนาม ถึง"ปัญหาและอุปสรรคของข้าราชการตำรวจ"⁶⁴ เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมอาชญากรรมปรากฏว่า พบปัญหาในการทำหน้าที่ อันเนื่องมาจาก วัสดุอุปกรณ์/เครื่องมือในการดำเนินงานไม่เพียงพอ งบประมาณมีไม่เพียงพอ ความไม่ทันสมัยของเครื่องมือ จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ประชาชนไม่เข้าใจความเนือยยากลำบากของตำรวจ ประชาชนมองภาพลักษณ์ของตำรวจในด้านลบเกินความเป็นจริง ความไม่พร้อมด้านอาคารสถานที่ มีปริมาณงานมากเกินไป ข้อจำกัดด้านระเบียบราชการ ตำรวจไม่มีจิตสำนึกในหน้าที่ของตนเอง ความไม่ชัดเจนในงานที่ได้รับมอบหมาย ความไม่ทันสมัยของเทคโนโลยีในการสืบสวน ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาหลักที่อาจเป็นข้อจำกัดที่สะท้อนถึง ประสิทธิภาพในการทำงานด้านการควบคุมอาชญากรรมของรัฐ และการควบคุมอาชญากรรมโดย

⁶⁴ โครงการวิจัยภาคสนามของสำนักวิจัยเอแบค-เคเอสซีอินเทอร์เน็ตโพลล์ หรือเอแบคโพลล์ในครั้งนี้ เรื่อง "ปัญหา - อุปสรรคของข้าราชการตำรวจและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคนใหม่: กรณีศึกษากลุ่มข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่ระดับสถานีตำรวจทุกจังหวัดทั่วประเทศ" ดำเนินโครงการสำรวจระหว่างวันที่ 22 - 27 กรกฎาคม 2547 สืบค้นจาก <https://www.ryt9.com/s/abcp/146193> อ้างแล้ว

การควบคุมการครองครองซึ่งอาวุธปืนเป็นเพียงกระบวนการรองลงมาเท่านั้น หากการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐมีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอ การครอบครองซึ่งอาวุธปืนของประชาชนย่อมไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป

2. ปัญหาเรื่องความไม่ชัดเจนของข้อยกเว้นของการพาอาวุธปืนตามบทบัญญัติของกฎหมาย

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 “ผู้ใดพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อ นมัสการ การรื่นเริงหรือการอื่นใด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และให้ศาลมีอำนาจ สั่งให้ริบอาวุธนั้น”

ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 สำหรับการพาอาวุธปืน ตามมาตรา 8 ทวิ กำหนดบุคคลผู้ที่ได้รับยกเว้นให้พาอาวุธปืนได้อยู่สองกรณี

คือกรณีแรก ประชาชนทั่วไปแต่เป็นกรณีที่ต้องมีอาวุธติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็น และเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์

กรณีที่สอง กฎหมายได้บัญญัติไว้ว่า

1. เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหาร และตำรวจ ซึ่งอยู่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่
2. ข้าราชการหรือลูกจ้างของหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่มีและใช้ในการป้องกันและรักษาทรัพย์สินอันสำคัญของรัฐ
3. ประชาชนผู้ได้รับมอบให้มี และใช้อาวุธปืน ซึ่งอยู่ในระหว่างการช่วยเหลือราชการ และมีเหตุจำเป็นต้องมีและใช้อาวุธปืนในกรณีนั้น

เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว หมายความว่า คือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ลูกจ้างของรัฐ ซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ต้องมีหน้าที่และต้องอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ หากไม่มีหน้าที่ หรือมีหน้าที่แต่ไม่ได้อยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ย่อมไม่อยู่ในเงื่อนไขข้อยกเว้นตามมาตรา 8 ทวิ นี้ หากเป็นประชาชนต้องเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจให้มีและใช้อาวุธปืน ซึ่งอยู่ในระหว่างการช่วยเหลือราชการและจำเป็นต้องใช้อาวุธปืน นอกจากเงื่อนไขดังกล่าวแล้วตามบทบัญญัติของกฎหมายประชาชนย่อมไม่อาจพาอาวุธปืนได้แต่ประการใด

ข้อยกเว้นสำหรับประชาชนทั่วไป ในการพกพาอาวุธปืน (เหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย)

แม้ มาตรา 8 ทวิ ดังกล่าว กฎหมายจะได้กำหนดเป็นข้อยกเว้นเฉพาะสำหรับประชาชน อันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนไว้ว่า เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องมีอาวุธปืนติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็น และเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 บัญญัติกำหนดว่า โดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร ประชาชนย่อมรับทราบได้โดยสามัญสำนึกของแต่ละคนได้ว่าเหตุจำเป็นของแต่ละคนเป็นเช่นไร เช่นการพาอาวุธปืนเพื่อแข่งขันกีฬา หรือฝึกซ้อมยิงปืน หรือต้องมีอาวุธปืนไว้เพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินหรือป้องปรามเหตุร้ายอันจะบังเกิดแก่ตน ในขณะที่เดินทาง หรือโดยมีทรัพย์สินติดตัวไปเป็นจำนวนมาก การไปยื่นหรือเฝ้ารอรับบุคคลในครอบครัวยังสถานที่เปลี่ยว ในเวลากลางคืนซึ่งมีความเสี่ยงต่อการถูกประทุษร้าย หรือเพื่อไปเฝ้าระวังทรัพย์สินของตนยังนอกเคหสถาน ประชาชนถือเป็นผู้ที่จำเป็นต้องพกพาอาวุธปืนได้ แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้การพกพาอาวุธปืนติดตัวไม่เป็นความผิดได้ เพราะกฎหมายบัญญัติไว้ว่า ต้องมีความเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ หรือมีเหตุสมควร ประชาชนก็ไม่อาจจะได้รับทราบได้อย่างเข้าใจโดยถ่องแท้ว่า ในความหมายของกฎหมาย พฤติการณ์อย่างใดคือ เหตุจำเป็น และเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ การที่ประชาชนจะใช้สิทธิในการป้องกันตนเองโดยพกพาอาวุธปืนเพื่อเป็นการ ป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนตามกฎหมาย ย่อมถือเป็นผู้ที่สมควรและจำเป็นเร่งด่วน แต่หากต้องถูกเจ้าหน้าที่บ้านเมืองตรวจค้นและจับกุมดำเนินคดี ทำให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์ซึ่งมีความจำเป็นต้องพกพาอาวุธปืนได้รับความเดือดร้อน จากถูกดำเนินคดีดังกล่าวและมีประวัติอาชญากรรมถูกบันทึกไว้ยังฐานข้อมูลของกองทะเบียนประวัติอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากไม่สามารถอ้างเหตุผลถึงความจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรและพฤติการณ์ได้

อย่างไรคือเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรและพฤติการณ์ และเหตุสมควร บทบัญญัติดังกล่าวของกฎหมาย ยังไม่อาจแปลความหมายที่มีความชัดเจน หรือ กฎหมายมิได้ให้นิยามศัพท์ไว้ เป็นที่แน่นอน ทำให้เป็นภาระหน้าที่ของศาลที่จะใช้ดุลพินิจตัดสินคดีอันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืน โดยการพิจารณาถึง เจตนาในการพกพาอาวุธปืน การกระทำลักษณะของการพกพาอาวุธปืนว่ามีลักษณะอย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสิน เป็นต้น แต่ก็ยังไม่อาจยึดถือเป็นหลักเกณฑ์ที่แน่นอนได้ แม้มีแนวคำพิพากษาบางคดีศาลได้พิจารณาว่าจำเลยไม่มีความผิด แต่ก็ยังคงมีแนวคำพิพากษาส่วนใหญ่ตัดสินว่าเป็นความผิด และลงโทษแก่ ประชาชนผู้พกพาอาวุธปืน ทั้งสถานหนักและสถานเบา ซึ่งมีทั้งโทษจำและปรับ แตกต่างกันไป

เมื่อพิจารณาคำว่า “จำเป็น” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมาย “จำเป็น” ว่าต้องทำขาดไม่ได้ ดังนั้น จำเป็น จึงหมายถึง กรณีที่ต้องกระทำโดยไม่มีทางเลือกเลยได้ และ “เร่งด่วน” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายว่า รวดเร็ว มาก รวดเร็วยิ่ง ดังนั้น เร่งด่วน จึงหมายถึง กรณีที่หากไม่ได้กระทำในเวลานั้นจะก่อให้เกิดผลเสียหาย ขึ้นในเวลานั้นหรือในเวลาอันใกล้จะถึงอย่างแน่นอน

เหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ จึงน่าจะหมายถึง มีความจำเป็นและเร่งด่วน ที่ไม่สามารถจะร้องขอความช่วยเหลือต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองที่มีอำนาจหน้าที่ในการปกป้องประชาชนรวมทั้งปราบปรามและจับกุมผู้ที่จะกระทำความผิดได้ในทันที หากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงแก่ชีวิตร่างกาย หรือทรัพย์สินของตนหรือบุคคลอื่นได้ และอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนที่ใช้พกพา ต้องเป็นอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนที่ได้รับอนุญาตให้มีและใช้ได้ตามกฎหมาย ซึ่งอาวุธปืนดังกล่าว นั้นไม่ว่าจะเป็นของตนเองหรือผู้อื่นก็ตาม กล่าวคืออาวุธปืนที่จะพกพาได้นั้นต้องไม่ใช่เป็นอาวุธปืนที่รัฐไม่สามารถออกใบอนุญาตให้มีและครอบครองได้ รวมทั้งมิใช่ปืนเถื่อนหรือปืนที่ไม่มีหมายเลขทะเบียนของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประทับหรือลงตราไว้ เพื่อจัดทำทะเบียนควบคุม แต่ในความเป็นจริง เจ้าหน้าที่บ้านเมือง ซึ่งประกอบด้วย เจ้าพนักงานตำรวจ เจ้าพนักงานอัยการ และศาล ซึ่งมีหน้าที่ในการจับกุมสั่งฟ้องและตัดสินคดี บางครั้งยังมีความเห็นที่ขัดแย้งไม่เป็นไปแนวทางเดียวกัน

กรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจและ อัยการมีความเห็นขัดแย้งกัน อย่างไรก็ตามไม่มีเหตุผลสมควรไม่จำเป็นไม่เร่งด่วน⁶⁵

1. ผู้ต้องหาตั้งอยู่หน้าบ้านของตน เหน็บปืนซึ่งได้รับอนุญาตแล้วไว้ที่เอว มีเสื้อคลุมปิดตำรวจเดินผ่านไปเห็นมีพิรุณ ได้ตรวจค้นและดำเนินคดีขอหาพกพาอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาต แต่อัยการสั่งไม่ฟ้อง ผู้ว่าราชการจังหวัดมีความเห็นแย้งให้สั่งฟ้อง อธิบดีกรมอัยการชี้ขาด ว่าผู้ต้องหา มีเสื้อคลุมปิดปืนไว้ จึงไม่เป็นการเปิดเผย และผู้ต้องหาตั้งอยู่หน้าบ้านของตน แสดงว่าเพื่อเฝ้าบ้าน นับมีเหตุสมควร จึงไม่มีความผิด ชี้ขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหา

2. ผู้ต้องหา มีภูมิลำเนาอยู่ตำบลห้วยพลู อำเภอนครไชยศรี จังหวัดนครปฐม ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนขนาด .38 แต่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้พกพา ผู้ต้องหานำปืนใส่ไว้ในช่องเก็บของหน้ารถ แล้วขับรถยนต์เข้ากรุงเทพมหานคร ถูกตำรวจจับกุมที่ด่านตรวจรถ ผู้ต้องหาอ้างว่ามีเหตุจำเป็นต้องนำอาวุธปืนติดตัวเนื่องจากกำลังนำเงิน 30,000 บาท ไปเข้าบัญชีธนาคารนครหลวงไทยที่สี่แยกบ้านแขก กรุงเทพมหานคร อัยการสั่งไม่ฟ้อง แต่อธิบดีกรมตำรวจมีความเห็นแย้งให้ฟ้อง อธิบดีกรมอัยการชี้ขาดว่า “การพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวย่อมเป็นความผิด เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นในกรณีมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ การนำเงินเข้าบัญชีธนาคารมิใช่กรณีเป็นเหตุจำเป็นและเร่งด่วน จึงชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหา ตาม พรบ.อาวุธปืน ฯ พ.ศ.2540 มาตรา 8 ทวิ 72 ทวิ ...”

⁶⁵ สมพร-ศรีนิตา พรหมพิตร, เล่นปืนไม่ให้ถูกจับ, สำนักพิมพ์นิติธรรม(พิมพ์ครั้งที่13) 2555,

กับอีกกรณีหนึ่ง ซึ่งข้อเท็จจริงคล้ายกัน แต่อธิบายการมีคำสั่งไม่ฟ้อง

ผู้ต้องหาถูกจับขณะขับรถยนต์ไปเก็บเงินลูกค้าที่จังหวัดสมุทรสาคร 35,000 บาท ผู้ต้องหาอ้างว่าต้องนำอาวุธปืนติดตัวไปเพื่อป้องกันทรัพย์สิน ปืนดังกล่าวเป็นปืนที่ได้รับอนุญาตแล้ว เจ้าพนักงานตำรวจตรวจค้นอาวุธปืนได้ที่ช่องเก็บของด้านหลังซ้ายมือ อัยการสั่งไม่ฟ้อง แต่อธิบายการตำรวจสั่งฟ้อง อธิบัติกรมอัยการชี้ขาดว่า “ผู้ต้องหาไม่ได้พาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผยแต่ได้เก็บไว้ในที่เก็บของมิดชิด และการที่ผู้ต้องหาไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก โดยพาอาวุธซึ่งได้รับอนุญาตให้มีและใช้แล้ว ติดตัวไปด้วยนั้น นับว่ามีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรและพฤติการณ์ จึงมีความเห็นชี้ขาดสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา ตาม ป.อาญา มาตรา 371 , พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ...”

3. ความเห็นของอัยการสูงสุดที่มีความเห็นว่า ไม่เป็นการพาอาวุธปืนติดตัวไปตามความหมายของกฎหมาย พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ.2490 มาตรา 8 ทวิ , ป.อาญา มาตรา 371

3.1 คดีชี้ขาดความเห็นแย้งที่ 64/2524 – การพาอาวุธปืนติดตัวที่จะเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ.2490 มาตรา 8 นั้น จะต้องเป็นการกระทำที่ผู้กระทำนั้นอยู่ในวิสัยที่สามารถอาจใช้อาวุธปืนนั้นได้ในทันที หากต้องการจะใช้โดยไม่ต้องเสียเวลาในการเตรียมการเพื่อการใช้ใดๆ อีก ฉะนั้นการที่ผู้ต้องหานำอาวุธปืนไป โดยเก็บไว้ในที่เก็บของท้ายรถ จึงไม่ใช่เป็นการพาอาวุธปืนติดตัวไปตามความหมายของกฎหมาย การกระทำของผู้ต้องหาจึงขาดองค์ประกอบของความผิด ตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ.2490

3.2 คดีชี้ขาดความเห็นแย้งที่ 19/2537 อัยการสูงสุดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การพาอาวุธปืนติดตัวที่จะเป็นความผิดตาม พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 8 ทวิ นั้น จะต้องเป็นการกระทำที่ผู้กระทำนั้นอยู่ในวิสัยที่สามารถอาจใช้อาวุธปืนนั้นได้ในทันทีหากต้องการจะใช้ โดยไม่ต้องเสียเวลาในการเตรียมการเพื่อการใช้ใดๆ อีก ฉะนั้น การที่ผู้ต้องหาแยกอาวุธปืนกับกระสุนปืนออกจากกันและบรรจุจะไว้ในกระเป๋าเสื้อผ้าแล้วนำกระเป๋าติดตัวมาด้วย จึงไม่ใช่เป็นการพาอาวุธปืนติดตัวในความหมายของกฎหมาย การกระทำของผู้ต้องหาจึงขาดองค์ประกอบความผิดตาม พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 8 ทวิ และโดยนัยเดียวกันการกระทำของผู้ต้องหาก็คงไม่เป็นการพาอาวุธปืนอันจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 จึงชี้ขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหา”

4. แต่กรณีเดียวกัน ที่อัยการสูงสุดมีความเห็นตามข้อ 3. ว่า การพาอาวุธปืนติดตัวโดยไม่อาจจะหยิบฉวยหรือนำมาใช้ได้ในทันที นั้น หากคดีได้ขึ้นสู่การพิจารณาของศาล และแนวการตัดสินของศาลฎีกา ยังมีความเห็นที่ขัดแย้งกันกับ ความเห็นของอัยการสูงสุด เช่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4367/2544 ศาลฎีกาเห็นว่า กฎหมายมิได้จำกัดเฉพาะว่า อาวุธปืนนั้นจะต้องใช้ยิงได้จึงจะเป็นความผิด แม้อาวุธปืนนั้นจะไม่ได้ใช้ยิงได้โดยสภาพแต่คนร้ายอาจนำไปใช้ประกอบอาชญากรรมทั่วไปได้ และตามความเห็นของบุคคลทั่วไป หากไม่ล่วงรู้มาก่อนย่อมต้องนึกว่าอาวุธปืนดังกล่าวสามารถประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายได้ หากจะแปลว่าต้องใช้บังคับเฉพาะอาวุธปืนที่ใช้ยิงได้เท่านั้น ผู้มีเจตนาร้ายอาจอาศัยช่องว่างของกฎหมายแยกชิ้นส่วนของอาวุธปืนออก แล้วพกพาเข้าไปประกอบเข้าด้วยกันในภายหลังโดยถือว่าการพาไปเช่นนั้นไม่เป็นความผิด ความประสงค์ของบทบัญญัติของกฎหมายก็จะไร้ผล ดังนั้น แม้อาวุธปืนที่จำเลยพกติดตัวไปใช้ยิงไม่ได้ ก็ถือว่าจำเลยกระทำความผิดตามกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4753/2536 การที่จำเลยพาอาวุธปืนติดตัวไปกับผู้อื่นซึ่งพกพาเงินไปจำนวน 300,000 บาท เพื่อทำสัญญา ซื้อขายที่ดินที่ต่างจังหวัดในเวลากลางคืนนั้น ไม่ถือว่าเป็นกรณีจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ ศาลฎีกาให้เหตุผลว่า เห็นว่านางสาวสุจิตราได้ตกลงซื้อที่ดินไว้ล่วงหน้าแล้ว จึงมีเวลา เตรียมการที่จะนำเงินสดไปหรือหากเห็นว่าการนำเงินสดไปจำนวนมากถึง 300,000 บาท อาจเป็นอันตรายก็สามารถเปลี่ยนเป็นตัวแลกเงินแทนก็ได้ การเดินทางเพื่อซื้อขายที่ดิน และการตกลงซื้อขายที่ดิน สามารถทำในเวลากลางวันได้ ไม่ปรากฏว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนแต่ประการใด

จากตัวอย่างคำพิพากษาของศาลเพื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นแรกไม่ว่าจะมีการแยกปืน แยกกระสุนปืน หรือส่วนประกอบของปืนซึ่งจะทำให้ไม่สามารถหยิบฉวยเพื่อใช้งานได้ทันทีนั้นก็ยังคงเป็นความผิดตามกฎหมาย เพราะศาลมองลึกลงไปในเรื่องละเอียดว่า ผู้พกพาอาวุธปืนหากถึงเวลาหรือเป้าหมายที่จะก่อเหตุก็สามารถนำชิ้นส่วนของอาวุธปืนมาประกอบรวมกันและสามารถใช้ในการก่อเหตุได้ โดยการพกพาอาวุธในลักษณะเช่นนี้อาจเป็นการใช้ช่องว่างของมุมมองกฎหมายให้เป็นประโยชน์ในการพกพาอาวุธปืนเพื่อนำไปก่อเหตุอาชญากรรมในภายหลังได้

ประเด็นที่สองศาลฎีกามองว่า แม้จะมีการนำเงินสดติดตัวไปเป็นจำนวนมาก เพื่อทำนิติกรรมอันเกี่ยวกับที่ดินก็ตาม แต่ก็สามารถเลือกเวลาได้ ซึ่งนิติกรรมสามารถทำในเวลากลางวันได้ และไม่มีคามจำเป็นที่จะต้องใช้เงินสดซึ่งเสี่ยงต่ออันตรายในการถูกประทุษร้ายได้ จึงควรใช้ตัวแลกเงินแทน ในประเด็นนี้จึงกลายเป็นข้อจำกัดของประชาชน ในการทำข้อตกลงอันเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายที่ดินที่จะต้องเจรจาให้คู่สัญญายอมรับซึ่งเอกสารอื่นออกโดยธนาคารที่มีมูลค่า แทนการใช้เงินสด

สรุปปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า จากแนวการวินิจฉัยการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองซึ่งได้ยกตัวอย่างมาแล้วข้างต้น อันเกี่ยวกับการอ้างเหตุผลถึงความจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ จะทำการจับกุมและสรุปสำนวนส่งฟ้องต่อพนักงานอัยการทุกกรณี แม้พนักงานอัยการจะมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องดังกล่าว เจ้าพนักงานตำรวจก็มีความเห็นแย้งให้สั่งฟ้องโดยโต้แย้งสวนทางกับความเห็นของพนักงานอัยการ

ส่วนพนักงานอัยการแม้เป็นองค์กรเดียวกันก็ยังมีความเห็นสิ่งฟ้องและสิ่งไม่ฟ้องเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวแตกต่างกัน นอกจากนี้พนักงานอัยการยังมีการใช้หลักการกระทำที่ไม่เข้าองค์ประกอบความผิดตามกฎหมายเพื่อประกอบเหตุผลในการสั่งไม่ฟ้องคดี อันเป็นการพิจารณาที่เข้าถึงเจตนาและความสุจริตของผู้พกพาอาวุธปืน ทำให้ประชาชนที่พกพาอาวุธปืนแม้ไม่ได้อ้างเหตุจำเป็นตามกฎหมายก็ไม่ต้องถูกดำเนินคดีเนื่องจากไม่เข้าองค์ประกอบความผิด แต่สำหรับการพิจารณาของศาล หากคดีดังกล่าวอันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนของประชาชนเมื่อขึ้นสู่ศาลแล้ว โดยส่วนใหญ่ศาล จะตัดสินว่าการพกพาอาวุธปืนของประชาชนไม่ว่ากรณีใดๆ ล้วนเข้าองค์ประกอบของกฎหมาย และเป็นความผิดทั้งสิ้น ส่วนเหตุจำเป็นที่จะอ้างได้ถึงความจำเป็นตามกฎหมายของประชาชนในการพกพาอาวุธปืนยังเป็นเรื่องทีละเอียดย่อนอยู่ในความคิดของศาล เนื่องจากศาลอาจมีความมุ่งหมายที่ต้องการจะป้องปรามปัญหาอาชญากรรมจากอาวุธปืนในมือของประชาชน และหากศาลตัดสินคดีว่าไม่มีความผิดหรือการพกพาดังกล่าวไม่เข้าองค์ประกอบความผิดตามกฎหมาย ก็อาจจะกลายเป็นแนวบรรทัดฐานหรือช่องว่างให้บุคคลผู้ที่ไม่ได้มีเหตุจำเป็นในการต้องพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันตนเองของประชาชนจริงๆ อาศัยเหตุดังกล่าวพกพาอาวุธปืนไปเพื่อการอื่น ที่อยู่นอกเหนือเหตุจำเป็น ทั้งนี้การพิจารณาถึงเหตุผลและความเห็นที่แตกต่างกันดังกล่าว อยู่ภายใต้หลักการความเป็นอิสระในการใช้ดุลพินิจและทำความเข้าใจของคดีของแต่ละฝ่าย

3. ข้อยกเว้นตามบันทึกกรมตำรวจที่ 0503(ส)/277663

ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2525⁶⁶

บันทึกกรมตำรวจที่ 0503(ส)/277663 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2525 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจในการตรวจค้นบุคคลพกพาอาวุธปืนในทางสาธารณะ เนื่องจากการตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อพบบุคคลที่พกพาอาวุธปืนไปในทาง สาธารณะ โดยมีเพียงใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน แต่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนติดตัว มักจะควบคุมตัวบุคคลนั้นมาดำเนินคดีทุกราย ก่อให้เกิดการเดือดร้อนแก่บุคคลผู้บริสุทธิ์ที่ต้องถูก ตรวจค้นและจับกุม โดยได้มีการวิเคราะห์เจตนารมณ์ของมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519 ข้อ 3 โดยเห็นว่า มาตรา 8 ทวิ ยังคงเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์นำอาวุธปืนที่ตนมีไว้โดยชอบด้วยกฎหมายแต่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้

⁶⁶ บันทึกกรมตำรวจที่ 0503(ส)/277663 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2525เรื่อง เกี่ยวกับการตรวจค้นบุคคลพกพาอาวุธปืนในทางสาธารณะสถาน

พกพาดิตตัวไปเพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สินได้ภายในขอบเขตที่กฎหมายให้กระทำได้ ตามแนวชี้ขาดไม่ฟ้องของอธิบดีกรมอัยการเกี่ยวกับการพกพาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้าน หรือ ทางสาธารณะสถาน โดยยังไม่ได้รับอนุญาตให้พกพมาจากเจ้าพนักงาน ซึ่งถือว่าโดยสภาพนั้น เป็นกรณี ที่ต้องมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนและสมควรแก่พฤติการณ์โดยได้มีแนวทาง ดังนี้

1) ถ้าได้นำอาวุธปืนใส่กระเป่าเก็บไว้ในช่องเก็บของท้ายรถ ซึ่งไม่สามารถหยิบใช้ได้ทันทีทันใด

2) เอาอาวุธปืนใส่กระเป่าใส่กุญแจแล้ววางไว้ในรถซึ่งไม่สามารถหยิบใช้ได้ทันทีทันใด

3) ไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัด จำนวนเป็นหมื่นๆ นำติดตัวมาแล้วมีอาวุธปืนได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนแล้วใส่ในช่องเก็บของ หนักรถยนต์เพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สิน

4) ไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัด นำอาวุธปืนติดตัวมาด้วย โดยแยกอาวุธปืนและเครื่องกระสุนออกจากกัน ใส่กระเป่าเอกสารไว้ที่พนักเบาะหลังรถยนต์

5) ห่ออาวุธปืน และแหวนบรรจุลูกกระสุน (แมกกาซีน) แยกออกคนละห่อเก็บไว้ในกระโปรงรถยนต์ซึ่งใส่กุญแจ ซึ่งแนวทางดังกล่าวมีขึ้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องได้ใช้ดุลพินิจประกอบการ พิจารณาในการตรวจค้นบุคคลที่พกพาวุธปืนติดตัวไปในทางสาธารณะ

แนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นจับกุมประชาชนผู้พกพาวุธติดตัว เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจตรวจพบก็ให้ใช้ดุลพินิจเพื่อประกอบในการตรวจสอบเบื้องต้น เกี่ยวกับกรณีความจำเป็นในการต้องพกพาวุธปืน และเจตนาในการพกพาที่ไม่สามารถหยิบฉวยนำมาใช้ได้ทันที สำหรับผ่อนปรนและยกเว้นในการไม่ทำการจับกุมดังกล่าว ซึ่งแม้มีแนวปฏิบัติที่เป็นคุณแก่ประชาชนผู้มีเหตุจำเป็นที่ต้องพกพาวุธปืนตามกฎหมาย แต่ก็ยังเป็นเพียงนโยบายในการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ในการตรวจค้นจับกุมปฏิบัติหน้าที่ของกรมตำรวจ ตามบันทึกลงวันที่ 30 กันยายน 2525 ปัจจุบันระยะเวลาผ่านมาได้ 40 ปี ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่แน่ชัดว่าเจ้าพนักงานตำรวจได้มีการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือแนวทางผ่อนปรนการจับกุมตามบันทึกดังกล่าว มากน้อยเพียงไร ปัจจุบันนี้ก็ยังยึดถือแนวทางดังกล่าวนี้เพียงใดหรือไม่ ซึ่งการใช้ดุลพินิจในการตรวจค้นจับกุมนั้นเจ้าพนักงานตำรวจแต่ละท่านย่อมใช้ดุลพินิจที่ต่างกัน ทั้งแนวทางตามบันทึกดังกล่าวก็มีเซบัพบัญญัติของกฎหมายที่ให้เจ้าพนักงานตำรวจต้องยึดถือโดยเคร่งครัด เป็นแต่เพียงแนวทางเท่านั้น หากเจ้าพนักงานตำรวจไม่นำไปปฏิบัติ ก็ไม่อาจจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนผู้บริสุทธิ์ที่มีเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องพกพาวุธปืนดังกล่าว ตามแนวทางปฏิบัติของบันทึกกรมตำรวจดังกล่าวได้เลย จึงเป็นปัญหาที่ยังคงเกิดเป็นคำถามว่าบันทึกกรมตำรวจที่ 0503(ส)/277663 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2525เรื่อง เกี่ยวกับการตรวจค้นบุคคล

พกพาอาวุธปืนในทางสาธารณะสถาน จะยังคงใช้อ้างอิงเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนผู้บริสุทธิ์ที่มีความจำเป็นต้องพกพาอาวุธติดตัว ได้หรือไม่อย่างไร

แม้แนวปฏิบัติในการใช้ดุลพินิจสำหรับการตรวจค้นจับกุมดังกล่าว กรมตำรวจต่อมา เป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะได้กำหนดมาเพื่อเป็นการผ่อนปรน บทบัญญัติของกฎหมายในการ พกพาอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาต มาเนิ่นนานแล้ว และยังไม่ปรากฏว่าได้มีการยกเลิก

4. ปัญหาของกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตให้บุคคลมีอาวุธปืนติดตัวของประเทศไทย

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. มาตรา 22⁶⁷ “ให้เจ้าพนักงานต่อไปนี้มีอำนาจออกใบอนุญาตให้แก่บุคคลที่ได้รับ ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน มีอาวุธปืนติดตัวไปได้ตามความที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(1) อธิบดีกรมตำรวจ สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร และทั่วราชอาณาจักร

(2) ผู้ว่าราชการจังหวัด เฉพาะภายในเขตจังหวัดของตน และเฉพาะผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในเขต จังหวัดนั้น

เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือถ้าผู้รับใบอนุญาตแสดงตนให้เป็นที่หวาดเสียวต่อประชาชน ผู้ออกใบอนุญาตจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตที่ออกให้ตามมาตรานี้โดยมีกำหนดระยะเวลา หรือจะสั่งเพิกถอนเสียก็ได้ เฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตให้มีการครอบครองซึ่งอาวุธปืนโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้วเท่านั้น”

จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว หมายความว่าบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนตามกฎหมายแล้วเท่านั้น (มีใบ ป.4) จึงจะเป็นบุคคลมีคุณสมบัติที่จะขอซึ่งใบอนุญาตให้บุคคลใดพาอาวุธปืนติดตัวตามกฎหมาย สำหรับบุคคลที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้มีและใช้ซึ่งอาวุธปืน จึงไม่อาจอยู่ในคุณสมบัติที่ยื่นขอได้

การยื่นขออนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวไปได้ตามกฎหมาย (ป.12)

สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร และทั่วราชอาณาจักร กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของอธิบดีกรมตำรวจ (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ซึ่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้มอบหมายให้ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เป็นผู้รับเรื่องดำเนินการและตรวจสอบเอกสารการขออนุญาต ก่อนเสนอคำขอเพื่อพิจารณาว่าอนุญาตหรือไม่ โดยประชาชนสามารถขอ

⁶⁷ พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ.2490,มาตรา 22 แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519

อนุญาตได้ ณ ฝ่ายอำนวยการ 5 กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง⁶⁸ กรณีการขออนุญาตมีอาวุธปืนติดตัว ป.12

กรณีในเขตจังหวัด(ต่างจังหวัด) สามารถขออนุญาตยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ที่มีภูมิลำเนา เพื่อให้นายทะเบียนท้องที่ตรวจสอบคุณสมบัติ เอกสาร และส่งเรื่องให้จังหวัดพิจารณา การอนุญาตให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ๆ

คุณสมบัติผู้ที่ขอใบ ป.12 เพื่อพกพาอาวุธปืนได้ บุคคลทั่วไป (ประชาชน) ที่จะได้รับอนุญาตมีอาวุธปืนติดตัวได้นั้น จำต้อง

1. มีสัญชาติไทย
2. อายุตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป ยกเว้นบุคคลที่เคยได้รับอนุญาตมีอาวุธปืนติดตัวจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในการอนุญาตให้บุคคลมีอาวุธปืนติดตัวตามหลักเกณฑ์เดิมมาก่อนแล้ว
3. มีหลักทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่ง คือ เงินฝากในสถาบันการเงิน หรือพันธบัตรรัฐบาล หรือสลากออมสินจำนวน ตั้งแต่ 1,000,000 บาท ขึ้นไป เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน ติดต่อกันจนถึงวันยื่นคำร้อง หรือ กรณีที่ผู้ขออนุญาตเป็นเจ้าของกิจการ หรือกรรมการผู้จัดการบริษัท หรือกรรมการ ผู้รับมอบอำนาจผูกพันบริษัท บริษัทดังกล่าวต้องมีทุนจดทะเบียน ตั้งแต่ 1,000,000 บาท ขึ้นไป

ทั้งนี้ยังต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ หนังสือ ตร.ที่ 0026.15/ ว 135 ลง 29 พฤศจิกายน 2553 กล่าวคือ ต้องมีเหตุผลและความจำเป็นในการขออนุญาต⁶⁹

1. เพื่อป้องกันอันตรายจากการประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน
2. เพื่อป้องกันเงิน หรือ ทรัพย์สินที่มีค่ามาก ซึ่งมีความจำเป็นต้องนำติดตัวไปด้วยระหว่างเดินทาง
3. มีตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบในทางราชการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยของ ประชาชน ป้องกันปราบปราม สืบสวนการข่าวดู อาธิรักษาบุคคลสำคัญ รักษาทรัพย์สินอันสำคัญของรัฐ
4. บุคคลที่ได้ช่วยเหลือ หรือทำประโยชน์อย่างมากให้แก่ทางราชการ ในการจับกุมปราบปราม ผู้กระทำความผิด โดยผลของการกระทำก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของตน

⁶⁸ ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ 26) พ.ศ.2564 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2564, ข้อ 13 (ก) (5) 11).

⁶⁹ หนังสือ ตร.ที่ 0026.15/ ว 135 ลง 29 พฤศจิกายน 2553 สืบค้นจาก http://www.bpp.go.th/bpp_st6/revolve/revolver%208180.pdf ค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2565

5. มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ส่วนบุคคล

จึงเห็นได้ว่าระบบการขึ้นทะเบียนการขอใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน หรือ ใบอนุญาตมีอาวุธปืนติดตัว ใบป.12 นั้น ได้ถูกกำหนดไว้เป็นเงื่อนไขสำคัญตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติประการแรกว่า ผู้ขอจะต้องมีเหตุผลและความจำเป็นในการขออนุญาตอยู่ในประการแรก หากไม่มีเหตุผลและความจำเป็นย่อมไม่อาจที่ยื่นขออนุญาตได้ แม้การพิจารณาจะต้องปฏิบัติตามระเบียบและขั้นตอนอีกมาก โดยมีคณะกรรมการพิจารณาตามระเบียบหลายท่าน ที่มีหลักเกณฑ์ที่เคร่งครัดเป็นอย่างมากกับประชาชน แต่หลักเกณฑ์เดิมที่ได้ออกแบบมาใช้สำหรับผู้ที่ขออนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวดังกล่าว ก็ยังไม่ใช่เป็นหลักประกันว่ากฎหมาย ระเบียบและหลักเกณฑ์ในการควบคุมการออกใบอนุญาตดังกล่าว จะเป็นหลักประกันความปลอดภัยว่า ผู้ที่ได้รับอนุญาตจะไม่นำอาวุธปืนไปกระทำความผิด

แม้รัฐได้ตีกรอบในการจำกัดและควบคุมของประชาชนอันเกี่ยวกับอาวุธปืนโดยรัฐยังคงมีแนวความคิดที่เห็นว่าการควบคุมอาวุธปืนของประชาชนจะสามารถลดคดีอาชญากรรมได้ และหน้าที่ในการให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนเป็นหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นหน้าที่เจ้าหน้าที่บ้านเมือง ดำเนินการอยู่ แล้ว แต่การควบคุมอาวุธปืนของรัฐสมควรจะต้องกระทำให้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ปัจจุบันประชาชนบางส่วนจะได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ยังไม่อาจยืนยันได้ว่า ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวจะไม่นำอาวุธปืนไปกระทำการที่ผิดกฎหมาย จึงเป็นปัญหาหนึ่งที่ต้องพิจารณาว่า คุณสมบัติของประชาชนในการขออนุญาตพกพาอาวุธปืนตามกฎหมายนี้ มีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ในการนำมาพิจารณาการออกใบอนุญาตดังกล่าว

5. โทษที่จะได้รับอันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต

แม้ประเทศไทยจะมีผู้ครอบครองอาวุธปืนมากที่สุดเป็นอันดับที่ 13 ของโลก โดยมีประมาณการว่า 10.3 ล้านกระบอก แต่มีอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายที่นายทะเบียนออกใบอนุญาตให้ประชาชนครอบครองเพียง 6.2 ล้านกระบอก หมายความว่าเกือบครึ่งหนึ่งเป็นอาวุธปืนที่ไม่ได้มีการออกใบอนุญาตให้บุคคลใดครอบครอง หรือที่เรียกกันว่าปืนเถื่อน ไม่ว่าจะป็นอาวุธปืนที่ประดิษฐ์มาเอง อาวุธปืนดัดแปลง อาวุธปืนที่ลักลอบนำเข้ามาในประเทศไทยไม่ผ่านการได้รับอนุญาต รวมทั้ง

อาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้⁷⁰ จึงทำให้ไม่มีข้อมูลที่จะสามารถตรวจสอบหาผู้ครอบครองได้ และยากต่อการติดตามเมื่อนำไปก่อเหตุอาชญากรรม และอาวุธที่นำไปใช้ในการก่ออาชญากรรมที่ผ่านมาเป็นอาวุธปืนเถื่อน ถึงร้อยละ 98.53⁷¹ หมายความว่าปัญหาการก่ออาชญากรรมในทุกวันนี้ของประเทศไทย ไม่ใช่เกิดจากอาวุธปืนที่ประชาชนได้รับอนุญาตให้ครอบครองโดยกฎหมาย แบบ(ป.4) และไม่ใช่อาวุธปืนที่นายทะเบียนอนุญาตให้ประชาชนบางส่วนสามารถพกพาอาวุธปืนติดตัวได้ แบบ (ป12) แต่อาวุธปืนที่นำไปใช้ในการก่ออาชญากรรมเกือบหมดเป็นปืนที่ไม่มีทะเบียนควบคุมหรือปืนเถื่อน

สำหรับประชาชนที่ได้รับการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ได้ตามกฎหมายนั้น (ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนฯ แบบ ป.4) นั้นสามารถมีอาวุธปืนไว้ใช้ภายในบ้านเรือนหรือเคหสถานของตนเพื่อใช้ในการป้องกันชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินเท่านั้น ยังไม่สามารถพกพาอาวุธปืนนั้นออกไปนอกบ้านหรือที่สาธารณะได้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตมีใบอนุญาตให้พกพา อาวุธปืนติดตัว (ป.12) เสียก่อน มิฉะนั้นจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้

โดยพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดและ ดอกไม้เพลิง พ.ศ. 2490 หมวดที่ 6 มาตรา 72 และ 72 ทวิ ได้กำหนดบทลงโทษไว้ ดังนี้

มาตรา 72 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 7 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นเพียงกรณีเกี่ยวกับส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธปืนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือเป็นกรณีมีเครื่องกระสุนปืนผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นเพียงการมีอาวุธปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมาย ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปีและปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นการทำเครื่องกระสุนปืนที่ทำด้วยดินปืนมีควันสำหรับใช้เอง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

⁷⁰ กฎกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2522)ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490

⁷¹ พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย .ประชุมวุฒิสภา.ตอบกระทู้สด นายอำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกวุฒิสภา เรื่อง การควบคุมอาวุธปืน เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2565

มาตรา 72 ทวิ “ผู้ฝ่าฝืนมาตรา 8 มาตรา 12 มาตรา 16 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม มาตรา 20 มาตรา 58 มาตรา 59 มาตรา 65 มาตรา 66 หรือมาตรา 70 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้นั้นฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคสอง ด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

ผู้ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่ครอบครองอาวุธปืนที่นายทะเบียนแม้จะออกใบอนุญาตให้ได้ แต่ก็มีสาเหตุไม่ได้ออกใบอนุญาตให้บุคคลใดครอบครอง และอาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ หรือปืนเถื่อนดังกล่าว คือผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา 7 และได้กระทำการพกพาอาวุธปืนออกไปด้วย โดยฝ่าฝืน มาตรา 8 ทวิ วรรค 2 หากถูกจับกุม ก็จะได้รับโทษหนักที่สุดก็คือ จำคุกหนึ่งปีถึงสิบปี ตามมาตรา 72 เท่านั้น แต่บทกำหนดโทษสำหรับความผิดในการพกพาอาวุธปืนเถื่อน ตามบทบัญญัติมาตรา 72 ทวิ วรรค 2 คือจำคุก หก เดือนถึง ห้า ปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันถึงหนึ่งหมื่นบาท ผู้ที่พกพาอาวุธปืนเถื่อน กลับไม่ได้รับโทษแห่งการกระทำที่เป็นการพาอาวุธปืน เพราะจากจะกลายเป็นการกระทำความผิดแต่ผิดกฎหมายหลายบท และรับโทษบทหนักที่สุดเท่านั้น ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 90 คือการครอบครองอาวุธเถื่อนเท่านั้น การกระทำที่ดูจะเป็นการรุนแรงกว่าคือการพกพาอาวุธปืนเถื่อนออกไปซึ่งพร้อมที่จะไปก่อเหตุหรือกระทำความผิดได้กลับไม่ได้รับโทษดังกล่าว บทลงโทษในลักษณะดังกล่าวจึงไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ครอบครองอาวุธปืนเถื่อนเกิดความยำเกรงต่อกฎหมาย และส่งผลในการควบคุมอาชญากรรมในปัจจุบันได้ เมื่อเกิดเหตุอาชญากรรมรัฐผู้ที่ได้รับผลกระทบก็คือผู้ที่ขออนุญาตครอบครองอาวุธปืนโดยถูกกฎหมาย และรัฐก็จะออกมาตราการข้อกำหนดในการควบคุมอาวุธปืนที่ประชาชนได้รับอนุญาตให้ครอบครองโดยถูกกฎหมายทุกครั้ง แต่การควบคุมอาวุธปืนเถื่อนไม่สามารถดำเนินการใดๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุปปัญหาในการในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมายในประเทศไทย

1. ปัญหาของประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรม เมื่อพิจารณาถึงความพร้อมและข้อจำกัดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ในการควบคุมอาชญากรรม ในการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมอาชญากรรม ด้านความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ วัสดุอุปกรณ์/เครื่องมือในการดำเนินงานไม่เพียงพอ งบประมาณ ความไม่ทันสมัยของเครื่องมือ จำนวนเจ้าหน้าที่ ความไม่พร้อมด้านอาคารสถานที่ มีปริมาณงานมากเกินไป ข้อจำกัดด้านระเบียบราชการ ความไม่ทันสมัยของเทคโนโลยีในการสืบสวน ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหา

หลักที่อาจเป็นข้อจำกัดที่สะท้อนถึง ประสิทธิภาพในการทำงานด้านการควบคุมอาชญากรรมของรัฐ การควบคุมอาชญากรรมโดยมุ่งเน้นไปที่การห้ามพกพาอาวุธติดตัวสำหรับประชาชน โดยบทบัญญัติของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ มาตรา 8 ทวิ จึงไม่ใช่สาเหตุหลักที่สำคัญในการป้องกัน และควบคุมอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีต่างๆเพื่อมาใช้ในการควบคุมอาชญากรรม ย่อมมีเหตุผลที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ปัญหาเรื่องความไม่ชัดเจนของข้อยกเว้นของการพาอาวุธปืนตามบทบัญญัติของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ และ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกัน ยังคงไม่มีความชัดเจนในการ อธิบายถึงเหตุสมควร หรือ เหตุจำเป็นและเร่งด่วน ตามสมควร และพฤติการณ์ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย การพิจารณาคดีในกระบวนการยุติธรรม ยังคงไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ก่อให้เกิดความสับสนและยากต่อการทำความเข้าใจของประชาชนโดยทั่วไป จึงสมควรต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ให้มีความชัดเจน

3. ข้อยกเว้นตามบันทึกกรมตำรวจที่ 0503(ส)/277663 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2525 ปัจจุบัน กรมตำรวจ ได้เปลี่ยนเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่แนวทางตามบันทึกฉบับดังกล่าวปัจจุบัน ยังคงมีการอ้างอิง และมีการอธิบายความ ในการพกพาอาวุธปืนของประชาชน ปรากฏอยู่เสมอจากผู้มีความรู้ทางด้านกฎหมาย แต่แนวทางตามบันทึกเป็นการให้อำนาจการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุม ไม่ใช่บทบัญญัติของกฎหมาย จึงยังคงไม่มีความแน่นอน และไม่สามารถจะนำมาใช้อ้างอิงในการให้การต่อสู้คดีในกระบวนการพิจารณาคดีของศาลได้ จึงเห็นว่าสมควรนำแนวทางดังกล่าวนำมาปรับปรุงและออกเป็นบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมในการปฏิบัติ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อประชาชนตามกฎหมายต่อไป

4. ปัญหาของระบบการขึ้นทะเบียน และหลักเกณฑ์อื่นเกี่ยวกับการ ขออนุญาตให้บุคคลได้มีอาวุธปืนติดตัว แบบ (ป.12) เพื่อการพิจารณาและควบคุมอาวุธการออกใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว ปืนของรัฐสมควรจะต้องกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ปัจจุบันประชาชนบางส่วนจะได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ยังไม่อาจยืนยันได้ว่า ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวจะไม่นำอาวุธปืนไปกระทำการที่ผิดกฎหมาย จึงเป็นปัญหาหนึ่งที่ต้องพิจารณาว่า คุณสมบัติของประชาชนในการขออนุญาตพกพาอาวุธปืนตามกฎหมายนี้ มีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ในการนำมาพิจารณาการออกใบอนุญาตดังกล่าวยังคงมีความหวาดกลัวต่อภัยอันตรายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นปัญหาที่จะต้องมีการแก้ไข ไม่สามารถปล่อยละเลยได้ และเนื่องจากกฎหมายการควบคุมการพกพาอาวุธปืน ของประชาชนซึ่งบังคับใช้มานานแล้ว สมควรที่จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องกับกับการป้องกันตนเอง โดยกำหนด

หลักเกณฑ์ที่มีความเหมาะสม แต่ก็ต้องกำหนดเงื่อนไขควบคุมมิให้ผู้ได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนไปกระทำความผิดต่อกฎหมายด้วย ทั้งนี้เพื่อควบคุมอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตให้บุคคลมีอาวุธปืนติดตัวของประเทศไทย จะมีหลักเกณฑ์ข้อกำหนดให้ประชาชนโดยทั่วไปสามารถยื่นเรื่องในการพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนได้ และเงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่กำหนดจะเป็นการยากที่ประชาชนจะดำเนินการได้ก็ตาม แต่ก็ยังไม่อาจรับรองถึงประสิทธิภาพของผู้ที่ได้รับการอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนดังกล่าวได้ และไม่อาจยืนยันได้ว่าผู้ที่ได้รับอนุญาตจะเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมทางด้านภาวะการตัดสินใจ และความรู้อันเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืนให้มีความปลอดภัยได้หรือไม่ การอนุญาตและการควบคุมที่เข้มงวดควบคู่กันยังคงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ประชาชนที่มีเหตุจำเป็นต้องพกพาอาวุธปืนไม่นำอาวุธปืนไปใช้หรือไปกระทำการอันผิดกฎหมาย แต่หลักเกณฑ์ในปัจจุบันมิได้กำหนดรายละเอียดถึงคุณสมบัติดังกล่าว

5. โทษที่จะได้รับอันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามบทบัญญัติของกฎหมาย ของผู้ฝ่าฝืน พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ มิได้แยกความหนักเบาของโทษต่อการละเมิดต่อกฎหมายสำหรับผู้กระทำความผิดระหว่าง การฝ่าฝืนสำหรับบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืนแล้ว แบบ (ป.4) กับบุคคลที่ครอบครองอาวุธปืนที่นายทะเบียนยังไม่ได้ออกใบอนุญาตให้กับบุคคลใด หรืออาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ โดยสำหรับผู้ที่ได้รับการอนุญาตให้มีการครอบครองอาวุธปืนเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินแล้ว (มีใบ ป.4) ได้พาอาวุธปืนติดตัวไปโดยอ้างเหตุจำเป็น กับผู้ที่ครอบครองอาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่ได้ออกใบอนุญาตให้บุคคลใด รวมทั้งผู้ที่ครอบครองอาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้เพื่อไปก่อเหตุ แต่บทบัญญัติกฎหมายกลับกำหนดอัตราโทษที่เท่ากัน ซึ่งการกำหนดโทษตามบทบัญญัติดังกล่าว สมควรให้มีความแตกต่างเพื่อเกิดความยำเกรงและเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมอาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่ได้ออกใบอนุญาตให้บุคคลใด และอาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ หรือปืนเถื่อน ซึ่งสมควรกำหนดโทษได้รับโทษให้รุนแรงกว่า เพื่อให้เกิดความแตกต่างและมีความยำเกรงต่อกฎหมาย และลดการนำอาวุธปืนไปก่ออาชญากรรม

บทที่ 4

การครอบครองอาวุธปืนและการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศ

เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ ครอบครองและพกพาซึ่งอาวุธปืน ที่มีอยู่ในประเทศไทย ซึ่งได้ตราเป็นกฎหมายออกมาเนิ่นนานแล้ว และยังคงบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ตลอดจนประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 ยังมีลักษณะสำคัญเป็นการควบคุมการครอบครอง ซึ่งอาวุธปืน เสียมากกว่าการให้ความสำคัญในการพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันอาชญากรรม แต่เป็นที่ทราบกันอยู่ดีว่าปัญหาอาชญากรรมในประเทศก็มีได้ลดน้อยถอยลงไป ดังนั้น กฎหมายดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไข ปัญหาอาชญากรรมอันมีการพกพาอาวุธปืนไปเป็นเครื่องมือในการก่ออาชญากรรมดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องศึกษาถึงกฎหมาย ของรัฐต่างประเทศ ว่าด้วยหลักกฎหมายแนวทางและวิธีปฏิบัติของกฎหมายต่างประเทศ ที่มีความแตกต่าง เพื่อศึกษาถึงเหตุผลข้อดีและข้อเสีย การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนของรัฐต่างประเทศเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนของประเทศไทย ในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกการศึกษากฎหมายจากรัฐต่างประเทศที่ให้มีการพกพาโดยเสรี หรือจำกัดการพกพาเพียงเล็กน้อย สำหรับรัฐต่างประเทศ (สหรัฐอเมริกา) ที่มีรูปแบบการปกครองแบบมลรัฐหลายรัฐมารวมกัน แต่ละรัฐมีกฎหมายของรัฐตนแตกต่างกัน ดังนั้นในส่วนของกฎหมายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา จะขอทำการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนของรัฐ เท็กซัส รัฐฟลอริดา และจอร์เจีย เพื่อให้เห็นหลักการของกฎหมายอาวุธปืนของประเทศสหรัฐอเมริกาที่แท้จริง และศึกษากรณีของประเทศที่เข้มงวดในการพกพาอาวุธปืน ที่ไม่อนุญาตให้มีการพกพาอาวุธปืนหรือมีข้อจำกัดการพกพาอาวุธปืนค่อนข้างมากได้แก่ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐประชาชนจีน เกี่ยวกับการครอบครองและพกพาอาวุธปืนเพื่อทำการเปรียบเทียบ ดังนี้

1. ประเทศสหรัฐอเมริกา (United States of America)

เป็นสหพันธ์สาธารณรัฐ ประกอบด้วยรัฐ 50 รัฐ แต่ละรัฐมีกฎหมายในการควบคุมอาวุธปืนที่เป็นอิสระของตนเอง แม้บางรัฐอาจมีความเสรีเกี่ยวกับอาวุธปืนและเคารพต่อสิทธิมนุษยชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากได้มีการกำหนดเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการมีอาวุธปืนไว้ในรัฐธรรมนูญ ในบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับที่ 2 (ค.ศ. 1791) (The Second Amendment)⁷² แม้ภายหลัง ในยุคประธานาธิบดีบารัค โอบามา จะมีการออกแผนการควบคุมอาวุธปืน ชื่อว่า “Now is the time”⁷³ โดยให้มีการแชร์ข้อมูลของหน่วยงานระหว่างรัฐบาลกลาง หน่วยงานของมลรัฐ องค์กรและสถาบันที่เก็บข้อมูลการตรวจสอบภูมิหลังของประชาชน และผู้ป่วยโรคจิตเพื่อทำการตรวจเช็คประวัติของผู้ซื้อปืนได้อย่างครบถ้วนเรียกว่า “Universal background check”⁷⁴ ซึ่งประชากรของสหรัฐอเมริกาเกินร้อยละ 90 มีประวัติส่วนบุคคลบันทึกไว้ และสามารถกำหนดให้แพทย์ถามคนไข้เกี่ยวกับการครอบครองอาวุธปืนได้ , กำหนดให้มีการทำแคมเปญให้ความรู้แก่ประชาชนในการใช้ปืนอย่างรับผิดชอบ และกำหนดให้มีการจัดทำตัวแผนปฏิบัติการเมื่อเกิด เหตุการณ์ฉุกเฉินในสถานศึกษา ประธานาธิบดี บารัค โอบามา ยังสั่งให้กระทรวงยุติธรรมพร้อมแชร์ข้อมูลกับหน่วยงานอื่น เพื่อตรวจสอบประวัติผู้ใช้ปืน และสั่งให้กระทรวงสาธารณสุขศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุของการใช้ปืนเพื่อลดความรุนแรง และหาทางแก้ปัญหา เป็นต้น แต่ก็ยังเป็นเพียงข้อเสนอของโอบามา ต่อสภาองเกรสเท่านั้น ส่วน ส.ส. และวุฒิสมาชิกพรรครีพับลิกันที่ส่วนใหญ่คัดค้านการควบคุมอาวุธปืน สมาชิกพรรครีพับลิกันคนอื่นๆ ก็พยายามรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นของตน รวมตัวกันต่อต้านแผนควบคุมอาวุธปืนของ ประธานาธิบดี บารัค โอบามา โดยมีความเห็นเชิงต่อต้านวิธีการดังกล่าวขัดกับหลักกฎหมายของรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาหรือไม่ หรือการควบคุมอาวุธปืนจะทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมของสหรัฐอเมริกา การครอบครองหรือการเป็นเจ้าของอาวุธปืน เป็นวัฒนธรรมของชาวอเมริกัน การห้ามการครอบครองหรือพกพาอาวุธปืน ทำให้ประชาชนพลเมืองสหรัฐอเมริกา ไม่สามารถที่จะทำการปกป้องตนเอง ครอบครัวและทรัพย์สิน ของประชาชนชาวอเมริกันได้ ซึ่งเห็นว่า มันเป็นสิทธิอันชอบธรรมของประชาชนที่จะเป็นเจ้าของอาวุธ และสังคมจะไม่

⁷² บทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับที่ 2. Article [II] (2nd Amendment – Bearing Arms) A well regulated Militia, being necessary to the security of a free State, the right of the people to keep and bear Arms, shall not be infringed.

⁷³ การตรวจสอบประวัติส่วนบุคคลย้อนหลังของรัฐบาลกลางสหรัฐอเมริกา. สืบค้นจาก <https://efsgv.org/learn/policies/universal-background-checks/>. สืบค้นเมื่อ ธันวาคม 17, 2564.

⁷⁴ บารัค โอบามา.แผนการควบคุมอาวุธปืนของรัฐบาลกลางสำหรับอเมริกา. สืบค้นจาก <http://www.siamintelligence.com/barack-obama-gun-control-plan/> ค้นเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2558

เป็นที่ปลอดภัยหากจำกัดการครอบครองหรือพกพาอาวุธปืน พลเมืองบางส่วนมีแนวความคิดว่า ปืนไม่ได้ฆ่าคนคนต่างหากที่ฆ่าคน นอกจากนี้ในส่วนของคดีที่เกี่ยวข้องกับปืนหรืออาวุธปืน มักเป็นอาวุธที่ใช้กระทำความผิดโดยที่ไม่ได้ซื้ออย่างถูกต้องตามกฎหมาย หรือได้มีการลงทะเบียนประวัติไว้ แต่มักจะมีการลักลอบนำเข้ามาอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือถูกขโมยจากเจ้าของที่ลงทะเบียนไว้อย่างแท้จริง และในขณะที่แนวทางของกฎหมายที่จะทำการแก้ไขต่างๆ ตามแนวทางของ โอบามา นั้น กลับจะทำให้การเป็นเจ้าของปืนได้ยากขึ้น และหลายคนรู้สึกว่าการละเมิดรัฐธรรมนูญของพวกเขาจะถูกปฏิเสธ นอกจากนี้ยังตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายการอนุญาตให้มีและพกพาอาวุธปืน โดยที่หากพวกเขามีการเตรียมตัวดีที่จะจัดการกับสถานการณ์ที่พวกเขาอาจพบว่าตัวเองต้องเผชิญหน้ากับความ เป็นจริงกับอาชญากร อาจทำให้อัตราการเกิดอาชญากรรมจะลดลงได้มากกว่า แต่เมื่อมีการควบคุมแล้วจะสามารถทำให้ลดปัญหาอาชญากรรมและการฆาตกรรมในอเมริกาได้นั้น จะเป็นความจริงหรือไม่แค่ไหน ยังไม่มีใครให้คำตอบได้ แนวทางของประธานาธิบดีบารัค โอบามา ที่จะจำกัดการครอบครองและพกพาอาวุธปืน จึงได้ถูกปฏิเสธ

แต่ในยุคของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ วุฒิสภาสหรัฐอเมริกายังคงถกเถียงกันถึงการแก้ไขกฎหมายให้มีการควบคุม ซึ่งสมาชิกวุฒิสภาส่วนใหญ่ไม่ต้องการให้เปลี่ยนแปลงการแก้ไขกฎหมาย ในขณะที่แนวนโยบายของรัฐบาลส่วนกลาง ต้องการลดทอนกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนที่มีอยู่ของประเทศที่ทุกมลรัฐ มากกว่าจะทำการผ่านร่างกฎหมายควบคุมใหม่ๆออกมา การลดทอนกฎหมายเหล่านี้ยังต้องเผชิญกับระบบตุลาการกลางที่ยังต้องการให้ยึดแนวทางเดิม

แนวความคิดที่จะจำกัดและควบคุมอาวุธปืนจะเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่ ผู้พิพากษานิล กอร์ชช⁷⁵ ผู้พิพากษาศาลฎีกาคนใหม่ ที่ได้รับการเสนอชื่อโดยประธานาธิบดีทรัมป์ ได้แสดงจุดยืนชัดเจนเกี่ยวกับบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับที่ 2 ของรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา รวมผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ที่ให้การสนับสนุนการครอบครองและพกพาอาวุธปืน และแนวโน้มระบบตุลาการของสหรัฐ กำลังมีแนวทางในการสนับสนุนสิทธิในเรื่องการครอบครองอาวุธปืน

แม้มีบางรัฐในสหรัฐอเมริกา จะออกกฎหมายแก้ไขเปลี่ยนแปลงการควบคุมอาวุธปืนตามแผนตั้งแต่ยุคสมัยของประธานาธิบดีบารัค โอบามา บ้างแล้วก็ตาม เช่น รัฐ นิวยอร์ก และวอชิงตัน ดีซี เพื่อออกข้อกำหนดเพิ่มเติมในการควบคุมการครอบครองและการพกพาซึ่งอาวุธปืนที่เข้มงวดขึ้น และต่อมาก็ได้มีการทบทวนและได้มีการพิจารณากฎหมายให้เลิกการพกพาอาวุธปืน แต่เนื่องจากประชาชนชาวอเมริกัน ส่วนใหญ่ไม่มีความเห็นที่คล้อยตาม เหตุผลเพราะว่าจากหลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีประวัติศาสตร์อย่างยาวนาน 200 กว่าปี และบทแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้ง

⁷⁵ สำนักข่าว BBCNEWS THAI. นิล กอร์ชช. 5 เหตุผลที่สหรัฐฯ ยังไม่มีกฎหมายควบคุมอาวุธปืน. สืบค้นจาก <http://www.bbc.com/thai/international-41521692> เข้าถึงเมื่อ 17 ธันวาคม 2564

ที่ 2 (The Second Amendment) ที่บัญญัติว่า “พลเรือนติดอาวุธที่ได้รับการควบคุมอย่างดี มีความจำเป็นต่อความมั่นคงของรัฐ สิทธิของประชาชนในการถือครองและพกพาอาวุธจะไม่ถูกละเมิด”⁷⁶ อันเป็นจุดอ้างอิงให้หลายมลรัฐของสหรัฐต้องอนุญาตให้พลเมืองของตนพกพาอาวุธได้ นั้นเป็นเพราะว่าหลักการ ‘ยืนหยัดสู้’ (stand your ground law) ของพลเมืองในสหรัฐนี้ คือหลักการที่อนุญาตให้ใช้อาวุธในการปกป้องตนเองได้ ถ้าบุคคลผู้นั้นเชื่อว่าชีวิตของเขากำลังได้รับอันตราย

สหรัฐอเมริกามีคำพิพากษาศาลฎีกา มีแนวตัดสินใจว่า กฎหมายมลรัฐที่ขัดกับรัฐธรรมนูญใช้บังคับไม่ได้ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2565 สหรัฐอเมริกาได้เผยแพร่ผลการพิจารณาของคณะผู้พิพากษาศาลฎีกาของสหรัฐอเมริกา⁷⁷ ที่ได้มีการพิจารณาและมีคำตัดสินชี้ขาด ว่าชาวอเมริกันมีสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะพกปืนในที่สาธารณะเพื่อป้องกันตนเองนับเป็นคำพิพากษาระวัติศาสตร์ที่คาดว่าจะส่งผลต่อนโยบายของรัฐ และเมืองต่างๆ ในการที่จะป้องปรามเหตุกราดยิงซึ่งเกิดขึ้นแล้วเป็นร้อยๆ ครั้งในปีนี้คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาลงความเห็น 6 ต่อ 3 เสียงยกเลิกกฎหมายของรัฐนิวยอร์กที่ใช้มานานกว่า 100 ปี ที่กำหนดให้บุคคลต้องพิสูจน์ให้ได้ว่ามีเหตุอันควรตามกฎหมายที่จะต้องป้องกันตนเอง ก่อนจะได้รับใบอนุญาตพกปืนออกนอกบ้าน และอีก 5 รัฐในอเมริกา ซึ่งรวมถึงแคลิฟอร์เนีย และกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ก็มีกฎหมายลักษณะเดียวกันนี้ ที่มีบทบัญญัติที่เข้มงวดมาก สำหรับการจำกัดไม่ให้ผู้คนพกพาปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควร แม้แต่ละมลรัฐจะมีอิสระที่จะกำหนดกฎหมายของตนเอง แต่บทบัญญัติของกฎหมายมลรัฐ ไม่อาจที่ขัดแย้งกับแนวคำตัดสินของคณะผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งยึดถือแนวทางตามรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาได้ ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ใช้กฎหมายในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (อังกฤษ: Common law) เป็นกฎหมายซึ่งพัฒนาขึ้นโดยผู้พิพากษาผ่านการตัดสินคดีความของศาล และศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษอื่น ๆ มากกว่าผ่านทางพระราชบัญญัติของฝ่ายนิติบัญญัติ ประเทศสหรัฐอเมริกามีประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อสิทธิเสรีภาพมาโดยตลอดจน อาจกล่าวได้ว่า สิทธิเสรีภาพ เป็นปัจจัยหลักของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และเป็น พื้นฐาน ของการก่อตั้งสหรัฐอเมริกา แม้ว่าบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ 2 จะกำหนดสิทธิของประชาชนให้มีสิทธิและพกพาอาวุธปืนได้ นี้ เป็นสิทธิที่สามารถอ้างได้ประชาชนจึง

⁷⁶ Article [II] (2nd Amendment – Bearing Arms) A well regulated Militia, being necessary to the security of a free State, the right of the people to keep and bear Arms, shall not be infringed.

⁷⁷ SUPREME COURT OF THE UNITED STATES Syllabus NEW YORK STATE RIFLE & PISTOL ASSOCIATION, INC., ET AL. v. BRUEN, SUPERINTENDENT OF NEW YORK STATE POLICE, ET AL. CERTIORARI TO THE UNITED STATES COURT OF APPEALS FOR THE SECOND CIRCUIT No. 20–843. Argued November 3, 2021—Decided June 23, 2022 สืบค้นจาก https://www.supremecourt.gov/opinions/21pdf/20-843_new_m648.pdf

สามารถพกพาอาวุธปืนไปที่ไหนก็ได้ตามที่ตนต้องการ⁷⁸ แม้หลักการของบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับที่ 2 จะมีลักษณะที่รัฐบาลกลางไม่สามารถเข้าไปแทรกแซงการออกกฎหมายควบคุมการครอบครองและพกพาอาวุธปืนของแต่ละมลรัฐได้ แต่บทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ 2 ไม่ห้ามที่รัฐบาลกลางแห่งสหรัฐอเมริกามีสิทธิที่จะเก็บภาษีและวางระเบียบเกี่ยวกับการผลิตอาวุธปืน รวมทั้งการขนย้ายอาวุธ ปืนสำหรับการค้าระหว่างมลรัฐ เนื่องจากการวางระเบียบข้อบังคับเช่นนั้นไม่เป็นการขัดกับบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับที่ 2 แต่ประการใด

คำพิพากษาศาลฎีกาของสหรัฐอเมริกา กล่าวถึง ข้อพิพาทระหว่าง ระเบียบการอนุญาตที่เข้มงวดในการให้ประชาชนพกพาอาวุธปืนของรัฐนิวยอร์ก กับ สมาคมไรเฟิลแห่งชาติ (National Rifle Association – NRA)⁷⁹ กลุ่มล็อบบี้ยิสต์ด้านอาวุธปืนที่เป็นโจทก์ยื่นฟ้องต่อศาลร่วมกับชายชาวนิวยอร์กอีก 2 คนที่ถูกปฏิเสธใบอนุญาตพกปืนดังกล่าว

และคำพิพากษาศาลฎีกาประกอบไปด้วยความเห็นขององค์คณะผู้พิพากษาทั้ง 9 ท่าน และมีเพียง 3 ท่านที่ไม่เห็นด้วยโดยให้เหตุผลโดยรวมว่าสภานิติบัญญัติแห่งนิวยอร์ก มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนถึงการป้องกันการก่อความรุนแรงและมีหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับความรุนแรงของปืนและการนำกฎหมายที่ควบคุมการอนุญาตที่สมเหตุสมผลมาบังคับใช้เพื่อควบคุมการขนพกพาอาวุธปืนพกแบบปิด เพื่อให้ชาวนิวยอร์กมีความปลอดภัย ย่อมมีเหตุผลอันสมควร การให้ความสำคัญกับการป้องกันการความรุนแรงจากอาวุธปืนและการปกป้องความปลอดภัยของพลเมือง โดยการสนับสนุนให้มีการพกพาอาวุธปืนโดยไม่คำนึงถึงว่าอาจส่งผลร้ายแรงจากการตัดสินใจดังกล่าว จึงเป็นสิ่งที่ไม่เห็นด้วย

แต่องค์คณะของผู้พิพากษา 6 ท่าน ซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่ ให้เหตุผลที่น่าสนใจว่า การก่ออาชญากรรมหลายครั้งด้วยอาวุธปืน และการเกิดเหตุการณ์กราดยิงที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากและการเสียชีวิตด้วยอาวุธปืนอื่นๆ จากการก่ออาชญากรรมของคนร้าย ว่า เรื่องดังกล่าวไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับผู้ที่อาจจะมียาเสพติด หรือข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติตามเพื่อซื้อปืน เพราะวันนี้ชาวอเมริกันจำนวนมากมีเหตุผลที่จะหวาดกลัวว่าพวกเขาจะกลายเป็นเหยื่อ และไม่สามารถที่จะป้องกันตนเองได้ หากเขาไม่มีซึ่งอาวุธปืน และมติของคำพิพากษาในครั้งนี้ได้รับประกันสิทธิของพวกเขาที่จะทำเช่นนั้นในการป้องกันตนเองได้ ประชาชนผู้เคารพกฎหมายและมีความชอบธรรมที่จำเป็น ในการป้องกันตนเองย่อมมีสิทธิตาม รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา (Second Amendment)⁸⁰ ซึ่งกำหนดว่าสิทธิของประชาชนที่จะ

⁷⁸ โกวิท วงศ์สุวัฒน์, รัฐธรรมนูญและการเมืองการปกครองสหรัฐอเมริกา, (นครปฐม: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ, 2544), หน้า 78.

⁷⁹ สมาคมปืนเล็กยาวแห่งชาติอเมริกา (อังกฤษ: National Rifle Association of America, ชื่อย่อ: NRA) สืบค้นจาก https://en.wikipedia.org/wiki/National_Rifle_Association

⁸⁰ Second Amendment to the United States Constitution สืบค้นจาก <https://constitution.congress.gov/constitution/amendment-2/>

รักษาและถืออาวุธจะไม่ถูกละเมิด ยังคงถูกนำมาพิจารณาประกอบการตัดสินดังกล่าว ดังนั้นกฎหมายของรัฐนิวยอร์กซึ่งบังคับให้ต้องมีการขออนุญาตที่เข้มงวด และการพิจารณาที่ล่าช้า จึงเป็นสิ่งที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ และใช้บังคับไม่ได้

จากแนวคำตัดสินของคำพิพากษา ศาลฎีกา สหรัฐอเมริกา ดังกล่าวเห็นได้ว่า หลักการที่ศาลฎีกาได้หยิบยก เรื่องการรับรองสิทธิในเรื่องการป้องกันตนเองที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ และให้ความเคารพแนวทางของกฎหมายรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศมาเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการให้นำ มาประกอบการให้เหตุผลในการตัดสินคดี ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าสหรัฐอเมริกา ให้ความสำคัญกับบทบัญญัติของกฎหมายสูงสุดของประเทศเป็นอย่างมาก

1.1 กฎหมายอาวุธปืนของรัฐบาลกลาง สหรัฐอเมริกา (The Gun Control 1968)⁸¹

พระราชบัญญัติควบคุมอาวุธปืน 1968 เป็นพระราชบัญญัติฉบับที่ 18 ตามประมวลกฎหมายของสหรัฐอเมริกา บัญญัติขึ้นเพื่อการควบคุมการขนส่งอาวุธระหว่างรัฐ พระราชบัญญัตินี้ถูกบัญญัติและตราโดยวุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎรของอเมริกา พระราชบัญญัตินี้มีชื่อว่า “พระราชบัญญัติควบคุมอาวุธปืน 1968” กำหนดให้รัฐบาลกลางอนุญาตให้บุคคลผลิตหรือจัดการอาวุธปืน และห้ามการขนส่งอาวุธระหว่างรัฐทั้งหมดไปยังหรือจากบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นตัวแทนจำหน่าย ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือนักสะสม นอกจากนี้ ยังห้ามการโอนใบอนุญาตโดยเจตนาไปยังบางกลุ่มที่จัดว่าไม่มีความรับผิดชอบหรืออาจเป็นอันตราย รัฐบาลกลางจึงมีอำนาจในการออกข้อบังคับหรือตราบทบัญญัติกฎหมายของรัฐบาลกลาง ซึ่งใช้แนวทางของรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาเป็นแนวทางในการตรากฎหมาย ที่มีความจำเป็นต้องนำมาใช้ควบคุมประโยชน์สาธารณะของพลเมืองสหรัฐอเมริกา และที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศโดยรวม โดยไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติกฎหมายของแต่ละมลรัฐ เพื่อกำหนดข้อจำกัดในการนำเข้า การขนส่ง การเคลื่อนย้ายอาวุธปืน การพกพาอาวุธปืน สำหรับการเดินทางไปในระหว่างรัฐต่าง ๆ ซึ่งมีหลายมาตรา แต่จะศึกษาเพียงบางมาตราที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาตรา 926A⁸² การพกพาอาวุธปืนระหว่างรัฐ ของพลเมือง

⁸¹ The Gun Control Act of 1968 (GCA or GCA68) is a U.S. federal law. United States Department of Justice Archive - Appendix C สืบค้นจาก <https://www.justice.gov/archive/opsd>

⁸² sec 926A Interstate transportation of firearms - Notwithstanding any other provision of any law or any rule or regulation of a State or any political subdivision thereof, any person who is not otherwise prohibited by this chapter from transporting, shipping, or receiving a firearm shall be entitled to transport a firearm for any lawful purpose from any place where he may lawfully possess and carry such firearm to any other place where he may lawfully possess and carry such firearm if, during such transportation the firearm is unloaded, and neither the firearm nor any ammunition being transported is readily accessible or is directly accessible from the passenger

“การขนส่งอาวุธปืนระหว่างรัฐ โดยไม่คำนึงถึงบทบัญญัติอื่นใดของกฎหมายหรือกฎหรือข้อบังคับใด ๆ ของรัฐหรือส่วนย่อยทางการเมืองใด ๆ บุคคลใดก็ตามที่ไม่ถูกห้ามในบทนี้จากการขนส่ง การขนส่ง หรือการรับอาวุธปืน จะมีสิทธิ ให้ขนส่งอาวุธปืนเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยตามบทบัญญัติอื่น ๆ ของกฎหมายหรือกฎหรือข้อบังคับของรัฐหรือเมืองใด บุคคลผู้ไม่ได้ต้องห้ามตามบทเกี่ยวกับการพกพา การส่ง หรือ การรับอาวุธปืนจะมีสิทธิพกพาอาวุธปืนเพื่อ วัตถุประสงค์ใดๆ ตามกฎหมายจากสถานที่ซึ่งบุคคลนั้นสามารถครอบครองอย่างถูกกฎหมายและ พกพาอาวุธปืนดังกล่าวไปยังสถานที่อื่นที่สามารถครอบครองและพกพาอาวุธปืนได้อย่างถูกกฎหมาย ในระหว่างการพกพาอาวุธปืนดังกล่าวต้องถูกถอดกระสุนปืนและทั้งอาวุธปืนและกระสุนปืนต้องไม่ สามารถเข้าถึงได้ทันที หรือไม่สามารถเข้าถึงได้โดยตรงจากห้องโดยสารของยานพาหนะ เช่น ในกรณี ที่ยานพาหนะไม่ได้แยกส่วนจากห้องคนขับ อาวุธปืนหรือกระสุนปืนนั้นต้องบรรจุในภาชนะที่ล็อกไว้มากกว่าบรรจุไว้ในลิ้นชักหรือคอนโซลหน้ารถ กฎหมายจากที่ใด ๆ ที่ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายและพกพาอาวุธปืนนั้นไปยังที่อื่นที่ตนอาจครอบครองและพกพาอาวุธปืนนั้นได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ถ้าในระหว่างการขนส่งนั้น อาวุธปืนนั้นไม่ได้บรรจุลง และทั้งปืนและกระสุนปืนใดๆ ที่กำลังขนส่งสามารถเข้าถึงได้ง่ายหรือสามารถเข้าถึงได้โดยตรงจากห้องโดยสารของการขนส่งดังกล่าว”

อย่างไรก็ตามแนวทางของการพกพาอาวุธปืนระหว่างรัฐ เป็นเพียงรูปแบบแนวทางโดยทั่วไปของกฎหมายของรัฐบาลกลางสหรัฐอเมริกา แต่สำหรับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนดังกล่าวแต่ละมลรัฐ ยังต้องศึกษาถึงรายละเอียดการควบคุมและการอนุญาตให้มีการครอบครองหรือพกพาอาวุธปืนตามของกฎหมายของแต่ละรัฐ ซึ่งแต่ละรัฐได้วางแนวการพกพาอาวุธปืนไว้แตกต่างกัน ทั้ง 50 รัฐมีกฎหมายที่อนุญาตให้บุคคลพกพาอาวุธปืนที่ซ่อนอยู่ในที่สาธารณะ กฎหมายของรัฐแตกต่างกันไปตั้งแต่การกำหนดเงื่อนไข และไม่กำหนดเงื่อนไขในการพกพา รัฐที่มีการนำรัฐธรรมนูญหรือการดำเนินการให้พกพาโดยที่ไม่ต้องได้รับอนุญาต เช่น เวอร์มอนต์ และ เท็กซัส ซึ่งแต่ละมลรัฐยังอาจแตกต่างกันไปในแง่ของการออกใบอนุญาตพกพาปกปิดในระดับเมืองท้องถิ่นหรือ ภายในมลรัฐ

รัฐต่างๆ ได้แก่ อะแลสกา แอริโซนา อาร์คันซอ โอดาโฮ ไอโอวา แคนซัส เคนตักกี เมน มิสซิสซิปปี มิสซูรี มอนแทนา นิวแฮมป์เชียร์ นอร์ทดาโคตา ฟลอริดา (สำหรับผู้ที่มิถิ่นที่อยู่อาศัยภายในรัฐเท่านั้น สามารถพกพาอาวุธปืนแบบซ่อนได้), โอคลาโฮมา, เซาท์ดาโคตา, เทนเนสซี แต่ (ปืนพกเท่านั้น), เท็กซัส, ยูทาห์, เวอร์มอนต์, เวสต์เวอร์จิเนีย ไวโอมิง และปัจจุบันจอร์เจีย ไม่ต้องมี

compartment of such transporting vehicle: Provided, That in the case of a vehicle without a compartment separate from the driver's compartment the firearm or ammunition shall be contained in a locked container other than the glove compartment or console.

ใบอนุญาตในการพกพาอาวุธปืน สำหรับบุคคลที่มีอายุซึ่งไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของอาวุธปืน การพกพาอาวุธปืนที่ไม่ได้รับอนุญาตในมลรัฐนอร์ทดาโคตา ใช้ได้กับพลเมืองของรัฐผู้อยู่อาศัยเท่านั้น ผู้ที่ไม่ใช่พลเมืองต้องมีใบอนุญาตให้พกปืนทั้งแบบพกปิดหรือเปิดเผย การพกพาแบบซ่อนโดยไม่ได้รับอนุญาตในรัฐมิสซิสซิปปี จะครอบคลุมเฉพาะลักษณะการพกพาบางอย่างเท่านั้น ส่วนการพกพาอาวุธปืนข้ามเขต จะไม่ได้รับอนุญาตในรัฐโอคลาโฮมา

1.2 กฎหมายอาวุธปืนของแต่ละมลรัฐ

1.2.1 รัฐเท็กซัส (TEXAS) เท็กซัส เป็นรัฐหนึ่งในสหรัฐอเมริกาซึ่งประชาชนสามารถพกพาอาวุธปืนได้โดยเปิดเผยโดยไม่ต้องมีใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน การซื้ออาวุธปืนเพื่อการครอบครองของประชาชนในรัฐเท็กซัส สามารถซื้ออาวุธปืนได้โดยไม่ต้องขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพียงแต่ลงทะเบียนและแจ้งชื่อผู้ที่จะซื้อกับร้านจำหน่ายอาวุธปืน ส่วนการพกพาอาวุธปืนของประชาชนในรัฐเท็กซัส ไม่มีบทบัญญัติทางกฎหมายที่ห้ามการพกพาอาวุธปืนโดยเฉพาะปืนไรเฟิลหรือปืนยาว (Long Guns) ประชาชนโดยทั่วไปสามารถพกพาได้โดยเปิดเผย แต่สำหรับการพกพาอาวุธปืนพกนั้น ก่อนหน้านี้แต่เดิม ประชาชนต้องขออนุญาตในการพกพาและเมื่อได้รับอนุญาตแล้วต้องพกพาโดยเปิดเผย แต่ต้องบรรจุไว้ในซองปืนพก ซองหนังหรือซองปืนชนิดอื่น ซึ่งแตกต่างจากเดิม ใบอนุญาตในการพกพาอาวุธปืนในที่สาธารณะจะต้องพกแบบพกปิดไม่เปิดเผย แต่เมื่อสถานการณ์บัญญัติแห่งรัฐเท็กซัสปี ค.ศ.2015 ได้ผ่านร่างกฎหมายเพื่อให้ผู้ถือใบอนุญาตปืนพกแบบพกปิดสามารถเริ่มพกปืนพกแบบเปิดเผยได้

ใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน เดิมใบอนุญาตพกปืนของ รัฐเท็กซัสก่อนหน้านี้ เรียกว่า "ใบอนุญาตปืนพกแบบพกปิด" หรือ CHL ต่อมาในวันที่ 1 มกราคม 2016 เป็น LTC "License To Carry" กฎหมายก็เปลี่ยนไปเป็น "Open Carry" ใบอนุญาตจะออกให้กับประชาชนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนซึ่งจะสามารถพกพาอาวุธปืนได้ ซึ่งตามกฎหมายของรัฐเท็กซัสหมายถึงบุคคลโดยทั่วไป (มิใช่บุคคลมีประวัติเป็นอาชญากรร้ายแรงที่ต้องห้าม) แต่ถึงอย่างไรก็ตามรัฐเท็กซัสก็ยังคงผ่อนปรนโดยยังสามารถออกใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนให้กับบุคคลบางจำพวกแม้จะมีประวัติเคยการก่ออาชญากรรมอยู่บ้างแต่เป็นอาชญากรรมเล็กน้อยก็ตามก็ยังคงมีข้อยกเว้นให้ออกใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนได้ รัฐเท็กซัสมีข้อตกลงแลกเปลี่ยนการพกพาอาวุธปืนอย่างเต็มรูปแบบกับ 30 รัฐ ไม่รวมเวอร์มอนต์ ซึ่งปัจจุบันเท็กซัสเป็นรัฐ "ไม่จำกัด" และไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต ส่วนใหญ่มีข้อจำกัดในการอยู่อาศัย ผู้ครอบครองและพกพาอาวุธปืนของเท็กซัส จะต้องเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในเท็กซัสหรือเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ของรัฐซึ่งมีข้อตกลงแลกเปลี่ยน เพื่อให้ใบอนุญาตเท็กซัสมีผลใช้บังคับในรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม รัฐเท็กซัสตระหนักถึงใบอนุญาตการพกพาที่กำหนดไว้อยู่อีก 11 รัฐเพียง รัฐเหล่านั้นไม่ยอมรับใบอนุญาตของรัฐเท็กซัส ว่าถูกต้องภายในเขตอำนาจศาลของรัฐตน โดยปกติเนื่องจากข้อกำหนดของ

ใบอนุญาตรัฐเท็กซัสค่อนข้างผ่อนปรน และมีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขน้อยกว่าบางฉบับเมื่อเทียบกับของรัฐเหล่านั้น ที่มีหลักเกณฑ์การอนุญาตพกพาอาวุธปืนที่เข้มงวดกว่า

แต่ปัจจุบันนี้สำหรับการพกพาอาวุธปืนในของรัฐเท็กซัส นับตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564 เป็นต้นมา เท็กซัส เป็นรัฐที่ได้อนุญาตให้ประชาชน และผู้พำนักถาวรที่ถูกต้องตามกฎหมายซึ่งมีอายุ 21 ปีขึ้นไป สามารถที่จะพกพาได้แบบไม่ต้องได้รับอนุญาต หรือไม่ต้องมีใบอนุญาต และจะมีผลในวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป แต่การพกพาอาวุธปืนพกสั้นจะต้องพกในซองหนัง ปืนไรเฟิลการพกจะต้องใช้สายสะพายปืน ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัย อย่างไรก็ตามแม้รัฐเท็กซัส จะอนุญาตให้สามารถพกพาอาวุธปืนได้ แต่ก็ยังมีข้อกำหนดที่ห้ามลักษณะการพกพาอาวุธบางประการ และบุคคลบางประเภท ที่มีคุณสมบัติต้องห้ามในการพกพาอาวุธปืนอยู่ด้วย ได้แก่

ประมวลกฎหมายอาญาของเท็กซัส - โทษ § 46.02 ข้อยกเว้นการพกดาอาวุธที่ผิดกฎหมาย⁸³

⁸³ Texas Penal Code - PENAL § 46.02. Unlawful Carrying Weapons

(a) A person commits an offense if the person:

(1) intentionally, knowingly, or recklessly carries on or about his or her person a handgun ; and

(2) is not:

(A) on the person's own premises or premises under the person's control; or

(B) inside of or directly en route to a motor vehicle or watercraft that is owned by the person or under the person's control.

(a-1) A person commits an offense if the person intentionally, knowingly, or recklessly carries on or about his or her person a handgun in a motor vehicle or watercraft that is owned by the person or under the person's control at any time in which:

(1) the handgun is in plain view, unless the person is licensed to carry a handgun under Subchapter H, Chapter 411, Government Code, and the handgun is carried in a shoulder or belt holster; or

(2) the person is:

(A) engaged in criminal activity, other than a Class C misdemeanor that is a violation of a law or ordinance regulating traffic or boating;

(B) prohibited by law from possessing a firearm; or

หมวดย่อย H. ใบอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนพก⁸⁴

(C) a member of a criminal street gang, as defined by Section

71.01 (ก) บุคคลกระทำความผิดหากบุคคลนั้น:

(1) พกปืนพกโดยเจตนา โดยรู้เท่าทัน หรือประมาทเลินเล่อ และ

(2) ไม่ใช่:

(A) บนสถานที่หรือสถานที่ของบุคคลนั้นภายใต้การควบคุมของบุคคลนั้น หรือ

(B) ภายในหรือโดยตรงระหว่างทางไปยังยานยนต์หรือเรือที่เป็นเจ้าของโดยบุคคลหรืออยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคล

(a-1) บุคคลกระทำความผิด ถ้าบุคคลนั้นตั้งใจ รู้เห็น หรือประมาท พกปืนพกติดตัวในยานยนต์หรือทางเรือที่บุคคลเป็นเจ้าของหรืออยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลเมื่อใดก็ได้ ที่:

(1) ปืนพกอยู่ในมุมมองที่ธรรมดา เว้นแต่บุคคลนั้นจะได้รับอนุญาตให้พกพาปืนพกตามบทย่อย H บทที่ 411 ประมวลกฎหมายรัฐบาล และปืนพกนั้นถือในไหล่หรือซองเข็มขัด หรือ

(2) บุคคลนั้นคือ:

(A) มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางอาญานอกเหนือจากความผิดทางอาญาประเภท C ที่เป็นการละเมิดกฎหมายหรือคำสั่งควบคุมการจราจรหรือการเดินเรือ;

(B) กฎหมายห้ามมิให้ครอบครองอาวุธปืน หรือ

(C) สมาชิกของแก๊งอาชญากรข้างถนน ตามที่กำหนดโดยมาตรา 71.01

⁸⁴ SUBCHAPTER H. LICENSE TO CARRY A HANDGUN

Sec. 411.172. ELIGIBILITY.

(a) A person is eligible for a license to carry a handgun if the person:

(1) is a legal resident of this state for the six-month period preceding the date of application under this subchapter or is otherwise eligible for a license under Section 411.173(a);

(2) is at least 21 years of age;

(3) has not been convicted of a felony;

(4) is not charged with the commission of a Class A or Class B misdemeanor or equivalent offense, or of an offense under Section 42.01, Penal Code, or equivalent offense, or of a felony under an information or indictment;

(5) is not a fugitive from justice for a felony or a Class A or Class B misdemeanor or equivalent offense;

(6) is not a chemically dependent person;

(7) is not incapable of exercising sound judgment with respect to the proper use and storage of a handgun;

ส่วนที่. 411.172. คุณสมบัติ

(ก) บุคคลมีสิทธิได้รับใบอนุญาตให้พกปืนพก ถ้าบุคคลนั้น:

(1) เป็นผู้มิถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายในรัฐนี้เป็นเวลาหกเดือนก่อนวันที่สมัครตามหมวดย่อยนี้ หรือมีสิทธิได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 411.173(ก)

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 21 ปีบริบูรณ์

(3) ไม่เคยถูกตัดสินว่ามีความผิดทางอาญา(4) ไม่ถูกตั้งข้อหากระทำความผิดทางอาญาแบบ ก หรือ แบบ ข หรือความผิดเทียบเท่า หรือความผิดตามมาตรา 42.01 ประมวลกฎหมายอาญา หรือ ความผิดเทียบเท่า หรือความผิดทางอาญาตามข้อมูลหรือคำฟ้อง

(5) ไม่เป็นผู้ลี้ภัยจากกระบวนการยุติธรรมในความผิดทางอาญาหรือความผิดทางอาญาแบบ ก หรือแบบ ข หรือความผิดเทียบเท่า

(6) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องพึ่งพาสารเคมี

(7) ไม่มีความสามารถในการใช้วิจารณญาณที่ดีเกี่ยวกับการใช้และการจัดเก็บปืนพกอย่างเหมาะสม

(8) ไม่เคยได้รับโทษในความผิดทางอาญาแบบ A หรือ แบบ B หรือเทียบเท่า หรือ ในความผิดตามมาตรา 42.01 ประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดเทียบเท่า

ภายใต้ข้อกำหนดกฎหมายการอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนของ เท็กซัส เดียวกันยังได้ กำหนดคุณลักษณะสำคัญของบุคคลที่สามารถพกพาอาวุธปืนได้นั้น พลเรือนที่พกพาอาวุธปืนจะต้อง ไม่มีลักษณะในการไร้ความสามารถ หรือจิตบกพร่อง บุคคลเหล่านี้ไม่สามารถพาพาซึ่งอาวุธปืนได้

...(3)⁸⁵ ได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์ที่ได้รับอนุญาต ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการ พิจารณาหรือหน่วยงานที่คล้ายคลึงกัน หรือศาลประกาศให้เป็นผู้ไร้ความสามารถในการจัดการกิจการ ของตนเอง หรือ

(4) ได้เข้าสู่กระบวนการทางอาญาโดยให้สารภาพว่าไม่มีความผิดเพราะวิกลจริต

โดยสรุปแม้ว่ารัฐเท็กซัส จะไม่ต้องการขออนุญาตในการให้พลเรือนพกพาอาวุธปืนติดตัวก็ตาม ซึ่งโดยรวมกฎหมายค่อนข้างเปิดกว้างให้พกพาอาวุธโดยเสรี แต่ ก็กำหนดบทบัญญัติข้อห้าม การพกพาอาวุธปืนบางประการ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของพลเรือนส่วนรวมด้วย

(8) has not, in the five years preceding the date of application, been convicted of a Class A or Class B misdemeanor or equivalent offense or of an offense under Section 42.01, Penal Code, or equivalent offense;

⁸⁵ (3) has been diagnosed by a licensed physician, determined by a review board or similar authority, or declared by a court to be incompetent to manage the person's own affairs; or

(4) has entered in a criminal proceeding a plea of not guilty by reason of insanity.

รัฐเท็กซัส ความอ่อนปรนสำหรับประชาชนในการครอบครองและพกพาซึ่งอาวุธปืนเป็นอย่างมาก แต่ก็มีบทบัญญัติกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะมียุ่่น้อยกว่า 21 ปี หรือบุคคลที่ขาดคุณสมบัติในการครอบครองและพกพาอาวุธปืน จะมีโทษ ตามลำดับความรุนแรงของพฤติกรรมที่ฝ่าฝืน โดย มีตั้งแต่โทษปรับ และจำคุก 1 ปี และจำคุกไม่ต่ำกว่า 5 ปี ตามระดับของความรุนแรงของการกระทำความผิด

ประมวลกฎหมายอาญา หัวข้อ 10 ความผิดด้านสาธารณสุข ความปลอดภัย และศีลธรรม บทที่ 46 อาวุธ ได้กำหนดถึงการพกพาอาวุธที่ผิดกฎหมาย ซึ่งบัญญัติไว้ มาตราที่ 46.02.⁸⁶

⁸⁶ Sec. 46.02. UNLAWFUL CARRYING WEAPONS. (a) A person commits an offense if the person:

(1) intentionally, knowingly, or recklessly carries on or about his or her person a handgun;

(2) at the time of the offense:

(A) is younger than 21 years of age; or

(B) has been convicted of an offense under Section 22.01(a)(1), 22.05, 22.07, or 42.01(a)(7) or (8) committed in the five-year period preceding the date the instant offense was committed; and

(3) is not:

(A) on the person's own premises or premises under the person's control; or

(B) inside of or directly en route to a motor vehicle or watercraft that is owned by the person or under the person's control.

(a-1) A person commits an offense if the person intentionally, knowingly, or recklessly carries on or about his or her person a handgun in a motor vehicle or watercraft that is owned by the person or under the person's control at any time in which:

(1) the handgun is in plain view, unless the person is 21 years of age or older or is licensed to carry a handgun under Subchapter H, Chapter 411, Government Code, and the handgun is carried in a holster; or

(2) the person is:

(A) engaged in criminal activity, other than a Class C misdemeanor that is a violation of a law or ordinance regulating traffic or boating; or

(B) prohibited by law from possessing a firearm.

(a-2) For purposes of this section, "premises" includes real property and a recreational vehicle that is being used as living quarters, regardless of whether that use is temporary or permanent. In this subsection, "recreational vehicle" means a motor vehicle primarily designed as temporary living quarters or a vehicle that contains temporary living quarters and is designed to be towed by a motor vehicle. The term includes a travel trailer, camping trailer, truck camper, motor home, and horse trailer with living quarters.

(a-3) For purposes of this section, "watercraft" means any boat, motorboat, vessel, or personal watercraft, other than a seaplane on water, used or capable of being used for transportation on water.

(a-4) A person commits an offense if the person:

(1) intentionally, knowingly, or recklessly carries on or about his or her person a location-restricted knife;

(2) is younger than 18 years of age at the time of the offense; and

(3) is not:

(A) on the person's own premises or premises under the person's control;

(B) inside of or directly en route to a motor vehicle or watercraft that is owned by the person or under the person's control; or

(C) under the direct supervision of a parent or legal guardian of the person.

(a-5) A person commits an offense if the person carries a handgun and intentionally displays the handgun in plain view of another person in a public place. It is an exception to the application of this subsection that the handgun was partially or wholly visible but was carried in a holster.

(a-6) A person commits an offense if the person:

(1) carries a handgun while the person is intoxicated; and

(2) is not:

(A) on the person's own property or property under the person's control or on private property with the consent of the owner of the property; or

(B) inside of or directly en route to a motor vehicle or watercraft:

(i) that is owned by the person or under the person's control; or

การพกพาอาวุธที่ผิดกฎหมาย หากบุคคลนั้น มีอายุน้อยกว่าตามที่กฎหมายกำหนด 21 ปี หรือถูกตัดสินว่ามีความผิดอาญาที่ร้ายแรง มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดอาญา พกพาอาวุธปืนในขณะที่มีนเมา พกพาไปในสถานที่ห้าม ซึ่งกฎหมายกำหนดโทษเบาสุดคือการห้ามการครอบครอง หรือจำคุกถึง 5 ปี แล้วแต่ระดับของการกระทำความผิด

(ii) with the consent of the owner or operator of the vehicle or watercraft.

(a-7) A person commits an offense if the person:

(1) intentionally, knowingly, or recklessly carries on or about his or her person a handgun;

(2) is not:

(A) on the person's own premises or premises under the person's control; or

(B) inside of or directly en route to a motor vehicle or watercraft that is owned by the person or under the person's control; and

(3) at the time of the offense, was prohibited from possessing a firearm under Section 46.04(a), (b), or (c).

(a-8) If conduct constituting an offense under Subsection (a-7) constitutes an offense under another provision of law, the actor may be prosecuted under Subsection (a-7) or under both provisions.

(b) Except as provided by Subsection (d) or (e), an offense under this section is a Class A misdemeanor.

(c) Repealed by Acts 2021, 87th Leg., R.S., Ch. 809 (H.B. 1927), Sec. 26(8), eff. September 1, 2021.

(d) An offense under Subsection (a-4) is a Class C misdemeanor.

(e) An offense under Subsection (a-7) is:

(1) a felony of the second degree with a minimum term of imprisonment of five years, if the actor was prohibited from possessing a firearm under Section 46.04(a); or

(2) a felony of the third degree, if the actor was prohibited from possessing a firearm under Section 46.04(b) or (c).

46.04.⁸⁷ การครอบครองอาวุธปืนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ก) บุคคลที่ถูกตัดสินว่ามีความผิดทางอาญากระทำความผิดหากเขามีอาวุธปืน:

⁸⁷ Sec. 46.04. UNLAWFUL POSSESSION OF FIREARM. (a) A person who has been convicted of a felony commits an offense if he possesses a firearm:

(1) after conviction and before the fifth anniversary of the person's release from confinement following conviction of the felony or the person's release from supervision under community supervision, parole, or mandatory supervision, whichever date is later; or

(2) after the period described by Subdivision (1), at any location other than the premises at which the person lives.

(a-1) A person who is a member of a criminal street gang, as defined by Section 71.01, commits an offense if the person intentionally, knowingly, or recklessly carries on or about his or her person a handgun in a motor vehicle or watercraft.

(b) A person who has been convicted of an offense under Section 22.01, punishable as a Class A misdemeanor and involving a member of the person's family or household, commits an offense if the person possesses a firearm before the fifth anniversary of the later of:

(1) the date of the person's release from confinement following conviction of the misdemeanor; or

(2) the date of the person's release from community supervision following conviction of the misdemeanor.

(c) A person, other than a peace officer, as defined by Section 1.07, actively engaged in employment as a sworn, full-time paid employee of a state agency or political subdivision, who is subject to an order issued under Section 6.504 or Chapter 85, Family Code, under Article 17.292 or Subchapter A, Chapter 7B, Code of Criminal Procedure, or by another jurisdiction as provided by Chapter 88, Family Code, commits an offense if the person possesses a firearm after receiving notice of the order and before expiration of the order.

(d) In this section, "family," "household," and "member of a household" have the meanings assigned by Chapter 71, Family Code.

(e) An offense under Subsection (a) is a felony of the third degree. An offense under Subsection (a-1), (b), or (c) is a Class A misdemeanor.

(f) For the purposes of this section, an offense under the laws of this state, another state, or the United States is, except as provided by Subsection (g), a felony if, at the time it is committed, the offense:

รัฐเท็กซัส ยังได้กำหนดสำหรับความผิดในการครอบครองอาวุธปืนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น ภายใน 5 ปี ของบุคคลที่ถูกปล่อยตัวจากเรือนจำจากการกระทำความผิดอาญา ห้ามไม่ให้ครอบครองอาวุธปืน หรือบุคคลอยู่ในระหว่างการกำหนดทัณฑ์บน หรือสมาชิกกลุ่มอาชญากรรม มีบทกำหนดโทษจำคุก 1 ปีขึ้นไป แล้วแต่ระดับความรุนแรงของการกระทำความผิด

1.2.2 รัฐฟลอริดา (Florida Gun Control Laws)⁸⁸

การพกพาอาวุธโดยปกปิดหรือซ่อนปืน ในมลรัฐฟลอริดา แม้ฟลอริดา จะกำหนดให้ต้องได้รับอนุญาตให้พลเมืองพกพาอาวุธปืนติดตัว แต่กฎหมายของรัฐฟลอริดา กลับได้มีกฎหมายยกเว้นความรับผิดอันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยไม่มีใบอนุญาตพกพาจากรัฐและจะได้รับการยกเว้นความรับผิด แต่การพกพาอาวุธปืนนั้นต้องไม่เป็นไปในลักษณะล่องล่เมิดหรือคุกคามบุคคลอื่น และมีข้อห้ามพกพาอาวุธปืนไปในบางสถานที่ เช่น โรงเรียน และ สถานที่อันเกี่ยวกับความมั่นคงและความปลอดภัยทางเศรษฐกิจ ซึ่งเพียงแต่พลเมืองปฏิบัติการพกพาอาวุธปืนติดตัวตามเงื่อนไขของกฎหมาย ก็สามารถที่จะพกพาอาวุธปืนติดตัวได้ โดยมีรายละเอียดของกฎหมาย คือ

มาตรา 790.053 การพกพาอาวุธติดตัว⁸⁹

(1) เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นและในอนุมาตรา (2) การที่บุคคลใดจะพกพาอาวุธปืนหรืออาวุธไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ใดๆ ไปโดยเปิดเผยหรือเกี่ยวกับตัวบุคคลนั้น

- (1) is designated by a law of this state as a felony;
- (2) contains all the elements of an offense designated by a law of this state as a felony; or
- (3) is punishable by confinement for one year or more in a penitentiary.

⁸⁸ Florida Gun Control Laws. Florida Statutes, Title XLVI, Chapter 790, Weapons and Firearms, Sections 790.001 through 790.401 สืบค้นจาก <https://www.findlaw.com/state/florida-law/florida-gun-control-laws.html>

⁸⁹ 790.053 Open carrying of weapons.

(1) Except as otherwise provided by law and in subsection (2), it is unlawful for any person to openly carry on or about his or her person any firearm or electric weapon or device. It is not a violation of this section for a person licensed to carry a concealed firearm as provided in s. 790.06(1), and who is lawfully carrying a firearm in a concealed manner, to briefly and openly display the firearm to the ordinary sight of another person, unless the firearm is intentionally displayed in an angry or threatening manner, not in necessary self-defense.

(2) A person may openly carry, for purposes of lawful self-defense:

ผิดกฎหมาย ไม่เป็นการละเมิดมาตรฐานสำหรับผู้ที่ได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนปกปิดตามที่บัญญัติไว้ใน s. 790.06(1) และผู้ซึ่งถืออาวุธปืนโดยชอบด้วยกฎหมายในลักษณะที่ปกปิดไว้ เพื่อแสดงอาวุธปืนโดยสังเขปและเปิดเผยต่อสายตาผู้อื่นโดยสังเขป เว้นแต่จะจงใจแสดงอาวุธปืนในลักษณะที่โกรธหรือขู่เข็ญ มิใช่เป็นการบังคับด้วยตนเองที่จำเป็นป้องกัน.

(2) บุคคลอาจดำเนินการโดยเปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันตัวโดยชอบด้วยกฎหมาย:

มาตรา 790.01 การพกพาอาวุธปกปิดหรืออาวุธปืนปกปิดโดยไม่ได้รับอนุญาต⁹⁰

(1) เว้นแต่จะบัญญัติไว้ในอนุมาตรา (3) บุคคลซึ่งไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 790.06 และผู้ใดถืออาวุธปกปิดหรืออาวุธไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ กระทำความผิดทางอาญาระดับแรก มีโทษตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 775.082 หรือ มาตรา 775.083.

⁹⁰ 790.01 Unlicensed carrying of concealed weapons or concealed firearms.—

(1) Except as provided in subsection (3), a person who is not licensed under s. 790.06 and who carries a concealed weapon or electric weapon or device on or about his or her person commits a misdemeanor of the first degree, punishable as provided in s. 775.082 or s. 775.083.

(2) Except as provided in subsection (3), a person who is not licensed under s. 790.06 and who carries a concealed firearm on or about his or her person commits a felony of the third degree, punishable as provided in s. 775.082, s. 775.083, or s. 775.084.

(3) This section does not apply to:

(a) A person who carries a concealed weapon, or a person who may lawfully possess a firearm and who carries a concealed firearm, on or about his or her person while in the act of evacuating during a mandatory evacuation order issued during a state of emergency declared by the Governor pursuant to chapter 252 or declared by a local authority pursuant to chapter 870. As used in this subsection, the term “in the act of evacuating” means the immediate and urgent movement of a person away from the evacuation zone within 48 hours after a mandatory evacuation is ordered. The 48 hours may be extended by an order issued by the Governor.

(b) A person who carries for purposes of lawful self-defense, in a concealed manner:

(2) เว้นแต่จะบัญญัติไว้ในอนุมาตรา (3) บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 790.06 และผู้ที่ถืออาวุธปืนพกปิดไว้บนหรือเกี่ยวกับตัวของเขาหรือเธอ กระทำความผิดทางอาญาในระดับที่สาม โดยมีโทษตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 775.082, ว. 775.083 หรือ มาตรา 775.084.

(3) ซ้อยกเว้น:

(ก) บุคคลซึ่งถืออาวุธพกปิด หรือบุคคลที่อาจมีอาวุธปืนโดยชอบด้วยกฎหมายและถืออาวุธปืนพกปิด บนหรือเกี่ยวกับตัวของเขาหรือเธอ ขณะทำการอพยพระหว่างคำสั่งอพยพภาคบังคับที่ออกระหว่างรัฐ ภาวะฉุกเฉินที่ประกาศโดยผู้ว่าการตามบทที่ 252 หรือประกาศโดยผู้มีอำนาจในท้องถิ่นตามบทที่ 870 ตามที่ใช้ในหมวดย่อยนี้ คำว่า "ในการอพยพ" หมายถึงการเคลื่อนย้ายบุคคลออกจากเขตอพยพภายในโดยทันทีและเร่งด่วน 48 ชั่วโมงหลังจากสั่งอพยพภาคบังคับ อาจมีการขยายเวลา 48 ชั่วโมงโดยคำสั่งของผู้ว่าการรัฐ

(ข) บุคคลที่ดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ประสงค์ในการป้องกันตัวโดยชอบด้วยกฎหมายในลักษณะที่พกปิด:

บทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน แม้รัฐพลอริต้า จะมีบทบัญญัติที่ผ่อนปรนสำหรับการอนุญาตให้ประชาชนได้พกพาอาวุธปืนได้ แต่ก็มีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนในการครอบครองและพาพาอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาต ที่ค่อนข้างจะรุนแรงอยู่พอสมควร โดยมีการจำแนกลักษณะความผิดตามพฤติการณ์และสถานะของบุคคลผู้กระทำความผิด เป็นระดับขั้น และเมื่อพิจารณาจาก บทบัญญัติของกฎหมายแล้ว หากเห็นว่าพฤติกรรมไม่ร้ายแรง อาจดำเนินการเพียงแค่โทษปรับ และจำคุกตั้งแต่ 60 วัน ไปจนถึง 5 ปี แต่หากมีพฤติการณ์ที่ศาลมองว่าจะกรณีเป็นกรณีร้ายแรง หรือนำอาวุธปืนไปก่ออาชญากรรมด้วย โทษที่จะได้รับก็จะเพิ่มตามลำดับ อาจจำคุก 15 ปี ถึงตลอดชีวิต หรือทั้งจำและปรับ⁹¹ แล้วแต่ระดับความผิดอาญาและความรุนแรงของการกระทำ

⁹¹ 775.082 Penalties; applicability of sentencing structures; mandatory minimum sentences for certain reoffenders previously released from prison.—

(c) Notwithstanding paragraphs (a) and (b), a person convicted of an offense that is not included in s. 782.04 but that is an offense that is a life felony or is punishable by a term of imprisonment for life or by a term of years not exceeding life imprisonment, or an offense that was reclassified as a life felony or an offense punishable by a term of imprisonment for life or by a term of years not exceeding life imprisonment, which was committed before the person attained 18 years of age may be punished by a term of imprisonment for life or a term of years equal to life imprisonment if the judge conducts a sentencing hearing in accordance with s. 921.1401 and finds that life imprisonment or a term of years equal to life imprisonment is an

1.2.3 รัฐจอร์เจีย (Georgia State)

ปัจจุบัน กฎหมายกำหนดการพกพาอาวุธปืนติดตัวของพลเรือนในรัฐจอร์เจีย หากพลเมืองของรัฐ ซึ่งอาศัยอยู่ในรัฐจอร์เจีย อายุ 21 ปีขึ้นไป สามารถพกพาอาวุธปืนได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาต รัฐจอร์เจีย เป็นพื้นที่ซึ่งใช้หลักการของการป้องกันภัย โดยยึดถือหลักว่า หากมีภัยอันตรายหรือการคุกคามความปลอดภัยที่เกิดขึ้น ประชาชนและเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐไม่มีหน้าที่ต้องหนีหรือก่อนจะหนีก็มีสิทธิโดยชอบที่จะใช้กำลังในการป้องกันตนเองหรือการป้องกันของผู้อื่นได้

พลเรือนจอร์เจีย นั้น มีหลายวิธีที่สามารถพกพาอาวุธปืนได้โดยไม่ต้องลงทะเบียนหรือได้รับอนุญาตในการพกพาอาวุธปืน เช่น

1. พกพาอาวุธปืนในบ้านของบุคคลสถานที่ประกอบธุรกิจหรือยานพาหนะของตนเอง
2. พกพาปืนยาวในลักษณะที่เปิดเผย และสัมผัสเพื่อดำเนินการถอดปืน
3. พกพาไปในรถของคนอื่น

appropriate sentence. A person who is sentenced to a term of imprisonment of more than 20 years is entitled to a review of his or her sentence in accordance with s. 921.1402(2)(d).

(d) For a felony of the second degree, by a term of imprisonment not exceeding 15 years.

(e) For a felony of the third degree, by a term of imprisonment not exceeding 5 years.

(4) A person who has been convicted of a designated misdemeanor may be sentenced as follows:

(a) For a misdemeanor of the first degree, by a definite term of imprisonment not exceeding 1 year;

(b) For a misdemeanor of the second degree, by a definite term of imprisonment not exceeding 60 days.

(5) Any person who has been convicted of a noncriminal violation may not be sentenced to a term of imprisonment nor to any other punishment more severe than a fine, forfeiture, or other civil penalty, except as provided in chapter 316 or by ordinance of any city or county.

(6) Nothing in this section shall be construed to alter the operation of any statute of this state authorizing a trial court, in its discretion, to impose a sentence of imprisonment for an indeterminate period within minimum and maximum limits as provided by law, except as provided in subsection (1).

4. พกพาในขณะที่ปืนตกปลาล่าสัตว์ ถ้าคุณมีใบอนุญาตการล่าสัตว์ หรือ ประมง

นอกเหนือจากวิธีการเมื่อบางคนอาจได้พกปืนอย่างเปิดเผยในจอร์เจียโดยไม่ต้องได้รับอนุญาต ที่ถูกต้องกฎระเบียบที่มีปืนเหมือนกันทั่วประเทศและใบอนุญาตอาวุธปืนที่ถูกต้องทั่วประเทศในทุกพื้นที่อื่น แต่ยกเว้นพื้นที่ควบคุมบางพื้นที่ เช่น ในอาคารสถานที่ราชการของภาครัฐที่อยู่ในอาคารดังกล่าวถูกมีการป้องกันความปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือ ในศาล , ในเรือนจำ , สถานที่เคาเรนฟูซา , สถานบริการทางจิต , สถานที่ดำเนินการทางพลังงานนิวเคลียร์ , โรงเรียน

แต่เติมพลเรือนจอร์เจีย จะต้องลงทะเบียนเพื่อพกพาอาวุธปืน ตามหลักเกณฑ์การขออนุญาตพกพาอาวุธปืน (fultoncountygga.gov/fcprobate-gun-permits)⁹² ของรัฐจอร์เจีย โดยผู้ขออนุญาตต้องไปแสดงตัวกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลภาคทัณฑ์เพื่อเก็บประวัติภาพถ่ายเพื่อการอนุญาตพกพาอาวุธปืน แต่นับตั้งแต่วันที่ 12 เมษายน 2565 เป็นต้นไป พลเรือนจอร์เจีย สามารถพกพาอาวุธปืนได้โดยไม่ต้องลงทะเบียนเพื่อพกพาอาวุธปืนแต่ประการใด ปัจจุบันจอร์เจีย ไม่มี กฎหมายการควบคุมอาวุธปืน (Gun Control) แต่ใช้กฎหมายความรับผิดชอบทางอาญาในบทที่ 16 ซึ่งมีบทบัญญัติในการควบคุมการพกพาอาวุธปืนแทน (Georgia Code Title 16. Crimes and Offenses)⁹³

ซึ่งมีข้อห้ามในการพกพาอาวุธปืนในลักษณะคล้ายคลึงกัน ของ เท็กซัส และ ฟลอริดา

รัฐจอร์เจียมีบทบัญญัติในการลงโทษผู้กระทำความผิด ในการไม่ได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนก็ต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ คือ ต้องระวางโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 2 ปี และไม่เกิน 5 ปี

กฎหมายอาญารัฐจอร์เจีย หัวข้อ 16 - อาชญากรรมและความผิดบทที่ 11 - ความผิดต่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสาธารณะ บทที่ 4 - เครื่องมือและวิธีปฏิบัติที่เป็นอันตราย

⁹² หลักเกณฑ์การขออนุญาตพกพาอาวุธปืน.[fultoncountygga.gov](http://fultoncountygga.gov/fcprobate-gun-permits) สืบค้นจาก <http://www.fultoncountygga.gov/fcprobate-gun-permits>

⁹³ Georgia Code Title 16. Crimes and Offenses. สืบค้นจาก [https://codes.findlaw.com/ga/title-16-crimes-and-offenses/Title 16 - Crimes and Offenses Chapter 11 - Offenses Against Public Order and Safety](https://codes.findlaw.com/ga/title-16-crimes-and-offenses/Title%2016%20-%20Crimes%20and%20Offenses%20Chapter%2011%20-%20Offenses%20Against%20Public%20Order%20and%20Safety)
Article 4 - Dangerous Instrumentalities and Practices Part 3 - Carrying and Possession of Firearms

ตอนที่ 3 - การพกพาและการครอบครองอาวุธปืน

§ 16-11-126⁹⁴ การมีหรือพกพาปืนพก ปืนยาว หรืออาวุธอื่น ๆ ซ้อยกเว้นสำหรับ บ้าน ยานยนต์ ทรัพย์สินส่วนตัว และสถานที่และเงื่อนไขอื่น ๆ ที่ต้องห้ามไม่ให้ทำการการพกพาอาวุธ และเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย การกำหนดบทลงโทษเริ่มขึ้นอยู่กับระดับความร้ายแรงของการ กระทำความผิด

1.3 ประเทศญี่ปุ่น (JAPAN)

ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีการใช้กฎหมายระบบประมวลกฎหมาย หรือระบบกฎหมาย ลายลักษณ์อักษร (Civil Law) อย่างเช่นในประเทศไทย

ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ไม่อนุญาตให้ประชาชนพกพาอาวุธปืน ทั้งในสถานที่สาธารณะ หรือที่ใด ๆ และการขอมิไว้ซึ่งอาวุธปืนเพื่อการครอบครอง ยังเป็นเรื่องที่ยากเนื่องจากกฎหมาย เกี่ยวกับการขอมิไว้ในครอบครองของอาวุธปืนของประเทศญี่ปุ่นมีความเข้มงวด ปืนที่อนุญาตให้

⁹⁴ § 16-11-126. Having or Carrying Handguns, Long Guns, or Other Weapons; Exceptions for Homes, Motor Vehicles, Private Property, and Other Locations and Conditions; Unlawful Carrying of a Weaponh products containing

F. Notwithstanding Code Sections 12-3-10, 27-3-1.1, 27-3-6, and 16-12-122 through 16-12-127, any lawful weapons carrier may carry a weapon in all parks, historic sites, or recreational areas, as such term is defined in Code Section 12-3-10, including all publicly owned buildings located in such parks, historic sites, and recreational areas, in wildlife management areas, and on public transportation; provided, however, that a person shall not carry a handgun into a place where it is prohibited by federal law.

1.Except as otherwise provided in subsections (a) through (f) of this Code section, no person shall carry a weapon unless he or she is a lawful weapons carrier.

2.A person commits the offense of unlawful carrying of a weapon when he or she violates the provisions of paragraph (1) of this subsection.

H. Upon conviction of the offense of unlawful carrying of a weapon, a person shall be punished as follows:

- 1.For the first offense, he or she shall be guilty of a misdemeanor; and
- 2.For the second offense within five years, as measured from the dates of previous arrests for which convictions were obtained to the date of the current arrest for which a conviction is obtained, and for any subsequent offense, he or she shall be guilty of a felony and, upon conviction thereof, shall be imprisoned for not less than two years and not more than five years.

สามัญชนซึ่งกฎหมายเปิดช่องให้ครอบครองได้ มีเพียงแค่ปืนลูกซองและปืนไรเฟิลที่ใช้ในการล่าสัตว์เท่านั้น แต่โดยเฉพาะปืนพกสั้น (Hangun) รัฐบาลไม่อนุญาตให้ประชาชนครอบครองได้ กฎหมายควบคุมอาวุธของญี่ปุ่นที่ประกาศใช้ตั้งแต่ ค.ศ.1958 (Firearm and Sword Possession Control Law)⁹⁵ ระบุไว้ชัดเจนว่า “ประชาชนไม่มีสิทธิ์ครอบครองอาวุธปืนและมิดดาบ”⁹⁶ ซึ่งเป็นหลักการที่ทำให้การมีอาวุธของชาวญี่ปุ่นนั้นแทบเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ แตกต่างจากประเทศสหรัฐอเมริกาที่อนุญาตให้ประชาชนได้ครอบครองและพกอาวุธเพื่อป้องกันตัวเองและทรัพย์สินได้ ซึ่งตามกฎหมายของญี่ปุ่น ผู้ที่ครอบครองอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาตจะต้องโทษจำคุก 1 ถึง 10 ปี และหากมีกระสุนปืนด้วยก็จะเพิ่มโทษขึ้นอีกอย่างน้อย 3 ปี

การควบคุมอาวุธปืนในประเทศญี่ปุ่นมีการควบคุมตั้งแต่ศตวรรษที่ 16 ที่ผ่านมาแล้ว หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 หากพลเรือนรายใดที่สามารถครอบครองปืนได้ ก็เป็นเพียงปืนยาวไว้ล่าสัตว์เท่านั้น และการเป็นเจ้าของปืนล่าสัตว์และการล่าสัตว์หรือล่านกโดยใช้อาวุธปืนนั้นต้องมีการเสียภาษี และต้องได้รับอนุญาตครอบครองอาวุธปืน และใบอนุญาตล่าสัตว์

ด้วยความที่กฎระเบียบเข้มงวด นอกจากตำรวจแล้ว การพกพาอาวุธปืนไรเฟิลไปในที่สาธารณะไม่สามารถทำได้ และการครอบครองหรือมีไว้ซึ่งอาวุธปืนพกสั้น (Handgun) ของพลเรือนก็ไม่อาจที่จะมีใครได้รับอนุญาตให้สามารถครอบครองอาวุธปืนพกได้อย่างถูกกฎหมาย

ปืนชนิดเดียวที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครองคือปืนลูกซองและปืนไรเฟิล สำหรับล่าสัตว์ และการได้รับการครอบครองไรเฟิลสำหรับล่าสัตว์ นั้น เป็นกระบวนการที่ยาก ใช้เวลานานและซับซ้อนซึ่งต้องใช้ความพยายามและความอดทนอย่างมาก เพื่อให้มีคุณสมบัติสำหรับใบอนุญาตอาวุธปืน ผู้ซื้อที่มีศักยภาพจะต้องเข้าเรียนตลอดทั้งวัน ผ่านการทดสอบข้อเขียนและการทดสอบสนามยิงปืนที่มีความแม่นยำอย่างน้อย 95% ยังต้องได้รับการประเมินสุขภาพจิตและการทดสอบยาเสพติดตลอดจนการตรวจสอบภูมิหลังที่เข้มงวด รวมถึงการทบทวนประวัติอาชญากรรม หนี้ส่วนบุคคล การมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรม และความสัมพันธ์กับครอบครัวและเพื่อนฝูง หลังจากได้รับปืนแล้วเจ้าของจะต้องลงทะเบียนอาวุธของตนกับตำรวจและให้รายละเอียดว่าปืนและกระสุนถูกเก็บไว้ที่ใด โดยแยกเป็นช่องล็อก ตำรวจต้องตรวจปืนปีละครั้ง และเจ้าของปืนต้องสอบใหม่ และสอบทุก ๆ สามปีเพื่อต่ออายุใบอนุญาต ข้อจำกัดดังกล่าวทำให้จำนวนเจ้าของปืนไรเฟิลส่วนตัวในญี่ปุ่นน้อยมาก โดย

⁹⁵ Japanese Gun Control, สืบค้นจาก <https://guncite.com/journals/dkjgc.html#fn3>
Japanese Gun Control , Law Controlling Possession, Etc. of Fire-Arms and Swords' (1978), Law No 6, Art 3, EHS Law Bulletin Series, No 3920.

⁹⁶ Mark Alleman, Firearm and Sword Possession Control Law, สืบค้นจาก [http://www.digital.law.washington.edu/dspace-law/bitstream/handle/1773.1/807/9PacRimLPolyJ176 .pdf?sequence=1](http://www.digital.law.washington.edu/dspace-law/bitstream/handle/1773.1/807/9PacRimLPolyJ176.pdf?sequence=1)

ในปี 2560 พลเรือนในญี่ปุ่นมีการครอบครองปืนไรเฟิลล่าสัตว์ทั้งหมดเพียง 377,000 กระบอก สำหรับประชากรญี่ปุ่นทั้งหมดจำนวน 125 ล้านคน นั่นคือสัดส่วน ปืน 0.25 กระบอก ต่อ 100 คน เปรียบเทียบกับพลเรือนสหรัฐอเมริกา สัดส่วนปืน 120 กระบอกต่อ 100 คนในสหรัฐอเมริกา ข้อมูลจากผลสำรวจ Small Arms Survey ซึ่งเป็นโครงการของ Graduate Institute of International and Development Studies ในเจนีวา⁹⁷

ปัจจุบันรัฐบาลกำลังมีการเสนอแก้ไขบทลงโทษที่รุนแรงกว่าเดิม สำหรับมาตรการควบคุมปืนที่เข้มงวดของญี่ปุ่น โดยหากเป็นการกระทำความผิดของสมาชิกแก๊งอาชญากร จะมีบทลงโทษที่หนักกว่าพลเรือนโดยทั่วไป และครอบครองอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาตที่กระทำโดยองค์กรอาชญากรรม จะมีโทษจำคุกสูงสุด 15 ปี การครอบครองอาวุธปืนมากกว่าหนึ่งกระบอกถือเป็นอาชญากรรมเช่นกัน จะมีอัตราโทษโทษจำคุกสูงสุด 15 ปี และหากพกพาอาวุธปืนไปในที่สาธารณะด้วยนั้น อาจส่งผลให้มีโทษจำคุกตลอดชีวิต

บทบัญญัติของกฎหมาย (FIREARM AND SWORD POSSESSION CONTROL LAW) โดยการห้ามการครอบครอง

หมวดที่ 1 มาตรา 3⁹⁸ เว้นแต่ภายใต้เงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ ห้ามมิให้ผู้ใดครอบครองอาวุธปืนหรือดาบ:ยกเว้น

(1) ครอบครองตามหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติ
(3)...(3-2)⁹⁹ผู้ที่เข้าทำการทดสอบสำหรับเข้าครอบครองปืนไรเฟิลล่าสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับการสอบทักษะดังกล่าว เพื่อสอบทักษะดังกล่าว

หมวดที่ 2 การอนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืน

⁹⁷ ข่าว CNN business. Japan's strict gun laws make shootings rare สืบค้นจาก <https://edition.cnn.com/2022/07/08/asia/japan-gun-laws-abe-shooting-intl-hnk/index.html>

⁹⁸ Article 3 Except under one of the following conditions, no person shall possess any firearm or sword:

(1) where possessed pursuant to a duty based on law or ordinance;

⁹⁹ Article 3 ... (3-2) where a person taking the examination of skill possesses a hunting rifle related to said examination of skill, in order to take said examination of skill;

มาตรา 4¹⁰⁰ บุคคลซึ่งอยู่ภายใต้ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ประสงค์จะครอบครองอาวุธปืนหรือดาบที่ ต้องขออนุญาตครอบครองจากคณะกรรมการความปลอดภัยสาธารณะจังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจของที่อยู่ผู้อนุญาต:

(1) ผู้ประสงค์จะมีปืนล่าสัตว์หรือปืนลมเพื่อใช้ในการล่าสัตว์การทำลายสัตว์ที่เป็นอันตรายหรือการฝึกยิง

การห้ามพกพาและการเคลื่อนย้ายอาวุธปืน

มาตรา 10¹⁰¹ บุคคลที่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา 4 และ มาตรา 6 จะต้องไม่พกพาหรือขนส่งอาวุธปืน หรือดาบซึ่งได้รับอนุญาตดังกล่าว เว้นแต่ ในกรณีที่ได้รับอนุญาตไว้หรือมีเหตุจำเป็นอื่น

มาตรา 10.4¹⁰² บุคคลผู้ได้รับอนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืนตามมาตรา 4 หรือมาตรา 6 เมื่อขนส่ง หรือ พกพาอาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตจะต้องปกปิด (ซ่อนเร้น) อาวุธปืนนั้น หรือบรรจุอยู่ในที่บรรจุอาวุธ เว้นแต่จะเข้าเงื่อนไขในวรรค 2

กฎหมายควบคุมอาวุธปืนและดาบ รวมทั้งการพกพาอาวุธปืนของประเทศญี่ปุ่น นั้น จะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์ของกฎหมาย ไม่อนุญาตให้ประชาชนได้ครอบครองอาวุธปืนสั้นได้เลย เนื่องจากปืนสั้นนั้น ง่ายต่อการนำไปก่อเหตุอาชญากรรม เนื่องจากพกพาซุกซ่อนได้ง่าย สำหรับปืนยาวหรือไรเฟิล จะอนุญาตให้ครอบครองสำหรับล่าสัตว์เท่านั้น และห้ามการพกพาอาวุธปืนโดยเด็ดขาดสำหรับไปในที่สาธารณะ หากมีเหตุจำเป็นต้องเคลื่อนย้ายพกพาไปแบบมิดชิดห้ามเปิดเผย และต้องถอดเครื่องกระสุนออก และต้องได้รับอนุญาตเสียก่อน สำหรับการอนุญาตให้ทำการครอบครองปืนมีขั้นตอนที่เข้มงวด จึงทำให้มีผู้ได้รับอนุญาตให้ครอบครองปืนไรเฟิลทั้งประเทศเพียง

¹⁰⁰ Article 4 A person who falls under any one of the following clauses shall, for each firearm or sword sought to be possessed, obtain permission for possession from the Prefectural Public Safety Commission having jurisdiction over the person's address:

(1) a person intending to possess a hunting gun or air gun for use in hunting, the destruction of harmful animals, or target practice;

¹⁰¹ Article 10 A person who has received permission under Article 4 or Article 6 shall not carry or transport the permitted firearm or sword except for uses related to said permission or for some other justifiable reason.

¹⁰² 10.4 A person who has received permission to possess a firearm under Article 4 or Article 6, when transporting or carrying the permitted firearm, shall cover said firearm with a cover, or place said firearm in a receptacle, except where the conditions of one of the clauses of paragraph 2 are met.

377,000 กระบอกร สำหรับประชากรญี่ปุ่นทั้งหมดจำนวน 125 ล้านคน คิดเป็น 0.25 กระบอกร ต่อ 100 คน เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับประชาชนสหรัฐอเมริกาสัดส่วนปีน 120 กระบอกรต่อ 100 คน ซึ่งสหรัฐอเมริกา มีประชากรจำนวน 329.5 ล้านคน โดยมีปีนจำนวนประมาณ 393.3 ล้านกระบอกร สำหรับประเทศไทยมีจำนวน 6 ล้านกระบอกร จากประชากร 66 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วน ประมาณ 1 กระบอกร ต่อ 10 คน และสาธารณรัฐประชาชนจีนประมาณ 49.7 ล้านกระบอกร ต่อจำนวนประชากร 1.4 พันล้านคน¹⁰³

อย่างไรก็ตามญี่ปุ่น ในแต่ละปีแม้จะมีจำนวนคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืนเป็นจำนวนที่น้อยมาก แต่ยังคงมีสถิติคดีอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาประเภทอื่น ยกตัวอย่างข้อมูล ในปี พ.ศ.2562 จำนวนการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาประเภทอื่น ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รายงานไว้ คือ 748,559 ครั้ง ในบรรดาความผิดประเภทต่างๆ ที่ตำรวจได้รับ แจ้งและรับทราบ เฉพาะจำนวนการลักขโมยอยู่ที่ 532,565 คดี (การฆาตกรรม การโจรกรรม การลอบวางเพลิง และการมีเพศสัมพันธ์ด้วยความรุนแรง) แต่อย่างไรก็ตามคดีดังกล่าวมีแนวโน้มลดลง มาโดยตลอด ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา¹⁰⁴

บทกำหนดโทษ สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับการครอบครองอาวุธปืนของ ญี่ปุ่น ตามกฎหมายจะได้รับโทษจำคุกมากกว่า 3 ปีขึ้นไป จนถึงจำคุกตลอดชีวิต ซึ่งแล้วแต่พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดว่ามีความร้ายแรงเพียงใด

มาตรา 31¹⁰⁵ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 3-13 ต้องระวางโทษจำคุก มากกว่าสามปีหรือจำคุกตลอดชีวิต

¹⁰³ สำนักข่าว TCJ ออนไลน์. ทำความจริงให้ปรากฏ. สืบค้นจาก <https://www.tcijthai.com/news/2019/17/scoop/8868>

¹⁰⁴ National Police Agency. Criminal Affairs Bureau. สืบค้นจาก https://www.npa.go.jp/english/bureau/criminal_affairs/index.html Punishment

¹⁰⁵ Article 31 Persons who violate Article 3-13 shall be sentenced to imprisonment of a fixed sentence of more than three years or a sentence of life imprisonment.

Article 31-2 Persons who violate Article 3-4 shall be sentenced to imprisonment of a fixed sentence of more than three years.

2. Any person who engages in activities in violation of provisions under the preceding paragraph for the purpose of profit shall be sentenced to imprisonment of a fixed sentence of more than five years or life imprisonment, or imprisonment of a fixed sentence of more than five years and a fine of more than 10,000,000 yen.

3. Attempted crimes under the preceding two paragraphs shall be punished.

มาตรา 31-2 ผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา 3-4 ต้องระวางโทษจำคุก มากกว่าสามปี

2. บุคคลใดที่ดำเนินกิจกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติข้างต้นเพื่อหากำไรต้องระวางโทษจำคุกตามคำพิพากษาเกินกว่าห้าปี หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตามคำพิพากษากำหนดมากกว่าห้าปีและปรับมากกว่า 10,000,000 เยน

3. ความผิดฐานพยายามตามสองวรรคก่อนจะต้องได้รับโทษมาตรา 31-3 บุคคลที่ครอบครองปืนพก ฯลฯ ซึ่งฝ่าฝืนมาตรา 3(1) จะต้องถูกระวางโทษจำคุกมากกว่าหนึ่งปีแต่ไม่เกินสิบปี

1.4 สาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ในทางการเมืองการปกครองมีการปกครองแบบพรรคคอมมิวนิสต์ มีพรรคคอมมิวนิสต์พรรคเดียวในการบริหารประเทศ แต่สาธารณรัฐประชาชนจีนก็ใช้กฎหมายในรูปแบบประมวลกฎหมาย(Civil Law)¹⁰⁶ สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นประเทศที่มีนโยบายในการเข้าถึงอาวุธปืนของประชาชน ที่เข้มงวดและไม่อนุญาตให้พลเมืองได้ครอบครองปืนพกสั้น(Hangun) ยกเว้นปืนไรเฟิลสำหรับบุคคลเพียงบางคนที่ได้รับใบอนุญาตล่าสัตว์ เช่นชนกลุ่มน้อยบางกลุ่ม ความเป็นเจ้าของอาวุธปืนของพลเรือนถูกจำกัดไว้สำหรับหน่วยงานหรือองค์กรของรัฐเท่านั้น บุคคลธรรมดาไม่อาจเป็นเจ้าของอาวุธปืนโดยส่วนตัวได้

สาธารณรัฐประชาชนจีน มีกฎหมายการควบคุมอาวุธปืนชื่อว่า กฎหมายแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยการควบคุมอาวุธปืน (Law of the People's Republic of China on Control of Guns)¹⁰⁷ ซึ่งมีการกำหนดหลักเกณฑ์ควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวด ในสาธารณรัฐประชาชนจีน อาวุธปืนสามารถใช้โดยหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ทหารและกึ่งทหาร หรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ปกป้องทรัพย์สินที่มีความสำคัญของรัฐเท่านั้น⁷⁶

ความเป็นเจ้าของอาวุธปืนของพลเรือนนั้น ส่วนใหญ่จำกัดไว้เฉพาะหน่วยงานที่ไม่ใช่บุคคลธรรมดา เช่น องค์กรกีฬา เขตออกรักษาการล่าสัตว์ และองค์กรคุ้มครองสัตว์ป่า การจัดการและการวิจัย ข้อยกเว้นหลักสำหรับการจำกัดสำหรับการเป็นเจ้าของปืน ส่วนการครอบครองอาวุธปืนของบุคคลธรรมดา นั้นมีไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการล่าสัตว์บุคคลที่มีใบอนุญาตล่าสัตว์สามารถสมัครซื้อและ

Article 31-3 Persons who possess a handgun, etc. in violation of Article 3(1) shall be sentenced to imprisonment of more than one year and less than ten years.

¹⁰⁶ วิบูลย์ ตั้งกิจภากร-สุรพัฒน์ เทียนสงฆ์ศรี, กระบวนการยุติธรรมของสาธารณรัฐประชาชนจีน ,หน้า 156, file:///C:/Users/monchai.h/Downloads/157666-Article%20Text-431434-1-10-20181128.pdf.สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2564

¹⁰⁷ Firearm Administration Law of the People's Republic of China,. สืบค้นจาก http://www.china.org.cn/china/LegislationsForm2001-2010/2011-02/14/content_21916528.htm

ถืออาวุธปืนเพื่อวัตถุประสงค์ในการล่าสัตว์ การครอบครองหรือการขายอาวุธปืนอย่างผิดกฎหมายอาจส่งผลให้มีโทษจำคุกอย่างน้อย 3 ปี ขึ้นไป และการลงโทษสำหรับอาชญากรรมเกี่ยวกับอาวุธปืนคือโทษประหารชีวิต สาธารณะประชาชนจีนมีนโยบายและมาตรการอันเกี่ยวกับการครอบครองอาวุธปืนของประชาชนที่เข้มงวด เนื่องจากเหตุผลทางการควบคุมอาชญากรรม และนอกการควบคุมอาชญากรรมแล้ว ยังมีเหตุผลด้านการเมือง โดยรัฐบาลกลาง เห็นว่าอำนาจทางการเมืองจะแสดงผลออกมาจากปลายกระบอกปืน เพราะว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนมีพื้นที่กว้างขวางและพลเมือง สาธารณะรัฐประชาชนจีน ประกอบไปด้วยประชากรหลายเผ่าพันธุ์ รวมทั้งมีเขตการปกครองตนเองของพลเมืองบางพื้นที่ภูมิภาค การจำกัดการครอบครองอาวุธปืน จึงอาจถือได้ว่าเป็นควบคุมการแสดงพลังทางการเมืองการปกครองของพลเมืองที่มีหลายเผ่าพันธุ์นั้นด้วย

กฎหมายแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยการควบคุมอาวุธปืน (Law of the People's Republic of China on Control of Guns)

สาธารณรัฐประชาชนจีน มีนโยบายไม่อนุญาตให้พลเรือนได้ครอบครองอาวุธปืน ดังนั้นการพกพาอาวุธปืนของพลเรือนจึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถทำได้ อย่างไรก็ตามสำหรับปืนยาวหรือปืนไรเฟิลสำหรับล่าสัตว์ สำหรับพลเรือนที่ได้รับอนุญาตการพกพาก็ต้องอยู่ภายใต้หน่วยงานควบคุมอย่างเคร่งครัด และต้องมีการรายงานการใช้งานโดยตลอดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจะต้องรีบรายงานไปยังหน่วยงานที่ควบคุมการใช้อาวุธปืนในพื้นที่ทันทีหากมีการใช้งานอาวุธปืนยาวที่ผิดวัตถุประสงค์ หรือเกิดการสูญหายของอาวุธปืน ยกตัวอย่างของกฎหมายที่สำคัญและเกี่ยวข้อง ดังนี้

หมวด 1 บทบัญญัติทั่วไป เรื่องการห้ามการครอบครองอาวุธปืน

มาตรา 3¹⁰⁸ รัฐกำหนดการควบคุมปืนอย่างเข้มงวด ห้ามมิให้หน่วยงานและบุคคลทั้งหมดครอบครอง ผลิต (รวมเปลี่ยนแปลงและประกอบ) การค้า การขนส่ง เช่าหรือให้ยืมเป็นอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย รัฐจะลงโทษอย่างรุนแรงต่อการกระทำความผิดทางอาญาใด ๆ ที่กระทำโดยฝ่าฝืนการควบคุมอาวุธปืน ทุกหน่วยและบุคคลมีหน้าที่ต้องแจ้งการละเมิดต่อการควบคุม

Law of the People's Republic of China on Control of Guns

Chapter I General Provisions

¹⁰⁸ Article 3 The State establishes strict control over guns. All units and individuals are prohibited to possess, manufacture (alter and assemble included), trade in, transport, lease or loan guns in violation of the provisions of laws. The State shall severely punish any criminal act committed in violation of the control of guns. Every unit and individual has the obligation to inform against any violations against the control of guns. The State shall protect the informant and reward the persons who have rendered meritorious service by informing against criminal acts committed against the control of guns.

ปืน รัฐต้องคุ้มครองผู้แจ้งและให้รางวัลแก่บุคคลซึ่งได้รับบำเหน็จโดยแจ้งการกระทำความผิดทางอาญาที่ขัดต่อการควบคุมอาวุธปืน

มาตรา 9¹⁰⁹ การได้ปืนล่าสัตว์เพื่อใช้เป็นพื้นที่ล่าสัตว์ ต้องทำเอกสารอนุมัติของกรมป่าไม้ที่มีอำนาจของรัฐบาลประชาชนในระดับจังหวัดขึ้นไป ยื่นต่อหน่วยงานความมั่นคงสาธารณะของรัฐบาลดังกล่าวเพื่อตรวจสอบและ ก่อนที่องค์กรความมั่นคงสาธารณะของรัฐบาลประชาชนในเมืองที่แบ่งออกเป็นเขตจะต้องออกใบรับรองการซื้อปืนตามสัดส่วนสำหรับการใช้งานพลเรือนหลังจากการตรวจสอบแล้ว

มาตรา 10¹¹⁰ มาตรา 10 ในการขอใช้อุปกรณ์ที่มีปืนล่าสัตว์หรือปืนฉีดยา ให้หน่วยงานคุ้มครองและเลี้ยงสัตว์ป่าหรือทำการวิจัยทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสัตว์ดังกล่าว โดยแสดงใบรับรองการล่าสัตว์หรือใบอนุญาตพิเศษให้ล่าสัตว์และจับสัตว์ที่ออกโดยผู้มีอำนาจ ฝ่ายธุรการสำหรับสัตว์ป่าของรัฐบาลท้องถิ่นในระดับเทศมณฑล ตลอดจนใบอนุญาตประกอบธุรกิจของพวกมัน ยื่นคำร้องต่อองค์กรความมั่นคงสาธารณะของรัฐบาลท้องถิ่นในระดับเทศมณฑล

มาตรา 11¹¹¹ หน่วยงานหรือบุคคลที่จะดำเนินการจัดซื้อปืนล่าสัตว์หรือปืนฉีดยา ติดตามสัดส่วนจะต้องยื่นคำร้องต่อหน่วยงานความมั่นคงสาธารณะซึ่งหลังจากการตรวจสอบแล้วได้

¹⁰⁹ Article 9 To obtain hunting guns for a hunting ground, one must, by producing the document of approval issued by the competent forestry administration department of the people's government at or above the provincial level, apply to the public security organ of such government for examination and approval, before the public security organ of the people's government of a city divided into districts shall, after verification, issue a certificate for rationed purchase of guns for civilian use.

¹¹⁰ Article 10 To apply for equipment with hunting guns or narcotic injection guns, the units for protecting and raising wild animals or for conducting scientific research of such animals shall, by producing their hunting certificates or their special permits for hunting and capturing animals issued by the competent administrative department for wild animals of the local people's government at the county level, as well as their business licenses, submit their application to the public security organ of the local people's government at the county level.

¹¹¹ Article 11 Units or individuals that are to conduct rationed purchase of hunting guns or narcotic injection guns must, within 30 days from the day they purchase the guns, apply to the public security organ that, after verification, issued to them the certificates for rationed purchase of guns for civilian use for issue of certificates permitting the holding of guns for civilian use.

ออกใบรับรองการซื้อตามสัดส่วนให้แก่พวกเขาภายใน 30 วันนับจากวันที่ซื้อปืน ของปืนสำหรับใช้พลเรือนในการออกหนังสือรับรองการอนุญาตให้ถือปืนสำหรับพลเรือน

มาตรา 12¹¹² ปืนสำหรับพลเรือนซึ่งติดตั้งสนามยิงปืนและสนามล่าสัตว์เพื่อธุรกิจไม่สามารถนำออกจากพื้นที่ดังกล่าวได้ ปืนล่าสัตว์ที่นายพรานและคนเลี้ยงสัตว์ติดตั้งอยู่นั้น ห้ามมิให้นำออกจากเขตล่าสัตว์หรือพื้นที่อภิบาล

การพกพาอาวุธปืน

มาตรา 25¹¹³ หน่วยและบุคคลที่ติดอาวุธหรือติดตั้งปืนต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่อไปนี้:

(1) ในการพกพาปืน ต้องมีใบรับรองการถือปืนติดตัวไปด้วย มิฉะนั้น ปืนของพวกเขาจะถูกยึดโดยองค์กรความมั่นคงสาธารณะ

(2) ห้ามพกพาปืนในบริเวณหรือสถานที่ห้ามพกพาปืน และ

(3) จะต้องรายงานไปยังหน่วยงานความมั่นคงสาธารณะเมื่อปืนของพวกเขาถูกขโมย ถูกขโมย หรือสูญหาย

มาตรา 26¹¹⁴ เมื่อบุคคลซึ่งครอบครองปืนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่มีคุณสมบัติในการถือปืนอีกต่อไป ให้หน่วยงานที่ตนสังกัดนำปืนกลับไปพร้อมกับหนังสือรับรองการอนุญาตให้ถือปืน

¹¹² Article 12 Guns for civilian use which profit-making shooting grounds and hunting grounds are equipped with may not be taken out of such grounds. Hunting guns which hunters and herdsmen are equipped with may not be taken out of the hunting zones or the pastoral areas.

¹¹³ Article 25 Units and individuals that are armed or equipped with guns must observe the following provisions:

(1) When carrying guns, they must have with them the certificates permitting the holding of guns; otherwise their guns shall be seized by public security organs;

(2) They shall not carry guns in areas or places where it is prohibited to carry guns; and

(3) They shall report to public security organs once their guns are stolen, robbed or lost.

¹¹⁴ Article 26 When persons equipped with guns for the discharge of official duties no longer meet the qualifications for holding guns, the units where they belong shall take back the guns along with the certificates permitting the holding of guns.

When units or individuals equipped with guns for civilian use no longer meet the qualifications for holding guns, they must immediately hand over the guns along with the certificates permitting

เมื่อหน่วยหรือบุคคลที่ครอบครองปืนสำหรับใช้พลเรือนไม่มีคุณสมบัติในการครอบครองปืนอีกต่อไป ต้องส่งคืนปืนทันทีพร้อมกับใบรับรองที่อนุญาตให้ครอบครองให้กับหน่วยงานความมั่นคงสาธารณะที่ออกใบรับรองหลังจากการตรวจสอบแล้ว ปืนที่ไม่ได้ส่งมอบโดยทันทีจะถูกยึดโดยองค์กรความมั่นคงสาธารณะ

มาตรา 41¹¹⁵ ผู้ใดที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายนี้ ครอบครองหรือซ่อนปืนอย่างผิดกฎหมาย จะถูกสอบสวนเพื่อความรับผิดชอบทางอาญาตามบทบัญญัติของมาตรา 163 แห่งกฎหมายอาญา

บุคคลใดที่ขนส่งหรือพกปืนเข้าหรือออกจากอาณาเขตของจีนอย่างผิดกฎหมาย จะถูกสอบสวนถึงความสมเหตุสมผลทางอาญาตามบทบัญญัติเพิ่มเติมของคณะกรรมการประจำสภาประชาชนแห่งชาติว่าด้วยการลงโทษอาชญากรรมการลักลอบนำเข้า

สำหรับเรื่องบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน สำหรับการครอบครองอาวุธปืนที่ผิดกฎหมาย จะได้รับโทษตาม กฎหมายอาญาของจีน มาตรา 163 โดยมีอัตราโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยใช้อัตราโทษเทียบเท่ากับในความผิดเดียวกันกับความผิดของพนักงานบริษัทหรือวิสาหกิจ เรียกรับสินบน

มาตรา 163¹¹⁶ ในกรณีที่ลูกจ้างของบริษัทหรือวิสาหกิจใดใช้ตำแหน่ง เรียกร้องเงินหรือทรัพย์สินจากบุคคลอื่น หรือรับผู้อื่นโดยมิชอบ เงินหรือทรัพย์สินของบุคคลเพื่อตอบแทนประโยชน์ที่ตนแสวงหาให้แก่บุคคลนั้น ถ้าเป็นจำนวนเงินมีส่วนพัวพันค่อนข้างมาก โดยต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเกินกว่าห้าปีหรือถูกคุมขังทางอาญา ถ้าเป็นจำนวนเงินมากต้องระวางโทษจำคุกไม่น้อยกว่าห้าปีและอาจได้รับโทษริบของด้วย

the holding of guns to the public security organs that issued the certificates after verification. The guns that are not handed over promptly shall be taken over by the public security organs.

¹¹⁵ Article 41 Whoever, in violation of the provisions of this Law, illegally possesses or conceals guns shall be investigated for criminal responsibility in accordance with the provisions of Article 163 of the Criminal Law. Whoever illegally transports or carries guns into or out of the territory of China shall be investigated for criminal responsibility in accordance with the Supplementary Provisions of the Standing Committee of the National People's Congress Concerning the Punishment of the Crimes of Smuggling.

¹¹⁶ CRIMINAL LAW OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

Article 163 Where an employee of a company or enterprise who, taking advantage of his position, demands money or property from another person or illegally accepts another person's money or property in return for the benefits he seeks for such person, if the amount involved is relatively large, he shall be sentenced to fixed-term imprisonment of not more

จากบทบัญญัติของกฎหมายในการควบคุมอาวุธปืนของสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ครอบครองและพกพาอาวุธปืนในที่สาธารณะเพื่อป้องกันตนเองได้ โดยไม่มีข้อยกเว้นเมื่อประชาชนจะขอมิไว้ซึ่งการครอบครองก็ไม่อาจมิได้โดยง่าย การครอบครองอาวุธปืนของประชาชนจะสามารถมีได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดและอย่างจำกัดเท่านั้น การล่าสัตว์ การกีฬา และในกิจการของพลเรือนที่อยู่ในรูปขององค์กร ซึ่งต้องได้รับอนุญาตและมีการตรวจสอบที่เข้มงวด นอกจากนี้บุคคลหรือองค์กรพลเรือนที่ได้รับอนุญาต จะสามารถครอบครองได้ภายในสถานที่ ขอบเขตที่กำหนดเท่านั้นไม่สามารถครอบครองหรือนำพาออกนอกเขตที่ได้รับอนุญาตที่กำหนดได้ บทลงโทษของการฝ่าฝืนข้อกำหนดเรื่องการครอบครองและการพกพาอาวุธปืนมีโทษที่รุนแรง

แม้สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีกฎหมายควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวด และมีรูปแบบของกฎหมายคล้ายกับประเทศญี่ปุ่น แต่คดีอาชญากรรมกลับไม่ได้ลดน้อยลง โดยมีรายงานการตรวจสอบข้อมูลคดีอาชญากรรม จากแหล่งข่าวของสำนักข่าวเอกชน (China daily) ตัวอย่างรายงาน ในปี พ.ศ.2561 ระบุว่าในช่วงปีที่ผ่านมา ปรากฏว่าคดีที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งรวมถึงการข่มขืน กระทำชำเรา การลวนลามทางเพศ การค้ามนุษย์และการทารุณกรรมเด็ก มีจำนวนเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันจำนวนคดีความผิดในคดีอาญาที่ผู้เยาว์ก่อขึ้น รวมถึงการชิงทรัพย์ ปล้นจี้ การลักขโมย หรือการทำร้ายโดยเจตนา ก็เพิ่มขึ้น ด้วยเช่นกัน กรณีดังกล่าวจึงเป็นจุดที่สาธารณะและสื่อมวลชนให้ความสนใจ จากสถิติของสำนักงานอัยการสูงสุด (Supreme People's Procuratorate-SPP) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ในปีที่ผ่านมา มีประชาชนมากกว่า 42,000 ราย ที่คุกคามทางเพศค้ามนุษย์หรือกระทำทารุณกรรมต่อเยาวชน ถูกฟ้องร้องคดีเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากปี 2559¹¹⁷

สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการควบคุมอาวุธปืน และมีกฎหมายการห้ามพกพาอาวุธปืนของประชาชน เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม แต่การควบคุมอาชญากรรมโดยมีบทบัญญัติกฎหมายห้ามการพกพาอาวุธปืนของประชาชนของไทย ก็ยังมีได้ทำให้สถิติคดีการก่ออาชญากรรมลดน้อยลงแต่อย่างไร และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้น โดยเปรียบเทียบเพียงช่วงปี พ.ศ.2562 - 2564 เป็นรายไตรมาสของแต่ละปี พบว่าสถิติคดี อาชญากรรมโดยรวม อันเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน เพิ่มสูงขึ้น ในอัตรา ร้อยละ 4.2 โดยในปี พ.ศ. 2562 มีสถิติคดีประทุษร้ายต่อร่างกาย 16,640 คดี พ.ศ.2563 14,604 คดี แม้จะลดลงเล็กน้อย แต่เมื่อดูสถิติคดีจากคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน พ.ศ.2562 มีสถิติ 46,549 คดี พ.ศ.2563 มีสถิติ 43,312

¹¹⁷ กลุ่มงานภาษาอังกฤษ//ข่าวแปลรอบโลก/จีน (ประจำวัน ที่ 20 ธ.ค. 61) /ครั้งที่ 3 (07.01.62) 09.30. น. สำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.สืบค้นจาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=54094&file_name=index

คดี แม้อาจลดลงแต่จำนวนคดียังคงสูงอยู่มาก และหากเปรียบเทียบ โดยรวมสำหรับคดี ประทุษร้ายร่างกาย ทรัพย์สิ้น และยาเสพติด เฉพาะรายไตรมาสที่ 1 ของ พ.ศ.2562 มีสถิติจำนวน 102,328 คดี พ.ศ.2563 มีสถิติจำนวน 106,885 คดี พ.ศ.2564 มีสถิติจำนวน 111,414 คดี¹¹⁸

สำหรับสหรัฐอเมริกา รัฐเท็กซัส (TEXAS) กลับมีสถิติการก่ออาชญากรรมด้วยอาวุธปืนที่ลดลงเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ ในช่วงปี พ.ศ.2557 – 2559 รัฐเท็กซัส มีสถิติคดีอาชญากรรมจากอาวุธปืนลดลงถึง ร้อยละ 60 เทียบกับ รัฐ แคลิฟอร์เนีย และนิวยอร์ก ซึ่งประชากรมีอัตราการถือครองอาวุธปืนที่ต่ำ และมีกฎหมายควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวดกว่ามาก ก็มีสถิติคดีอาชญากรรมจากอาวุธปืนลดลงที่ใกล้เคียงกัน โดย แคลิฟอร์เนีย ลดลง ร้อยละ 61 นิวยอร์ก ลดลง ร้อยละ 80¹¹⁹

เมื่อเปรียบสถิติการเกิดอาชญากรรม ดังกล่าวอาจพบได้ว่าประเทศที่เปิดกว้างในการครอบครองและพกพาอาวุธปืนอย่างประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงเวลาหนึ่งกลับมีสถิติคดีการเกิดอาชญากรรมที่ต่ำ

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่มีการควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวด อย่างสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่นและไทยที่ไม่อนุญาตให้ประชาชนได้พกพาอาวุธปืน โดยเฉพาะญี่ปุ่นแม้มีคดีความผิดที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนที่น้อย และมีสถิติการเกิดอาชญากรรมอันเกี่ยวกับอาวุธปืนที่ต่ำ เนื่องจากประชาชนญี่ปุ่นให้ความร่วมมือต่อกฎหมายด้วย แต่กลับยังคงมีคดีอาชญากรรมอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิ้น อื่นๆอยู่มาก

อย่างไรก็ตามในความเห็นของผู้ศึกษา แม้ประเทศอเมริกาเองซึ่งมีการผ่อนปรนเรื่องการครอบครองและพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันอาชญากรรมและพบสถิติที่การเกิดอาชญากรรมที่ลดลงในช่วงเวลาหนึ่งก็ตาม แต่เมื่อระยะเวลาที่ผ่านมาไปยังไม่อาจยืนยันสถิติการเกิดอาชญากรรมจากอาวุธปืนได้ว่า จะลดลงได้จริงเพียงใดหรือไม่ เนื่องจากอาวุธปืนก็ยังเป็นเครื่องมือในการก่ออาชญากรรมส่วนหนึ่งโดยง่ายเช่นกัน ด้วยปัจจัยหลายประการหากไม่ควบคุมให้ดีอาจเป็นสาเหตุในการก่ออาชญากรรมได้ จึงยังคงต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ดังนั้น จึงยังไม่อาจสามารถสรุปว่า การที่ผ่อนปรนหรือการเข้มงวดซึ่งการครอบครองและพกพาอาวุธปืนเพื่อป้องกันตนเองได้เช่นนั้น จะทำให้การเกิดอาชญากรรมที่ต่ำ หรือจะสามารถควบคุมอาชญากรรมไม่ให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพได้ เนื่องจากปัญหาการเกิดอาชญากรรม มีสาเหตุมาจากหลายประการ จากสภาพเศรษฐกิจที่ไม่ดี คนไม่

¹¹⁸ วารสารรายงานภาวะสังคมไทย ไตรมาสหนึ่ง. สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พฤษภาคม พ.ศ.2564 สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=11599

¹¹⁹ วารสาร YES! Media is a nonprofit, independent publisher of solutions journalism. Gun Violence Has Dropped Dramatically in 3 States With Very Different Gun Laws. FEB 16, 2018 สืบค้นจาก <https://www.yesmagazine.org/democracy/2018/02/16/gun-violence-has-dropped-dramatically-in-3-states-with-very-different-gun-laws>

มีเงิน ปัญหาจากสุขภาพจิต หรือปัญหาการควบคุมภาวะจิตใจทางอารมณ์ความคิด และปัญหาต่าง ๆ ดังนั้นจึงเห็นว่าอาวุธปืนจึงเป็นตัวแปรสำคัญประการหนึ่ง ที่แม้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการให้ความปลอดภัยที่จะคุ้มครองป้องกันและรักษาชีวิตและทรัพย์สินไว้ได้ และมีส่วนสำคัญในการเป็นเครื่องมือสำหรับการควบคุมอาชญากรรมได้ แต่ในทางกลับกับอาวุธปืนก็จะกลายเป็นเครื่องมือในการก่ออาชญากรรมของผู้ไม่หวังดีที่ใช้ในการคุกคามต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่นด้วยเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบกฎหมายไทย และกฎหมายต่างประเทศว่าด้วยหลักเกณฑ์การครอบครองอาวุธปืน

เงื่อนไขและคุณสมบัติ	ไทย ¹²⁰	สหรัฐอเมริกา รัฐเท็กซัส ¹²¹	สหรัฐอเมริกา รัฐฟลอริดา ¹²²	สหรัฐอเมริกา รัฐจอร์เจีย ¹²³	ญี่ปุ่น ¹²⁴	จีน ¹²⁵
การได้รับอนุญาต	ต้องมีใบอนุญาต	ไม่ต้องมีใบอนุญาต	ไม่ต้องมีใบอนุญาต	ต้องมีใบอนุญาต	ต้องมีใบอนุญาต	ต้องมีใบอนุญาต
กำหนดอายุ	อายุ 20 ปี	อายุ 18 ปี	อายุ 21 ปี	อายุ 18 ปี	อายุ 20 ปี	ไม่กำหนดแต่ต้องมีใบอนุญาตล่าสัตว์
ครอบครองได้	ปืนสั้นและปืนยาว	ปืนสั้น และปืนยาว	ปืนสั้นและปืนยาว	ปืนสั้นและปืนยาว	ปืนยาวเท่านั้น	ปืนยาวเท่านั้น
วัตถุประสงค์ครอบครอง	ป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน	ป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน	ป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน	ป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน	ล่าสัตว์เท่านั้น	ล่าสัตว์เท่านั้น
ตรวจประวัติ	ต้องตรวจ	ต้องตรวจ	ต้องตรวจ	ต้องตรวจ	ต้องตรวจ	ต้องตรวจ
อาชญากรรมผู้มีประวัติอาชญากรรม	ไม่ได้รับอนุญาต	ไม่ได้รับอนุญาต	ไม่ได้รับอนุญาต	ไม่ได้รับอนุญาต	ไม่ได้รับอนุญาต	ไม่ได้รับอนุญาต

¹²⁰ กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย. การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน กรณีออกใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป.3)

¹²¹ Texas Concealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws .
https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/tx-gun-laws/

¹²² Florida Concealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws.
https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/fl-gun-laws/

¹²³ Georgia Concealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws .
https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/ga-gun-laws/

¹²⁴ Act for Controlling the Possession of Firearms or Swords Article 31-2

¹²⁵ Wildlife Protection Law of the People's Republic of China (revised October 2018)⁰ CRIMINAL LAW OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA .Article 163

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เงื่อนไขและคุณสมบัติ	ไทย ¹²⁶	สหรัฐอเมริกา รัฐเท็กซัส ¹²⁷	สหรัฐอเมริกา รัฐฟลอริดา ¹²⁸	สหรัฐอเมริกา รัฐจอร์เจีย ¹²⁹	ญี่ปุ่น ¹³⁰	จีน ¹³¹
การแสดงอาชีพและทรัพย์สิน	ต้องแสดง	ไม่ต้องแสดง	ไม่ต้องแสดง	ไม่ต้องแสดง	ต้องแสดง	ต้องแสดง
การอบรมความรู้	มีหรือไม่มีก็ได้	มีหรือไม่มีก็ได้	มีหรือไม่มีก็ได้	ไม่ต้อง	ต้องอบรม	ไม่กำหนด
การสอบทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	ไม่กำหนด	ไม่กำหนด	ไม่กำหนด	ไม่กำหนด	ต้องผ่านการสอบ	ต้องผ่านการทดสอบ
อายุใบอนุญาต	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	3 ปี	เมื่อถูกเพิกถอนใบอนุญาต ล่าสัตว์
โทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน	จำคุก 1 - 10 ปี	จำคุก 1 ปีขึ้นไป	จำคุก 60 วัน - 5 ปี	จำคุกไม่เกิน 5 ปี	จำคุก 3 ปีขึ้นไป	จำคุก 5 ปีขึ้นไป
การได้รับอนุญาต	ต้องมีใบอนุญาต	ไม่ต้องมีใบอนุญาต	ต้องมีใบอนุญาต	ต้องมีใบอนุญาต	ไม่อนุญาตให้พกพา	ไม่อนุญาตให้พกพา
กำหนดอายุประเภทปืนที่พกได้	อายุ 35 ปี ปืนพกสั้น	อายุ 21 ปี ปืนสั้น และปืนยาว	อายุ 21 ปี ปืนพกสั้น	อายุ 21 ปี ปืนพกสั้น		
ลักษณะการพกพา	ซ่อนปกปิดเท่านั้น	เปิดเผยเท่านั้น	ปกปิดเท่านั้น	ปกปิดและเปิดเผย		
การตรวจประวัติอาชญากรรมผู้มีประวัติอาชญากรรม	ต้องตรวจ	ต้องตรวจ	ต้องตรวจ	ต้องตรวจ		
ผู้มิประวัติอาชญากรรม	ไม่ได้รับอนุญาต	ไม่ได้รับอนุญาต	ไม่ได้รับอนุญาต	ไม่ได้รับอนุญาต		
หลักทรัพย์ที่ต้องแสดง	ต้องมีเงิน 1,000,000 บาท	ไม่ต้อง	ไม่ต้อง	ไม่ต้อง		

¹²⁶ กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย. การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน กรณีออกใบอนุญาตให้ใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป.3)

¹²⁷ Texas Concealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws
.https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/tx-gun-laws/

¹²⁸ Florida Concealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws.
.https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/fl-gun-laws/

¹²⁹ Georgia Concealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws .
.https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/ga-gun-laws/

¹³⁰ Act for Controlling the Possession of Firearms or Swords Article 31-2

¹³¹ Wildlife Protection Law of the People's Republic of China (revised October 2018)⁰ CRIMINAL LAW OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA .Article 163

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เงื่อนไขและคุณสมบัติ	ไทย ¹³²	สหรัฐอเมริกา รัฐเท็กซัส ¹³³	สหรัฐอเมริกา รัฐฟลอริดา ¹³⁴	สหรัฐอเมริกา รัฐจอร์เจีย ¹³⁵	ญี่ปุ่น ¹³⁶	จีน ¹³⁷
การอบรมและทดสอบ	ไม่ต้อง	ต้องอบรม 6 ชั่วโมง	ต้องอบรมเป็นหลักสูตร	ไม่ต้อง		
การสอบทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	ไม่ต้อง	ต้องผ่านการสอบ	ต้องผ่านการสอบ	ไม่ต้อง	-	-
อายุใบอนุญาต	1 ปี	-	7 ปี	5 ปี	-	-
โทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน	จำคุกไม่เกิน 5 ปี	จำคุก 1 ปีขึ้นไป	จำคุก 60 วัน - 5 ปี	จำคุกไม่เกิน 5 ปี	จำคุก 3 ปีขึ้นไป	จำคุก 5 ปีขึ้นไป

¹³² กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย. การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน กรณีออกไปอนุญาตให้ใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป.3)

¹³³ Texas Concealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws .
https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/tx-gun-laws/

¹³⁴ Florida Concealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws. https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/fl-gun-laws/

¹³⁵ Georgia Concealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws .
https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/ga-gun-laws/

¹³⁶ Act for Controlling the Possession of Firearms or Swords Article 31-2

¹³⁷ Wildlife Protection Law of the People's Republic of China (revised October 2018)⁰ CRIMINAL LAW OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA .Article 163

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

ความแตกต่างของแนวความคิดในการรับรองไว้ซึ่งสิทธิในการป้องกันชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินพลเมืองของตนเอง โดยให้การอนุญาตประชาชนให้มีไว้ซึ่งอาวุธปืน และมีซึ่งอาวุธปืนติดตัวของประชาชนตามกฎหมาย และรัฐเองก็ยังคงมีหน้าที่สำคัญในการปกป้องดูแลความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชนควบคู่กันไปด้วยอีกทางหนึ่ง สำหรับแนวความคิดของต่างประเทศ

กรณีสหรัฐอเมริกา ถือเป็นประเทศในรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยเสรี และใช้กฎหมายในระบบ คอมมอนลอว์ (*Common law*) แต่ด้วยการรวมตัวกันของพลเมืองในการสร้างประเทศสหรัฐอเมริกา มีแนวความคิดและประวัติอันยาวนานในการปกป้องต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิเสรีภาพมาโดยตลอด และเป็นปัจจัยของการก่อตั้งประเทศ ทำให้การมีอาวุธปืนของประชาชน กลายเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ รัฐบาลกลาง หรือรัฐบาลของแต่ละมลรัฐไม่อาจจะไปก้าวก้าวได้ และกำหนดเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการมีอาวุธปืนไว้ในรัฐธรรมนูญ ในบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ 2 (ค.ศ. 1791) อันบัญญัติว่า “กองกำลังอาสาสมัครที่มีวินัยที่ดีเป็นสิ่งที่จำเป็นในการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศ ดังนั้นสิทธิที่ประชาชนจะมีและถือครองอาวุธจะต้องไม่ถูกล่วงละเมิด” ทำให้การออกกฎหมายเพื่ออนุญาตให้ประชาชนมีไว้ซึ่งอาวุธปืน และพกพาอาวุธปืนติดตัว เพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตน กลายเป็นเหตุผลจำเป็นตามกฎหมาย ที่รัฐบาลให้การรับรองสิทธิ โดยส่งตรงถึงประตูหน้าบ้าน โดยที่ประชาชนไม่จำเป็นต้องอ้างเหตุผลดังกล่าวหรือต้องลุกขึ้นเรียกร้องต่อรัฐบาลให้พิจารณาสิทธินั้นอีก แม้รัฐจะยังคงมีหน้าที่ในการดูแลให้การคุ้มครองประชาชน แต่ก็ไม่ตั้งเงื่อนไขจนเกินไปหรือหวงหรือหรือผูกขาดอำนาจในการป้องกันหรือดูแลความปลอดภัยของประชาชนไว้เพียงฝ่ายเดียว แม้เหตุผลด้านความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง แต่ความมั่นคงในความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ก็คือส่วนหนึ่งที่สำคัญของความมั่นคงของประเทศ รัฐบาลกลางและรัฐบาลของแต่ละมลรัฐไม่มีแนวความคิดในการรวบอำนาจการปกครองจากประชาชน แต่มีแนวความคิดที่จะกระจายอำนาจและรักษาสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนให้อย่างทั่วถึง การมีอาวุธปืนนั้นเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานอันพึงมีของประชาชน และยอมให้รัฐเข้ามาควบคุมได้เพียงบางส่วนเท่านั้น พลเมืองในหลายมลรัฐประชาชนสามารถพกพาอาวุธปืนติดตัวได้โดยเสรีและแม้มีเงื่อนไขอยู่บ้างเช่นบางมลรัฐต้องพกพาอาวุธปืนหรือมีไว้ติดตัวแบบปกปิด หากพกพาแบบ

เปิดเผยต้องใส่ซองปิ่นให้เรียบร้อยเพื่อความปลอดภัย และในหลายมลรัฐเช่นรัฐเท็กซัส อนุญาตให้พกพาโดยเปิดเผยได้แต่ต้องอยู่ในซองพกที่ปลอดภัยสำหรับปิ่นพกสั้น

เปรียบเทียบประเทศญี่ปุ่นแม้ญี่ปุ่นจะเป็นประเทศที่ปกครองในระบบประชาธิปไตย (ใช้ระบบกฎหมายแบบประมวลกฎหมายเหมือนประเทศไทย *civil law*) แต่หากย้อนหลังไปภายหลังเสร็จสิ้นสงครามโลกครั้งที่ 2 รัฐบาลและประชาชนกลับมีแนวความคิดที่เบียดเบียนต่อสงครามการสู้รบและความรุนแรง เมื่อประเทศเข้าสู่การฟื้นฟูเพื่อพัฒนาประเทศจึงมีแนวความคิดที่จะไม่ทำการสู้รบหรือทำสงครามนั้นอีก คงไว้เป็นเพียงการมีกองกำลังป้องกันตนเองนั้น และอาวุธปืนและดาบคือสัญลักษณ์สำคัญของการสู้รบการก่อสงครามและความรุนแรง จึงมีแนวความคิดในการควบคุมอาวุธปืนและดาบของประชาชนอย่างเข้มงวด ประชาชนไม่ได้รับการรับรองสิทธิในการพกพาอาวุธปืน หรือมีไว้ในครอบครอง มีเพียงข้อยกเว้นบางประการสำหรับปืนยาว แต่โดยเฉพาะปืนพกไม่อนุญาตให้ประชาชนได้มีการครอบครอง และสำหรับการมีไว้ซึ่งอาวุธปืนติดตัวหรือพกพาอาวุธติดตัวนั้น จะกระทำไม่ได้เลย การให้ความคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชนเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะให้การคุ้มครอง จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ ญี่ปุ่นมีการควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวด แม้ญี่ปุ่นจะมีคดีอาชญากรรมอยู่บ้างแต่น้อยมากและที่สำคัญคดีอาชญากรรมที่มีสาเหตุจากการใช้อาวุธปืนในการก่ออาชญากรรมต่อผู้อื่นในปัจจุบันมีค่าเท่ากับศูนย์ และญี่ปุ่นถือเป็นประเทศที่มีความปลอดภัยสูงมากประเทศหนึ่งของโลก การอนุญาตให้ประชาชนมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองได้ก็เพียง การกีฬา และการล่าสัตว์ เท่านั้น และสามารถครอบครองได้เพียงปืนยาวไรเฟิลเท่านั้น ส่วนการเก็บรักษาอาวุธปืนต้องเก็บโดยมิดชิดในตู้ที่มีการล็อกไว้อย่างดี แยกกระสุนไว้ต่างหากไม่รวมกันและทำแผนผังการเก็บปืนให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบด้วย ทั้งการยื่นอนุญาตครอบครองอาวุธปืนต้องมีการอบรมและมีการสอบที่เข้มงวด โดยมีการสอบทบทวนทุก 3 ปี และไม่สามารถที่จะขออนุญาตมีอาวุธติดตัวหรือพกพาอาวุธเพื่อการอื่นได้

สาธารณรัฐประชาชนจีน มีรูปแบบการปกครองในระบบพรรคคอมมิวนิสต์พรรคเดียว และใช้กฎหมายในระบบประมวลกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษร (*civil law*) เหมือนกับไทย แต่ด้วยรูปแบบการปกครองในระบบพรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีความเข้มงวด จึงทำให้มีแนวความคิดในทางที่แตกต่างจากแนวคิดของ สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน มีแนวคิดการควบคุมซึ่งอาวุธปืนโดยเข้มงวดเช่นเดียวกับประเทศญี่ปุ่น โดยไม่อนุญาตให้ประชาชนครอบครองอาวุธปืนเพื่อป้องกันตนเองได้เลย โดยเฉพาะอาวุธปืนสั้นประชาชนไม่สามารถครอบครองได้ แม้แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐก็ไม่อาจครอบครองโดยส่วนตัวได้ แต่สามารถติดอาวุธในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น ทั้งนี้ด้วยเหตุผลด้านความมั่นคงของประเทศ การครอบครองซึ่งอาวุธปืนจะกระทำในนามองค์กรของรัฐเท่านั้น แตกต่างจากญี่ปุ่นที่ยังคงเปิดช่องให้ประชาชนได้ครอบครองปืนไรเฟิลได้แม้ภายใต้กฎหมายที่เข้มงวด เนื่องจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมีอาณาเขตที่กว้างขวางประกอบด้วยประชากรที่หลากหลาย และมี

เขตการปกครองตนเองหลายแห่ง รัฐบาลกลางจึงมีความจำเป็นต้องควบคุมอาวุธของประชาชนอย่างเข้มงวด การดูแลด้านความมั่นคงและความปลอดภัยของประชาชนเป็นหน้าที่ของรัฐบาลแต่เพียงฝ่ายเดียว ทั้งญี่ปุ่นและสาธารณรัฐประชาชนจีน แม้มีประชาชนจะมีช่องทางในการขอไว้ใน การครอบครองซึ่งอาวุธปืนอยู่บ้างแต่ก็เป็นเพียงปืนยาวไรเฟิลเพื่อการล่าสัตว์เท่านั้น และใช้เพียงในพื้นที่จำกัด แต่ก็ยังมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขออนุญาตที่เข้มงวดมาก

สำหรับประเทศไทย ใช้ระบบกฎหมายแบบประมวลกฎหมายเหมือนประเทศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐประชาชนจีน (*civil law*) แต่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศไทยมีกฎหมายและกฎระเบียบที่ผ่อนปรนสำหรับประชาชนในการครอบครองอาวุธปืน และกฎหมายของประเทศไทยมีการอนุญาต ให้ประชาชนได้มีการครอบครองซึ่งอาวุธปืนได้ และกฎหมายยังเปิดช่องทางให้การมีอาวุธปืนติดตัวเพื่อป้องกันชีวิต รังกายและทรัพย์สินของตนได้ โดยอาศัยเหตุผลอันจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย แต่ถึงแม้จะมีการเปิดให้สิทธิแก่ประชาชนในการยื่นขออนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว แต่สิทธิในการขออนุญาตดังกล่าวมิได้เฉพาะบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนไว้ในครอบครองแล้วเท่านั้นและยังมิได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าประชาชนที่ได้รับอนุญาตให้มีการครอบครองอาวุธปืนแล้วจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวได้ เนื่องจากต้องมีคุณสมบัติและกำหนดวิธีการเงื่อนไขอันเข้มงวดของการพิจารณาอนุญาต และถึงแม้ผู้ยื่นขออนุญาตจะมีคุณสมบัติที่ครบถ้วนและผ่านเกณฑ์เงื่อนไขที่เข้มงวดแล้วก็ตาม ก็ยังไม่อาจที่จะได้รับการอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวได้โดยง่าย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้โดยการให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนยังคงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่บ้านเมืองตามกฎหมาย และเมื่อได้ศึกษาเปรียบเทียบกับของต่างประเทศ ทำให้ดูเหมือนประเทศไทยจะมีแนวความคิดและการผ่อนปรนการให้ประชาชนได้มีอาวุธปืนติดตัว เพื่อป้องกันตนเองที่มีระดับความเข้มงวดอยู่ตรงกึ่งกลางจากแนวความคิดของประเทศสหรัฐอเมริกา กับประเทศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่ในความเป็นจริง ประเทศไทยยังคงมีแนวคิดที่จำกัดและควบคุมการให้ประชาชนได้มีอาวุธปืนติดตัวอยู่มากค่อนข้างไปในทางที่ไม่อนุญาต แม้โดยหลักการตามบทบัญญัติของกฎหมายของประเทศไทย จะรับรองสิทธิในการป้องกันตนเองของประชาชนตามกฎหมายได้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68 ซึ่งบัญญัติว่า "ผู้ใดจำต้องกระทำการเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่นให้พ้นอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้าย อันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ การกระทำนั้น เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่มีความผิด" แต่ก็มีได้มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยจำเพาะเจาะจงว่าการป้องกันนั้น ต้องกระทำโดยอาวุธปืน การป้องกันนั้นจะกระทำโดยมีอาวุธหรือไม่มีอาวุธก็ได้ เนื่องจากการก่อเหตุอันละเมิดต่อกฎหมายก็ไม่ได้จำกัดเพียงเฉพาะการใช้อาวุธปืนไปก่อเหตุเท่านั้น

แม้ปัจจุบันราคาอาวุธปืนในประเทศไทยจะมีราคาแพงกว่าประเทศผู้ผลิตค่อนข้างมาก และมีการนำเข้ามา 100 % ซึ่งอาวุธปืนในรุ่นต่างๆ แต่ประชาชนไทยประเทศไทยกลับยังคงมีการขออนุญาตให้มีไว้ซึ่งอาวุธปืนในครอบครองอยู่ตลอดเวลา และได้รับอนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืนเพื่อใช้ในการป้องกันชีวิตร่างกายและทรัพย์สินเป็นอันดับต้นๆในกลุ่มประชาชาติ โดยประเทศไทยมีการครอบครองอาวุธปืนจำนวน 10.3 ล้านกระบอก เป็นอันดับ 1 ในอาเซียน และเป็นอันดับที่ 13 ของโลก แต่เป็นอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายเพียง 6.2 ล้านกระบอกเท่านั้น¹³⁸ และอาวุธปืนที่ใช้ในการก่อเหตุล้นพ้นเป็นอาวุธปืนที่ไม่ถูกกฎหมาย โดยไม่มีทะเบียน หรืออาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ กองทะเบียนกรมการปกครองได้ให้ข้อมูลว่าจำนวนการออกใบอนุญาตมี และใช้ปืน อาวุธปืน หรือ ใบ ป.4 ทั่วประเทศตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันกว่า 6.2 ล้านใบ หรืออนุญาตให้มี และใช้ปืน 6.2 ล้านกระบอก โดยมั่นใจปืนที่มีทะเบียนไม่น่าจะถูกนำไปก่อเหตุอาชญากรรม ขณะที่ พลเอก.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้นำข้อมูลของกรมการปกครองและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาเสนอข้อเท็จจริงในการตอบกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภา ในที่ประชุมสมาชิกวุฒิสภา ว่าอาวุธปืนที่กลุ่มมิจฉาชีพนำมาก่อเหตุ ส่วนใหญ่เป็นปืนเถื่อนถึงร้อยละ 98.53¹³⁹ และประเทศไทยก็ยังคงมีอัตราการก่ออาชญากรรมที่สูง แสดงถึงความไม่มั่นใจในประสิทธิภาพการป้องกันอาชญากรรมของภาครัฐ แม้จะมีการกำหนดบทลงโทษ ก็ยังไม่สามารถควบคุมปัญหาการก่ออาชญากรรมได้ในปัจจุบัน ประชาชนมีความเสี่ยงต่อปัญหาอาชญากรรม และกระทบต่อความเป็นอยู่ อันสงบสุขของประชาชน และสังคม ด้วยอัตราการเพิ่มของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และภาวะสังคมไทยปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทั้งการเพิ่มของจำนวนประชากร ความสะดวกสบาย ความเจริญทางเทคโนโลยี มาพร้อมกับปัญหาการว่างงาน สินค้ามีราคาแพงเหล่านี้ ล้วนส่งผลอันก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และส่งผลกระทบต่อ อาชญากรรม ซึ่งอาชญากรรมนั้นสามารถเกิดขึ้นทุกเวลา ทุกสถานที่ และสามารถ เกิดขึ้นได้กับทุกคน ก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจและทรัพย์สินของประชาชน หากรัฐยังคงไม่สามารถจัดการปัญหาดังกล่าวนี้ได้จะมีประสิทธิภาพ แม้จะมีรายงานว่าประเทศไทยมีอาวุธปืนในการครอบครองอยู่ประมาณ 10.3 ล้านกระบอก เป็นอาวุธปืนที่มีทะเบียนควบคุมประมาณ 6.2 ล้านกระบอก และจำนวนการได้รับอนุญาตของประชาชนที่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ยังคงมีไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนอาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตให้

¹³⁸ ปืนกับคนไทยทำอะไรให้ลดการถือครอง .BBCNews

<https://www.bbc.com/thai/articles/c90g359xnngo>

¹³⁹ พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย .ประชุมวุฒิสภา.ตอบกระทู้สด นายอำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกวุฒิสภา เรื่อง การควบคุมอาวุธปืน เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2565 อ้างแล้ว

มีและครอบครอง สะท้อนให้เห็นว่าจำนวนผู้ที่ได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนติดตัวของประชาชน ตามกฎหมาย เพื่อป้องกันชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ยังมีอยู่เป็นจำนวนน้อย จึงไม่น่าจะใช่ปัจจัย หรือสาเหตุสำคัญของการนำอาวุธปืนไปก่อปัญหาอาชญากรรม แต่ปัญหาการก่ออาชญากรรมที่แท้จริง เกิดจากสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศ ปัญหาอิทธิพลและมาเฟียธุรกิจผิดกฎหมาย ปัญหาเมื่อรับจ้าง ที่ผู้กระทำความผิดนิยมนำอาวุธปืนที่ไม่ได้ผ่านการตรวจสอบจากนายทะเบียนอาวุธปืน หรืออาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ หรือปืนเถื่อน มาเป็นเครื่องมือในการก่อเหตุเป็นสำคัญ โดยรัฐยังไม่อาจควบคุมหรือจัดการปัญหาดังกล่าวได้

เมื่อได้ศึกษาข้อมูลวิทยานิพนธ์เพิ่มเติมจะพบว่าการศึกษาและวิจัยส่วนใหญ่ยอมรับว่า คนร้ายสามารถมีอาวุธใช้เพื่อทำให้เกิดอันตรายสาหัสแก่บุคคลหรือทำให้บุคคลนั้นถึงแก่ความตายได้ แม้อาวุธปืนจะสร้างความรู้สึกให้ผู้ใดที่พบเห็นมักจะเกิดความหวาดกลัวและเกรง ต่อผู้ถืออาวุธปืน แต่อาวุธปืนก็ยังสามารถสร้างความอบอุ่นใจให้แก่คนดี หรือ ประชาชนทั่วไป ในประเทศไทยซึ่งมีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นมาก ทำให้ประชาชนได้รู้สึกถึงความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน อีกทั้งรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจกลับไม่สามารถปกป้องคุ้มครองประชาชนได้อย่าง ทันท่วงที ไม่สามารถคุ้มครองประชาชนได้อย่างทั่วถึงและตลอดเวลา เนื่องจากประเทศไทยเป็นสังคม ที่มีขนาดใหญ่ ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถปกป้องคุ้มครองได้อย่างทั่วถึง ทั้งยังขาดแคลน เทคโนโลยีด้านกล้องวงจรปิด หรือที่เรียกกันว่า กล้อง CCTV อันทำให้ไม่สามารถดูแลสอดส่องตาม ถนนหนทางได้อย่างทุกซอกทุกมุม ทำให้บางครั้งการพกพาอาวุธปืนไว้เพื่อป้องกันชีวิต ร่างกายและ ทรัพย์สินของตนและบุคคลในครอบครัว จึงเป็นเรื่องที่จำเป็น¹⁴⁰ และในสภาพปัจจุบันจากการศึกษาจึงเห็นว่า การเสนอให้มีการควบคุมการครอบครองอาวุธปืน โดยเสนอไม่ให้มีการพิจารณาออกใบอนุญาตแก่ประชาชนได้มีอาวุธปืนติดตัวเพื่อป้องกันตนเอง (ใบอนุญาตพกพา แบบ ป.12) และการเสนอเพิ่มอัตราโทษของกฎหมายตาม พรบ.อาวุธปืนฯ พ.ศ.2490 โดยคาดหวังว่าจะควบคุมปัญหาการเกิดอาชญากรรมโดยวิธีการลงโทษผู้ฝ่าฝืนตาม พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่อง กระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 ดังกล่าว จึงยังเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาเพียงด้านเดียวของการควบคุมปัญหาอาชญากรรม ที่แท้จริงในปัจจุบัน ตราบใดที่รัฐยังคงไม่สามารถปรับปรุงปัญหาและข้อจำกัดการให้การคุ้มครองความปลอดภัยแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ จึงอาจให้ประชาชนป้องกันตนเองได้ตามสมควร โดยอาศัยเหตุจำเป็นในการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย และเห็นว่าหากจะให้มีความหวังให้ประชาชนได้มีโอกาสมีอาวุธปืนติดตัวในการป้องกันชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของตนเองได้ตามกฎหมายดังกล่าว แต่ต้อง

¹⁴⁰ บงกช เอกกาญจนกร. ปัญหาเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2557

มีเงื่อนไขในการควบคุมที่เข้มงวดด้วยเช่นกัน เพื่อให้ประชาชนที่มีเหตุจำเป็นต้องพกพาอาวุธปืน ไม่นำอาวุธปืนไปใช้หรือไปกระทำการอันผิดกฎหมายด้วย ประชาชนสมควรจะต้องมีความพร้อมและความเหมาะสมสำหรับการได้รับอนุญาตในการให้มีอาวุธปืนติดตัวด้วย โดยนำเรื่องการทดสอบความคิด จิตวิทยาหรือสุขภาพจิต ประวัติการกระทำความผิด รวมทั้งทำการอบรมให้ความรู้ความปลอดภัยของอาวุธปืน และการเข้ารับทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและการทดสอบภาคปฏิบัติ ของประเทศญี่ปุ่นมาปรับใช้ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการมีอาวุธปืนติดตัว และสมควรใช้วิธีการตรวจสอบดังกล่าว ให้นำไปใช้ในระดัับแรกคือเริ่มทำการตรวจสอบในขั้นของการขออนุญาตครอบครองอาวุธปืน แบบ(ป.4) ตั้งแต่เริ่มต้นด้วย

ในการควบคุมอาชญากรรม ของประเทศไทยสำหรับการพกพาอาวุธปืนของประชาชน เพื่อเป็นทางเลือกโดยให้สิทธิในการป้องกันชีวิต และทรัพย์สิน ของประชาชน ผู้ศึกษาเห็นว่าหากจะนำวิธินโยบายผ่อนปรนสำหรับการอนุญาตให้ประชาชนได้พกพาอาวุธปืนค่อนข้างเปิดกว้าง หรือการควบคุมเพียงบางประการโดยออกข้อกำหนดเล็กน้อยเหมือนกับประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อให้การพกพาอาวุธปืนเป็นการป้องกันตนเองดังกล่าว เป็นการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ผู้ศึกษาเห็นว่าก็ยังไม่สอดคล้องเพียงพอกับการแก้ปัญหาการเกิดอาชญากรรมในประเทศไทยได้ การให้พกพาอาวุธปืนโดยเสรีโดยขาดการควบคุมที่เพียงพอ ยังไม่ใช่เหตุผลเพียงพอในการควบคุมอาชญากรรมได้ สำหรับการนำวิธีการควบคุมการครอบครองอาวุธปืน และออกกฎหมายห้ามการพกพาอาวุธปืนโดยเด็ดขาดดังนโยบายการควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวด ของประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐประชาชนจีน มาบังคับใช้ ก็ยังไม่อาจยืนยันได้ถึงวิธีการควบคุมอาวุธปืนดังกล่าวว่าจะมีประสิทธิภาพในการลดปัญหาอาชญากรรมในประเทศไทยได้เพียงใดหรือไม่ จึงเห็นว่าการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองสำหรับการควบคุมอาชญากรรมของรัฐ เป็นความสำคัญที่จะต้องทำการแก้ไขสมควรแก้ไขปัญหานั้นเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อใดก็ตามที่การทำหน้าที่ในการควบคุมและป้องกันอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองมีประสิทธิภาพ การครอบครองและการพกพาอาวุธปืนของประชาชนเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินย่อมมีความสำคัญลดน้อยลงไป แต่ปัญหาการควบคุมอาชญากรรมของรัฐยังมีข้อจำกัด ทำให้การครอบครองและพกพาอาวุธปืนของประชาชนยังคงมีเหตุจำเป็นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น บทบัญญัติของกฎหมายที่เป็นปัญหาสำหรับการอ้างเหตุจำเป็นของการพกพาอาวุธปืนตามกฎหมายของประชาชน สมควรต้องมีความชัดเจนเพื่อให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และต้องมีเงื่อนไขในการควบคุมเพื่อให้ประชาชนที่มีเหตุจำเป็นต้องพกพาอาวุธปืนไม่นำอาวุธปืนไปกระทำการอันผิดกฎหมาย

2. ข้อเสนอแนะ

จากปัญหาของประสิทธิภาพและการลดปัญหาและควบคุมอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง กฎหมายที่มีบทบัญญัติห้ามซึ่งการพกพาอาวุธปืนเพื่อควบคุมอาชญากรรม และการยกเว้นความรับผิดชอบของประชาชนที่อ้างเหตุจำเป็นตามกฎหมาย แต่ความไม่ชัดเจนกำหนดข้อยกเว้นตามกฎหมายที่ยังไม่มีความชัดเจน การพิจารณาว่า อย่งไรคือเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรและพฤติการณ์ และเหตุสมควร ในการพกพาอาวุธปืนติดตัวในความหมายของกฎหมาย มาตรา 8 ทวิ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 การพิจารณารอกใบอนุญาตให้ประชาชนได้ครอบครองอาวุธปืน และกระบวนการอนุญาตให้ประชาชนมีอาวุธปืนติดตัว สำหรับประชาชนที่พกพาอาวุธเพื่อป้องกันตนเอง ตลอดจนการนำอาวุธปืนมาใช้ด้านการกีฬา อันเป็นวัตถุประสงค์ของการออกใบอนุญาตอาวุธปืน ตามมาตรา 9 ของ พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ.2490 เพื่อให้ข้อยกเว้นมีความชัดเจน มิให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์มิให้ต้องถูกจับกุมดำเนินคดีในระหว่างที่ยังไม่มีใบอนุญาตให้มอาวุธปืนติดตัวตามกฎหมาย แต่ก็ต้องมีการกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติสำหรับผู้ที่ขอให้ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนในการครอบครอง รวมทั้งผู้ที่ขออนุญาตให้ได้รับการพกพาซึ่งอาวุธปืนติดตัวนั้น ต้องมีเงื่อนไขในการควบคุมที่เข้มงวดไปพร้อมกันด้วย เพื่อให้ประชาชนที่มีเหตุจำเป็นต้องการพกพาอาวุธปืน ไม่นำอาวุธไปใช้หรือเพื่อไปกระทำการอันผิดกฎหมาย ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 เสนอแนะให้เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง เพื่อแก้ไขปัญหาข้อจำกัดและอุปสรรคต่างๆ ในการควบคุมอาชญากรรม ทั้งกำลังเจ้าหน้าที่ที่ไม่เพียงพอ งบประมาณด้านกำลังพล และปัญหาอื่นๆ เป็นประการแรกโดยนำแนวทางการควบคุมอาชญากรรมโดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัยมาควบคุมอาชญากรรม

1. การใช้กล้องในระบบวงจรปิด (CCTV) ติดตั้งในสถานที่ต่างๆ ให้ครอบคลุมเพื่อเป็นการป้องปรามผู้กระทำความผิดให้ยับยั้งการกระทำ หรือง่ายต่อการติดตามจับกุม เนื่องจากผู้กระทำความผิดจะต้องถูกบันทึกการกระทำความผิดไว้ในระบบกล้องวงจรปิด โดยจะต้องแก้ปัญหาจุดด้อยของการติดตั้งกล้อง (CCTV) ในปัจจุบัน เช่นข้อจำกัดในจำนวนจุดติดตั้งยังไม่ครอบคลุมความยุ่งยากในการตรวจสอบข้อมูล และความชำรุดบกพร่องของอุปกรณ์ ด้วยปัจจุบันปัญหาอาชญากรรมที่เพิ่มสูงขึ้น กำลังเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จึงต้องพึ่งเทคโนโลยีและเครื่องมือที่มีอยู่ มาช่วยในการดำเนินการปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิด ทั้งยังเป็นการ

ป้องกันการก่ออาชญากรรม และเป็นแนวทางหนึ่งในการช่วยให้การดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. การใช้แอปพลิเคชัน สำหรับโทรศัพท์ ในการแจ้งเหตุร้าย และง่ายในการแจ้งเหตุ และเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเดินทางไปยังจุดเกิดเหตุได้รวดเร็ว การใช้แอปพลิเคชันในการแจ้งเหตุ เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งสำหรับการใช้เทคโนโลยีในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยกำหนดค่าพิกัดตำแหน่งของผู้ใช้โทรศัพท์ จากสัญญาณดาวเทียมต่าง ๆ ที่โคจรอยู่รอบโลก เพื่อระบุตำแหน่งของผู้แจ้งเหตุผ่านทางโทรศัพท์ เมื่อผู้แจ้งเหตุส่งสัญญาณแจ้งเหตุหรือขอความช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่จะสามารถระบุพิกัดตำแหน่งของผู้แจ้งเหตุได้ และเจ้าหน้าที่สามารถเข้าถึงข้อมูลการเกิดอาชญากรรมได้ ทั้งกำลังเจ้าหน้าที่เอง หรือการตรวจจับโดยกล้องวงจรปิดในบริเวณที่เกิดเหตุ หรือเครื่องมืออื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

3. การใช้หุ่นยนต์ “โดรน” (Drone) หรืออากาศยานไร้คนขับควบคุมจากระยะไกล ในการตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงในการเกิดอาชญากรรม และยังเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาของเจ้าหน้าที่ในกรณีที่กำลังเจ้าหน้าที่สายตรวจมีไม่เพียงพอในการออกตรวจพื้นที่ต่าง ๆ การใช้ “โดรน” (Drone) หรืออากาศยานไร้คนขับ ในงานสายตรวจ การปิดล้อมตรวจค้นเมื่อได้รับแจ้งเหตุ การตรวจหาผู้กระทำความผิด เพื่อพิสูจน์ทราบก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะไปถึง และสามารถติดตั้งกล้องถ่ายภาพและถ่ายภาพ เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดได้ เพื่อป้องกันการหลบหนีก่อนเจ้าหน้าที่ตำรวจจะสามารถเดินทางไปถึงโดยไม่ต้องรอการใช้กำลังเจ้าหน้าที่ การติดตามรถผู้กระทำความผิด เพื่อป้องกันการหลบหนี ซึ่งโดรนสามารถติดตั้งได้ทั้งกล้องวงจรปิด และอุปกรณ์หรืออาวุธในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด

2.2 เห็นควรเสนอแก้ไขปัญหาคความไม่ชัดเจนของกฎหมาย สำหรับการพาอาวุธปืนติดตัวของประชาชน ในประเด็นเรื่อง พาอาวุธปืนไปโดยไม่มีเหตุสมควร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 และเรื่อง เหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรและพฤติการณ์ ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ

ดังต่อไปนี้ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนตามมาตรา 9 แล้ว และได้พาอาวุธปืนติดตัวไป ให้ถือว่าเป็นการพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยมีเหตุสมควรตามกฎหมาย มาตรา 8 ทวิ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 ได้แก่

1. พาอาวุธปืนพร้อมเครื่องกระสุนปืนติดตัว โดยนำอาวุธปืนพร้อมเครื่องกระสุนปืนใส่ไว้ในที่เก็บของด้านท้ายของ รถยนต์ เรือ หรือ อากาศยาน

2. พาอาวุธปืนพร้อมเครื่องกระสุนปืนติดตัว โดยแยกเครื่องกระสุนปืนออกจากอาวุธปืน ใส่ไว้ในช่องเก็บของด้านหน้ารถยนต์ เรือ หรืออากาศยาน

3. พาอาวุธปืนพร้อมเครื่องกระสุนปืนติดตัว โดยแยกเครื่องกระสุนปืนออกจากอาวุธปืน ใส่ไว้ในห้องผู้โดยสาร รถยนต์ เรือ หรือ อากาศยาน โดยนำอาวุธปืนพร้อมเครื่องกระสุนปืนบรรจุไว้ในกระเป๋าและปิดกุญแจล็อก

4. พาอาวุธปืนพร้อมเครื่องกระสุนปืนติดตัว ไปเพื่อการฝึกซ้อมยิงปืน หรือเพื่อการกีฬา ผู้พาอาวุธปืนติดตัว ต้องเป็นสมาชิก ชมรม สถาบัน ของสนามยิงปืนที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการถูกต้องแล้วตามกฎหมาย และการพาอาวุธปืนติดตัวเพื่อการนี้ ต้องมีผู้จัดการของสนามยิงปืน หรือ ผู้จัดการแข่งขัน แล้วแต่กรณี ได้ออกหนังสือรับรองไว้ว่าได้มาทำการฝึกซ้อมยิงปืน หรือ เพื่อแข่งขันกีฬา จริง

ทั้งนี้การพาอาวุธปืนติดตัวไปดังกล่าว แม้ตามเหตุผลในคำวินิจฉัยคำสั่งไม่ฟ้องคดีของเจ้าพนักงานอัยการ บางกรณีจะไม่ถือว่าเป็นการพาอาวุธปืนติดตัวในความหมายของกฎหมาย เพื่อประกอบเหตุผลในคำสั่งไม่ฟ้องคดีก็ตาม แต่ผู้ศึกษายังคงเห็นแย้งว่า การพาอาวุธปืนติดตัวดังกล่าวข้างต้น ยังคงเป็นการพาอาวุธปืนติดตัวไปตามความหมายของกฎหมาย แต่ถือเป็นเหตุสมควรในการพาอาวุธปืนติดตัวไปตามกฎหมาย และยังไม่ถือว่าเป็นความผิด หากมิได้พกพาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย

เนื่องจากผู้ศึกษาเห็นว่า บทบัญญัติของกฎหมายที่ดีจะต้องมีความชัดเจนและไม่เปิดโอกาสให้มีการตีความที่เป็นโทษต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์ ทำให้ต้องมีความผิดต่อกฎหมาย และความผิดดังกล่าวเป็นความผิดเพราะกฎหมายห้าม (*mala prohibita*) หมายถึง การกระทำความผิดเพราะสิ่งนั้นสังคมห้ามไม่ให้กระทำ และไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องของศีลธรรม (*evil because prohibited*) ความผิดเช่นนี้ไม่สามารถมองเห็นหรือรู้สึกว่าเป็นความชั่วร้ายในตัวเองได้ แต่ที่เป็นความผิดก็เพราะกระทำในสิ่งที่กฎหมายห้าม ซึ่งไม่เกี่ยวว่าการทำผิดเป็นเรื่องดีหรือชั่ว แต่เป็นเป็นความผิดเพราะกฎหมายบอกว่าเป็นความผิดและเป็นข้อห้าม¹⁴¹

2.3 บันทึกกรมตำรวจที่ 0503(ส)/277663 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2525 เป็นเพียงแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นและจับกุมผู้พาอาวุธปืนติดตัว แต่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้พาอาวุธปืนติดตัวได้ตามกฎหมาย และปัจจุบัน ยังคงมีการอ้างอิง และมีการอธิบายความ ในการพกพาอาวุธปืนของประชาชน อยู่เสมอจากผู้มีความรู้ทางด้านกฎหมาย แต่แนวทางตามบันทึกเป็นการให้อำนาจการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุม ไม่ใช่บทบัญญัติของกฎหมาย จึงยังคงไม่มีความแน่นอน และไม่สามารถจะนำมาใช้อ้างอิงในการให้การต่อสู้คดีในกระบวนการพิจารณาคดีของ

¹⁴¹ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2557) แนวการศึกษาชุดวิชา กฎหมายอาญาและอาชญาวิทยา ชั้นสูง หน่วยที่ 2 เรื่อง ทฤษฎีความรับผิดทางอาญาพิมพ์ครั้งที่ 4 หน้า 2-10,- 2-14

ศาลได้ จึงเห็นว่าสมควรนำแนวทางดังกล่าวมาปรับปรุงและออกเป็นระเบียบหรือบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อประชาชนตามกฎหมายต่อไป

2.4 เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนด คุณสมบัติ ของผู้ที่จะขอใบอนุญาตให้มีชื่อการครอบครองอาวุธปืนเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน หรือเพื่อการกีฬา หรือใบ (ป.4) ตามมาตรา 7 และมาตรา 9 แห่งพรบ.อาวุธปืนฯ ซึ่งผู้ขออนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติที่มีความเหมาะสมที่จะได้รับการอนุญาตให้ทำการซื้อและครอบครองอาวุธปืนได้นั้น นอกจากต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่ผ่านการตรวจสอบข้อมูลประวัติอาชญากรรม โดยไม่มีประวัติอาชญากรรมที่ต้องห้ามสำหรับการให้ครอบครองและใช้อาวุธปืนได้ตามกฎหมาย มีถิ่นที่อยู่และอาชีพที่แน่นอนเป็นหลักแหล่ง มีผู้รับรองความประพฤติ มีหลักฐานการมีทรัพย์สินเช่นรถยนต์ บ้านและที่ดิน จำนวนเงินในบัญชีธนาคาร แล้วยังต้องไปทำการอบรมและสอบทั้งข้อเขียนและภาคปฏิบัติเกี่ยวกับอาวุธปืน ต้องผ่านการทดสอบโดยเจ้าหน้าที่และผู้ชำนาญการทางด้านอาวุธปืน ต้องมีการตรวจสุขภาพจิตโดยแพทย์ โดยให้กำหนดอายุใบอนุญาตของผู้ที่ให้มีและครอบครองซึ่งอาวุธปืน เพียง 5 ปี(เดิมไม่มีการกำหนดอายุการครอบครอง) เมื่อครบกำหนด 5 ปีแล้วต้องไปทำการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม ตรวจสอบสุขภาพจิต เข้ารับการอบรมและต้องผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและภาคปฏิบัติอีกครั้ง และให้กระทำทุกๆ 5 ปี ตามอายุใบอนุญาตให้ครอบครอง เพื่อเป็นการยืนยันการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ที่ได้ได้รับอนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืน ซึ่งในปัจจุบันนี้ ยังไม่มีการกำหนดคุณสมบัติโดยการทดสอบสุขภาพจิตการอบรมแลทดสอบการใช้อาวุธปืนอย่างถูกต้องและมีความปลอดภัยถึงวิธีการควบคุมอาวุธปืนให้มีความปลอดภัย¹⁴² เพื่อให้เป็นข้อกำหนดพื้นฐานรองรับผู้ที่ได้รับอนุญาตครอบครองอาวุธปืนตามกฎหมาย และมีความประสงค์จะยื่นขอรับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวต่อไป แม้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืนไม่ประสงค์ที่จะยื่นขอรับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวก็ตาม ข้อกำหนดนี้ก็จะเป็นการควบคุมการครอบครองอาวุธปืนเพื่อให้ความปลอดภัยได้ในระดับหนึ่ง และมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

เมื่อได้รับใบอนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืนแล้ว ประสงค์จะได้รับการอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวด้วย จึงเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนด คุณสมบัติ ของผู้ที่จะขอใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว (ป.12) ทั้งนี้ผู้ที่ขอใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวนั้น จะต้องเป็นผู้ที่ผ่านการได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป.4) มาแล้วเท่านั้น ซึ่งหมายความว่าประชาชนดังกล่าวเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่ผ่านการตรวจสอบข้อมูลประวัติอาชญากรรม ว่าไม่มีประวัติอาชญากรรมที่ต้องห้ามสำหรับการให้ครอบครองและใช้อาวุธปืนได้ตามกฎหมาย มีถิ่นที่อยู่และอาชีพที่แน่นอนเป็นหลักแหล่ง มีผู้รับรองความประพฤติ ได้รับการอบรมมีความรู้และผ่านการทดสอบมาในระดับหนึ่งแล้ว

¹⁴² cops-magazine ออนไลน์, เจมาปีน, กฎแห่งความปลอดภัยในการใช้อาวุธปืน, 25 มิถุนายน 2563, สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2565. สืบค้นจาก <https://www.cops-magazine.com/topic/30333/>

และการขอใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวตามกฎหมาย (ป.12) ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวภายในจังหวัด หรือทั่วราชอาณาจักรไทยก็ตาม ก็จะมีอายุของใบอนุญาตเพียงหนึ่งปี เช่นเดิม เมื่อครบกำหนดผู้ได้รับใบอนุญาตก็ต้องยื่นขออนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวใหม่ทุกๆปี ซึ่งเป็นการยืนยันการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตในทุกครั้งที่ต้องยื่นขออนุญาต ซึ่งเดิมยังไม่มี การกำหนดคุณสมบัติโดยการทดสอบสุขภาพจิต การอบรมและการทำการทดสอบการใช้อาวุธปืน อย่างถูกต้อง

ดังนั้นจึงเสนอให้มีการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมและทดสอบทางด้านสุขภาพจิต ในชั้น ความรู้ของระดับที่ต้องมีอาวุธปืนติดตัวเพิ่มเติม ว่าผู้ขออนุญาตผ่านเกณฑ์การทดสอบว่าเป็นผู้มี ความเหมาะสมในการยื่นขออนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวได้หรือไม่ ให้มีการอบรมให้ความรู้และทำข้อสอบทั้ง ข้อเขียนและภาคปฏิบัติ ซึ่งอาจนำวิธีปฏิบัติในการขอใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนของประเทศญี่ปุ่นมาเป็น ต้นแบบ กำหนดการเข้าเรียนวิชาอาวุธปืน กำหนดและสอบข้อเขียน รับบันทึกจากแพทย์ว่าคุณมี สุขภาพจิตดี ไม่เป็นบุคคลจิตใจเร่ร่อนหรือใจร้อนขาดเหตุผลและไม่มีประวัติเสพยาเสพติด การขอรับ ใบอนุญาตเข้ารับการฝึกยิงปืน ต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม ประวัติการครอบครอง ปืน การจ้างงาน ความเกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชญากร หนี้สินส่วนบุคคล และความสัมพันธ์กับเพื่อน ครอบครัวยุ และเพื่อนบ้าน การฝึกอบรมและผ่านการทดสอบ และผ่านการตรวจสอบภูมิหลัง เพิ่มเติม โดยต้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 100 คะแนนเต็ม จึงจะเป็นผู้ได้รับพิจารณาออกใบอนุญาตให้ มีซึ่งอาวุธปืนติดตัว

เพื่อเป็นการควบคุมการได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เสนอเพิ่มเติมให้ ผู้จะต้องมีคุณสมบัติที่ต้องมีหลักทรัพย์ยอดเงินฝากธนาคาร พันธบัตรรัฐบาล หรือสลากออมสิน ที่กำหนดจำนวนเงิน 1,000,000.- บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) โดยคงไว้มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน แก่ไขเพิ่มเติมเพิ่มจำนวนเงิน เป็น 2,000,000.- บาท (สองล้านบาทถ้วน) แต่ให้คงไว้หรือมีเงินฝาก มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ติดต่อกัน (จากเดิม 6 เดือน) เนื่องจากการกำหนดคุณสมบัติเดิมตามระเบียบ ใช้บังคับมานานหลายปีแล้ว อัตราเงินเฟ้อหรือค่าของเงินในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้มีความ เหมาะสมกับคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับอนุญาต นอกเหนือจากการต้องมีสถานะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ใน ที่อยู่อาศัยที่มีหลักฐานเป็นโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดิน ที่ตนเองมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ถือเป็นการกำหนดความเหมาะสมมากกว่าเดิม โดยไม่ให้เกิดการมี คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับอนุญาตมีอาวุธปืนติดตัวง่ายจนเกินไป แม้ประชาชนอาจได้รับสิทธิที่จะเป็นผู้ ที่ได้รับการพิจารณาให้มีอาวุธปืนติดตัวได้ แต่การพิจารณาสมควรที่จะต้องเข้มงวดขึ้น และจะต้องเป็น ผู้ที่ผ่านการทดสอบ การพิจารณาอนุญาต สมควรเน้นไปที่การตรวจสอบประวัติข้อมูลอาชญากรรม การทดสอบด้านสุขภาพจิต การอบรมและการทดสอบทางด้านความรู้ของการใช้อาวุธปืน อย่างเข้มข้น โดยเฉพาะการตัดสินใจในภาวะคับขัน และเน้นการปฏิบัติตามกฎแห่งความปลอดภัยของการใช้อาวุธ

ปีน⁹⁰ แม้การเพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้ที่ยื่นขออนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวนี้ จะนำไปใช้สำหรับการพิจารณาอนุญาตให้ประชาชนได้มีและใช้อาวุธปืน หรือ (ป.4) ด้วยแล้วก็ตาม แต่เป็นเพียงการครอบครองอาวุธปืนไว้กับสถานที่ ไม่ได้เคลื่อนย้ายหรือนำติดตัวไปด้วยซึ่งการเคลื่อนย้ายหรือนำติดตัวไปด้วยย่อมมีโอกาสที่จะกระทำผิดกฎหมายได้ง่ายกว่า ดังนั้นสำหรับผู้ที่ยื่นขออนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนติดตัว แบบ (ป.4) มีคุณสมบัติและผ่านเกณฑ์การทดสอบดังกล่าวแล้วหากจะยื่นขออนุญาตให้มีซึ่งอาวุธปืนติดตัว (ป.12) อีก จะต้องไปดำเนินการตรวจสอบ ประวัติ ข้อมูลอาชญากรรม การทดสอบด้านสุขภาพจิต การอบรมและการทดสอบทางด้านความรู้ของการใช้อาวุธปืน อย่างเข้มข้น อีกครั้ง เพื่อให้การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ที่จะนำมาพิจารณาเพื่อให้ได้รับใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนนั้น มีประสิทธิภาพมากที่สุด และเข้มงวดมากที่สุด เนื่องจากในปัจจุบันไม่ได้มีกระบวนการและทดสอบในลักษณะนี้

2.5 โทษที่จะได้รับอันเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 72 ทวิ วรรคสอง ซึ่งเป็นบทกำหนดโทษสำหรับที่ได้รับการอนุญาตให้มีการครอบครองอาวุธปืนตามกฎหมายแล้วมีใบ (ป.4) แต่ได้พกพาอาวุธฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการอนุญาตให้มีการครอบครองอาวุธปืนตามกฎหมายแล้วมีใบ (ป.4) ซึ่งกำหนดโทษว่า “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้นั้นฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคสอง ด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท...”

แต่กับผู้ที่ยื่นขออนุญาตซึ่งนายทะเบียนยังไม่ได้ออกใบอนุญาตให้กับบุคคลใด ตามมาตรา 7 และบุคคลที่พกพาอาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ ตามมาตรา 78 โดยไม่สามารถอ้างเหตุความจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรและพฤติการณ์ได้ และการพกพาอาวุธปืนออกไปในเมืองหมู่บ้านหรือทางสาธารณะนั้น ย่อมอยู่ในสภาพความพร้อมที่จะก่อเหตุและเมื่อก่อเหตุแล้วก็ยากต่อการติดตามสืบสวนผู้กระทำความผิดได้ จึงสมควรกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงขึ้นเพื่อให้เกิดความยำเกรงต่อกฎหมาย และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรม สมควรกำหนดโทษให้ผู้ที่ได้พกพาอาวุธปืนซึ่งไม่มีทะเบียนและนายทะเบียนยังไม่อนุญาตให้บุคคลใดครอบครอง และอาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ ให้ได้รับโทษที่รุนแรงกว่า

1. สำหรับอาวุธปืนที่ไม่มีทะเบียน และนายทะเบียนยังมีได้ออกใบอนุญาตให้กับบุคคลใดครอบครอง ตามมาตรา 7 เนื่องจากบทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญามาตรา 90 บัญญัติให้ผู้กระทำความผิดกรรมเดียวแต่ผิดกฎหมายหลายบท และลงโทษในบทที่หนักกว่า สำหรับผู้ซึ่งกระทำการครอบครองอาวุธปืนตามมาตรา 7 ซึ่งมีบทกำหนดโทษในมาตรา 72 ให้จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หากนำอาวุธปืนดังกล่าวพกพาไปติดตัวไปด้วย

โดยไม่อาจอ้างเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามกฎหมายได้ อันเป็นการกระทำที่เป็นความผิดตามมาตรา 8 ทวิ ซึ่งมีพฤติการณ์ร้ายแรงกว่า แต่กลับมีบทลงโทษในมาตรา 72 ทวิ วรรคสอง เป็นโทษที่เบากว่า โทษในการครอบครอง คือ จำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ศึกษาจึงเสนอให้เพิ่มเติมบทลงโทษจำคุก สำหรับผู้ที่ครอบครองอาวุธปืนที่นายทะเบียนออกใบอนุญาตให้ได้ แต่ยังไม่ออกใบอนุญาตให้กับผู้บุคคลใด ตามมาตรา 7 และในขณะเดียวกันยังพกพาอาวุธโดยฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่ง ด้วย ดังนี้

โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นมาตรา 72 ทวิ วรรคสาม ให้เป็น “... ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่ง โดยใช้อาวุธปืนซึ่งตนไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 7 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบห้าปีหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้นั้นฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคสอง ด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท...”

2. สำหรับอาวุธปืนที่ไม่มีทะเบียน และเป็นอาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ ตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 55 พรบ.อาวุธปืนฯ ซึ่งบทบัญญัติ มาตรา 78 วรรคหนึ่ง กำหนดโทษสำหรับการครอบครอง ให้จำคุกตั้งแต่สองปีถึงจำคุกตลอดชีวิต ผู้ศึกษาจึงเสนอให้เพิ่มเติมบทลงโทษจำคุก สำหรับผู้ที่ครอบครองอาวุธปืนที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ ตามมาตรา 78 วรรคหนึ่ง และในขณะเดียวกันยังพกพาอาวุธโดยฝ่าฝืน มาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่ง และไม่อาจอ้างเหตุความยากเว้นความผิดตามกฎหมายได้ ดังนี้

โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นมาตรา 72 ทวิ วรรคสี่ ให้เป็น “... ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่ง โดยใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด ตามมาตรา 78 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงจำคุกตลอดชีวิต ถ้าผู้นั้นฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคสอง ด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงจำคุกตลอดชีวิต...”

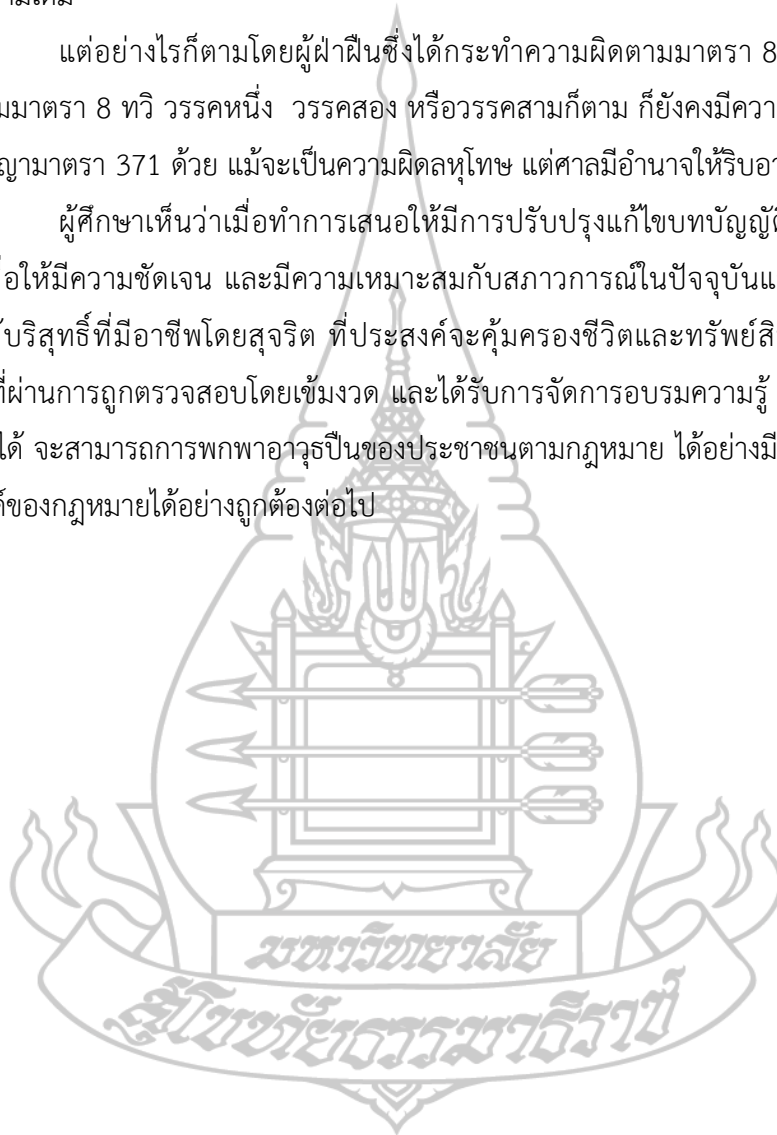
แต่สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืน มาตรา 8 ทวิ วรรคสอง ด้วย คือผู้ที่พาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผยหรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้น เพื่อนมัสการ การรื่นเริง การมหรสพ หรือการอื่นใด ยังคงให้มีบทลงโทษให้จำคุกอยู่เช่นเดิม เนื่องจากผู้ฝ่าฝืน มาตรา 8 ทวิ วรรคสองนี้ เริ่มใกล้ชิดต่อการก่อเหตุและมีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรม มากกว่า ผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่ง พฤติกรรมแสดงอาวุธปืนโดยเปิดเผย ประสงค์ที่จะให้บุคคลอื่นพบเห็นเพื่อให้เกิดความเกรงกลัว หรือ พาไปในสถานที่จัดให้มีการชุมนุมชน เพื่อนมัสการ การรื่นเริง การมหรสพ หรือการอื่น นี้ ย่อมเป็นสถานที่ที่ประชาชนเข้าไปอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก และไม่ใช่วิวสถานที่เปลี่ยว จึงต้องการเป็นเขตที่ปราศจาก

อาวุธทุกประเภท เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุจากการประทุษร้าย และกำหนดโทษที่รุนแรงสำหรับผู้
ฝ่าฝืน¹⁴³

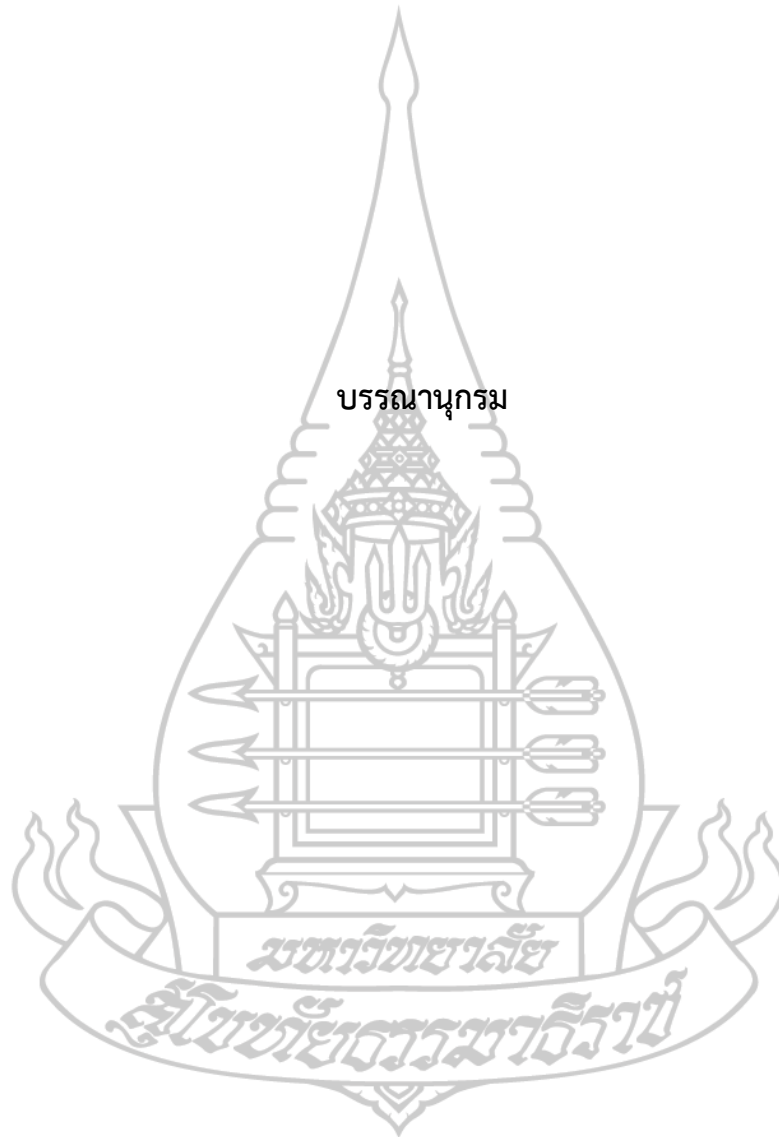
ข้อความในบทบัญญัติมาตรา 72 ทวิ วรรคสามเดิม ให้เลื่อนเป็น วรรคที่ห้า และคง
ข้อความไว้ตามเดิม

แต่อย่างไรก็ตามโดยผู้ฝ่าฝืนซึ่งได้กระทำความผิดตามมาตรา 8 ทวิ ไม่ว่าจะเป็
ความผิดตามมาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสามก็ตาม ก็ยังคงมีความผิดตามประมวล
กฎหมายอาญามาตรา 371 ด้วย แม้จะเป็นความผิดลหุโทษ แต่ศาลมีอำนาจให้รับอาวรณ์นั้นได้

ผู้ศึกษาเห็นว่าเมื่อทำการเสนอให้มีการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมาย ที่
เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความชัดเจน และมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันแล้ว ก็จะทำให้ผู้
ประชาชนผู้บริสุทธิ์ที่มีอาชีพโดยสุจริต ที่ประสงค์จะคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของตนเองตาม
กฎหมาย ที่ผ่านการถูกตรวจสอบโดยเข้มงวด และได้รับการจัดการอบรมความรู้ หากสามารถผ่าน
การทดสอบได้ จะสามารถการพกพาอาวุธปืนของประชาชนตามกฎหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพตาม
วัตถุประสงค์ของกฎหมายได้อย่างถูกต้องต่อไป

¹⁴³ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2557) แนวการศึกษาชุดวิชา กฎหมายอาญาและอาชญาวิทยา
ชั้นสูง หน่วยที่ 2 เรื่อง ทฤษฎีความรับผิดทางอาญา พิมพ์ครั้งที่ 4 หน้า 2-15,- 2-17

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2522). ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490
- กฎหมายควบคุมการครอบครองอาวุธปืนและดาบ ค.ศ. 1958 (Firearm and Sword Possession Control Law 1958)/สืบค้นจาก minis-try of foreign affairs of japan <https://www.mofa.go.jp/policy/un/disarmament/weapon/report0306.html>
- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2555). คู่มือปฏิบัติงานอาวุธปืน พ.ศ.2555, เล่ม 1 (ฉบับปรับปรุง), หน้า 219
- กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย. การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน กรณีออกใบอนุญาตให้ใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป.3)
- กระบวนการฝึกการใช้กำลังตามกฎหมายการใช้กำลัง หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน หน้า 7
- กระบวนการฝึกการใช้กำลังตามกฎหมายการใช้กำลัง หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน หน้า 8
- กลุ่มงานภาษาอังกฤษ//ข่าวแปลรอบโลก/จีน (ประจำวันที่ 20 ธ.ค. 61) /ครั้งที่ 3 (07.01.62) 09.30. น. สำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.สืบค้นจาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=54094&filename=index
- การควบคุมอาวุธปืนและการก่ออาชญากรรม.จาก https://waymagazine.org/firearm_act/ , <https://www.gunfacts.info/>
- การตรวจสอบประวัติส่วนบุคคลย้อนหลังของรัฐบาลกลางสหรัฐอเมริกา. สืบค้นจาก <https://efsgv.org/learn/policies/universal-background-checks/>. สืบค้นเมื่อ ธันวาคม 17, 2564..
- กิตติธนต์ เลอวงค์รัตน์, ปัทมน์ วสุธวัช,, ก้องปิติ อ่อนมาก,และ อุนิษา เลิศโตมรสกุล .การพัฒนาประสิทธิภาพในการนำเทคโนโลยีกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) มาใช้ในการสนับสนุนการบริหารงานของสถานีตำรวจของกองบัญชาการตำรวจนครบาล. การประชุมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งที่ 53 พ.ศ.2558
- กิริติ บุญเจือ. (2512). *ปรัชญาเบื้องต้นและตรรกวิทยาเบื้องต้น* (น.153-154), 2512 กรุงเทพฯ: ผดุงวิทยาการพิมพ์.
- กิริติ บุญเจือ. (2512). *ปรัชญาเบื้องต้นและตรรกวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ผดุงวิทยาการพิมพ์.

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2551). *คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1*. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2544). *รัฐธรรมนูญและการเมืองการปกครองสหรัฐอเมริกา*. นครปฐม:

โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ.

ข่าววารสารรายงานภาวะสังคมไทย ไตรมาสหนึ่ง. สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ. พฤษภาคม พ.ศ.2564 สืบค้นจาก

https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=11599

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 224/2549 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2549 เรื่อง จำกัดการออกไปอนุญาต
ให้มีอาวุธปืนติดตัวในเขตกรุงเทพมหานครและทั้งราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

โครงการวิจัยภาคสนามของสำนักวิจัยเอแบค-เคเอสซีอินเทอร์เน็ตโพลล์ หรือเอแบคโพลล์ในครั้งนี้
เรื่อง "ปัญหา - อุปสรรคของข้าราชการตำรวจและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคนใหม่:
กรณีศึกษากลุ่มข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่ระดับสถานีตำรวจทุกจังหวัดทั่วประเทศ"
ดำเนินโครงการสำรวจระหว่างวันที่ 22 - 27 กรกฎาคม 2547 สืบค้นจาก

<https://www.ryt9.com/s/abcp/146193>

โครงการวิจัยภาคสนามของสำนักวิจัยเอแบค-เคเอสซีอินเทอร์เน็ตโพลล์ หรือเอแบคโพลล์ในครั้งนี้
เรื่อง "ปัญหา - อุปสรรคของข้าราชการตำรวจและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคนใหม่:
กรณีศึกษากลุ่มข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่ระดับสถานีตำรวจทุกจังหวัดทั่วประเทศ"
ดำเนินโครงการสำรวจระหว่างวันที่ 22 - 27 กรกฎาคม 2547 สืบค้นจาก

<https://www.ryt9.com/s/abcp/146193> อ้างแล้ว

ชาติชาย วิริยะเจริญกิจ -สุรัสวดี แสนสุข. (2562). *มาตรการควบคุมอาวุธปืนในประเทศไทย.*

วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ, 91(6) (ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม -
ธันวาคม 2562).

ชูทิพย์ ปานปรีชา. (2551). *จิตวิทยาทั่วไป*. หน่วยที่ 9. พิมพ์ ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ณัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน. (2554). "ทฤษฎีอาชญาวิทยา" ใน *แนวการศึกษาชุดวิชา กฎหมายอาญาและ.*

อาชญาวิทยาขั้นสูง หน่วยที่ 6 สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ณัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน. (2554). "ทฤษฎีอาชญาวิทยา" ใน *แนวการศึกษาชุดวิชา กฎหมายอาญาและ.*

อาชญาวิทยาขั้นสูง หน่วยที่ 5 สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ณัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน. *ทฤษฎีการลงโทษ* อ้างจาก สหธน รัตนไพจิตร อ้างแล้ว น.33-34

ตำรวจท่องเที่ยวระยอง. การใช้แอปพลิเคชันแจ้งเหตุร้ายสำหรับ Police i lert u แจ้งเหตุด่วน เหตุร้ายผ่าน Smart Phone สืบค้นจาก <https://rayongtouristpolice.com/police-i-lert-u/> ตำรวจสอบสวนกลาง <https://cib.go.th/wp-content/uploads/2021/10/คู่มือสำหรับประชาชน-220964.pdf>

ทฤษฎีสยามเหลี่ยมอาชญากรรม,ออนไลน์,2560. อ้างโดย สุรพงษ์ ชัยจันทร์.การปฏิบัติงานเชิงรุกเพื่อการป้องกันอาชญากรรม ตำรวจภูธรภาค 7.รายงานหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60 พ.ศ.2560-2561. บทคัดย่อ หน้า 2

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2549). *กฎหมายอาญา หลักและปัญหา*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: นิติธรรมทศพล สมพงษ์. (2556). (หนังสือพัฒนาการและการพัฒนาประชาสังคม). ศูนย์การพิมพ์ขอนแก่น. นรังสรรค์ ศิลป์ประกอบ. (2554). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืน*, (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีปทุม. นรังสรรค์ ศิลป์ประกอบ. (2544). *การควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืน*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

เนชั่นออนไลน์.อาชญากรรม.ตำรวจเปิดสถิติคดีอาชญากรรมในรอบ 1 ปี สืบค้นจาก <https://www.nationtv.tv/news/378837414> สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธ.ค. 64

บงกช เอกกาญจนกร. (2557). *ปัญหาเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับที่ 2. Article [II] (2nd Amendment – Bearing Arms) A well regulated Militia, being necessary to the security of a free State, the right of the people to keep and bear Arms, shall not be infringed.

บันทึกกรมตำรวจที่ 0503(ส)/277663 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2525เรื่อง เกี่ยวกับการตรวจค้นบุคคลพกพาอาวุธปืนในทางสาธารณะสถาน

บารัค โอบามา. (4 พฤศจิกายน 2558) แผนการควบคุมอาวุธปืนของรัฐบาลกลางสำหรับอเมริกา.

สืบค้นจาก <http://www.siamintelligence.com/barack-obama-gun-control-plan/> บุณรีวิ. (12 เมษายน 2565). “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืนยิงเพื่อป้องกัน”

สืบค้นจาก <http://law.master.kbu.ac.th/StudentTheses/2559/006.pdf>

ประธาน จุฬาโรจนมนตรี, Microsoft PowerPoint เนติบัณฑิต,กฎหมายอาญามาตรา 68 สืบค้นจาก https://www.thethaibar.or.th/thaibarweb/files/Data_web/downloads_doc/term1/prathan/pt1.pdf

ประมวลกฎหมายอาญา ภาค 3 ลหุโทษ มาตรา 371.

ประมวลกฎหมายอาญา. ภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป ลักษณะ 1 บทบัญญัติที่ใช้กับความผิดทั่วไป หมวด 4
มาตรา 67.

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 18 เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา
(ฉบับที่ 16) พ.ศ.2546.

ปีนกับคนไทยทำอะไรให้ลดการถือครอง .BBCNews

<https://www.bbc.com/thai/articles/c90g359xnngo>.

พรบ.อาวุธปืนฯ พ.ศ.2490 มาตรา 22 แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519 .

พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน
พ.ศ. 2490 ราชกิจจานุเบกษา 19 สิงหาคม 2477 เล่ม 51 หน้า 279.

พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน
พ.ศ. 2490 ราชกิจจานุเบกษา 9 กันยายน 2490 ตอน 42 เล่ม 64 .

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน
พ.ศ.2490 มาตรา 8 ทวิ .

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490
มาตรา 9.

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน
พ.ศ.2490 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด
ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2522 ข้อ 2.

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490
มาตรา 4(1).

พระราชบัญญัติอาวุธปืนแลเครื่องกระสุนปืน รัตนโกสินศก 131, ราชกิจจานุเบกษา วันที่ 28
กรกฎาคม 131 เล่ม 29 หน้า 120 .

พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย .ประชุมวุฒิสภา.ตอบกระทู้สด
นายอำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกวุฒิสภา เรื่อง การควบคุมอาวุธปืน เมื่อวันที่
6 พฤศจิกายน 2565.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2557) แนวการศึกษาชุดวิชา กฎหมายอาญาและอาชญาวิทยา
ชั้นสูง หน่วยที่ 2 เรื่อง ทฤษฎีความรับผิดชอบทางอาญาพิมพ์ครั้งที่ 4 หน้า 2-10,- 2-14.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2557) แนวการศึกษาชุดวิชา กฎหมายอาญาและอาชญาวิทยา
ชั้นสูง หน่วยที่ 2 เรื่อง ทฤษฎีความรับผิดชอบทางอาญา พิมพ์ครั้งที่ 4 หน้า 2-15,- 2-17.

- มองซีเออร์ เดอะ ลาลูแบร์. (2561). *อณาจักรสยาม*. กรุงเทพฯ : ศรีปัญญา.
- ร้อยตำรวจเอกจักรกฤษณ์ เศษนาเวช. (2562). *สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรบางปะกงจังหวัดฉะเชิงเทรา*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สืบค้นจาก
[http://164.115.22.198/nso/phpview.php?folder=uploads/Fairly/File/](http://164.115.22.198/nso/phpview.php?folder=uploads/Fairly/File/&partfile=Data_09010100_1001.xlsx)
 &partfile=Data_09010100_1001.xlsx 28 ธ.ค. 64
- ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่26) พ.ศ.2564 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2564, ข้อ 13 (ก) (5) 11).
- วารสารณ์ ตระกูลสฤษดิ์และคณะ. (2543). *จิตวิทยาการปรับตัว*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วันเฉลิม ชุมเกื้อ. ปีนไฟ 25 ปีพิธีกรรมพุทธศาสนาธรรมะเฉลิมพระเกียรติ สืบค้นจาก
<https://socanth.tu.ac.th/wp-content/uploads/2012/10/TU-museum-25th--wanchalerm-112-113.pdf>
- วารสาร YES! Media is a nonprofit, independent publisher of solutions journalism. Gun Violence Has Dropped Dramatically in 3 States With Very Different Gun Laws. FEB 16, 2018 สืบค้นจาก
<https://www.yesmagazine.org/democracy/2018/02/16/gun-violence-has-dropped-dramatically-in-3-states-with-very-different-gun-laws>
- วิบูลย์ ตั้งกิจภากร-สุรพัฒน์ เทียนสงรัสมิ์. (21 ธันวาคม 2564). *กระบวนการยุติธรรมของสาธารณรัฐประชาชนจีน*, หน้า 156, สืบค้นจาก
<file:///C:/Users/monchai.h/Downloads/157666-Article%20Text-431434-1-10-20181128.pdf>.
- ศุภชัย ศุภผล. *อิทธิพลทางพฤกษศาสตร์การเมืองของเมือง-ฉัก รุโซ*. สืบค้นจาก
<http://www.library.polsci.chula.ac.th/dl/f76eee07b866354a71779b52a991dbc3>
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 8 (ปิ่นเถื่อน). สืบค้นจาก
<http://school8.education.police.go.th/technical/technical04.html>
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 8 (อาวุธสงคราม). สืบค้นจาก
<http://school8.education.police.go.th/technical/technical04.html>

- สมพร-ศรีนิตา พรหมหิตาธร. (2555) *เล่นปืนไม่ให้ถูกจับ*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- สมาคมปืนเล็กยาวแห่งชาติอเมริกา (อังกฤษ: National Rifle Association of America, ชื่อย่อ: NRA) สืบค้นจาก https://en.wikipedia.org/wiki/National_Rifle_Association
- สำนักข่าว BBCNEWS THAI. นีล กอร์ซซ์. 5 เหตุผลที่สหรัฐฯ ยังไม่มีกฎหมายควบคุมอาวุธปืน. สืบค้นจาก <http://www.bbc.com/thai/international-41521692> เข้าถึงเมื่อ 17 ธันวาคม 2564
- สำนักข่าว TCIJ ออนไลน์. ทำความจริงให้ปรากฏ. สืบค้นจาก <https://www.tcijthai.com/news/2019/17/scoop/8868>
- สิทธิมนุษยชน แพลและเรียบเรียงโดยแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลไทยแลนด์ สืบค้นจาก <https://www.amnesty.or.th/our-work/hre/udhr/>
- สิทธิมนุษยชน. แพลและเรียบเรียงโดยแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลไทยแลนด์. สืบค้นจาก <https://www.amnesty.or.th/our-work/hre/udhr/>
- สุภวรรณ พันธุ์จันทร์. (12 เมษายน 2565). ทฤษฎีบุคลิกภาพของ Sigmund Freud. (ม.ป.ป.) สืบค้นจาก <http://socialscience.igetweb.com/index.php?mo=3&art=11930>
- เสริม วินิจฉัยกุล. (2482). *กฎหมายอาญาภาค 1*. พระนคร: ไทยพณิชการ. หนังสือ ตร.ที่ 0026.15/ ว 135 ลง 29 พฤศจิกายน 2553 สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2565 สืบค้นจาก http://www.bpp.go.th/bpp_st6/revolve/revolver%208180.pdf
- หลักเกณฑ์การขออนุญาตพกพาอาวุธปืน. [fultoncountygga.gov](http://www.fultoncountygga.gov) สืบค้นจาก <http://www.fultoncountygga.gov/fcprobate-gun-permits>
- อิสราพันธ์ บุญเผย. การนำโคโรนามาใช้ในงานสืบสวนของสถานีตำรวจ. วารสารอาชญากรรมและความปลอดภัย ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2562)
- อุทิศ แสนโกศิก. *กฎหมายอาญาภาค 1 พ.ศ. 2525 น. 34*
- เอแบคโพลล์. “การสำรวจภาพลักษณ์ตำรวจไทยในสายตาประชาชน” กรณีศึกษาประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ นครราชสีมา ชลบุรี และสงขลา” ดำเนินโครงการสำรวจระหว่างวันที่ 1 - 9 ตุลาคม 2547 สืบค้นจาก <https://www.ryt9.com/s/abcp/154524>
- Act for Controlling the Possession of Firearms or Swords Article 31-2
- Article [II] (2nd Amendment – Bearing Arms) A well regulated Militia, being necessary to the security of a free State, the right of the people to keep and bear Arms, shall not be infringed.

Article 3 Except under one of the following conditions, no person shall possess any firearm or sword:

Cesare Beccaria, On Crimes and Punishments, with notes and introduction by David Young (Indianapolis,IN: Kackett, 1985). The selection here has been abridged from the original

CNN business. Japan's strict gun laws make shootings rare สืบค้นจาก

[.https://edition.cnn.com/2022/07/08/asia/japan-gun-laws-abe-shooting-intl-hnk/index.html](https://edition.cnn.com/2022/07/08/asia/japan-gun-laws-abe-shooting-intl-hnk/index.html)

cops-magazine ออนไลน์. (สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2565). เขม่าปืน, กฎแห่งความปลอดภัยในการใช้อาวุธปืน, 25 มิถุนายน 2563, สืบค้นจาก <https://www.cops-magazine.com/topic/30333/>

CRIMINAL LAW OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

Firearm Administration Law of the People's Republic of China,. สืบค้นจาก

http://www.china.org.cn/china/LegislationsForm2001-2010/2011-02/14/content_21916528.htm

Florida Gun Control Laws. Florida Statutes, Title XLVI, Chapter 790, Weapons and Firearms, Sections 790.001 through 790.401 สืบค้นจาก

<https://www.findlaw.com/state/florida-law/florida-gun-control-laws.html> \ 790.01 Unlicensed carrying of concealed weapons or concealed firearms.

FloridaConcealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws.

https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/fl-gun-laws/

Georgia Code Title 16. Crimes and Offenses. สืบค้นจาก

<https://codes.findlaw.com/ga/title-16-crimes-and-offenses/>

GeorgiaConcealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws .

https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/ga-gun-laws/

Giles Playfair and Derirck Singeton. Crime, Punishment and Cure. London: The Camelot Press Ltd. 1965 pp.95-96. อ้างใน สหชน รัตนไพจิตร น.59-60

- H.L.A.Hart. Punishment and Responsibility. London: Oxford University Press, 1982 pp. 4-5
 อ้างใน สหชน รัตน์ไพจิตร “ความประสงค์ของการลงโทษอาญา: ศึกษาเฉพาะประเทศไทยสมัยใช้กฎหมายลักษณะอาญาและประมวลกฎหมายอาญา”วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2527
- Herbert L. Packer. The Limits of the Criminal Sanction. California: Stanford University Press 1979 p.54 อ้างใน สหชน รัตน์ไพจิตร อ้างแล้ว น. 61-62
- Herbert Packer, The Limit Of The Criminal Ssanction (California : Stanford University Press)), 1968 หน้า 495-496 สืบค้นจาก <https://www.repository.law.indiana.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2512&context=ilj>
- Japanese Gun Control, สืบค้นจาก <https://guncite.com/journals/dkjgc.html#fn3>
- Japanese Gun Control , Law Controlling Possession, Etc. of Fire-Arms and Swords' (1978), Law No 6, Art 3, EHS Law Bulletin Series, No 3920.
- Johannes Andenaes The General Part of the Criminal Law of Norway. London: Sweet & Maxwell Limited 1965 pp8-11
- Law of the People's Republic of China on Control of Guns
- Mark Alleman, Firearm and Sword Possession Control Law, สืบค้นจาก <http://www.digital.law.washington.edu/dspace-law/bitstream/handle/1773.1/807/9PacRimLPolyJ176.pdf?sequence=1>
- National Police Agency. Criminal Affairs Bureau. สืบค้นจาก https://www.npa.go.jp/english/bureau/criminal_affairs/index.html
- NPCC. Stay Safe Firearms and Weapons attack. [ออนไลน์]. 2020 [เข้าถึงเมื่อ 2564/12/11]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.npcc.police.uk /NPCCBusinessAreas/WeaponAttacksStaySafe.aspx>
- Sec. 411.172. ELIGIBILITY.
- Sec. 46.02. UNLAWFUL CARRYING WEAPONS
- Sec. 46.04. UNLAWFUL POSSESSION OF FIREARM.
- Second Amendment to the United States Constitution สืบค้นจาก <https://constitution.congress.gov/constitution/amendment-2/>
- SHANELL SANCHEZ. The Crime Control and Due Process Models. SOU-CCJ230
- INTRODUCTION TO THE AMERI-CAN CRIMINAL JUSTICE SYSTEM สืบค้น จาก

<https://openoregon.pressbooks.pub/ccj230/chapter/1-8-due-process-and-crime-control-model/>

SUBCHAPTER H. LICENSE TO CARRY A HANDGUN

SUPREME COURT OF THE UNITED STATES Syllabus NEW YORK STATE RIFLE & PISTOL ASSOCIATION, INC., ET AL. v. BRUEN, SUPERINTENDENT OF NEW YORK STATE POLICE, ET AL. CERTIORARI TO THE UNITED STATES COURT OF APPEALS FOR THE SECOND CIRCUIT No. 20–843. Argued November 3, 2021—Decided June 23, 2022 สืบค้นจาก

https://www.supremecourt.gov/opinions/21pdf/20-843_new_m648.pdf

Texas Penal Code - PENAL § 46.02. Unlawful Carrying Weapons Florida Gun Control Laws. Texas Concealed Carry Reciprocity Map & Gun Laws
[.https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/tx-gun-laws/](https://www.usconcealedcarry.com/resources/ccw_reciprocity_map/tx-gun-laws/)

The Gun Control Act of 1968 (GCA or GCA68) is a U.S. federal law. United States Department of Justice Archive - Appendix C สืบค้นจาก
<https://www.justice.gov/archives/opd>

Tibbetts, Stephen G. and Hemmens. Criminological Theory: A Text/Reader. Los Angeles: Sage Publishing 2010 pp. 58-60

WA Police. What to do in an Active Shooter or Armed Offender Incidents. [ออนไลน์]. 2018. [เข้าถึงเมื่อ 2564/12/11]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.police.wa.gov.au/Your%20Safety/Counter%20terrorism/What%20to%20do%20in%20an%20Active%20Armed%20Offender%20incident>

What countries have the strictest gun control laws? How has it affected their crime rates? สืบค้นจาก <https://www.quora.com/What-countries-have-the-strictest-gun-control-laws-How-has-it-affected-their-crime-rates>

Wildlife Protection Law of the People's Republic of China (revised October 2018) CRIMINAL LAW OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA .Article 163

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติ อารูธป็น เครื่องกระสุนปืนน วัดถูระเบิด

ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอารูธป็น พ.ศ. 2490

พระราชบัญญัติ

อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพาอาวุธปืนและขม้ออาวุธปืนติดตัว)

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

(1) “อาวุธปืน” หมายความว่ารวมตลอดถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลมหรือเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงานและส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้น ๆ ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง

หมวด 1

อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน

ส่วนที่ 1

อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคล

มาตรา 7 ห้ามมิให้ผู้ใดทำ ซื้อ มี ใช้ สิ่ง หรือนำเข้า ซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่

มาตรา 8 ห้ามมิให้ผู้ใดมีเครื่องกระสุนปืนซึ่งมีใช้สำหรับใช้กับอาวุธปืนที่ตนได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้

มาตรา 8 ทวิ ห้ามมิให้ผู้ใดพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์

ไม่ว่ากรณีใด ห้ามมิให้พาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้น เพื่อนมัสการ การรื่นเริง การมหรสพ หรือการอื่นใด

ความในมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่

(1) เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหารและตำรวจซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่

(2) ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง (1) (ข) หรือ (ค) ซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการป้องกันประเทศ หรือรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือรักษาทรัพย์สินอันสำคัญของรัฐ

(3) ประชาชนผู้ได้รับมอบให้มิและใช้ตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง (1) (ง) ซึ่งอยู่ในระหว่างการช่วยเหลือราชการและมีเหตุจำเป็นต้องมี และใช้อาวุธปืนในการนั้น

มาตรา 9 ใบอนุญาตให้มิและใช้อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน ให้ออกให้แก่บุคคลสำหรับใช้ในการป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน หรือในการกีฬาหรือยิงสัตว์

ใบอนุญาตนั้นให้ออกสำหรับอาวุธปืนแต่ละกระบอก

มาตรา 13 ห้ามมิให้ออกใบอนุญาตตามความในหมวดนี้แก่

(1) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญา ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรา 97 ถึงมาตรา 111 มาตรา 120 มาตรา 177 ถึงมาตรา 183 มาตรา 249 มาตรา 250 หรือมาตรา 293 ถึงมาตรา 303

(ข) มาตรา 254 ถึงมาตรา 257 และพ้นโทษยังไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นโทษถึงวันยื่นคำขอใบอนุญาต เว้นแต่ในกรณีความผิดที่กระทำโดยความจำเป็นหรือเพื่อป้องกันหรือโดยถูกยั่วโห้สะ

(2) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง พุทธศักราช 2477 มาตรา 11 มาตรา 22 มาตรา 29 หรือมาตรา 33 หรือพระราชบัญญัตินี้ มาตรา 7 มาตรา 24 มาตรา 33 หรือมาตรา 38

(3) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปในระหว่างห้าปีนับย้อนขึ้นไปจากวันยื่นคำขอสำหรับความผิดอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ใน (1) และ (2) เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(4) บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ

(5) บุคคลซึ่งไม่สามารถจะใช้อาวุธปืนได้โดยกายพิการหรือทุพพลภาพ เว้นแต่จะมีไว้เพื่อเก็บตาม มาตรา 11

(6) บุคคลซึ่งเป็นคนไร้ความสามารถหรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือปรากฏว่าเป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(7) บุคคลซึ่งไม่มีอาชีพและรายได้

(8) บุคคลซึ่งไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง

(9) บุคคลซึ่งมีความประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันอาจกระทบกระเทือนถึงความสงบเรียบร้อยของประชาชน

สำหรับใบอนุญาตให้มิและใช้อาวุธปืน ห้ามมิให้ออกให้แก่บุคคลซึ่งมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และมีถิ่นที่อยู่ประจำในท้องที่ที่บุคคลนั้นขออนุญาตน้อยกว่าหกเดือน

มาตรา 22 ให้เจ้าพนักงานต่อไปนี้ มีอำนาจออกใบอนุญาตให้แก่บุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้มี และใช้อาวุธปืน มีอาวุธปืนติดตัวไปได้ตามความที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(1) อธิบดีกรมตำรวจ สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร และทั่วราชอาณาจักร

(2) ผู้ว่าราชการจังหวัด เฉพาะภายในเขตจังหวัดของตน และเฉพาะผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในเขต จังหวัดนั้น

เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือถ้าผู้รับใบอนุญาตแสดงตนให้เป็นที่หวาดเสียวต่อประชาชน ผู้ออกใบอนุญาตจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตที่ออกให้ตามมาตรานี้โดยมีกำหนดระยะเวลา หรือจะสั่งเพิกถอนเสียก็ได้

หมวด 6

บทกำหนดโทษ

มาตรา 72 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 7 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และ ปรับตั้งแต่สอง พันบาทถึงสองหมื่นบาท

ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นเพียงกรณีเกี่ยวกับส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธปืนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือเป็นกรณีมีเครื่องกระสุนปืน ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นเพียงการมีอาวุธปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมาย ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นการทำเครื่องกระสุนปืนที่ทำด้วยดินปืนมีวันสำหรับใช้เอง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 72 ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 มาตรา 12 มาตรา 16 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม มาตรา 20 มาตรา 58 มาตรา 59 มาตรา 65 มาตรา 66 หรือมาตรา 70 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้ฝ่าฝืนฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคสองด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

ผู้ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 78 ผู้ใดทำ ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ ซ้ำ มี ใช้ สั่ง หรือนำเข้าซึ่งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด นอกจากที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 55 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดค้า หรือจำหน่ายอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด นอกจากที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 55 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด นอกจากที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 55 ในการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 มาตรา 313 มาตรา 337 มาตรา 339 หรือมาตรา 340 ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

การกระทำความผิดตามวรรคสองหรือวรรคสาม ถ้าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดนั้น โดยสภาพมีอำนาจไม่ร้ายแรง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงจำคุกตลอดชีวิต

ภาคผนวก ก
ประมวลกฎหมายอาญา

หมวด 4 ความรับผิดชอบในทางอาญา

มาตรา 67 ผู้ใดกระทำความผิดด้วยความจำเป็น

(1) เพราะอยู่ในที่บังคับ หรือภายใต้อำนาจซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้ หรือ

(2) เพราะเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากอันตรายที่ใกล้จะถึงและไม่สามารถหลีกเลี่ยงให้พ้นโดยวิธีอื่นใดได้ เมื่ออันตรายนั้นตนมิได้ก่อให้เกิดขึ้นเพราะความผิดของตน

ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นการเกินสมควรแก่เหตุแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษลหุโทษ

มาตรา 68 ผู้ใดจำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่นให้พ้นอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ การกระทำนั้นเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่มีความผิด

มาตรา 371 ผู้ใดพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อนมัสการ การรื่นเริงหรือการอื่นใด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบอาวุذنั้น

(อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ.2558)

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นายมนต์ชัย หงศุภรักษ์
วัน เดือน ปี เกิด	14 ธันวาคม 2513
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน) เลขที่ 587 ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
ประวัติการศึกษา	นิติศาสตร์บัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน	ผู้จัดการส่วนสัญญา ฝ่ายกฎหมาย บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)

